

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY OLESNO NA LATA 2016-2020

Olesno, luty 2017

Opracowano na zlecenie

Gminy Olesno

Na podstawie Umowy zawartej dnia 25.02.2016 r. pomiędzy:

Gminą Olesno

Mającą swoją siedzibę: **ul. Wł. Jagiełły 1, 33-210 Olesno**

NIP: 8711020840; REGON: 000543189

Reprezentowaną przez: **Witolda Morawiec – Wójta Gminy Olesno,**

Zwaną w dalszej części umowy **Zamawiającym,**

a

Instytutem Strategii i Współpracy „INTERcharrette” Sp. z o.o.

Z siedzibą: **ul. Legionów 5A/10, 33-100 Tarnów**

NIP: 873-325-44-79, REGON: 360796483,

Reprezentowanym przez: **Stanisława Lisa – Prezesa Zarządu**

Eksperta ds. polityki regionalnej, funduszy UE, EOG i PPP

Zwanym w dalszej części umowy **Wykonawcą.**

1. WYKAZ POJĘĆ I SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU	5
2. WPROWADZENIE	9
2.1. Cel i podstawa wykonania GPR	9
2.2. Struktura dokumentu i metodyka jego opracowania	12
3. STRESZCZENIE	13
4. METODYKA BUDOWANIA GPR	15
4.1. Mechanizmy zapewniające komplementarność planowanych projektów rewitalizacyjnych	15
4.2. Możliwe źródła finansowania	17
4.2.1. Środki publiczne krajowe	17
4.2.2. Środki publiczne regionalne	20
4.2.3. Środki publiczne jednostek samorządu terytorialnego	21
4.2.4. Środki prywatne	21
4.2.5. Środki sektora organizacji pozarządowych	22
4.3. Mechanizmy włączające interesariuszy w proces rewitalizacji	22
4.3.1. Zakres partycypacji społecznej	22
4.3.2. Partycypacja – ujęcie teoretyczne	23
4.3.3. Partycypacja publiczna – korzyści	23
4.3.4. Modele partycypacji	24
4.3.5. Model włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji w Gminie	25
4.4. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	28
4.4.1. Poziom krajowy regionalny.....	28
4.4.2. Poziom gminny.....	34
5. UWARUNKOWANIA PRAWNE I PODSTAWOWE DEFINICJE DOTYCZĄCE REWITALIZACJI	
5.1. Narodowy Plan Rewitalizacji	43
5.2. Wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020	52
5.3. Ustawa o rewitalizacji	69
5.3.1. Uchwalenie GPR	81
5.3.2. Skutki uchwalenia GPR	83
5.3.3. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	83
5.3.4. Wieloletnia Prognoza Finansowa	84
6. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH	86
6.1. Analiza obecnej sytuacji Gminy Olesno.....	86
6.1.1. Sfera społeczna	88
6.1.2. Sfera gospodarcza	98
6.1.3. Sfera środowiskowa.....	100
6.1.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	103
6.1.5. Sfera techniczna.....	108
6.2. Podział Gminy na jednostki referencyjne.....	109
6.3. Wyniki badań ankietowych	110
6.4. Analiza SWOT	119
6.4.1. Charakterystyka obszaru rewitalizacji	120
6.4.1.1 SFERA SPOŁECZNA	120
6.4.1.2 SFERA GOSPODARCZA	122

6.4.1.3 SFERA ŚRODOWISKOWA	124
6.4.1.4 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	125
6.4.1.5 SFERA TECHNICZNA	126
7. DELIMITACJA OBSZARU KRYZYSOWEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	128
7.1. Charakterystyka obszaru kryzysowego i obszaru rewitalizacji	128
7.2. Mapa zasadnicza w skali 1: 5000 z wyznaczonym obszarem zdegradowanymi obszarem rewitalizacji wraz z podobszarami	143
8. ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY OLESNO.....	154
8.1. Wizja rewitalizacji	154
8.2. Misja rewitalizacji	155
8.3. Cele rewitalizacji	156
8.4. Planowane działania na obszarze rewitalizacyjnym	157
8.4.1 Zadania społeczne	158
8.4.2 Zadania inwestycyjne	159
8.4.3 Powiązanie zadań inwestycyjnych z zadaniami społecznym.....	177
9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY BORZĘCIN.....	182
9.1. Zadania społeczne, inwestycyjne – źródła finansowania	184
9.2. Powiązanie zadań inwestycyjnych i społecznych z Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Olesno na lata 2015-2023	206
10. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA: MECHANIZMY WŁĄCZANIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI	208
11. SYSTEM WDRAŻANIA GPR	211
11.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji	213
11.2 Ocena oddziaływania na środowisko GPR	213
11.3 Zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	214
11.4 Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.....	214
12. ZARZĄDZANIE, MONITORING, EWALUACJA GPR	215
13. BIBLIOGRAFIA.....	227

ROZDZIAŁ I
WYKAZ POJĘĆ I SKROTÓW UŻYTYCH
W OPRACOWANIU

Na potrzeby projektowania interwencji wspierających rewitalizację zdefiniowano następujące zagadnienia:

1) **Rewitalizacja** – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a. uwzględnienie rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b. pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe;
- c. ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d. właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e. zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f. koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;

g. realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć. Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w Umowie Partnerstwa, a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy Partnerstwa.

2) **Stan kryzysowy** – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi lub stanu środowiska),
- c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

3) **Obszar zdegradowany** – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

4) **Obszar rewitalizacji** - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze),

powojaskowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

5) Program rewitalizacji

a) inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn.zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji);

b) gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

6) **Projekt rewitalizacyjny** - projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

- **ASOS** – Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych
- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- **EFS** – Europejski Fundusz Społeczny
- **FIO** – Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020
- **FS** – Fundusz Spójności
- **GUS** – Główny Urząd Statystyczny,
- **JST** – Jednostka samorządu terytorialnego,
- **LPR** – Lokalny Program Rewitalizacji
- **PDK** – Program Dziedzictwo Kulturowe
- **PE** – Program Edukacja
- **POiŚ** – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- **PRiK** – Program Rozwój Infrastruktury Kultury
- **RDOŚ** – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
- **RPO WM 2014-2020** – Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020
- **SWOT** – strengths (silne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse) i threats (zagrożenia),
- **WFOŚiGW** – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- **MŚP** – sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw
- **B+R** – prace badawczo rozwojowe
- **POiŚ** – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- **POWER** – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
- **PPP** – Partnerstwo Publiczno – Prywatne

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- **EFS** – Europejski Fundusz Społeczny
- **IZ** – Instytucja Zarządzająca
- **IZRPO** – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym
- **SzOOP** – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
- **NPR** – Narodowy Plan Rewitalizacji
- **UP** – Umowa Partnerstwa

ROZDZIAŁ II

WPROWADZENIE

2.1 Cel i podstawa wykonania Gminnego Programu Rewitalizacji

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzonych w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji¹.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów w tym także kulturowych.

Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenia rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze (...);
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

¹ Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa, dnia 3 listopada 2015 r. Poz. 1777, Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez szeroki i otwarty katalog interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)².

Działania dotyczące rewitalizacji wpisują się w szeroki kontekst działań Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju dotyczących polityki przestrzennej kraju, w szczególności Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 i Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, m.in. w zakresie:

- przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego,
- przeciwdziałania suburbanizacji,
- optymalizacji gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiskowymi, głównie poprzez nadanie priorytetu inwestycjom typu brownfield zamiast greenfield, głęboką przebudowę i adaptację zdegradowanych obiektów do pełnienia nowych funkcji, np. kulturalnych, rekreacyjnych, społecznych, gospodarczych oraz rekultywację terenów zdegradowanych na cele przyrodnicze.

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym, którego skutki wdrożenia obejmują praktycznie wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. Powoduje to konieczność zaangażowania do prac w przygotowaniu i wdrażaniu szerokiego spektrum przedstawicieli sektora samorządowego, pozarządowego i biznesowego.

Współpraca pomiędzy Partnerami Gminnego Programu Rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez koordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

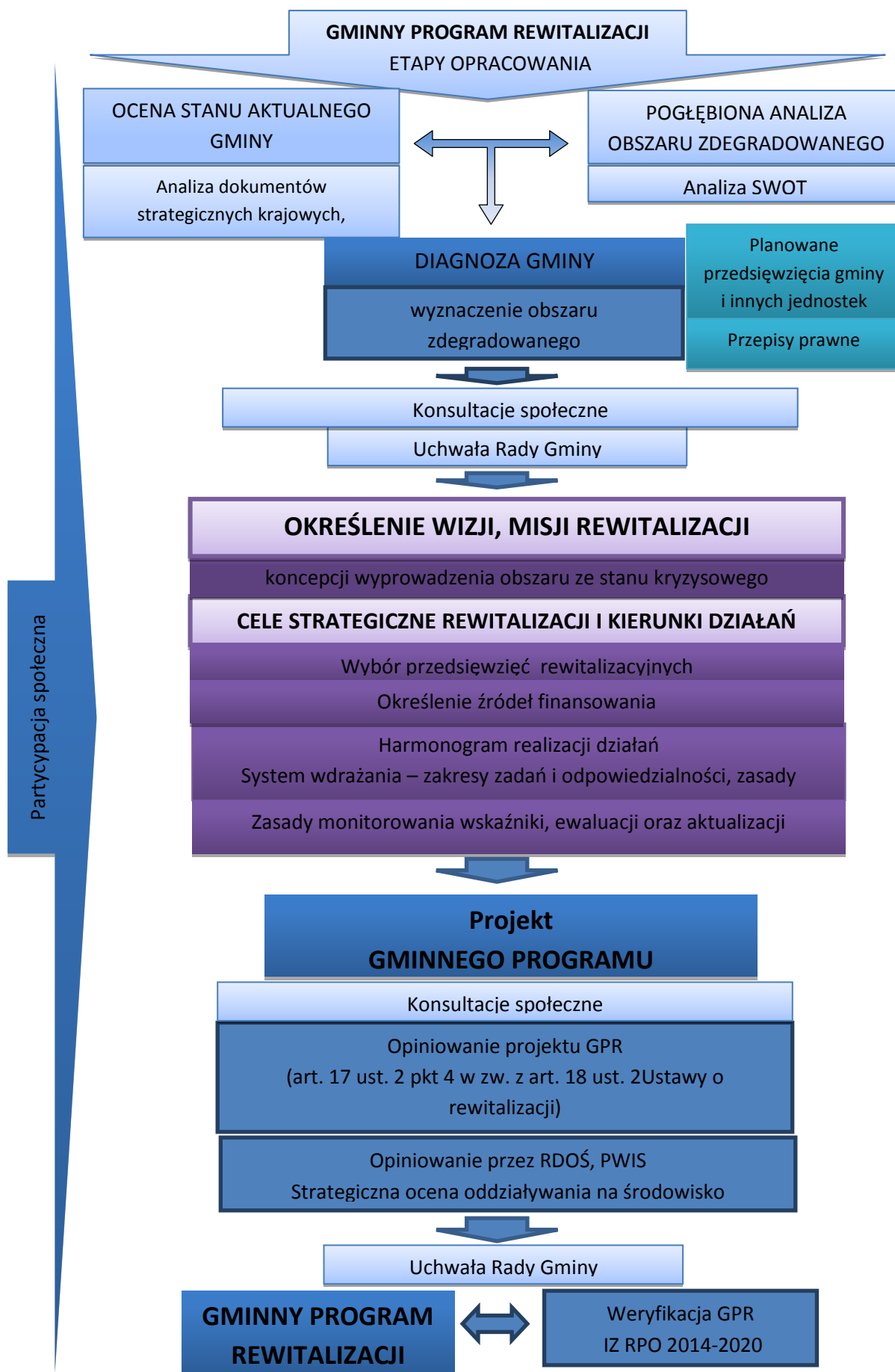
² Wytczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

W celu zaangażowania w planowanie i realizację jak największej grupy mieszkańców reprezentujących sektor biznesu, samorządu i NGO (non government organizations – organizacje pozarządowe: fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, zakłady aktywności zawodowej, spółki non profit) zakłada się ustalenie stałego systemu komunikacji Zespołu ds. Rewitalizacji z mieszkańcami.

W ramach promocji Gminnego Programu Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

1. Umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Olesno informacji o postępach we wdrażaniu GRP,
2. Umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń w miejscach publicznie dostępnych,
3. Bieżące informowanie przez Wójta Gminy Olesno oraz przedstawicieli sołectw na terenie gminy,
4. Organizacja spotkań bezpośrednich z potencjalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi,
5. Umieszczenie tablic reklamowych w miejscach realizacji inwestycji infrastrukturalnych, informujących o zakresie realizowanych projektów,
6. Umieszczenie stałej tablicy pamiątkowej w miejscach powszechnie dostępnych, celem pozostawienia trwałej informacji o ewentualnym wsparciu inwestycji ze środków unijnych,
7. Publikacje w prasie, informacje w radiu i telewizji.

2.2 Struktura dokumentu i metodyka jego opracowania

ROZDZIAŁ III**STRESZCZENIE**

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Olesno na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym wyznaczającym główne cele i kierunki działań w zakresie rewitalizacji.

Na początku dokumentu zamieszczono rozwinięcie głównych skrótów oraz przedstawiono wyjaśnienie najważniejszych pojęć. Następnie opisano cel i podstawę wykonania *GPR* oraz opisano strukturę dokumentu i metodykę jego opracowania.

W kolejnych rozdziale opisano metodykę budowania *GPR*, opisano mechanizmy zapewniające komplementarność planowanych projektów rewitalizacyjnych. Mechanizmy zapewnią spełnienie podstawowych cech tj. komplementarności przestrzennej, komplementarności proceduralno-instytucjonalnej, komplementarności międzyokresowej oraz komplementarności źródeł finansowania. Opisano możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych. Możliwymi źródłami są zarówno środki unijne, własne Gminy, jak i środki poszczególnych interesariuszy. Przedstawiono mechanizmy, które podjęto w celu włączenia interesariuszy w pracę nad przygotowaniem dokumentu oraz wdrożeniem w proces rewitalizacji. Opisano zagadnienia teoretyczne samej rewitalizacji. Omówiono również powiązania *GPR* z obowiązującymi na terenie kraju, województwa oraz gminy dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Następnie poddano analizie stan aktualny Gminy zwracając uwagę na główne wielkości ją opisujące. Przedstawiono informacje dotyczące istotnych z punktu widzenia rewitalizacji zagadnień tj. demografii (w tym zameldowania oraz wymeldowania, strukturę wiekową ludności, podział na grupy ekonomiczne), bezrobocia, gospodarstw domowych, edukacji (wychowania przedszkolnego, uczniów szkół podstawowych), dochodów i wydatków, podmiotów gospodarczych, infrastruktury drogowej, technicznej oraz mieszkalnictwa. Następnie, zgodnie z metodyką analizy *SWOT*, poddano analizie, pod kątem obszaru zdegradowanego, silne i słabe strony Gminy, oraz mogące wystąpić szanse i zagrożenia. Analiza *SWOT* jest jednym z najpowszechniejszych instrumentów analizy sytuacji, dokonywanej w celu uporządkowania informacji o stanie aktualnym. Wykonano kluczową dla dokumentu diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych. Opisano metodykę przyjętą w

zakresie wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji wraz z przedstawieniem poszczególnych kroków, które zostały podjęte. Odrębnie poddano analizie wskaźniki opisujące sferę społeczną, gospodarczą, techniczną oraz przestrzenno-funkcjonalną. Opisano również wizję rewitalizacji ze szczególnym skupieniem się na wizji obszaru rewitalizacji i potencjalnym zmianom, które będą miały miejsce po wdrożeniu projektów rewitalizacyjnych. Zaprezentowano cele szczegółowe dla sfery rewitalizacji wraz z przypisaniem kierunków działań. Zaprezentowano harmonogram rzeczowo-finansowy zawierający projekty, które zostały zaplanowane do realizacji w ramach *GPR*.

Zaprezentowano system wdrażania, zarządzania, monitorowania oraz ewaluacji. Dodatkowo w rozdziale tym przedstawiono wskaźniki.

ROZDZIAŁ IV

METODYKA BUDOWANIA GPR

4.1 Mechanizmy zapewniające komplementarność planowanych projektów rewitalizowanych

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów (a także szerzej: przedsięwzięć) rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna

- 1) Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany.
- 2) Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii.
- 3) Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przesuwaniem (wypychaniem) problemów na inne obszary lub prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

- 4) Komplementarność przestrzenna skutkuje ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę) dla skuteczności programu rewitalizacji.

Komplementarność problemowa

- 5) Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar zdegradowany we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).
- 6) Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań (np. tzw. „rewitalizacji technicznej”, „rewitalizacji społecznej” – określeń błędnie stosowanych, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa) koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru.
- 7) W komplementarności problemowej konieczne jest określenie pożądanego stanu, do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/ przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz jego parametryzacja. Tak postawione zadanie ułatwi później wybór odpowiednich mierników/wskaźników osiągnięcia celów programu rewitalizacji.
- 8) Skuteczna komplementarność problemowa oznacza konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.
- 9) Dla uzyskania lepszych efektów komplementarności problemowej przydatna jest pogłębiona i usystematyzowana analiza zjawisk kryzysu na obszarze województwa przygotowana przez samorząd województwa. Analiza ta powinna obejmować m.in. sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną oraz obserwowane zjawiska i trendy demograficzne powinna być uwzględniona w przygotowaniu programu rewitalizacji dla danego obszaru.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

- 10) Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne

uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

Komplementarność międzyokresowa

11) Komplementarność międzyokresowa oznacza konieczność dokonania rozeznania, analizy i krytycznej oceny oraz sformułowania wniosków na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych, szczególnie w ramach polityki spójności 2007-2013) sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji w województwie. Na tej podstawie dokonywane jest zaplanowanie sposobu wspierania procesów rewitalizacji w ramach polityki spójności 2014-2020.

12) W oparciu o dokonane analizy zasadne jest zadbanie o uzupełnianie (dopełnianie) przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym) realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie.

Komplementarność źródeł finansowania

13) Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.

14) Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów zdegradowanych.

15) Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanych zmian.

4.2 Możliwe źródła finansowania

Prowadzenie oraz realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji wymaga doboru odpowiednich źródeł finansowania, które będą odpowiadać zaplanowanym rezultatom i samym celom inwestycji.

Finansowanie procesu rewitalizacji umożliwia założenie zaangażowania różnorodnych źródeł finansowania. Możliwymi źródłami są zarówno środki Unijne, środki własne gminy, poszczególnych interesariuszy jak i wiele innych. Należy jednak zauważyć iż istotną wagę przy doborze środków finansowania inwestycji mają: właściwości prawne podmiotów, wielkość udziału we własności dóbr, możliwość zastosowania różnych instrumentów finansowych, dostępność i możliwość uruchomienia środków finansowych.

4.2.1 Środki publiczne krajowe

Część środków finansowych pochodzących z budżetu państwa zostanie zaangażowana w formie wkładu krajowego w projekty współfinansowane ze środków pomocowych UE, inicjatyw Komisji Europejskiej i innych. Również kierunkowe programy dotacyjne poszczególnych ministerstw mogą stanowić uzupełnienie finansowania działań dla podmiotów operujących na obszarze wsparcia. Programy krajowe z jakich mogą być finansowane przedsięwzięcia w ramach Programu rewitalizacji to m.in.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020,
- Fundusz Termomodernizacji i Remontów,
- Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020,
- Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych.

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO NA LATA 2014-2020		
OŚ PRIORYTETOWA	RODZAJ DZIAŁAŃ	BENEFICJENCI
I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki Działanie 1.3. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	– projekty obejmujące głęboką kompleksową modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej, a także publicznych szkół artystycznych oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych	– państwowe jednostki budżetowe
II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Działanie 2.5. Poprawa jakości środowiska miejskiego	– tworzenia i odnowienia parków i skwerów, – zapobiegania fragmentacji miejskich terenów zieleni, tworzenia i odnowienia połączeń między istniejącymi terenami zieleni, – tworzenia i odnowienia zieleni przyulicznej, szczególnie w obszarach śródmiejskich, polegające na zapewnieniu istniejącym drzewom (z możliwością uzupełnienia o nowe) właściwych warunków wegetacji i ochrony przed skutkami ruchu komunikacyjnego i	– państwowe jednostki budżetowe

	zimowego utrzymania dróg; – rewaloryzacji terenów zieleni obejmującej wymianę roślinności na bardziej odporną na istniejące warunki. – elementy dodatkowe: infrastruktura dla udostępniania zieleni (np. ciągi pieszo-rowerowe, stojaki na rowery, ścieżki, ławeczki, kosze na śmieci, infrastruktura oświetleniowa, toalety publiczne, obiekty małej architektury, place zabaw dla dzieci, siłownie plenerowe) oraz niewielkich działań rekultywacyjnych i remediacyjnych terenu znajdującego się w granicach projektu zieleni. – wsparcie dla zanieczyszczonych lub zdegradowanych terenów Wspierane będą działania, których głównym celem jest rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych i remediacja terenów zanieczyszczonych. Preferowane będą projekty, których realizacja będzie wynikać z gminnych programów ochrony środowiska lub programów rewitalizacji.	
VI: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach Działanie 6.1 Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach	1. Inwestycje infrastrukturalne: adaptacja, budowa, przebudowa, rozbudowa sieci transportu miejskiego: – wyposażenie dróg, ulic w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego (np. zatoki, podjazdy, zjazdy) oraz pasażerów (np. przystanki, wyspy), – budowa, przebudowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, w tym systemy parkingów dla samochodów „Parkuj i Jedź” („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Ride”)	– jednostki samorządu terytorialnego
VIII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Działanie 8.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury	– prace związane z renowacją, konserwacją, rewaloryzacją i restauracją obiektów zabytkowych (i ich zespołów), – przebudowa i rozbudowa obiektów zabytkowych, – konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, – rozbudowa, przebudowa i remont niezabytkowej infrastruktury kultury i edukacji artystycznej z przeznaczeniem na cele kulturalne, jako miejsca prezentacji dziedzictwa kulturowego	– jednostki samorządu terytorialnego
UWAGI	Cały obszar kraju jest objęty Programem Współpracy Europa Środkowa 2020. Dofinansowanie w ramach osi I-IV jest na poziomie 83%, a dla osi V – 75%. W całej perspektywie realizacji <i>Gminnego Programu Rewitalizacji</i> należy mieć na uwadze również środki publiczne uruchamiane w ramach funduszy inwestycyjnych lub instrumentów zwrotnych oferowanych przez spółki Skarbu Państwa np. Bank Gospodarstwa Krajowego czy Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A.	

PROGRAMY MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

NAZWA PROGRAMU	CEL
Program Dziedzictwo Kulturowe	Zasadniczym celem programu jest ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego w kraju i za granicą, wspieranie działalności muzeów, jak również popularyzacja kultury ludowej. O wsparcie finansowane w ramach tego priorytetu mogą się ubiegać: samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, a także kościoły i związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne.
Program Rozwój Infrastruktury Kultury (PRIK)	Zasadniczym celem programu jest wsparcie infrastruktury oraz poprawa funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność kulturalną, domów kultury, jak również szkół i uczelni artystycznych. O wsparcie finansowe w ramach tego

	priorytetu mogą się ubiegać m.in. samorządowe instytucje kultury (z wyjątkiem domów i ośrodków kultury oraz centrów kultury i sztuki, a także bibliotek, w skład których wchodzi powyższe instytucje), jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, jak również kościoły i związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne.
Program Edukacja (PE)	Zasadniczym celem tego programu jest rozwijanie kreatywności oraz ekspresji twórczej, a także podnoszenie kompetencji artystycznych i medialnych społeczeństwa. W ramach powyższego priorytetu możliwe jest dofinansowanie zadań edukacyjno-animacyjnych dla wszystkich grup wiekowych, jak również wydarzeń artystycznych dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia.
Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020 (FIO)	Różnorodne działania społeczne o charakterze społecznym ukierunkowane na rozwój społeczeństwa obywatelskiego, jak również budowę kapitału społecznego oraz stymulowanie aktywności społecznej mieszkańców mogą zostać wsparte w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020. Program jest instrumentem finansowanym ze środków budżetu państwa, adresowanym do podmiotów sektora społecznego (pozarządowego). Głównym celem programu jest zwiększenie poziomu zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne.
Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS)	Różnego rodzaju działania społeczne ukierunkowane na zaspokajanie szeroko rozumianych potrzeb osób w podeszłym wieku, mogą zostać dofinansowane za pośrednictwem Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020. Podstawowym celem tego programu jest poprawa poziomu i jakości życia osób starszych (osób w wieku powyżej 60 lat) dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Program ten adresowany jest przede wszystkim do organizacji oraz instytucji prowadzących działalność na rzecz osób w podeszłym wieku (w tym osób niepełnosprawnych lub osób o ograniczonej sprawności ruchowej) przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej, a także ścisłej współpracy z jednostkami samorządowymi (placówkami kulturalno-oświatowymi).

4.2.2 Środki publiczne regionalne

Kolejnym źródłem wsparcia finansowego są środki regionalne, takie jak Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

Województwo Małopolskie posiada Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. RPO stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby regionalne, uwzględniając przy tym pożądane kierunki interwencji, określone w unijnych, krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych. Celem RPOWM 2014-2020 jest zdynamizowanie rozwoju gospodarki województwa, w oparciu o nowe rozwiązania technologiczne i wzrost poziomu kapitału społecznego.

Polityka rozwoju regionu realizowana w oparciu o RPO skoncentrowana została na takich obszarach jak:

- działalność badawcza i rozwojowa (B+R)
- przedsiębiorczość,
- zasobooszczędną i niskoemisyjną gospodarkę,

- inkluzję społeczną osób wykluczonych,
- redukcję bezrobocia,
- podniesienia jakości świadczonych usług społecznych i publicznych,
- nowoczesną komunikację
- rynek pracy,
- włączenie społeczne,
- rozwój edukacji.

W ramach Regionalnego Programu wyznaczonych zostało 13 osi priorytetowych:

- OŚ PRIORYTETOWA 1. Gospodarka wiedzy
- OŚ PRIORYTETOWA 2. Cyfrowa Małopolska
- OŚ PRIORYTETOWA 3. Przedsiębiorcza Małopolska
- OŚ PRIORYTETOWA 4. Regionalna Polityka Energetyczna
- OŚ PRIORYTETOWA 5. Ochrona Środowiska
- OŚ PRIORYTETOWA 6. Dziedzictwo Regionalne
- OŚ PRIORYTETOWA 7. Infrastruktura transportowa
- OŚ PRIORYTETOWA 8. Rynek Pracy
- OŚ PRIORYTETOWA 9. Region Spójny Społecznie
- OŚ PRIORYTETOWA 10. Wiedza i kompetencje
- OŚ PRIORYTETOWA 11. Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej
- OŚ PRIORYTETOWA 12. Infrastruktura społeczna
- OŚ PRIORYTETOWA 13. Pomoc techniczna (EFS)

4.2.3 Środki publiczne jednostek samorządu terytorialnego

Zaangażowanie finansowe Gminy Olesno w zadania związane z rewitalizacją, określone w Wieloletniej Prognozie Finansowej, będzie komplementarnym źródłem finansowania miejskich inwestycji publicznych. Środki Gminy mogą stanowić udział w inwestycjach wspólnot mieszkaniowych, czy stanowić np. zabezpieczenie wkładu własnego w projektach zarówno społecznych jak i infrastrukturalnych realizowanych przez organizacje pozarządowe. Wielkość środków zaangażowanych przez Gminę w działania rewitalizacyjne będzie zmienna, zależna od prowadzonej polityki inwestycyjnej i społeczno-gospodarczej oraz możliwości budżetu Gminy i spółek gminnych.

4.2.4 Środki prywatne

Środki prywatne osób fizycznych i sektora biznesu w różnym stopniu i czasie będą zaangażowane na obszarze wsparcia. Zależne to będzie od możliwości samych inwestorów jak i uwarunkowań zewnętrznych np. preferencji w określonych instrumentach finansowych i programach społeczno-gospodarczych na poziomie lokalnym i krajowym.

4.2.5 Środki sektora organizacji pozarządowych

Ważnym, z punktu widzenia efektów społecznych procesu rewitalizacji, jest kapitał, którym dysponuje lub który jest na ten cel pozyskiwany przez organizacje działające w ramach trzeciego sektora. Organizacje pozarządowe występujące w roli grantodawców mogą dysponować środkami publicznymi i prywatnymi. To źródło finansowania ma szczególne znaczenie m.in. dla nieformalnych grup społecznych. Przy pomocy niewielkich często środków finansowych pozyskiwanych w formie mikrograntów np. przez grupy nieformalne, realizowane są małe projekty, spełniające konkretne oczekiwania, budujące społeczny kapitał zmian i tożsamość lokalną.

Przedstawiciele wszystkich trzech sektorów, tj. publicznego, biznesu i organizacji pozarządowych, uczestnicząc w procesie rewitalizacji, mogą występować zarówno w roli donatora jak i beneficjenta środków finansowych. Taki mechanizm ma pozytywny wpływ na funkcjonowanie systemu finansowania procesu rewitalizacji, stwarza szansę wzajemnego dopełniania wachlarza inicjatyw, poprawia efektywność i trwałości tego procesu.

Źródła finansowania dla poszczególnych zadań zostały ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym *GPR*.

4.3 Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji

4.3.1. Zakres partycypacji społecznej

Zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji oraz z wytycznym w programach operacyjnych na lata 2014-2020, jak i w ustawie o rewitalizacji z 2015 roku, rewitalizacja jest procesem prowadzonym przez interesariuszy, tj. w szczególności mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, parafie, spółdzielnie mieszkaniowe.

W związku z powyższym, kluczową rolę w procesie rewitalizacji odgrywa właściwie zaprojektowany proces partycypacji. Dlatego tak ważne jest zaangażowanie w ten proces wszystkich osób i instytucji, które są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów na obszarze gminy. Dzięki aktywności interesariuszy możliwa będzie rzetelna diagnoza gminy, pozwalająca wyznaczyć obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji, nie tylko na podstawie danych statystycznych, ale także przy aktywnym udziale społeczności lokalnej.

Opinie mieszkańców pomogą określić problemy jak również lokalny potencjał gminy oraz możliwości i korzyści wynikające z przeprowadzenia rewitalizacji.

4.3.2 Partycypacja – ujęcie teoretyczne

Partycypacja to bezpośrednie i pośrednie, sformalizowane i niesformalizowane, indywidualne i kolektywne uczestnictwo obywateli w podejmowaniu i wykonywaniu

decyzji dotyczących dobra wspólnego.

Wyróżnić można trzy rodzaje partycypacji:

- partycypacja społeczna - polega na podejmowaniu działań jednostek na rzecz społeczności, w której żyją lub do której przynależą.
- partycypacja publiczna - polega na angażowaniu się jednostek w działania instytucji władzy państwowej oraz podległym im organizacjom sektora publicznego.
- partycypacja indywidualna - podejmowanie codziennych wyborów przez jednostkę i przez to wyrażanie jej własnych oczekiwań co do rodzaju społeczeństwa w którym chce żyć.

W przypadku aktywnego uczestnictwa mieszkańców w procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji należy mówić o drugim rodzaju partycypacji, czyli partycypacji publicznej.

4.3.3 Partycypacja publiczna – korzyści

Zapewnienie możliwości udziału różnych grup interesariuszy danej społeczności przynosi wiele korzyści:

1. Mieszkańcy znają i rozumieją intencje władz lokalnych
2. Następuje lepsze zdiagnozowanie potrzeb lokalnych
3. Żywe reagowanie na pojawiające się problemy i sprawna komunikacja
4. Mieszkańcy angażują się zarówno w proces wymyślania rozwiązania/strategii jak również są też częścią rozwiązania
5. Zwiększa się zaufanie do władz lokalnych
6. Wykorzystuje się realne i potencjalne zasoby lokalne do rozwiązywania problemów - szerokie korzystanie z różnorodnych kompetencji, umiejętności ludzi i instytucji
7. Mieszkańcy nie są biernym odbiorcą usług, a aktywnym podmiotem zmiany
8. Tworzy się kultura dialogu i kreatywności
9. Zapobiega się potencjalnym konfliktom w przyszłości w szczególności w sprawach drażliwych

4.3.4 Modele partycypacji

Należy wymienić co najmniej trzy fazy partycypacji:

1. Faza przygotowawcza
2. Faza decyzyjna
3. Faza realizacyjna.

Określić można pięć stopni wpływu obywateli na decyzje władz publicznych na poszczególnych etapach partycypacji, nazywając je spektrum partycypacji publicznej.

Na spektrum to składają się kolejno:

- **informowanie**, które polega na dostarczeniu społeczeństwu rzetelnych informacji, dzięki którym mogą poznać i zrozumieć problemy, zjawiska.
- **konsultowanie** polegające na otrzymywaniu od obywateli informacji zwrotnej na temat przeprowadzanych analiz, rozważanych rozwiązań i możliwych decyzji
- **włączanie** polegające na uwzględnianiu w przygotowywanych stanowiskach opinii wyrażanych przez społeczność lokalną
- **współpraca**, która polega na partnerstwie na każdym etapie procesu decyzyjnego,
- **upodmiotowienie**, oddawanie ostatecznej decyzji w ręce obywateli

	Informowa nie	Konsultowanie	Włączanie	Współpraca	Upodmio towanie
Cel	zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji, dając im możliwość zrozumienia proponowanych rozwiązań	dostarczanie sobie informacji zwrotnej pochodzącej od obywateli, która dotyczy przeprowadzonych analiz, rozważanej alternatywy i możliwych decyzji	uwzględnianie w przygotowywanych stanowiskach obaw i aspiracji wyrażanych przez obywateli i informowanie o stopniu ich wpływu na podejmowane decyzje	partnerstwo na każdym etapie procesu decyzyjnego	oddawanie ostatecznej decyzji w ręce obywateli
Obiet nica społec zna	będziemy Was dobrze informować o podejmowanych przez nas decyzjach	będziemy Was dobrze informować o naszych planach, wysłuchamy Waszych opinii na temat podjętych przez nas decyzji, by być może w przyszłości z nich skorzystać	przy wydawaniu decyzji uwzględnimy Wasze opinie i damy Wam informację zwrotną jak Wasze pomysły pomogły nam w podejmowaniu decyzji	w maksymalnie możliwym stopniu chcemy z Wami współpracować i podejmować wspólne decyzje	wdrożymy to o czym zdecydujecie

4.3.5 Model włączania interesariuszy w proces rewitalizacji w Gminie Olesno

ETAP PRZYGOTOWAWCZY

Pierwszy etap włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji gminy polegał na właściwym zidentyfikowaniu odbiorców *GPR* z terenu Gminy Olesno i wypracowaniu metod dotarcia do każdej z grup odbiorców.

Głównymi interesariuszami w procesie rewitalizacji Gminy Olesno, są:

- Mieszkańcy
- Przedsiębiorcy/pracodawcy
- Organizacje pozarządowe (*non-government organization*, popularny skrót **NGO**)
- Eksperti
- Administracja samorządowa
- Politycy
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Instytucje oświatowe
- Kościoły/Związki wyznaniowe
- Spółdzielnie mieszkaniowe/wspólnoty mieszkaniowe/zarządcy nieruchomości
- Komenda Policji
- Powiatowy Urząd Pracy
- Zarządcy dróg
- Starostwo Powiatowe

Podczas prac nad *GPR* uwzględniono zasady współpracy i partnerstwa w odniesieniu do interesariuszy z obszaru gminy. Metodyka opracowania dokumentu opiera się na zasadzie planowania otwartego z udziałem podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji oraz z udziałem potencjalnych odbiorców *GPR*. Założenie to wynika z faktu, iż warunkiem zbudowania dokumentu planistycznego mającego szanse powodzenia jego realizacji jest uspołecznienie procesu prac nad nim. Polega to przede wszystkim na zaangażowaniu interesariuszy w proces opracowywania *GPR* w sposób interaktywny i wypracowaniu form społecznego współdziałania w zakresie programowania kierunków działań rewitalizacyjnych oraz określenia sposobów ich realizacji.

Jednocześnie, aktywny udział przedstawicieli Urzędu Gminy Olesno w pracach nad przygotowaniem *GPR*, pozwolił na spełnienie istotnego z punktu widzenia planowania strategicznego kryterium zgody i reprezentacji społecznej. Pozwala to mieć nadzieję, że poprzez aktywny udział w pracach nad przygotowaniem dokumentu, społeczność lokalna jest silniej umotywowana do jego wdrożenia oraz osiągnięcia oczekiwanych rezultatów.

W ramach tych działań przygotowawczych wykonano analizę ekspercką dot. zbadania koncentracji negatywnych zjawisk w gminie, a dotyczących bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, działalności gospodarczej i ich powiązania z ładem przestrzenno-funkcjonalnym i stanem technicznym obiektów budowlanych.

Na tym etapie projektu istotnymi elementami partycypacji było przeprowadzenie akcji promocyjno - informacyjnej, rozpoznanie problemów, a także wizji i pomysłów mieszkańców Gminy Olesno.

W ramach akcji promocyjno-informacyjnej na stronie internetowej Urzędu Gminy Olesno zamieszczano informacje dotyczące samej idei rewitalizacji, na bieżąco dodawano informacje na temat postępu prac nad projektem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno na lata 2016-2020, a także udostępniano wszystkie materiały, które powstały w związku z realizacją projektu.

Ponadto przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców dot. problemów społecznych występujących na obszarze zdegradowanym. Ważnym z elementów włączenia interesariuszy GPR była ankietyzacja, zarówno w formie tradycyjnej jak i elektronicznej, która pozwoliła na uzyskanie informacji o tym, jakie problemy widzą mieszkańcy Gminy Olesno i co według nich należałoby zmienić. Ankiety w formie papierowej częściowo rozdystribuowano przy udziale pracowników Urzędu Gminy Olesno oraz przedstawicieli Wykonawcy GPR.

Dodatkowo wszystkim interesariuszom GPR dano możliwość zgłaszania planowanych przez nich przedsięwzięć rewitalizacyjnych celem wpisania ich do dokumentu i określenia komplementarności wszystkich zgłoszonych zadań. W związku z tym na stronie urzędu oraz BIP opublikowano ogłoszenie o możliwości zgłoszenia zadań do GPR. Wraz z ogłoszeniem zamieszczony został formularz zgłoszenia, który miał za zadanie usprawnić proces przekazywania pomysłów przedsięwzięć. Formularze zostały przesłane także faxem, pocztą i dostarczono je osobiście instytucjom, mieszkańcom, przedsiębiorcom.

ETAP OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Kolejny etap prac obejmuje przeprowadzenie czterech spotkań z interesariuszami.

ETAP WDRAŻANIA, OCENY I AKTUALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

W procesie wdrażania uczestniczyć będzie szeroki krąg interesariuszy.

Do szczegółowych zadań zespołu realizującego GPR będzie należało:

- monitorowanie oraz ocena wdrażania celów rewitalizacji zgodnie z przyjętymi wskaźnikami realizacji – (przez dwa pierwsze lata realizacji projektu monitorowaniem wdrażania projektu będzie zajmować się wykonawca Projektu we współpracy z Zespołem);

- przedstawienie wniosków z realizacji poszczególnych celów rewitalizacji;
- sporządzenie raportów z realizacji dokumentu i przedstawienie ich do zatwierdzenia Radzie Gminy;
- opublikowanie wyników sprawozdawczości na stronie internetowej gminy.
- mieszkańcy oraz pozostali interesariusze będą mieli prawo do uzyskiwania informacji z wykonania poszczególnych przedsięwzięć i celów *GPR*. Informacje na temat stanu realizacji dokumentu będą udostępniane poprzez stronę internetową Gminy Olesno, a także podczas okazjonalnych spotkań z różnymi grupami społecznymi, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi itp.

Opracowanie *GPR* związane jest z określeniem wizji i celów rewitalizacji przy udziale interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji. Całość tego etapu będzie wsparte analizą ekspercką związaną z przygotowaniem programu oraz działaniami edukacyjnymi (promocyjnymi), tj.: artykuły prasowe zawierających informacje dotyczące potrzeb rewitalizacji i działań, które będą podjęte.

W ramach prac zostało zastosowanych wiele technik i narzędzi partycypacji:

Przeprowadzona ankietyzacja ma na celu wskazanie realnych problemów dotyczących ludzi na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji. Projekt dokumentu zostanie przedłożony do konsultacji społecznych, aby dać możliwość wypowiedzenia się społeczeństwu. Racjonalne i słuszne uwagi z konsultacji społecznych zostaną uwzględnione i zapisane w dokumencie. Planuje się również po opracowaniu dokumentu powołać Zespół ds. rewitalizacji, złożony z interesariuszy, który będzie uczestniczył w przyszłej ocenie i monitorowaniu postanowień programu (pierwszym etapem jego działalności będzie uczestnictwo w spacerze studyjnym).

Wykorzystanie powyższych technik i narzędzi pozwoli z jednej strony na poznanie indywidualnych problemów i potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców z obszaru zdegradowanego, z drugiej strony pozwoli zrozumieć idee rewitalizacji wśród mieszkańców. Pozwoli uzyskać ich zaangażowanie, które jest niezbędne aby móc poprzez podejmowane działania poprawić jakość ich życia.

4.4 Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

4.4.1 Poziom krajowy i regionalny

Strategia Rozwoju Kraju 2020

OBSZAR STRATEGICZNY II. Konkurencyjna gospodarka

Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego

II. 4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej

II. 4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego

OBSZAR STRATEGICZNY III. Spójność społeczna i terytorialna.

Cel III.1. Integracja społeczna

III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia a rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.

Wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym.

Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy

Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Cel szczegółowy 4.4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r.

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020:REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE

Cel 1 – „konkurencyjność” – wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;

Cel 2 – „spójność” – budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych;

Cel 3 – „sprawność” – tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

Narodowy Plan Rewitalizacji

Cel główny: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym.

Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Umowa Partnerstwa

Kluczowe priorytety inwestycyjne (będące przedmiotem wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), zgodnie z celami tematycznymi:

Cel Tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP:

3.1 Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości,

Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach:

4.3 Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym,

4.5 Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu,

Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami:

6.3 Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,

6.5 Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu, jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu,

Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności

pracowników:

8.2 wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększenia dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych,

8.5 zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników,

8.7 samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy,

Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem:

9.2 wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich,

9.4 aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności,

9.8 wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych.

W ramach zakresu wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego wyróżnia się 4 obszary o istotnym znaczeniu dla wzmocnienia społecznego i gospodarczego wymiaru rewitalizacji:

- działania na rzecz poprawy zatrudnienia (priorytet inwestycyjny 8.5) obejmujące różne formy aktywizacji osób bez pracy,
- działania na rzecz aktywnej integracji społecznej, a więc poprawy samodzielności i aktywności życiowej i społecznej oraz zwiększenia szans na zatrudnienie, realizowane zarówno w odniesieniu do osób indywidualnych, jak i wieloprotymowych społeczności (priorytet inwestycyjny 9.4),
- działania na rzecz promocji przedsiębiorczości (priorytet inwestycyjny 8.7) oraz przedsiębiorczości społecznej (priorytet 9.8) jako ważnych instrumentów o charakterze zatrudnieniowym, związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy, w tym zwłaszcza dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- działania na rzecz rozwoju usług społecznych ogólnego interesu (np. usług wsparcia rodziny, usług opieki nad seniorami) w celu poprawy ich dostępności i jakości (priorytet inwestycyjny 9.7) oraz usług pozwalających na godzenie życia zawodowego i prywatnego np. usług opieki nad dziećmi do lat 3 (priorytet inwestycyjny 8.8).

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020

MAŁOPOLSKA 2020, Nieograniczone możliwości

Obszar 5. Rozwój miast i terenów wiejskich

Cel strategiczny: Aktywne ośrodki usług publicznych i gospodarczych zapewniające szanse na rozwój mieszkańców małych i średnich miast oraz terenów wiejskich

5.2 Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich

Działania podejmowane w tym zakresie uwzględniać będą następujące założenia:

- spójna polityka miejska służąca podnoszeniu atrakcyjności i poprawie dostępności trwałych miejsc pracy nie ogranicza się do rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej, ale powinna uwzględniać także tworzenie ofert zachęcających do lokowania

nowych przedsięwzięć, adekwatne wykorzystywanie potencjału istniejących przedsiębiorstw oraz budowanie powiązań kapitałowych,

- małe i średnie miasta są ośrodkami stanowiącymi podstawowe zaplecze dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich,
- aktywizacja terenów wiejskich, przy uwzględnieniu ochrony dziedzictwa przyrodniczego i zachowania ich różnorodności biologicznej, wymaga wdrożenia efektywniejszych mechanizmów wsparcia funkcjonowania rolnictwa oraz działalności okołorolniczej,
- określenie trwałych ram współpracy władz lokalnych i regionalnych w stymulowaniu rozwoju małych i średnich miast oraz terenów wiejskich powinno przyczynić się do wzrostu udziału w tym procesie społeczności lokalnych.

5.2.2 Aktywizacja gospodarcza terenów wiejskich:

- obszary o funkcjach rolniczych: w zakresie wspierania zatrudnienia w działalności rolniczej i okołorolniczej opartej na zwiększeniu towarowości i wydajności poprzez:
 - wdrożenie instrumentów wsparcia dla rozwoju w szczególności ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej,
 - rozwój systemu doradztwa i wsparcia pośredniego dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie,
- obszary o funkcjach mieszanych: w zakresie wsparcia dla tworzenia miejsc pracy w działalności pozarolniczej.

5.3 Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym

- rewitalizację obszarów zdegradowanych, rozumianą jako podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych, wprowadzenie nowych funkcji oraz otwarcie obszarów poindustrialnych lub industrialnych,
- ochronę krajobrazu i ładu przestrzennego na obszarach wiejskich poprzez zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego, a także racjonalne gospodarowanie gruntami, z uwzględnieniem działań na rzecz poprawy struktury obszarowej gospodarstw i zmniejszenia uciążliwości związanych z produkcją wysokotowarową, w szczególności poprzez jej koncentrację w wyodrębnionych strefach,
- planowanie przestrzenne prowadzone z uwzględnieniem realizacji koncepcji osadnictwa zwartej, zakładające komplementarność, koncentrację funkcji oraz uporządkowany rozwój zabudowy w strefach podmiejskich i na obszarach wiejskich, w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne

Cel strategiczny: Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego

Cel generalny zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego formułuje się następująco:

Harmonijne gospodarowanie przestrzenią, jako podstawa dynamicznego i zrównoważonego

rozwoju województwa.

Cele strategiczne i operacyjne:

OCHRONA I GOSPODAROWANIE KOPALINAMI:

ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH:

OCHRONA PRZED POWODZIĄ:

ZASOBY GLEBOWE:

ZASOBY LEŚNE:

OCHRONA PRZYRODY I BIORÓŻNORODNOŚCI:

GOSPODARKA ODPADAMI:

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO, OCHRONA PRZED HAŁASEM, WIBRACJAMI
I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM:

DZIEDZICTWO KULTUROWE:

ADMINISTRACJA PUBLICZNA:

SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA:

KULTURA:

LECZNICTWO SZPITALNE, UZDROWISKOWE I OPIEKA SPOŁECZNA:

SPORT I REKREACJA:

TURYSTYKA I AGROTURYSTYKA:

INTEGRACJA PRZESTRZENNA:

- stworzenie warunków do identyfikacji mieszkańca z regionem;
- stworzenie czytelnego systemu w miarę równomiernie rozmieszczonych ośrodków obsługi mieszkańców województwa małopolskiego w zakresie zaspokajania ich ponadlokalnych i lokalnych potrzeb;
- utworzenie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego;
- zmniejszenie roli granicy państwa jako bariery dla rozwiązywania problemów w zakresie środowiska przyrodniczego i gospodarki wodnej;
- integracja poprzez rozwój powiązań komunikacyjnych;

GOSPODARKA:

- efektywne wykorzystanie stanu zainwestowania, pokonywanie barier i konfliktów, poprawa ładu przestrzennego - efektywne wykorzystanie stanu zainwestowania;
- ograniczanie rozproszenia budownictwa, poprzez intensyfikację wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącego zainwestowania;
- przeciwdziałanie chaotycznej suburbanizacji;
- tworzenie warunków do poprawy jakości życia i rozwoju zrównoważonego;
- wykorzystanie możliwości i szans tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym;
- dążenie do dalszej intensyfikacji rozwoju najbardziej aktywnych gospodarczo obszarów z równoczesnym przełamywaniem impasu gospodarczego obszarów wymagających aktywizacji;
- ekologizacja produkcji rolnej;

TRANSPORT:

- dobrze rozwinięty system transportowy pod względem technicznym, przestrzennym, gospodarczym, społecznym i środowiskowym;
- modernizacja i przebudowa układu dróg głównych w tym dróg dojazdowych do przejść granicznych;
- przebudowa regionalnego systemu transportu zbiorowego w tym optymalne wykorzystanie infrastruktury kolejowej poprzez tworzenie centrów logistycznych;
- podwyższenie standardu kolejowych przewozów pasażerskich, powiązanie ruchu kolejowego z systemem szlaków kulturowych i turystycznych;
- rozwój transportu lotniczego;
- ożywienie transportu wodnego na odcinku górnej Wisły;

ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW:

- zapewnienie zaopatrzenia w wodę wysokiej jakości i odprowadzania ścieków;
- zlikwidowanie ilościowego i jakościowego deficytu wody oraz wysoka sprawność odprowadzania ścieków;
- ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, ujmowanych w celach wodociągowych, ustanawianie ich stref ochronnych;

ZAOPATRZENIE W GAZ SIECIOWY:**INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA:****INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA I TELEINFORMATYCZNA:****TRANSGRANICZNA INTEGRACJA PRZESTRZENNA:****Subregionalny Program Rozwoju 2014-2020 – subregion tarnowski**

Elementem wdrażania Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 jest przyjęcie indywidualnej ścieżki rozwoju dla pięciu subregionów wchodzących w skład województwa w ramach tworzonego Subregionalnego Programu Rozwoju na lata 2014-2020.

Jednym z kluczowych obszarów jest subregion tarnowski, zajmujący powierzchnię trzech powiatów: brzeskiego, dąbrowskiego, tarnowskiego oraz miasta Tarnów.

Rozwój subregionu sądeckiego, w perspektywie 2014-2020, wspierany będzie w oparciu o ustalone obszary strategicznej interwencji:

➤ tematyczne tj.:

- Tarnów jako subregionalny ośrodek usług publicznych wyższego rzędu,
- Rozwój potencjału gospodarczego subregionu tarnowskiego,
- Rozwój małych i średnich miast w subregionie tarnowskim.

➤ geograficzne tj.:

- Tarnów jako ośrodek regionalny,
- Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz wymagające rewitalizacji,
- Obszary o najniższym dostępie do dóbr i usług,
- Obszar współpracy przygranicznej z ośrodkami województwa podkarpackiego: Mielcem, Dębicą, Jasłem,
- Obszary o najniższej dostępności do głównych węzłów transportowych,
- Subregion tarnowski.

poprzez realizację:

- przedsięwzięć strategicznych ujętych w ramach regionalnych programów strategicznych,
- przedsięwzięć subregionalnych uzgodnionych w ramach Subregionalnego Programu Rozwoju.

OBSZAR TEMATYCZNY 2.**ROZWÓJ POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO SUBREGIONU TARNOWSKIEGO**

- 2.1. Poprawa warunków dla rozwoju gospodarczego subregionu.
- 2.2. Poprawa warunków dla rozwoju przemysłów czasu wolnego w subregionie.
- 2.3. Rozwój subregionalnego systemu transportowego.
- 2.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska o zasięgu ponadlokalnym.
- 2.5. Rozwój systemów zarządzania z wykorzystaniem technologii teleinformatycznych o zasięgu ponadlokalnym, udostępniających e-usługi publiczne / mobilne usługi dla ludności.

4.4.2 Dokumenty strategiczne i planistyczne wyznaczające kierunki rozwoju na poziomie powiatu i gminy**STRATEGIA ROZWOJU POWIATU DĄBROWSKIEGO NA LATA 2014 – 2020**

Strategia Rozwoju Powiatu Dąbrowskiego na lata 2014 –2020 jest jednym z najważniejszych i podstawowych dokumentów – stanowi lokalny fundament do prowadzenia polityki rozwoju lokalnego Powiatu Dąbrowskiego. Określa jego wizję, misję, wytycza kluczowe obszary rozwoju, cele i kierunki interwencji w przyjętym horyzoncie czasowym, wskazując obszary problemowe wymagające poprawy.

Dokument przedstawia zasoby Powiatu Dąbrowskiego, warunkujące jego potencjał rozwojowy, na które składają się zasoby poszczególnych gmin Powiatu. Racjonalne wykorzystanie tych zasobów spowoduje pozytywne zmiany ilościowe, jakościowe i strukturalne tego obszaru i zwiększy jego zdolność do konkurowania.

Metoda, która została zastosowana przy opracowaniu niniejszej strategii pozwala na permanentne dokonywanie zmian i poprawek w sposób czytelny. Nie jest to konstrukcja zamknięta i skończona, lecz ma charakter otwarty, umożliwiający wpisanie zadań i programów, które nie znalazły się w niej w momencie konstruowania strategii

WIZJA POWIATU DĄBROWSKIEGO TO:

W roku 2020 Powiat Dąbrowski będzie:

- obszarem z dynamicznie rozwijającym się sektorem gospodarki, w tym usług, handlu, rolnictwa i przemysłu;
- wyróżniał się ekologicznym rolnictwem oraz przetwórstwem rolno- spożywczym stwarzającym przewagę konkurencyjną, przy zachowaniu naturalnego środowiska;
- miejscem atrakcyjnym i przyjaznym dla mieszkańców i przyjezdnych, w którym nowoczesność idzie w parze z zachowaniem tradycji i zwyczajów występujących lokalnie;
- współpracował z samorządami, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem gospodarczym i mieszkańcami dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju, wzrostu jakości życia i włączenia społecznego;

MISJA POWIATU DĄBROWSKIEGO:

Powiat Dąbrowski skutecznie i nowocześnie zarządza rozwojem, efektywnie wykorzystuje wewnętrzne zasoby, potencjały oraz szanse rozwojowe, pobudza kapitał społeczny w celu zwiększenia konkurencyjności, poprawy spójności społecznej i terytorialnej.

OBSZAR I: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ

OBSZAR II: INFRASTRUKTURA I DOSTĘPNOŚĆ

OBSZAR III: USŁUGI PUBLICZNE

OBSZAR IV: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE

OBSZAR V: ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU

CELE STRATEGICZNE

OBSZAR I: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ

Cel strategiczny 1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i konkurencyjności gospodarczej powiatu.

Cele operacyjne:

- CO 1.1.1. Rozwój stref aktywności gospodarczej i infrastruktury sprzyjającej inwestowaniu.
- CO 1.1.2 Promocja powiązań kooperacyjnych wzmacniających konkurencyjność mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.
- CO 1.1.3. Wspólny system promocji gospodarczej i inwestycyjnej w tym organizacja targów gospodarczych.
- CO 1.1.4. Podniesienie poziomu przedsiębiorczości w tym prowadzenie doradztwa inwestycyjno - biznesowego.
- CO 1.1.5. Wsparcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, poprzez aktywizację zawodową osób poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo; podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy.
- CO 1.1.6. Stwarzanie warunków do rozwoju e-gospodarki.
- CO 1.1.7. Wykorzystanie możliwości rozwoju ekonomii społecznej w tym rozwój przedsiębiorczości społecznej.

OBSZAR I: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ

Cel strategiczny 1.2. Podniesienie ekonomicznej opłacalności rolnictwa.

Cele operacyjne:

- CO 1.2.1. Promocja tworzenia grup producenckich, wspieranie partnerstwa szczególnie w zakresie producentów rolnych.
- CO 1.2.2. Promocja rolnictwa i przetwórstwa ekologicznego.
- CO 1.2.3. Tworzenie warunków dla rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej.
- CO 1.2.4. Skuteczniejsze wykorzystanie doradztwa rolniczego.
- CO 1.2.5. Poprawa struktury agrarnej.

OBSZAR I: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ

Cel strategiczny 1.3. Rozwój przemysłu czasu wolnego.

Cele operacyjne:

- CO 1.3.1.
Zintegrowanie oferty turystycznej, rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej na terenie powiatu.
- CO 1.3.2. Wzbogacenie oferty turystycznej, rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej placówek powiatowych w tym Centrum Polonii – Ośrodka Kultury, Turystyki i Rekreacji w Brniu, Biblioteki Powiatowej, szkół ponadgimnazjalnych.
- CO 1.3.3. Wykorzystanie programu subregionalnego, szczególnie w obszarze rozwoju przemysłu czasu wolnego
- CO 1.3.4. Rozwój „srebrnej gospodarki” przy udziale Uniwersytetu Trzeciego Wieku na terenie powiatu.

OBSZAR II: INFRASTRUKTURA I DOSTĘPNOŚĆ

Cel strategiczny 2.1. Rozbudowa i modernizacja głównych ciągów komunikacyjnych zwiększających dostępność powiatu.

Cele operacyjne:

- CO 2.1.1. Lobbowanie na rzecz modernizacji drogi krajowej nr 73 na odcinku Szczucin – Tarnów oraz budowy obwodnicy Dąbrowy Tarnowskiej.
- CO 2.1.2. Wspieranie działań zmierzających do budowy mostu na rzece Wiśła w miejscowości Borusowa.
- CO 2.1.3. Wspieranie działań na rzecz modernizacji dróg wojewódzkich przebiegających przez teren powiatu.

CO 2.1.4. Wspieranie działań zawartych w Krajowym Planie Zagospodarowania Kraju 2030 w zakresie planowanej „Rewitalizacji linii kolejowej Tarnów – Szczucin, wraz z przedłużeniem trasy do Kielc.

OBSZAR II: INFRASTRUKTURA I DOSTĘPNOŚĆ

Cel strategiczny 2.2. Rozwój powiatowego i lokalnego układu drogowego.

Cele operacyjne:

CO 2.2.1. Modernizacja i poprawa jakości dróg powiatowych.

CO 2.2.2 Rozbudowa ciągów pieszych i pieszo-rowerowych towarzysząca remontom dróg.

CO 2.2.3. Doskonalenie dostępności i jakości komunikacji zbiorowej powiatu.

OBSZAR II: INFRASTRUKTURA I DOSTĘPNOŚĆ

Cel strategiczny 2.3. Poprawa dostępności sieciowej.

Cele operacyjne:

CO 2.3.1. Podejmowanie działań zmierzających do rozbudowy sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu.

CO 2.3.2 Wykorzystanie działań krajowych i regionalnych z obszaru informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz rozwoju cyfrowego.

OBSZAR III: USŁUGI PUBLICZNE

Cel strategiczny 3.1. Zapewnienie odpowiedniej jakości usług zdrowotnych.

Cele operacyjne:

CO 3.1.1. Zwiększenie jakości i dostępności usług medycznych w szczególności w zakresie leczenia szpitalnego i specjalistycznej opieki ambulatoryjnej.

CO 3.1.2 Zapewnienie odpowiednich usług rehabilitacyjnych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych.

OBSZAR III: USŁUGI PUBLICZNE

Cel strategiczny 3.2. Doskonalenie jakości usług edukacyjnych.

Cele operacyjne:

CO 3.2.1. Dalsze podnoszenie poziomu kształcenia ponadgimnazjalnego poprzez unowocześnianie bazy dydaktycznej szkół oraz doskonalenie umiejętności nauczycieli.

CO 3.2.2 Ciągłe dostosowywanie profili kształcenia do zapotrzebowania rynku pracy, zacieśnienie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a placówkami edukacyjnymi.

CO 3.2.3. Promocja szkolnictwa zawodowego, rozwój poradnictwa i doradztwa zawodowego.

CO 3.2.4. Rozwijanie wiedzy i świadomości ekologicznej mieszkańców, intensyfikacja doradztwa rolniczego.

OBSZAR III: USŁUGI PUBLICZNE

Cel strategiczny 3.3. Dbłość o spójność, atrakcyjność i dostępność oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej.

Cele operacyjne:

CO 3.3.1. Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego.

CO 3.3.2 Realizacja zintegrowanej oferty kulturalnej, sportowej i turystycznej na terenie powiatu.

CO 3.3.3. Wykorzystanie potencjału powiatu w tym jego walorów środowiskowych w obszarze rozwoju przemysłu czasu wolnego.

OBSZAR III: USŁUGI PUBLICZNE

Cel strategiczny 3.4. Zapewnienie sprawności w realizacji zadań publicznych.

Cele operacyjne:

CO 3.4.1. Dalsze podnoszenie jakości wykonywanych zadań publicznych przez jednostki samorządu powiatowego przy wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi informatycznych z uwzględnieniem oczekiwań mieszkańców.

CO 3.4.2 Podnoszenie efektywności i skuteczności realizowanych zadań publicznych przy wykorzystaniu zasad nowoczesnego zarządzania powiatowymi jednostkami samorządowymi.

OBSZAR IV: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE

Cel strategiczny 4.1. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.

Cele operacyjne:

CO 4.1.1. Zmniejszenie poziomu zagrożenia przestępczością.

CO 4.1.2 Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

CO 4.1.3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa pożarowego.

CO 4.1.4. Rozwijanie systemów zarządzania kryzysowego oraz infrastruktury zabezpieczającej teren powiatu przed skutkami powodzi i innych klęsk żywiołowych.

OBSZAR IV: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE

Cel strategiczny 4.2. Podnoszenie świadomości mieszkańców i wspieranie działań w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Cele operacyjne:

CO 4.2.1. Dążenie do rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej na terenie powiatu poprzez dalszą rozbudowę sieci oraz lokalnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

CO 4.2.2 Prowadzenie gospodarki odpadami w układzie ponadlokalnym zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami.

CO 4.2.3. Wspieranie działań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.

CO 4.2.4. Promowanie wykorzystania źródeł energii odnawialnej oraz współpraca pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a prywatnymi przedsiębiorcami w tym zakresie, między innymi: baterii słonecznych, wód geotermalnych, biomasy itp.

CO 4.2.5. Racjonalne gospodarowanie zasobami wód i złożami kopalin.

CO 4.2.6. Wspieranie działań zmierzających do rekultywacji terenów zdegradowanych i gruntów nieprzydatnych rolniczo oraz zwiększających lesistość terenów.

CO 4.2.7. Prowadzenie i wspieranie kampanii informacyjnych i innych form działań w zakresie edukacji ekologicznej dzieci i dorosłych.

OBSZAR IV: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE

Cel strategiczny 4.3. Wspieranie działań zwiększających bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców.

Cele operacyjne:

CO 4.3.1. Realizacja programów profilaktycznych i edukacji zdrowotnej promującej zdrowy styl życia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

CO 4.3.2. Wykorzystanie promocji i bazy diagnostycznej dla realizacji programów mających na celu wykrywanie chorób cywilizacyjnych i ich wczesne leczenie.

CO 4.3.3. Podnoszenie jakości i dostępności opieki nad osobami starszymi.

CO 4.3.4. Wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych promujących zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz działania z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej.

OBSZAR IV: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE

Cel strategiczny 4.4. Prowadzenie działań zmierzających do włączenia i bezpieczeństwa społecznego.

Cele operacyjne:

CO 4.4.1. Doskonalenie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem.

CO 4.4.2 Wzrost efektywności działań pomocy społecznej.

CO 4.4.3. Aktywizacja społeczno – zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

CO 4.4.4. Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.

CO 4.4.5. Wsparcie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości społecznej.

OBSZAR V: ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU

Cel strategiczny 5.1. Rozwój współpracy z samorządami, środowiskiem gospodarczym i organizacjami pozarządowymi.

Cele operacyjne:

CO 5.1.1. Efektywne wykorzystanie współpracy w ramach Stowarzyszenia Samorządów Powiatu Dąbrowskiego.

CO 5.1.2 Rozwijanie współpracy z partnerami gospodarczymi i społecznymi.

CO 5.1.3. Wzmacnianie i rozwijanie kapitału społecznego w celu efektywnego zarządzania powiatem.

OBSZAR V: ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU

Cel strategiczny 5.2. Wymiana i wykorzystanie doświadczeń międzynarodowych w ramach współpracy z partnerami zagranicznymi.

Cele operacyjne:

CO 5.2.1. Wspólna realizacja projektów międzynarodowych w ramach programów europejskich.

CO 5.2.2 Wykorzystanie doświadczeń i osiągnięć partnerów zagranicznych oraz promocja gospodarcza i kulturalna powiatu za granicą.

OBSZAR V: ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU

Cel strategiczny 5.3. Doskonalenie zarządzania powiatem.

Cele operacyjne:

CO 5.3.1. Większe wykorzystanie partycypacji społecznej w zarządzaniu.

CO 5.3.2 Efektywne i skuteczne zarządzanie jednostką samorządową.

**ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH POWIŚLA
DĄBROWSKIEGO**

Cele strategiczne i zadania

PRIORYTET I - Zwiększenie udziału surowców odnawialnych w zaspokajaniu lokalnych potrzeb energetycznych

PRIORYTET II - Zapewnienie właściwego poziomu dochodów gospodarstw domowych

PRIORYTET III - Zachowanie walorów środowiskowych Powiśla Dąbrowskiego

PRIORYTET IV - Podnoszenie wartości lokalnych produktów

PRIORYTET V - Ochrona i rozwój lokalnych zasobów kulturowych

CEL STRATEGICZNY I INNOWACYJNOŚĆ

Cel operacyjny I.A. Zastosowanie roślin energetycznych (ślazowiec, słoma, słoma rzepakowa) do spalania w przystosowanych do tego celu kotłach w istniejącym MPEC w Dąbrowie Tarnowskie

Cel operacyjny I.B. Zastosowanie olejów roślinnych do wytwarzania biopaliw do napędzania maszyn rolniczych (ciągniki, kombajny, itp.)

Cel operacyjny I.C. Wytwarzanie spirytusu bezwodnego.

CEL STRATEGICZNY II ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA WSI

CEL OPERACYJNY II.A Fundusz poręczeń kredytowych

Cel operacyjny II.B. Fundusz mikropożyczek

Cel operacyjny II.C Ubezpieczenia wzajemne

Cel operacyjny II.D Firma symulacyjna-nieustające szkolenia z EFS.

CEL STRATEGICZNY III. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA NA TERENACH WIEJSKICH

Cel operacyjny III.A. Pomoc ze strony LGD w przygotowywaniu planów i dokumentów wymaganych przy aplikowaniu o środki U.E

Cel operacyjny III.B. Wsparcie dla remontów i utrzymania domów ludowych oraz klubów sportowych (pisanie wniosków o grunty itp.)

CEL STRATEGICZNY IV .LOKALNE PRODUKTY

Cel operacyjny IV.A Obniżenie kosztów produkcji i zbytu żywca wieprzowego

Cel operacyjny IV.B. Stworzenie sieci sklepów z produktami ekologicznymi w oparciu o istniejące produkty

Cel operacyjny IV.C Markowe produkty lokalnego przetwórstwa spożywczego

CEL STRATEGICZNY V ZASOBY NATURALNE KULTUROWE

Cel operacyjny V. A. Rozwój turystyki i agroturystyki

Cel operacyjny V.B Wykorzystanie gospodarcze zasobów lokalnych

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Olesno na lata 2014-2020

Strategia Rozwoju Gminy Olesno to najważniejszy dokument programowy, w oparciu o który samorząd realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego.

WIZJA ROZWOJU GMINY OLESNO:

„Aspiracją Olesna w roku 2020 będzie skuteczne i oparte o bogate dziedzictwo kultury ludowej oraz walory przyrodniczo –rolniczo –ekologiczne wyróżnienie się wśród gmin Powiśla Dąbrowskiego.

Źródłem i kryterium wyróżnienia będzie kultura ludowa mająca rodowód szczególnie w Żalipiu – MAŁOWANA WIEŚ, ale także po gospodarsku wykorzystany potencjał zasobów gminy związanych z przyrodą, rolnictwem i czystym powietrzem.”

MISJA ROZWOJU GMINY OLESNO:

„Gmina Olesno w sposób nowoczesny i efektywny wykorzystuje swój potencjał kulturowy związany z tradycją i zwyczajami ludowymi, a poprzez realizację celów strategicznych poprawia jakość, bezpieczeństwo i komfort życia swoich mieszkańców.

Pobudza kapitał społeczny w celu zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorczości oraz aktywności swoich mieszkańców.”

OBSZARY ROZWOJOWE:

OBSZAR I:

- KULTURA LUDOWA

OBSZAR II:

- OCHRONA ŚRODOWISKA, INFRASTRUKTURA, DOSTĘPNOŚĆ*

OBSZAR III:

- USŁUGI PUBLICZNE, EDUKACJA, ZDROWIE, SPORT, PROBLEMY SPOŁECZNE*

OBSZAR IV:

- ROLNICTWO

OBSZAR V:

- PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, KAPITAŁ LUDZKI

CELE STRATEGICZNE:

CS 1.

Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako potencjału do rozwoju kreatywnego

CS 2.

Podniesienie standardu życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiskowych

CS 3.

Dobre warunki do życia mieszkańców gminy Olesno w bezpiecznej i zadbanej gminie

CS 4.

Rozwój i wzrost konkurencyjności rolnictwa indywidualnego oraz wsparcie przetwórstwa rolno – spożywczego.

CS 5.

Kreowanie nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki przy wykorzystaniu potencjału intelektualnego mieszkańców.

CELE OPERACYJNE:

OBSZAR I:

- KULTURA LUDOWA

CS 1. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako potencjału do rozwoju kreatywnego

1.1. Promocja kultury polskiej i Polski poprzez kulturę ludową Zalipia – MAŁOWANA CHATA.

1.2. Podniesienie mobilności mieszkańców gminy w zakresie aktywnego i twórczego udziału w kulturze.

1.3. Rozwój systemu wsparcia dla sektora kreatywnego oraz wspieranie przedsiębiorczości w kulturze.

1.4. Rozwój infrastruktury przestrzeni publicznej.

1.5. Upowszechnianie różnych form uczestnictwa w kulturze, szczególnie dla dzieci i młodzieży.

1.6. Rozwój kształcenia artystycznego i systemu wsparcia talentów.

1.7. Organizacja imprez kulturalno – rekreacyjnych promujących i kultywujących kultur i tradycję ludową.

OBSZAR II:

- OCHRONA ŚRODOWISKA, INFRASTRUKTURA, DOSTĘPNOŚĆ*

CS 2. Podniesienie standardu życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiskowych

- 2.1 Rozbudowa istniejącej sieci oraz budowa oczyszczalni i kanalizacji dla kolejnych miejscowości gminy.
- 2.2 Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej na terenach zalewowych, poprzez inwestycje zapobiegające zagrożeniom.
- 2.3 Promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- 2.4 Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami.
- 2.5 Modernizacja i poprawa jakości dróg gminnych i dojazdowych.
- 2.6 Budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych na terenie gminy.
- 2.7 Dostęp do Internetu szerokopasmowego.

OBSZAR III:

•USŁUGI PUBLICZNE, EDUKACJA, ZDROWIE, SPORT, PROBLEMY SPOŁECZNE

CS 3. Dobre warunki do życia mieszkańców gminy Olesno w bezpiecznej i zadbanej gminie

- 3.1 Zwiększenie dostępności informacji i poprawa jakości komunikacji w sferze publicznej.
- 3.2 Podniesienie efektywności i skuteczności realizacji zadań publicznych.
- 3.3 Wspieranie działań zwiększających dostępność do usług medycznych na terenie gminy.
- 3.4 Podniesienie jakości i dostępności edukacyjnej.
- 3.5 Podjęcie działań zmierzających do budowy i modernizacji bazy sportowo – rekreacyjnej na terenie gminy.
- 3.6 Wdrażanie programów przeciwdziałania patologiom społecznym.
- 3.7 Poprawa zaplecza instytucjonalnego oraz warunków sprzyjających integracji społecznej i międzypokoleniowej.

OBSZAR IV:

•ROLNICTWO

CS 4. Rozwój i wzrost konkurencyjności rolnictwa indywidualnego oraz wsparcie przetwórstwa rolno –spożywczego.

- 4.1 Wsparcie potencjału rolniczego gminy.
- 4.2 Wykorzystanie warunków glebowych do uprawy rolnictwa tradycyjnego i ekologicznego.
- 4.3 Wsparcie działalności gospodarczej dotyczącej świadczenia usług rolniczych.
- 4.4 Tworzenie grup producenckich na terenie gminy.
- 4.5 Rozwój przedsiębiorczości pozarolniczej, w tym agroturystyki.
- 4.6 Wspieranie inicjatyw w zakresie przetwórstwa rolno – spożywczego, poprzez organizację szkoleń i pomocy doradczej.
- 4.7 Wspieranie działań zwiększających jakość produkcji rolnej.

OBSZAR V:

•PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, KAPITAŁ LUDZKI

CS 5. Kreowanie nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki przy wykorzystaniu potencjału intelektualnego mieszkańców.

- 5.1 Rozwój stref aktywności gospodarczej sprzyjający inwestycjom na terenie gminy.
- 5.2 Wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na terenie gminy.
- 5.3 Wsparcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych wśród ludzi młodych i długotrwale bezrobotnych.
- 5.4 Rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii.
- 5.5 Utworzenie „ UNIWERSYTETU III wieku” i propagowanie uczenia się przez całe życie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2012 - 2016

Program zawiera charakterystykę zjawisk przemocy, diagnozę problemu przemocy, analizę SWOT, założenia oraz wdrażanie programu. Główny cel programu: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz profesjonalna pomoc poprzez spójne działania wszystkich służb”.

Cele szczegółowe:

1. Utworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników, służb instytucji i innych osób zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Zapewnienie rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy kompleksowej pomocy.
6. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego GMINY OLESNO
Uchwała Nr XI/90/11 Rady Gminy Olesno z dnia 30 grudnia 2011 roku**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP), definiuje kierunki rozwoju i przekształceń struktury przestrzennej całego obszaru gminy, określający politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania.

Studium nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych i nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast jego ustalenia są wiążące dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dzięki którym wizja zawarta w studium przekłada się na lokalne prawo i kształtuje rozwój gminy.

ROZDZIAŁ V
UWARUNKOWANIA PRAWNE I PODSTAWOWE
DEFINICJE DOTYCZĄCE REWITALIZACJI

5.1 NARODOWY PLAN REWITALIZACJI

Rewitalizacja jest w tej chwili jednym z priorytetów działania Rządu, co znalazło odzwierciedlenie w decyzji Prezesa Rady Ministrów w 2013 r. dotyczącej określenia Narodowego Planu Rewitalizacji (NPR).

Narodowy Plan Rewitalizacji został zaprojektowany jako zestaw rozwiązań na rzecz stworzenia korzystnych warunków do prowadzenia skutecznej rewitalizacji, w odniesieniu do przygotowanej przez samorząd gminy diagnozy lokalnych potrzeb i potencjałów. NPR zakłada działania w wielu płaszczyznach, obejmujących m.in. zmiany legislacyjne, narzędzia, informację i edukację oraz instrumenty finansowe. Mówi o kierunkach zmian, które stworzą przyjazne warunki dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce oraz upowszechnią i usystematyzują jej prowadzenie.

Narodowy Plan Rewitalizacji stanowić będzie rdzeń systemu i zawiera opis jego głównych elementów, diagnozę aktualnego stanu procesów rewitalizacyjnych w Polsce, cel strategiczny, kierunki interwencji, charakterystykę poszczególnych narzędzi i rozwiązań na rzecz rewitalizacji oraz planowane i postulowane kierunki ich zmian lub potrzeby wprowadzania nowych instrumentów. NPR będzie zawierał także opis wymagań dla Programów Rewitalizacji i dla prowadzenia samego procesu rewitalizacji, aby można było uznać go za pełny i prawidłowy. Poza dokumentem głównym, na pakiet NPR będą się składały: regulacje i nowe regulacje (rozwiązania legislacyjne, ustawa o rewitalizacji), instrumenty wsparcia (krajowe i unijne), informacja i edukacja.

W NPR wskazana zostanie konieczność powiązania procesu rewitalizacji ze wszystkimi politykami gminy, m.in. poprzez uwzględnianie interwencji w zakresie przekształceń terenu oraz koordynację programów rewitalizacji z gminnymi dokumentami planowania przestrzennego, polityką społeczną, mieszkaniową czy lokalnymi dokumentami strategicznymi.

Horyzont czasowy dokumentu to 2022 rok. Wyznaczenie go związane jest z jednej strony ze środkami finansowymi dostępnymi dla Polski z budżetu UE na lata 2014-2020, a z drugiej z możliwością zbudowania mocnych podstaw dla krajowych instrumentów, które będą nabierały coraz większego znaczenia w miarę ubywania środków UE.

Wizja Narodowego Planu Rewitalizacji

Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie. Z tej perspektywy plan odnieść się ma zarówno do zagadnienia przywracania świetności dzielnicom śródmiejskim, uzdrawiania relacji społecznych i rozwiązywania problemów infrastrukturalno-technicznych w zaniedbanych dzielnicach „miasta XIX-wiecznego” i blokowiskach, ponownego zagospodarowania terenów przemysłowych, powojkowych, pokolejowych i poportowych, jak i innych sytuacji, w których władze samorządowe lub mieszkańcy dochodzą do wniosku, że miasto powinno być na danym obszarze „uzdrowione”. Podkreślić należy, że dokonywane w ramach NPR wyznaczanie obszarów zdegradowanych ma mieć na celu wskazanie priorytetów i miejsc koncentracji działań, a nie kreślenie granic, poza którymi znajdują się mieszkańcy miast niezainteresowani NPR. Podejście NPR ma być inne: ma wskazywać, że każdy, – jeśli odczuwa taką potrzebę i ma wolę się w to angażować – może włączyć się w zmienianie na lepsze otaczającego środowiska miejskiego. W sferze zainteresowania NPR pozostawać będzie możliwie szeroki zakres przedsięwzięć i inicjatyw nakierowanych na odnowę i ulepszanie miast.

Powszechność NPR znajdzie odzwierciedlenie także z tego powodu, że będzie on w praktyce realizował zasadę terytorializacji, wyrażającą nowe, proefektywnościowe podejście w polityce rozwoju. W podejściu tym chodzi o świadome i zdecydowane ukierunkowanie wsparcia w ramach poszczególnych polityk publicznych na obszary strategicznej interwencji, wśród których są obszary zdegradowane. Podejście terytorialne oznacza koncentrację geograficzną wsparcia i dostosowanie go do lokalnych uwarunkowań i potrzeb. Warunkiem powodzenia tego podejścia jest maksymalna synchronizacja i koordynacja polityk, instrumentów i podmiotów. Dotyczy to szczególnie koordynacji instrumentów krajowych.

Równocześnie, obok dążenia do powszechności, drugim, niemniej ważnym filarem NPR, będzie przejście do pełniejszego, całościowego rozumienia rewitalizacji – nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym (i to dotychczas często punktowej i nieco

przypadkowej)), ale jako zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych. Narodowy Plan Rewitalizacji promuje podejście kompleksowe (a w przypadku ubiegania się o środki publiczne wręcz go wymaga), zakładające skoncentrowane wysiłki wielu podmiotów na rzecz wyprowadzenia ze stanu kryzysowego danego obszaru, obejmującego interwencję w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz kulturowej. Niezbędne jest przy tym, aby rewitalizacja obszarów zdegradowanych była elementem całościowej wizji rozwoju miasta.

Narodowy Plan Rewitalizacji powstaje, jako odpowiedź na poważne wyzwania stojące przed wieloma polskimi miastami. Aby ta odpowiedź była znacząca, powszechna i skoordynowana, konieczne jest zaangażowanie strony rządowej, samorządowej oraz podmiotów prywatnych, ukierunkowanie środków i instrumentów polityk publicznych (środki UE, środki krajowe), rozwój instytucjonalny pod kątem prowadzenia złożonych działań rewitalizacyjnych oraz odpowiednie dostosowanie prawa.

Cel główny Narodowego Planu Rewitalizacji i definicja rewitalizacji

Głównym celem Narodowego Planu Rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.

Taka definicja rewitalizacji, wynikająca z projektu Krajowej Polityki Miejskiej, jest podstawą prac ustawowych w tym zakresie oraz elementem Wytycznych w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych – perspektywa finansowa 2014-2020.

Zmiany prawne

Ważny komponent NPR stanowią regulacje prawne.

Założeniem prac legislacyjnych w ramach NPR jest możliwie niewielka ingerencja w system prawa, mająca na celu umożliwienie różnorodnych działań ukierunkowanych na efektywne wyprowadzanie obszarów zdegradowanych ze stanów kryzysowych. Oznacza

to dążenie do uniknięcia „przeregulowania” tej materii. Wynika to z natury rewitalizacji, która w każdym miejscu jest unikalnym konglomeratem różnorodnych działań, zatem każda zmiana ustawowa ma ułatwiać prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych, a jednocześnie żadna zmiana legislacyjna nie powinna ich utrudniać i komplikować.

Regulacje zatem dotyczyć będą:

a) Statusu rewitalizacji i procedur jej bezpośrednio dotyczących:

- Ustawowo zdefiniowana rewitalizacji (charakter działań i powiązanie z programami rewitalizacji).

Ustawowe zdefiniowanie rewitalizacji jest potrzebne jako podstawa dalszych regulacji dotyczących działań rewitalizacyjnych. Dokładna definicja jest przedmiotem szczegółowych uzgodnień, jednak jako ich podstawę należy przyjąć ustalenie, że ustawowa definicja rewitalizacji musi obejmować wszystkie niezbędne aspekty działań rewitalizacyjnych.

Wprowadzenie ustawowej definicji zapewni, że rewitalizacja będzie tak samo rozumiana przez wszystkie uczestniczące w niej podmioty.

- Określenia rewitalizacji, jako zadania własnego gminy (dla uniknięcia sprzeczności interpretacyjnych i ograniczeń formalnych).

Wprowadzenie zmiany w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i uzupełnienie katalogu zadań własnych gminy o rewitalizację obszarów zdegradowanych. Zgodnie z art. 163 Konstytucji RP samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych (takich jak organy ustawodawcze, administracja rządowa, wymiaru sprawiedliwości itp.).

Rewitalizacja jako zadanie własne gminy nie będzie zadaniem obowiązkowym (w rozumieniu art. 7 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym). W realizacji tego zadania gmina powinna koordynować swe działania z działaniami podejmowanymi przez samorządy powiatowe i wojewódzkie, a także przez administrację rządową.

- Wprowadzenia ustawowej formuły programu rewitalizacji.

Określona zostanie ustawowo minimalna zawartość programu rewitalizacji, a także wymogi co do sposobu jego przygotowywania, uchwalania i realizacji. Spełnianie przez dany program rewitalizacji wymagań ustawowych będzie dawać podstawę do wykorzystania narzędzi ułatwiających prowadzenie rewitalizacji, a także do preferencyjnego wsparcia dla rewitalizacji w różnych instrumentach.

- Zdefiniowania rewitalizacji jako cel publiczny w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami (jako opcja: zdefiniowanie jako cel publiczny części inwestycji,

które mogą wchodzić w skład działań rewitalizacyjnych, a dziś nie są celem publicznym, np. zielen publiczna, budownictwo czynszowe o umiarkowanych czynszach).

Rozważane będzie nadanie rewitalizacji statusu celu publicznego (w rozumieniu art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami). Jedną z zalet takiego rozwiązania jest umożliwienie procedur wywłaszczeniowych, co w wielu przypadkach może pozwolić na bardzo znaczące usprawnienie prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Jednocześnie, proponowane zmiany legislacyjne nie mogą prowadzić do ryzyka ich nadużyć.

- Zapewnienia udziału mieszkańców miasta (obszaru zdegradowanego) oraz innych partnerów (społecznych i gospodarczych) w przygotowaniu programu rewitalizacji i jego wdrażaniu (m.in. poprzez powołanie komitetu rewitalizacji, określenie sposobu jego tworzenia i jego głównych zadań). Istnieje potrzeba ustawowego umocowania komitetu rewitalizacji – jako formalnej struktury zapewniającej współdziałanie organów gminy, mieszkańców i interesariuszy z obszaru rewitalizacji. W skład komitetu wchodzić powinni przedstawiciele wybrani przez radę gminy, wskazani przez wójta (burmistrza albo prezydenta miasta) oraz przedstawiciele interesariuszy (mieszkańców, inwestorów, właścicieli nieruchomości i in.). Zadaniem komitetu powinna być współpraca z gminą zarówno przy opracowaniu programu rewitalizacji jak i podczas jego realizacji i monitorowaniu. Celem działań komitetu rewitalizacji byłaby przede wszystkim koordynacja przedsięwzięć podejmowanych na obszarze rewitalizacji przez wszystkie zainteresowane podmioty.

b) Zagadnień dotyczących powiązania rewitalizacji i planowania przestrzennego:

- Powiązania procesów rewitalizacyjnych z planowaniem przestrzennym gminy (wówczas kiedy planowana rewitalizacja zakłada przekształcenia w zagospodarowaniu przestrzennym), tak aby doprecyzować i jednoznacznie uregulować zasady koordynowania działań rewitalizacyjnych (programu rewitalizacji) z planowaniem przestrzennym (Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego).
- Uregulowania problematyki nieruchomości porzuconych i nieruchomości, których stan prawny nie jest ustalony, co blokuje samorządom możliwość podjęcia działań wobec nich, w tym także prowadzenia inwestycji na tym obszarze.
- Wprowadzenia narzędzi urbanistyki operacyjnej, które mają stworzyć szerszą paletę rozwiązań pozwalających na skuteczne i spójne działania rewitalizacyjne, szczególnie na obszarach, na których zastosowanie takich narzędzi ma uzasadnienie i może być rozważane.

c) Zagadnień mających na celu stworzenie sprzyjającego otoczenia prawnego i zachęt do działań rewitalizacyjnych (po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ich

powiązań w systemie prawa, celem tych zmian będzie eliminacja utrudnień i ograniczeń w prowadzeniu kompleksowych działań rewitalizacyjnych oraz dla zapewnienia ciągłości działań rewitalizacyjnych):

- Niezbędnych zmian w aktach prawnych regulujących instrumenty, które będą modyfikowane pod kątem koncentracji lub preferencji na rzecz obszarów rewitalizowanych,
- Rozważenia zmian w podatku od nieruchomości (ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych) tak, aby uczynić z niego narzędzie, za pomocą którego władze gmin mogłyby kształtować trendy w zagospodarowaniu przestrzennym (a więc także promować ideę miasta zwartej i wspierać w ten sposób procesy rewitalizacyjne). Takim mechanizmem mogłaby być możliwość strefowania wysokości podatku na obszarze miasta.
- Rozważenia instrumentów zachęcających podmioty prywatne do inwestowania na obszarach zdegradowanych (propozycje zgłoszone przez stronę społeczną i ekspertów). Zmobilizowanie kapitału prywatnego do inwestowania na obszarach objętych rewitalizacją jest z zasady z wielu powodów (finansowych, społecznych, organizacyjnych) trudniejsze i droższe do realizacji aniżeli na obszarach niezdegradowanych. Wśród działań zachęcających do takich inwestycji i ułatwiających zaangażowanie środków prywatnych, które mogłyby być wprowadzane stopniowo w powiązaniu z możliwościami budżetu państwa, należy przeanalizować, co najmniej:
 - Wprowadzenie „ulgi modernizacyjnej” na działania związane z modernizacją (w tym pod kątem efektywności energetycznej) substancji mieszkaniowej stanowiące uzupełnienie środków publicznych wydatkowanych na modernizację części wspólnych budynków (klatki schodowe, dachy, elewacje). W ten sposób właściciele mieszkań w budynkach objętych rewitalizacją będą zachęceni do włączenia się w kompleksowe działania rewitalizacyjne.
 - Propozycję wykorzystania instrumentu przyspieszonej amortyzacji dla obiektów/inwestycji zrealizowanych na obszarze objętym programem rewitalizacji, umożliwiającej kilkakrotnie szybszą amortyzację środka trwałego dla podmiotów prywatnych z tytułu realizacji wybranych inwestycji mieszkaniowych lub towarzyszących mieszkalnictwu. Skorzystanie z tego rozwiązania mogłoby być obwarowane dodatkowymi warunkami istotnymi z punktu widzenia celów rewitalizacji.

Należy założyć, że powyższe planowane kierunki zmian będą uzupełniane o dodatkowe, zidentyfikowane w trakcie prac kwestie powodujące potrzebę zmian prawnych.

Programy Rewitalizacji

Program rewitalizacji ma stanowić podstawę prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Musi on być podstawowym instrumentem tworzącym ramy operacyjne i płaszczyznę koordynacji działań rewitalizacyjnych. Program rewitalizacji to opracowany i uchwalony przez samorząd lokalny wieloletni program działań zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich dalszego rozwoju. Objęcie danego obszaru programem rewitalizacji będzie stanowiło podstawę wspierania go poprzez instrumenty/narzędzia dedykowane rewitalizacji (programy unijne i instrumenty krajowe) lub korzystania z preferencji w innych instrumentach, programach i działaniach sektorowych.

Programy rewitalizacji – generalny zakres i sposób przygotowania

Program rewitalizacji musi mieć charakter zintegrowany, wieloaspektowy, obejmujący zidentyfikowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy obszar kryzysowy. W procesie przygotowania programu konieczne jest także przygotowanie pogłębionej diagnozy społecznej dla określenia ewentualnych potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym (pobudzającym aktywność lokalną) przygotowujących w kolejnym etapie do działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu.

Procesy rewitalizacji muszą być określane przy założeniu precyzyjnego skoncentrowania na najbardziej zdegradowanych (problemowych) obszarach. Program rewitalizacji musi jednoznacznie wskazywać obszary w oparciu o zasadę, że rewitalizację należy prowadzić tam, gdzie występuje największe nasilenie niepożądanych zjawisk i gdzie koncentracja problemów jest największa.

Realizacja działań wynikających z programu powinna wiązać się z ich priorytetyzacją i identyfikacją przedsięwzięć koniecznych, a nie jednocześnie wszystkich możliwych do objęcia bez względu na ich efektywność. Działania rewitalizacyjne muszą koncentrować się na rozwiązaniu kluczowych problemów, które według diagnozy najbardziej przyczyniają się do powstania i trwania kryzysu danego obszaru. Co do zasady projekty powinny być realizowane na obszarach zdegradowanych, nie musi być to jednak regułą bezwzględnie obowiązującą, gdyż niektóre problemy obszarów zdegradowanych mogą być rozwiązywane dzięki realizacji projektów poza tymi obszarami (np. projekty dot. aktywizacji zawodowej).

Programy rewitalizacji muszą ujmować działania w sposób kompleksowy tak, aby nie pomijać kontekstu społecznego, ekonomicznego, środowiskowego związanego z

tożsamością danego obszaru, a także jego społecznego i przestrzennego otoczenia. Z natury rzeczy obszarowe podejście do formułowania programu rewitalizacji spowoduje, że będzie on miał treść niejednorodną pod względem szczegółowości – w odniesieniu do tych zagadnień, w których wykorzystane będą środki publiczne, będzie on bardziej konkretny i wiążący, a w odniesieniu do zagadnień, w których zakłada się wzbudzenie lub wywołanie określonych działań podmiotów prywatnych, będzie miał bardziej indykatywny charakter.

Należy podkreślić, że konieczne jest dążenie w realizacji programów rewitalizacji do koordynacji instrumentów wsparcia. Na przykład w zakresie procesów rewitalizacyjnych pośrednio lub bezpośrednio związanych z prowadzeniem inwestycji w budynkach, w szczególności w sposób komplementarny powinny być traktowane takie instrumenty jak Fundusz Termomodernizacji i Remontów i programy NFOŚiGW dotyczące modernizacji budynków publicznych oraz działania finansowane ze środków UE (w ramach POIiŚ oraz RPO) dotyczące efektywności energetycznej i rewitalizacji budynków mieszkalnych i publicznych. Spójne powinny być również działania finansowane z Funduszu Dopłat z działaniami finansowanymi ze środków UE w ramach PO WER i RPO. W szczególności dotyczy to tworzenia i obsługi mieszkań dla tzw. grup specjalnych - osoby starsze, osoby niepełnosprawne, osoby opuszczające dom dziecka, imigranci itp.

Konieczne jest angażowanie społeczeństwa i umożliwienie szerokiej partycypacji w procesie przygotowania, a potem ich realizacji/wdrażania programów, partycypacja społeczna musi być „wpisana” w proces rewitalizacji jako fundament wielu działań.

Ważne jest, aby programy rewitalizacji musiały posiadać przejrzysty system monitoringu skuteczności działań i odpowiednio elastyczny system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany.

Program Rewitalizacji musi zawierać co najmniej:

- diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych,
- określenie terytoriów wymagających wsparcia,
- wizję wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej ze wskazaniem kierunków działań i wynikających z nich najważniejszych przedsięwzięć,
- mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na danym obszarze zdegradowanym,
- opis zaangażowania społeczności i innych partnerów w przygotowanie i realizację programu,

- ramy finansowe, z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania tj. oprócz finansowania unijnego także finansowanie krajowe czy środki prywatne (z uwzględnieniem zróżnicowania wynikającego ze stopnia pewności co do uzyskania/zapewnienia danych środków),
- system monitorowania zmiany i skuteczności działań.

Prawidłowo przygotowywany i poprawnie skonstruowany program rewitalizacji powstaje w procesie partycypacji społecznej przy zaangażowaniu społeczności lokalnej i szerokiego grona partnerów. Dla zapewnienia udziału wszystkich interesariuszy w przygotowaniu i realizacji programu rewitalizacji powołuje się na poziomie lokalnym komitet rewitalizacji. Program rewitalizacji musi także posiadać przejrzysty system monitoringu skuteczności działań i odpowiednio elastyczny system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Za określenie obszaru zdegradowanego wymagającego najbardziej kompleksowej interwencji i wskazanie go w programie rewitalizacji odpowiadają władze gminy. Jednocześnie podejście do tego zagadnienia (w przypadku ubiegania się o wsparcie rewitalizacji z Funduszy Europejskich) podlegać będzie koordynacji i uspołnieniu w ramach procedur wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych.

Finansowanie Narodowego Planu Rewitalizacji

Finansowanie działań w ramach Narodowego Planu Rewitalizacji będzie pochodzić z następujących źródeł, dedykowanych w całości lub częściowo celom rewitalizacji:

- a) Publicznych wspólnotowych (Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych: EFRR, EFS i Funduszu Spójności, w ramach programów regionalnych i krajowych, w tym także sukcesywne zasilanie środkami pochodzącymi ze spłaty pożyczek udzielonych w ramach instrumentu Jessica).
- b) Publicznych krajowych – istniejących instrumentów i źródeł (poprzez terytorialne profilowanie - ukierunkowywanie na obszary zdegradowane istniejących instrumentów różnych polityk dotyczących m.in. wykluczenia społecznego, edukacji, infrastruktury, środowiska, kultury, zabytków, mieszkalnictwa itd.) oraz sukcesywnie tworzonych nowych (w tym obejmujących instrumenty inżynierii finansowej). Wolumen środków i identyfikacja źródeł określane będą w ramach prac i uzgodnień międzyresortowych indywidualnie dla poszczególnych instrumentów.
- c) Prywatnych, m.in. poprzez tworzenie zachęt do inwestowania na obszarach zdegradowanych oraz poprzez upowszechnianie formuły PPP.

Dla zwiększania skali działań rewitalizacyjnych rozbudowywana będzie oferta instrumentów finansowych (zwrotnych). Dlatego w projektowaniu zasad instrumentów zwrotnych w nowej perspektywie budżetowej będzie kładziony akcent na możliwość szerokiego zastosowania ich na rzecz działań rewitalizacyjnych.

5.2 WYTYCZNE MINISTRA ROZWOJU W ZAKRESIE REWITALIZACJI W PROGRAMACH OPERACYJNYCH NA LATA 2014-2020

Minister Rozwoju zatwierdził Wytyczne w zakresie rewitalizacji w Programach Operacyjnych na lata 2014-2020, które weszły w życie 2 sierpnia 2016 r.

Adresatami Wytycznych są Instytucje Zarządzające Regionalnymi i Krajowymi Programami Operacyjnymi. Charakter Wytycznych jest ramowy, co oznacza, że Instytucje Zarządzające poszczególnymi Programami Operacyjnymi mogą opracować własne szczegółowe wytyczne w zakresie programów oraz procedur wyboru Projektów Rewitalizacyjnych.

W Wytycznych sformułowano warunki, jakie muszą spełnić Projekty Rewitalizacyjne, by zostały zakwalifikowane do wsparcia ze środków z UE, a tym samym otrzymywały preferencje (ułatwienia w konkursach, szansa na pozakonkursowe nabory, profilowanie kryteriów wyboru Projektów). Szczególny nacisk został położony na odpowiednie przygotowanie Programów Rewitalizacji, aby w sposób kompleksowy (łączy sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną i środowiskową) i skoordynowany wyprowadzać obszary zdegradowane z zapaści oraz podnieść jakość życia osób mieszkających na nich. Głównym źródłem finansowania Projektów Rewitalizacyjnych (wynikających z Programów Rewitalizacji) są środki Regionalnych Programów Operacyjnych (EFRR i EFS), natomiast wsparcie z Krajowych Programów Operacyjnych jest uzupełniające i odbywa się głównie poprzez formułowanie preferencji dla Projektów wynikających z Programów Rewitalizacji.

Wsparcie dla projektów rewitalizacyjnych

Mając na względzie postanowienia Umowy Partnerskiej, zgodnie z którymi istotne wyzwanie dla Polski stanowi zapewnienie warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego i kompleksowego, przygotowywanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej, przeciwdziałania procesom degradacji związanym m.in. z postępującą degradacją tkanki miejskiej (w tym mieszkaniowej), erozją stosunków społecznych, niekorzystnymi procesami demograficznymi (migracje, depopulacja), przestrzennymi (suburbanizacja), infrastrukturalnymi (niesprawny transport, niska

efektywność energetyczna), kulturowymi (degradacja materialna obiektów dziedzictwa kulturowego, spadek uczestnictwa w kulturze) oraz środowiskowymi (zanieczyszczenie środowiska), konieczne jest stworzenie optymalnych mechanizmów przyczyniających się do jak najefektywniejszej realizacji projektów rewitalizacyjnych.

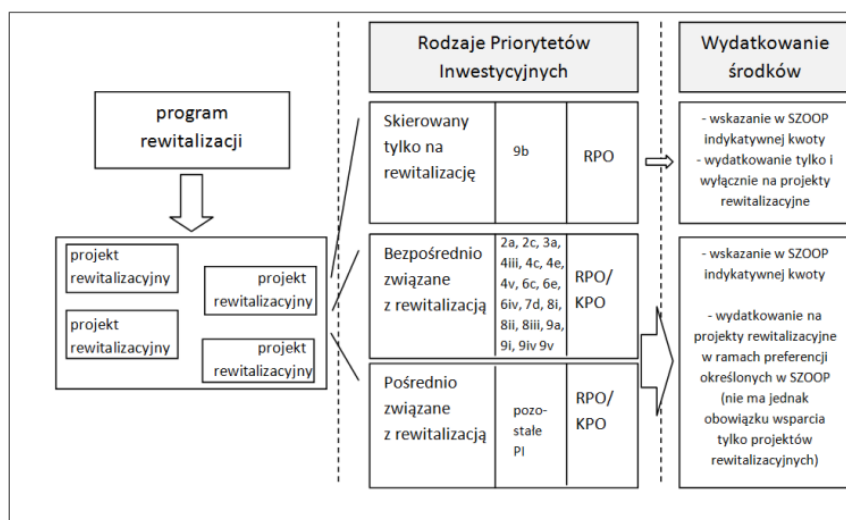
1) Tabele 1 i 2 zawierają zestawienie celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych wskazanych w UP, które są bezpośrednio związane z rewitalizacją i należy je obligatoryjnie włączyć do działań na rzecz rewitalizacji. Inne priorytety inwestycyjne, nie wymienione w tabelach 1 i 2 mają charakter uzupełniający i mogą być (nieobowiązkowo) włączone przez IZ do działań na rzecz rewitalizacji.

2) Głównym źródłem współfinansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy UE są środki RPO (EFS i EFRR). Dodatkowym, komplementarnym źródłem ich współfinansowania są środki KPO (EFS, EFRR, FS). Ponadto źródłem współfinansowania projektów rewitalizacyjnych będą środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałe np. prywatne.

3) Każda IZ określa indykatywną alokację środków finansowych na obszary rewitalizacji w ramach priorytetów inwestycyjnych. Dla priorytetów bezpośrednio związanych z rewitalizacją, realizowanych w danym programie operacyjnym, wymagane jest określenie indykatywnej wielkości alokacji środków finansowych. Jeśli IZ uzna za zasadne wskazanie na rzecz rewitalizacji innych (z pozostałych) priorytetów inwestycyjnych, to wtedy także określa indykatywną wielkość alokacji środków finansowych na ten cel.

4) Określenia indykatywnej wielkości alokacji środków finansowych na obszary rewitalizacji dokonuje IZ w SZOOP zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Schemat powiązania projektów rewitalizacyjnych z rodzajami priorytetów inwestycyjnych

Wsparcie rewitalizacji w regionalnych programach operacyjnych

1) W zakresie rewitalizacji głównym zadaniem IZ RPO jest takie zaprojektowanie rozwiązań, aby umożliwić realizację skoordynowanych projektów rewitalizacyjnych obejmujących różne sfery i działania w ramach różnych priorytetów inwestycyjnych. IZ RPO zapewnia, że projekty rewitalizacyjne współfinansowane z RPO są zgodne z celami RPO i zachowują logikę interwencji w zakresie rewitalizacji.

2) Obligatoryjnym warunkiem wydatkowania przez IZ RPO środków z EFRR w ramach priorytetu inwestycyjnego 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich, jest przeznaczenie ich tylko i wyłącznie na realizację projektów rewitalizacyjnych.

3) W ramach systemu wdrażania RPO, IZ RPO tworzy warunki umożliwiające skuteczną realizację projektów rewitalizacyjnych oraz monitoruje i ocenia program operacyjny pod względem skuteczności i efektywności wsparcia projektów rewitalizacyjnych. W tym celu formułuje preferencje w dostępie do środków dla projektów rewitalizacyjnych w ramach innych priorytetów inwestycyjnych niż 9b (poprzez dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów lub wyższy poziom dofinansowania lub konkursy poświęcone wyłącznie projektom rewitalizacyjnym a także jeśli IZ RPO zdecyduje – innego rodzaju preferencje) oraz może określić inne zachęty i ułatwienia wykorzystując np.

a. odpowiednie dla rewitalizacji zastosowanie szczególnych rodzajów projektów określonych ustawą (art. 32-35): projektu zintegrowanego (ze względu na charakter

procesów rewitalizacji najbardziej rekomendowany), projektu partnerskiego, projektu grantowego oraz projektu hybrydowego;

b. wykorzystanie możliwości zastosowania trybu pozakonkursowego dla wyboru do dofinansowania projektów rewitalizacyjnych (np. na obszarach objętych realizacją ZIT);

c. koordynację i synchronizowanie naborów wniosków w komplementarnych priorytetach inwestycyjnych.

Tabela 1. Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach regionalnych programów operacyjnych:

CEL TEMATYCZNY ORAZ PRIORYTETY INWESTYCYJNE
CEL TEMATYCZNY 3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP
3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
CEL TEMATYCZNY 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
CEL TEMATYCZNY 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
6e Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu
CEL TEMATYCZNY 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej
7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu

CEL TEMATYCZNY 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników

8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników

8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw

CEL TEMATYCZNY 9 Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem

9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich

9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia

Preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w krajowych programach operacyjnych

1) W zakresie rewitalizacji głównym zadaniem IZ KPO jest takie zaprojektowanie rozwiązań w systemie realizacji KPO, które będą wspierać i promować realizację projektów rewitalizacyjnych obejmujących różne sfery i przyczyniających się do kompleksowej i skoordynowanej rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

2) Dla zapewnienia szerszego zaangażowania środków UE w działania rewitalizacyjne IZ KPO opracowuje system preferencji dla wsparcia projektów rewitalizacyjnych.

3) Preferencje dla wsparcia rewitalizacji są wprowadzane poprzez:

- a. Kryteria oceny projektów stosowane w konkursowym trybie wyboru projektów rewitalizacyjnych IZ KPO wprowadza preferencje dla projektów rewitalizacyjnych poprzez odpowiednie konstruowanie kryteriów ich oceny (IZ KPO przedstawia KM propozycje odpowiednich kryteriów wyboru projektów). Preferencje w tym zakresie np. w postaci przyznawania dodatkowych punktów, mogą wynikać m.in. z adresowania projektów do grupy docelowej z określonych obszarów rewitalizacji, realizacji projektów na danym obszarze rewitalizacji, czy komplementarności z projektami

zrealizowanymi, realizowanymi lub planowanymi do realizacji na danym obszarze rewitalizacji; lub

b. Konkursy dotyczące projektów realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji IZ KPO przygotowuje konkursy dedykowane dla projektów rewitalizacyjnych; lub

c. Profilowanie kryteriów dla projektów innych niż rewitalizacyjne wybieranych w trybie konkursowym lub pozakonkursowym.

Przy wyborze projektów w trybie konkursowym lub pozakonkursowym możliwe jest stosowanie (IZ KPO przedstawia KM propozycje odpowiednich kryteriów wyboru projektów) kryteriów wyboru ukierunkowujących (profilujących) te projekty na realizację działań wspierających proces rewitalizacji, zwłaszcza gdy projekt ma np. charakter horyzontalny i jest współfinansowany ze środków EFS.

4) Preferencje dla wsparcia projektów rewitalizacyjnych stosuje się w szczególności do projektów z priorytetów inwestycyjnych w poszczególnych programach operacyjnych, wskazanych w tabeli.

Tabela 2. Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach krajowych programów operacyjnych:

PROGRAM OPERACYJNY	PRIORYTETY INWESTYCYJNE
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	4iii Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym 4v Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego 6e (iv) Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów poprzemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowania działań służących zmniejszaniu hałasu 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na

	poziomie społeczności lokalnych
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	8ii Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży
Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	2a Poszerzanie zakresu dostępności łączy szerokopasmowych oraz wprowadzanie szybkich sieci internetowych oraz wspieranie nowych technologii i sieci dla gospodarki cyfrowej 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia

5) W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 możliwe jest wsparcie procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji w regionalnych i krajowych programach operacyjnych. Wsparcie procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji może mieć następujący charakter:

- a. wsparcia procesu programowania rewitalizacji poprzez wsparcie procesu przygotowania programów rewitalizacji, jako podstawy prowadzenia rewitalizacji, w tym identyfikacji projektów rewitalizacyjnych, które po spełnieniu warunków nałożonych przez programy operacyjne mogą starać się o dofinansowanie lub preferencje w dofinansowaniu środkami UE;
- b. wsparcia procesu przygotowywania do realizacji niektórych projektów rewitalizacyjnych ze względu na ich znaczenie lub charakter.

6) Warunki wsparcia procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 określa ten program oraz inne dokumenty ustanawiające warunki wdrażania tego programu.

Wybór projektów rewitalizacyjnych

1) IZ, przed rozpoczęciem procedur związanych z wyborem projektów rewitalizacyjnych do dofinansowania, opracowuje propozycje kryteriów wyboru tych projektów, które przedstawia właściwemu Komitetowi Monitorującemu. IZ może przedłożyć do akceptacji KM także inne kryteria, poza wynikającymi z niniejszych Wytycznych, dotyczące warunków prowadzenia rewitalizacji w danym programie operacyjnym.

2) Propozycje kryteriów dotyczą konieczności potwierdzenia, że:

a) składany projekt rewitalizacyjny wynika z obowiązującego (na dzień składania wniosku o dofinansowanie) programu rewitalizacji;

b) program rewitalizacji, z którego wynika składany projekt rewitalizacyjny, spełnia wymagania określone w niniejszych Wytycznych, tj. posiada określone cechy i elementy.

3) Spełnienie wymagań, o których mowa w pkt 2 umożliwia ubieganie się o wsparcie z priorytetu inwestycyjnego 9b oraz umożliwia uzyskanie preferencji przy ubieganiu się o ośrodki UE z pozostałych priorytetów inwestycyjnych. Propozycje kryteriów muszą zostać sformułowane dla projektów rewitalizacyjnych wynikających z priorytetów inwestycyjnych określonych przez IZ w SZOOP.

4) Ocena spełnienia kryterium, o którym mowa w pkt 2 lit. a, jest dokonywana każdorazowo w toku ubiegania się projektu o dofinansowanie w ramach programów operacyjnych i odnosi się do projektów rewitalizacyjnych niezależnie od trybu (konkursowego lub pozakonkursowego), w którym będą one wybierane do dofinansowania. Opis projektu we wniosku o dofinansowanie umożliwia ocenę spełnienia kryterium, o którym mowa w pkt 2 lit. a.

5) Ocena spełnienia kryterium wskazanego w pkt 2 lit. b powinna być zróżnicowana w zależności od tego czy aktualny program rewitalizacji był już sprawdzany przez IZ RPO. Jeśli nie, to sprawdzeniu w danym postępowaniu podlegać będzie ten dokument pod kątem spełnienia wymogów odnoszących się do jego cech i elementów. Jeśli weryfikacja tych wymogów już była przeprowadzona i zakończyła się rezultatem pozytywnym (tj. dany program rewitalizacji zawarty jest w wykazie, o którym mowa w pkt 8), to weryfikacja odpowiednich wymogów odnoszących się do cech i elementów programu rewitalizacji nie będzie powtarzana w danym postępowaniu, a weryfikacja kryterium, o którym mowa w pkt 2 lit. b, będzie miała co do zasady charakter formalny.

6) W przypadku IZ KPO weryfikacja spełnienia wymogów, o których mowa w pkt 2 lit. b, może następować na podstawie stosownego oświadczenia o pozytywnym zweryfikowaniu przez IZ RPO programu rewitalizacji.

7) Sprawdzenie spełnienia wymogu, o którym mowa w pkt 2 lit. b, jest możliwe w jednym z następujących sposobów:

a) w trakcie naboru i oceny wniosków o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych;

b) w odrębnej procedurze ustanawianej przez IZ RPO, tj. przed ogłoszeniem naboru na projekty i oceną wniosków o dofinansowanie. W takiej sytuacji postępowanie takie nie stanowi procedury wyboru projektów do dofinansowania w rozumieniu ustawy;

c) poprzez przygotowanie lub wsparcie programu rewitalizacji z wykorzystaniem mechanizmów wsparcia instytucjonalnego oraz eksperckiego z udziałem Ministra Rozwoju lub Marszałka Województwa, a wyniki przygotowania lub aktualizacji programu rewitalizacji są akceptowane przez IZ RPO.

8) IZ RPO prowadzi i na bieżąco aktualizuje wykaz programów rewitalizacji wraz z datą ich uchwalenia, dla których przeprowadzono z wynikiem pozytywnym weryfikację spełnienia wymogów dotyczących cech i elementów programów. Wykaz prowadzony jest dla wszystkich pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji niezależnie od sposobu ich weryfikacji.

9) Warunek, o którym mowa w pkt 2 lit. b, tj. odpowiednie cechy i elementy programu rewitalizacji (a także sposób ich weryfikacji) został opisany w załączniku do Wytycznych, szczególnie w pkt 5 Załącznika. IZ RPO w swoich wytycznych może uzupełnić lub rozwinąć zakres i wymogi wobec programów rewitalizacji, jeśli jest taka potrzeba. Jeśli weryfikacja spełnienia przez program rewitalizacji wymaganych cech i elementów dokonywana jest w procedurze wyboru projektów to niezależnie od oceny danego projektu pozytywna weryfikacja spełnienia przez program rewitalizacji wymaganych cech i elementów jest warunkiem wystarczającym do umieszczenia programu rewitalizacji w wykazie, o którym mowa w pkt 8.

Wybór projektów rewitalizacyjnych w trybie konkursowym

1) Gdy wśród przyjętych przez KM RPO kryteriów wyboru projektu znajdą się zaproponowane przez IZ RPO kryteria dotyczące potwierdzenia obowiązkowego wynikania projektu z programu rewitalizacji o określonych cechach i elementach, weryfikacja ich spełnienia może odbyć się w ramach procedury wyboru projektów.

2) Ocena spełniania kryterium wskazanego w rozdz. 5 pkt 2 lit. b powinna być prowadzona w pierwszej kolejności, jako że bezwzględnie warunkuje udzielenie wsparcia (obligatoryjne dla priorytetu inwestycyjnego 9b) lub otrzymanie preferencji (pozostałe priorytety inwestycyjne).

3) Weryfikacja, o której mowa w podrozdziale pkt 2, może następować w konkursie uwzględniającym następujące etapy:

- a. etapu oceny formalnej, który ma na celu ocenę projektów pod względem obowiązku wynikania projektu z programu rewitalizacji o określonych cechach i zawartości oraz stopnia spełniania innych kryteriów formalnych, którym przykładowo przypisano wartości logiczne „tak”, „nie”;
 - b. etapu oceny merytorycznej, rozumianego, jako sprawdzenie zgodnie z zasadami określonymi przez IZ w systemie realizacji danego programu operacyjnego konkretnego projektu pod kątem spełniania kryteriów merytorycznych innych niż te, które podlegały weryfikacji na etapie opisanym w lit. a.;
- 4) Weryfikacja projektów pod względem spełnienia wymagań odnoszących się do cech i elementów programów rewitalizacji:
- a. ma na celu wyprzedzające upewnienie się czy poszczególne projekty, które zgłoszono do objęcia dofinansowaniem wraz z programem rewitalizacji, ale także inne wynikające z programu, o których dofinansowanie wnioskodawca i inne uprawnione podmioty będą starali się w przyszłości, spełniają oczekiwania związane z wpisaniem się w spójną koncepcję rewitalizacji danej gminy określoną w programie rewitalizacji;
 - b. pozwala na szczegółową ocenę jedynie tych projektów, które wynikają z programów rewitalizacji o wymaganych cechach i elementach.
- 5) IZ RPO może zdecydować o zorganizowaniu dodatkowych spotkań lub konsultacji, aby dla przedstawicieli potencjalnych wnioskodawców, którzy przystąpią do konkursów, znaczenie sprawdzenia wymogów odnoszących się do cech i elementów programów rewitalizacji było w pełni zrozumiałe.
- 6) Wybór projektu przeprowadza się z zachowaniem warunków określonych dla poszczególnych instytucji w zakresie trybu konkursowego w horyzontalnych Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.
- 7) Częstotliwość przeprowadzania naborów projektów rewitalizacyjnych powinna uwzględniać różny stopień zaawansowania przygotowania lub aktualizacji programów rewitalizacji przez samorządy gmin.

Wybór projektów rewitalizacyjnych w trybie pozakonkursowym

Mając na względzie, że procedura wyboru projektu w trybie pozakonkursowym jest dostosowana do indywidualnych właściwości danego projektu, wybór projektów rewitalizacyjnych w trybie pozakonkursowym będzie się odbywał na ogólnych zasadach określonych dla tego typu naborów w horyzontalnych Wytycznych w zakresie trybów

wyboru projektów na lata 2014-2020, z uwzględnieniem odpowiednich postanowień Wytycznych.

Załącznik do Wytycznych Ministra Rozwoju

Załącznik określa cechy i elementy projektu rewitalizacyjnego, które są zgodne z art. 15. 1 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

1) Programy rewitalizacji odznaczające się co najmniej cechami wskazanymi w pkt 1-4 Załącznika do Wytycznych oraz zawierające przynajmniej elementy wskazane w pkt 5 Załącznika do Wytycznych, są poddane analizie i weryfikacji.

2) Analiza i weryfikacja cech i elementów programu rewitalizacji przeprowadzona jest w szczególności z uwzględnieniem:

a. kompletności uwzględnienia w treści programu rewitalizacji wskazanych cech i elementów;

b. kompleksowości programu rewitalizacji, stopnia koncentracji i komplementarności planowanych działań rewitalizacyjnych;

Ocena tych aspektów musi służyć mobilizacji samorządów gminnych i potencjalnych beneficjentów do wspólnego zaplanowania kompleksowego rozwiązywania problemów rewitalizowanego obszaru w celu wyprowadzenia go ze stanu kryzysowego. Tylko kompleksowy program rewitalizacji oraz jego komplementarne i zintegrowane interwencje służą powodzeniu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

c. wewnętrznej spójności działań;

Analiza programów rewitalizacji musi wychodzić od spójności i powiązania w programie diagnozy obszaru rewitalizacji identyfikującej czynniki i przyczyny degradacji z celami i zamierzeniami do osiągnięcia wskutek rewitalizacji oraz działaniami i zamierzeniami pozwalającymi na osiągnięcie celów. Umożliwi to znalezienie odpowiedzi na pytania: dlaczego i w jaki sposób tj. jakimi przedsięwzięciami zakłada się zahamowanie regresu, jak wywołać korzystne tendencje rozwojowe, a także jakie działania i na jakich obszarach są konieczne dla skierowania dotkniętego kryzysem obszaru na ścieżkę rozwoju.

d. powiązań z politykami w gminie;

Z punktu widzenia analizy programu rewitalizacji ważne są jego powiązania z dokumentami określającymi kierunki rozwoju, tj. dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy. Ułatwi to analizę przygotowywanych lub aktualizowanych

programów rewitalizacji i powiązania ich z określoną diagnozą społeczną i gospodarczą gminy oraz wyznaczonymi celami rewitalizacji dla obszarów rewitalizacji.

e. sprawnej koordynacji;

Program rewitalizacji powinien być jednym z ważniejszych narzędzi wprowadzania zmian na obszarze gminy. Konieczne jest zatem osadzenie go w systemie zarządzania rozwojem gminy oraz wykazanie tego w strukturze organizacyjnej gminy (np. wyodrębniona jednostka w ramach struktury lub odrębna instytucja).

f. stopnia realizacji zasady partnerstwa w odniesieniu do programu rewitalizacji;

W programie rewitalizacji należy wykazać, że w jego przygotowaniu zaangażowano społeczność lokalną i umożliwiono szeroką partycypację społeczną. Dla efektywności rewitalizacji konieczne jest silne i trwałe partnerstwo między różnymi podmiotami zaangażowanymi w prowadzenie procesu rewitalizacji, a szczególnie we wdrażanie i ocenę efektów programu rewitalizacji.

1. Kompleksowość programu rewitalizacji

1) Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

W trakcie opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

2) Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

2. Koncentracja programu rewitalizacji

1) Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powodują, że programy rewitalizacji dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególnie

koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania rewitalizacyjne z definicji skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji.

2) Co do zasady projekty rewitalizacyjne realizowane są na obszarach rewitalizacji. Do objęcia wsparciem można jednak dopuszczać także projekty rewitalizacyjne zlokalizowane poza tym obszarem, jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji. Zwłaszcza dotyczy to inicjatyw społecznych nakierowanych np. na aktywizację zawodową mieszkańców obszarów rewitalizacji, gdzie rozwiązania dedykowane ludności z obszaru rewitalizacji mogą być podejmowane poza obszarem rewitalizacji. Takie przypadki wymagają szerszego uzasadnienia i wskazania siły tych powiązań i efektywności oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego.

3. Komplementarność projektów rewitalizacyjnych/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych (a także szerzej: przedsięwzięć) jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

3.1 Komplementarność przestrzenna

1) Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

2) Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii.

3) Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

4) Komplementarność przestrzenna skutkuje ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy i jej otoczenia (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę) dla skuteczności programu rewitalizacji.

3.2 Komplementarność problemowa

5) Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych/ przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

6) Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań (np. tzw. „rewitalizacji technicznej”, „rewitalizacji społecznej” – określeń błędnie stosowanych, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa) koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru.

7) W komplementarności problemowej konieczne jest określenie pożądanego stanu, do którego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz jego parametryzacja. Tak postawione zadanie ułatwi później wybór odpowiednich mierników/ wskaźników osiągnięcia celów programu rewitalizacji.

8) Skuteczna komplementarność problemowa oznacza konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

9) Dla uzyskania lepszych efektów komplementarności problemowej przydatna jest pogłębiona i usystematyzowana analiza zjawisk kryzysu na obszarze województwa przygotowana przez samorząd województwa. Analiza ta powinna obejmować m.in. sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną oraz obserwowane zjawiska i trendy demograficzne.

3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

10) Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

11) W tworzeniu wymogów proceduralnych IZ RPO skupia uwagę na określeniu adekwatnych dla potrzeb i oczekiwanych standardów w zarządzaniu i wdrażaniu programów rewitalizacji.

3.4 Komplementarność międzyokresowa

12) W celu zapewnienia komplementarności międzyokresowej IZ RPO opracowuje analizę i krytyczną ocenę oraz formułuje wnioski na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych, szczególnie w ramach polityki spójności 2007-2013) sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji w województwie. Na tej podstawie dokonywane jest zaplanowanie sposobu wspierania procesów rewitalizacji w ramach polityki spójności 2014-2020.

13) W oparciu o dokonaną analizę możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie. Zmiany wprowadzane w programach rewitalizacji odpowiadają na te potrzeby zmian, które wynikają głównie z ich ewaluacji, opartej na systematycznym monitoringu.

14) IZ RPO w projektowaniu wsparcia dla rewitalizacji wykorzystuje doświadczenia z poprzednich perspektyw, w tym wnioski z ewaluacji.

3.5 Komplementarność źródeł finansowania

15) Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.

16) Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów rewitalizacji.

17) Koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE.

18) Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanych zmian.

4. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja

1) Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

2) W programie rewitalizacji znajduje się opis procesu jego przygotowania dokumentujący udział w nim różnych grup interesariuszy w taki sposób, by możliwe było zweryfikowanie i ocena stopnia osiągniętego uspołecznienia, jak również określenie, w jaki sposób wybrana forma zarządzania programem rewitalizacji realizuje zasadę udziału w niej interesariuszy.

3) Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji, jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

4) Partycypacja ukierunkowana jest na możliwie dojrzałe jej formy, a więc nieograniczające się jedynie do informacji czy konsultacji działań władz lokalnych, ale dążące do zaawansowanych metod partycypacji, takich jak współdecydowanie czy kontrola obywatelska.

5. Minimalna zawartość (elementy) programu rewitalizacji

1) Program rewitalizacji zawiera co najmniej:

- a. opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;
- b. diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;
- c. zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;

- d. wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);
- e. cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;
- f. listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;
- g. charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;
- h. mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;
- i. indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w lit. f oraz g, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);
- j. mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;
- k. system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;
- l. system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

2) Diagnoza (o której mowa w pkt 1 lit. b) zawarta w programie rewitalizacji (o ile nie została dokonana w innym dokumencie strategicznym lub planistycznym gminy przyjętym uchwałą rady gminy) obejmuje analizę wszystkich sfer, a w szczególności pogłębioną analizę kwestii społecznych dla określenia potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym (dotyczącym rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzającym aktywność lokalną), co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu. Takie działania mają na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych

oraz gotowości i świadomości mieszkańców, co do możliwości partycypacyjnego współdecydowania o obszarze objętym programem rewitalizacji.

3) Zasięgi przestrzenne obszaru lub obszarów rewitalizacji, (o których mowa w pkt 1 lit. c) dokonywane są (o ile nie zostały dokonane w innym dokumencie strategicznym lub planistycznym gminy przyjętym uchwałą rady gminy) przy założeniu, że dany program rewitalizacji może obejmować więcej niż jedno terytorium wymagające wsparcia. Zasięg każdego z tych obszarów wyznaczany jest przy założeniu, że jest to terytorium ograniczone przestrzennie, tj. obejmujące tereny o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk istotne dla rozwoju danej gminy. Ustalenia zasięgu przestrzennego obszaru lub obszarów rewitalizacji dokonuje samorząd gminny, w oparciu o rozstrzygnięcia wynikające z innych dokumentów strategicznych lub planistycznych gminy lub w oparciu o indywidualne kryteria (wraz z odniesieniem ich do wartości referencyjnych dla danej gminy) i przy uwzględnieniu kryteriów wskazanych przez IZ RPO, jeśli IZ RPO takie określi. Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców.

4) Opis planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą realizowane w ramach danego programu rewitalizacji powinien zawierać przede wszystkim:

a. identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, (o których mowa w pkt 1 lit. f), tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji,

b. charakterystykę (zbiorczy opis) innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. W opisie przedsięwzięć uzupełniających należy wskazać obszary tematyczne, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji.

Zarówno przedsięwzięcia główne (podstawowe), jak i uzupełniające (pozostałe), są przedsięwzięciami zaplanowanymi/wynikającymi z programu rewitalizacji.

5.3 USTAWA O REWITALIZACJI

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji uchwalona została przez Sejm na podstawie projektu przedstawionego przez Radę Ministrów. Podpisanie *ustawy* przez Prezydenta RP nastąpiło w dniu 28 października 2015 r., zaś jej publikacja w Dzienniku Ustaw, pod pozycją 1777 – w dniu 3 listopada 2015 r. Przepisy ustawy weszły w życie z dniem 18 listopada 2015 r., za wyjątkiem zmiany dotyczącej podatku od

nieruchomości, której wejście w życie oznaczono na 1 stycznia 2016 r., zgodnie z regulami dotyczącymi wejścia w życie przepisów podatkowych.

Ustawa, po raz pierwszy w polskim systemie prawnym, porusza zagadnienie rewitalizacji, rozumianej jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych polskich miast i miejscowości. Prowadzenie procesu rewitalizacji stanowi szansę na odwrócenie negatywnych trendów rozwojowych obszarów zdegradowanych przy uwzględnieniu potrzeb społeczności lokalnej, zagadnień gospodarczych, przestrzennych, czy przyrodniczych.

Opracowanie i uchwalenie *ustawy* miało na celu usprawnienie procesu rewitalizacji prowadzonego przez samorząd. Dotychczasowe działania, często ze względu na brak modelowych rozwiązań i schematów postępowania, nie przynosiły oczekiwanych skutków. *Ustawa* dostarcza podstawowych narzędzi niezbędnych do prowadzenia rewitalizacji przez gminę, której zadaniem własnym jest przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie swoich właściwości. Gminy, wykorzystując przepisy *ustawy*, mogą korzystać ze sprawnych narzędzi rewitalizacji oraz gotowego scenariusza działań, który zapewnia uwzględnienie wszystkich najważniejszych czynników potrzebnych do osiągnięcia sukcesu, np. koncentracji terytorialnej, uwzględnienia aspektów społecznych, przestrzennych itp.

Ustawa o rewitalizacji nie zawiera szczególnych regulacji w zakresie źródeł finansowania tego procesu. Ustanawiając elementy rewitalizacji zadaniem własnym gminy przesądza, że możliwe jest jego finansowanie ze środków publicznych.

Jednym z głównych źródeł finansowania rewitalizacji w latach 2014-2020 są fundusze UE. Procesowi temu została nadana istotna ranga w perspektywie finansowej 2014-2020 poprzez wskazanie jej w Umowie Partnerstwa, jako jednego z pięciu tzw. obszarów strategicznej interwencji (*miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji*). Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji są współfinansowane z regionalnych oraz krajowych programów operacyjnych. Najwięcej środków na rewitalizację zostało przeznaczonych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. W każdym z nich wyodrębniono część alokacji, która może być wydatkowana jedynie na projekty rewitalizacyjne. Z kolei krajowe programy operacyjne (Infrastruktura i Środowisko; Wiedza, Edukacja, Rozwój; Polska Wschodnia; Polska Cyfrowa; Pomoc Techniczna) stanowią uzupełniające źródło współfinansowania przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji.

Dokumentem określającym kryteria i wymogi, jakie muszą spełniać projekty rewitalizacyjne, które ubiegają się o wsparcie ze środków UE są *Wytyczne w zakresie*

rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Skierowane są do Instytucji Zarządzających regionalnymi i krajowymi programami operacyjnymi.

Zadania bezpośrednio związane z rewitalizacją współfinansowane są głównie w odniesieniu do priorytetu inwestycyjnego 9b *Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.* Podstawowym kryterium dla projektów rewitalizacyjnych (to jest projektów wynikających z programu rewitalizacji) w ramach Priorytetu 9b, warunkującym możliwość złożenia wniosku o ich dofinansowanie, jest ich wynikanie z obowiązującego programu rewitalizacji, przygotowanego przez radę gminy oraz spełnianie wymagań określone w *Wytycznych*. Z kolei w przypadku projektów rewitalizacyjnych składanych w ramach innych priorytetów inwestycyjnych niż 9b, przez fakt bycia „rewitalizacyjnymi” mogą one uzyskać preferencje w ocenie.

Rewitalizacja finansowana ze środków UE może być prowadzona zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich oraz miejsko-wiejskich. O dofinansowanie na takie przedsięwzięcia mogą występować bardzo różne podmioty, m.in. organizacje pozarządowe, samorządy, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe czy przedsiębiorcy. Przykładem działań rewitalizacyjnych mogą być projekty związane z aktywizacją społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (środki na takie cele są zaplanowane w programach regionalnych, w częściach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego), wsparciem wejścia lub powrotem na rynek pracy (aktywność zawodowa), rozwojem przedsiębiorczości, poprawą efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych, zrównoważonym transportem miejskim, promocją działań dotyczących kultury, w tym ochrony i opieki nad zabytkami, środowiska naturalnego i ochrony terenów zielonych.

Ustawa stanowi podstawowy sposób prawnego uregulowania zagadnienia rewitalizacji przez władze prawodawcze. Wyraża normy prawne, które są powszechnie obowiązujące. Wiążą one zarówno organy administracji publicznej, jak i wszystkie osoby fizyczne, osoby prawne i inne podmioty.

Gminy, nie dysponując dotąd dedykowaną rewitalizacji *ustawą*, prowadziły działania rewitalizacyjne w oparciu o uchwały, w których zawierały programy działań służących wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Uchwały te, różnie zatytułowane (np. lokalny program rewitalizacji, miejski program rewitalizacji) przyjmowane były w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 6 *ustawy o samorządzie gminnym*, ustanawiający kompetencję gminy do uchwalania tzw. programów gospodarczych – naprawczych realizowanych w różnych uwarunkowaniach.

Prawodawca zmierzył się zatem z problemem odniesienia się w treści *ustawy* do zastanych sytuacji, na które *ustawa* może wpływać. Dlatego w przepisie art. 52 ust. 1 zawarto regulacje o charakterze przejściowym. Przepis ten pozwala gminie kontynuować działania rewitalizacyjne w oparciu o opisane programy gospodarcze (niezależnie od tytułu nadanego uchwałe) do końca 2023 r. *Ustawa* w tym zakresie ma zatem charakter fakultatywny – oznacza to, że gmina prowadząca w dniu jej wejścia w życie działania rewitalizacyjne, nie musi stosować rozwiązań ustawowych.

Fakultatywności *ustawy* nie należy zatem rozumieć jako możliwość niestosowania się do jej norm, lecz wyłącznie jako możliwość (w granicach przepisów w niej zawartych) nieprowadzenia działań rewitalizacyjnych na zasadach w niej określonych, w okresie przejściowym.

Fakultatywność *ustawy* określona w przepisach przejściowych dotyczy również możliwości uchwalania po jej wejściu w życie nowych programów rewitalizacji w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 6 *ustawy o samorządzie gminnym*. Wynika to z brzmienia przepisu art. 52 ust. 1, który – zezwalając na realizację przedsięwzięć określonych w programach – nie precyzuje daty uchwalenia tych programów. Kryterium daty pojawia się za to w art. 52 ust. 2 *ustawy* – regulacje te czytane łącznie pozwalają na dopuszczenie możliwości opisanej powyżej.

Prowadzenie rewitalizacji bez korzystania z rozwiązań ustawowych (bez uchwalania GPR) nie jest przeszkodą do aplikowania o środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. W przypadku, w którym gmina chce się ubiegać o otrzymanie środków unijnych na projekty rewitalizacyjne musi opracować program rewitalizacji zgodny z wymaganiami wynikającymi z *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* (co do zasady – w aspekcie merytorycznym są to wymogi tożsame do ustawowych, jednak uproszczone są kwestie proceduralne), oraz z wymaganiami i wytycznymi, które zostaną przyjęte przez Instytucje Zarządzające poszczególnymi RPO.

W *ustawie* wprowadzono definicję legalną rewitalizacji, wskazując w art. 2 ust. 1, że jest to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta wprowadza szereg zasad ogólnych, a także pojęć, które precyzowane są w dalszych przepisach *ustawy*. Przede wszystkim określa rewitalizację jako proces, nie zaś jednostkowe zdarzenie. Z zasadą tą korespondują dalsze przepisy *ustawy*, opisujące kolejne fazy tego procesu: diagnostykę, przygotowanie programu, jego realizację, a w końcu ocenę aktualności prowadzącą do modyfikacji procesu lub uznania go za zakończony.

Proces ten dotyczyć ma wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego. Szczegółowa definicja tego obszaru oraz sposób jego wyznaczania opisane są w rozdziale 3 *ustawy*. Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego należy rozumieć, jako spowodowanie zmiany w zakresie intensywności występowania niekorzystnych zjawisk (art. 9 *ustawy*).

Proces ten ma mieć charakter kompleksowy. Jest to odpowiedź na dotychczasowe negatywne doświadczenia w prowadzeniu rewitalizacji, którą nazywano procesy o charakterze wybiórczym, wycinkowym, zwykle skoncentrowane na działaniach łatwiejszych do przeprowadzenia i dających szybki efekt, takich jak np. remonty budynków lub przebudowy dróg. Stosunkowo najrzadziej podejmowano działania najtrudniejsze do przeprowadzenia, o wieloletnim charakterze.

Rewitalizacja, stanowiąca zasadniczo zadanie publiczne, prowadzona ma być nie tylko przez podmioty publiczne, lecz przez interesariuszy tego procesu. Deklaracja ta podkreśla złożoność procesu rewitalizacji, który dla pełnego powodzenia wymaga zaangażowania nie tylko odpowiednich władz publicznych, lecz również innych osób i podmiotów, których szeroko pojęte interesy spotykają się na obszarze rewitalizacji.

W *ustawie* zawarto dodatkowo otwarty katalog interesariuszy, wskazując, że są nimi w szczególności:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. pozostali mieszkańcy gminy, nie mieszkający na obszarze rewitalizacji;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. organy władzy publicznej;
7. podmioty inne niż organy władzy publicznej, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa (np. spółki Skarbu Państwa realizujące inwestycje infrastrukturalne, Agencja Mienia Wojskowego).

Ostatnim elementem definicji jest wskazanie gminnego programu rewitalizacji, opisanego w rozdziale 4 *ustawy*, jako podstawy prowadzenia rewitalizacji. *Ustawa* przewiduje

obowiązek uchwalenia tego programu w przypadku, gdy gmina chce skorzystać z jej narzędzi.

Ustawa stanowi, że przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią zadania własne gminy. Przepis ten stosuje się również do miast na prawach powiatu, których władze łączą kompetencje właściwe gminom i powiatom.

Gmina korzysta z domniemania wykonywania zadań publicznych, określonych jako jej zadania własne. Pomimo tego domniemania, w orzecznictwie nie przyjęła się możliwość uznania rewitalizacji lub jej elementów za zadanie własne bez wyraźnej podstawy ustawowej. Rewitalizacji nie ma bowiem w podstawowym katalogu zadań własnych gminy, umieszczonym w art. 7 *ustawy o samorządzie gminnym*. Katalog ten uzupełniono zatem odpowiednim zapisem *ustawy*. Wychodząc z założenia, że rewitalizacja jest procesem prowadzonym przez interesariuszy (działania, które składają się na proces rewitalizacji mogą być wykonywane zarówno przez gminę, jak również inne podmioty publiczne i prywatne) wskazano, że zadaniem własnym nie jest „rewitalizacja” jako całość, lecz wybrane jej elementy, w tym jej prowadzenie jedynie w zakresie właściwości gminy (tj. realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych należących do zadań własnych bądź zleconych gminy).

Ustawa określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, a jej poszczególne rozdziały dotyczą:

1. Przepisów ogólnych, w tym art. 2.1 podający definicję rewitalizacji:

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;

- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa;

2. Partycypacji społecznej:

Według ustawy partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji. Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- 1) poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- 2) prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- 3) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- 4) zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- 5) wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- 6) zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

W tym rozdziale pojawia się pojęcie konsultacji społecznych. Konsultacje społeczne prowadzi wójt, burmistrz albo prezydent miasta. O rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz formach, w jakich będą prowadzone, powiadamia się nie później niż w terminie 7 dni przed dniem ich przeprowadzenia, w sposób zapewniający udział w nich możliwie szerokiego grona interesariuszy, co najmniej poprzez obwieszczenie, ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz ogłoszenie na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Formami konsultacji społecznych są:

1) zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej;

2) spotkania, debaty, warsztaty, spacer studyjny, ankiety, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich lub zbieranie uwag ustnych.

Konsultacje społeczne prowadzi się w sposób ułatwiający zrozumienie prezentowanych treści i odniesienie się do nich, a w przypadku gdy jest to uzasadnione specyfiką konsultowanych treści, z użyciem wizualizacji oraz sporządzonych w języku niespecjalistycznym skrótów i zestawień informacji zawartych w dokumentach poddawanych konsultacjom.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotawczą doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Dopuszcza się powołanie osobnych Komitetów Rewitalizacji dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji. Obsługę organizacyjną Komitetu Rewitalizacji zapewnia wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

3. Obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji:

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub

2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub

3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się, jako obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

Wniosek o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zawiera wskazanie granic tych obszarów wykonane na mapie w skali co najmniej 1: 5000, sporządzonej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn.zm.).

4. Gminnego Programu Rewitalizacji:

Gminny program rewitalizacji zawiera w szczególności:

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru;
- 2) opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;
- 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;

- 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk;
- 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
 - a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, o ile dane te są możliwe do wskazania,
 - b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 6) mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych;
- 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
- 9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;
- 10) określenie niezbędnych zmian w prawie miejscowym;
- 11) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
- 12) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwaleni albo zmiany,
 - c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;

13) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1: 5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zamieszczone w gminnym programie rewitalizacji mogą być realizowane również poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynika to z ich specyfiki. W przypadku, gdy w związku z rewitalizacją następuje czasowa lub trwała zmiana miejsca zamieszkania osób na miejsce położone poza obszarem rewitalizacji, w gminnym programie rewitalizacji uwzględnia się przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące te osoby.

Gminny program rewitalizacji nie stanowi aktu prawa miejscowego.

Postępowanie w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w sprawie uchwalenia albo zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można wszcząć przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji, a po sporządzeniu i zamieszczeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej projektu gminnego programu rewitalizacji. Uchwalenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy następuje po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji. Niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada wprowadza konieczne zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej związane z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zaplanowanymi do realizacji w ramach GPR. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do wieloletniej prognozy finansowej gminy, rada wprowadza przedsięwzięcia niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

Gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Ocena sporządzona przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w

całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

5. Specjalnej Strefy Rewitalizacji:

Na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji. Strefę ustanawia się w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia. Wniosek o ustanowienie Strefy składa się po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji i zgodnie z jego ustaleniami. Uchwała w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Strefy stanowi akt prawa miejscowego.

6. Zmian w przepisach obowiązujących,

7. Przepisów przejściowych i końcowych:

Do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. W takim przypadku wyznaczenie w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, Strefy, a także uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji nie jest dopuszczalne. Jeżeli program, uchwalony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zawiera co najmniej opis procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów gminy oraz diagnozę pozwalającą na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, na jego podstawie może zostać opracowany i uchwalony gminny program rewitalizacji. W takim przypadku rada gminy, na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, przed przystąpieniem do sporządzania gminnego programu rewitalizacji, podejmuje uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, na podstawie diagnozy pozwalającej na wyznaczenie tych obszarów zawartej w programie. Po przyjęciu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wójt, burmistrz albo prezydent miasta kolejno:

- 1) opracowuje na podstawie programu, projekt gminnego programu rewitalizacji;
- 2) przeprowadza konsultacje społeczne projektu gminnego programu rewitalizacji;
- 3) wprowadza zmiany wynikające z konsultacji społecznych oraz przedstawia radzie gminy do uchwalenia projekt gminnego programu rewitalizacji.

5.3.1 UCHWALENIE GPR

Zasadnicze elementy procedury prowadzącej do przyjęcia uchwały rady gminy określone są w *ustawie o samorządzie gminnym*. Zgodnie z zawartymi tam regulacjami, do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Rada gminy zajmuje stanowisko w formie uchwał, które zapadają zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym. Rada gminy obraduje na sesjach, zaś w bieżących pracach wspomagają ją organy wewnętrzne – komisje. Szczegóły organizacji prac rady określa statut gminy.

Ustawa uzupełnia te ogólne regulacje o szczegółowe unormowania dotyczące sposobu uchwalania gminnego programu rewitalizacji, w celu uwzględnienia specyfiki tego dokumentu.

W ramach procedury opracowywania projektu GPR przeprowadza się również, w przypadkach tego wymagających, strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

Procedurę uchwalania GPR rozpoczyna podjęcie przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do jego sporządzania. Uchwała ta podjęta może być z własnej inicjatywy rady gminy bądź na wniosek wójta. Jej podjęcie możliwe jest jedynie po wejściu w życie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uchwała ta wiąże wójta, który ma obowiązek dokonania po jej podjęciu kolejnych kroków w procedurze uchwalania GPR.

Drugim etapem procedury uchwalania GPR jest dokonanie przez wójta ogłoszenia informującego podjęciu przez radę gminy uchwały inicjującej proces. Wójt dokonuje ogłoszenia obligatoryjnie na cztery sposoby (na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, w prasie lokalnej oraz przez obwieszczenie). Ogłoszenie powinno nastąpić niezwłocznie po wydaniu uchwały.

Następnie wójt sporządza projekt GPR i poddaje go szeroko rozumianemu opiniowaniu, w ramach którego najpierw przeprowadza konsultacje społeczne (na zasadach określonych w rozdziale 2 *ustawy*), i przedstawia projekt do zaopiniowania przez organy administracji publicznej i inne podmioty.

Kolejnym etapem procedury jest uzyskanie opinii organów administracji publicznej i innych podmiotów. Rozwiązania dotyczące opiniowania projektu GPR oparto na podobnych rozwiązaniach obowiązujących na gruncie *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w odniesieniu do studium, aktualne pozostają zatem

uwagi czynione przez orzecznictwo i komentatorów odnośnie charakteru czynności opiniowania na gruncie tej ustawy. Należy zatem podkreślić, że opinia nie ma charakteru wiążącego, jednak obowiązkowe jest wystąpienie o jej uzyskanie. Ustawa wprowadziła termin na przedstawienie opinii, wynoszący od 14 do 30 dni, licząc od dnia doręczenia projektu gminnego programu rewitalizacji. Termin, w zakresie widełek ustawowych, określa wójt. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji. Za pozytywną opinię uznane zostanie zatem zarówno przedstawienie opinii (jakiegokolwiek) po terminie, jak i powstrzymanie się od kierowania opinii.

Ostatnim etapem procedury, za który odpowiada wójt, jest wprowadzenie do projektu GPR zmian wynikających zarówno z konsultacji społecznych jak i opiniowania oraz przedstawienie dokumentu Radzie Gminy celem uchwalenia.

5.3.2 SKUTKI UCHWALENIA GPR

GPR stanowi dokument strategiczny gminy wyznaczający kierunki jej działań w procesie rewitalizacji oraz warunki organizacyjno-finansowe tych działań. Nie stanowiąc aktu prawa miejscowego, nie wiąże powszechnie, stanowi jednak warunek niezbędny do uchwalenia przez gminę aktów prawa miejscowego stanowiących akty wykonawcze GPR (takich jak uchwała w sprawie wyznaczenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, miejscowy plan rewitalizacji).

5.3.3 STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zasady przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jest postępowaniem, które przeprowadza się dla określonych rodzajów dokumentów opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji lub inne podmioty wykonujące funkcje publiczne. Do ww. dokumentów należą:

1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany zagospodarowania przestrzennego oraz strategie rozwoju regionalnego;
2. Polityki, strategie, plany lub programy w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa,

rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

3. Pozostałe polityki, strategie, plany i programy, jeżeli ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony;
4. Dokumenty inne niż wymienione, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub gdy realizacja ich postanowień może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku wprowadzania zmian do już przyjętych ww. dokumentów.

W szczególnych przypadkach, opisanych w art. 48 ustawy Prawo ochrony środowiska, możliwe jest odstępienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu powinien podać do publicznej wiadomości bez zbędnej zwłoki.³

Gminny program rewitalizacji, co do zasady będzie podlegać strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. GPR w rozumieniu przepisów regulujących ocenę oddziaływania na środowisko stanowić może jeden z dwóch rodzajów dokumentów. Będzie zatem dokumentem, o którym mowa w art. 46 pkt 2 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* – jeżeli będą w nim przewidziane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. W innych przypadkach uznany zostanie za dokument, o którym mowa w art. 47 tej *ustawy* – jeżeli Wójt Gminy po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska uzna, że GPR wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień GPR może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. W pierwszym z przypadków możliwe będzie odstępienie od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny – proces ten przebiega zgodnie z art. 48 i 49 ww. *ustawy*. Tak jak w przypadku innych dokumentów podlegających ocenie, procedura ta stosowana jest również w przypadku zmiany brzmienia uchwały, jednak z zastrzeżeniem zmian nieistotnych („[...] jeżeli organ administracji zamierza wprowadzić niewielkie

³ <http://www.gdos.gov.pl/strategiczna-oos>

modyfikacje w przyjętych dokumentach, dotyczących obszarów w granicach jednej gminy, które zasadniczo wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, będzie mógł je wprowadzić bez tej oceny, odstępując w trybie określonym w art. 48 ustawy od obowiązku jej przeprowadzenia”).

5.3.4 WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Wieloletnia prognoza finansowa jest stanowi instrument wieloletniego planowania finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej i jej zmiany należy wyłącznie do zarządu jednostki samorządu terytorialnego.

Wieloletniej Prognozy Finansowej obejmuje prognozę m.in. takich parametrów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, jak:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu,
- dochody majątkowe oraz wydatki majątkowe budżetu,
- wynik budżetu wraz ze wskazaniem przeznaczenia nadwyżki albo sposobu sfinansowania deficytu,
- przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.

Obligatoryjnym elementem Wieloletniej Prognozy Finansowej jest również kwota długu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze wskazaniem sposobu sfinansowania jego spłaty, fakultatywnym zaś upoważnienie dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań. Ustawodawca nakazuje ponadto, aby część składową Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowiły objaśnienia przyjętych wartości. Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Wzór wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz załączników do niej określa Minister Finansów w rozporządzeniu (zob. rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, Dz.U. z 2013 r., poz. 86 z późn. zm.).⁴

Uchwalenie GPR rodzi skutki w zakresie obowiązku dostosowania brzmienia załącznika do wieloletniej prognozy finansowej gminy (WPF). Rada gminy ma obowiązek niezwłocznego

⁴

<http://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/BASLeksykon.xsp?id=BC5B67D0F02C1A4FC1257A5A002265BA&litera=W>

wprowadzenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w GPR, służących realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*. Wprowadzenie tych danych możliwe jest jednak wyłącznie w przypadku, gdy ich zakres i stopień szczegółowości umożliwiają zamieszczenie przedsięwzięcia (inwestycji) w WPF. Zakres zawartości załącznika do WPF określa przepis art. 226 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*, zgodnie z którym zamieszcza się w nim odrębnie dla każdego przedsięwzięcia:

1. nazwę i cel;
2. jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia;
3. okres realizacji i łączne nakłady finansowe;
4. limity wydatków w poszczególnych latach;
5. limit zobowiązań.

W rozumieniu *ustawy o finansach publicznych* przedsięwzięcia to wieloletnie programy, projekty lub zadania – jest to zatem kategoria szeroka, umożliwiająca zarówno uwzględnienie pojedynczych inwestycji (np. przebudowy odcinka drogi), jak i bardziej złożonych programów np. interwencji społecznej.

Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych, a zatem niezwłocznie po określeniu dla inwestycji parametrów wpisywanych do WPF.⁵

⁵ <http://mib.gov.pl/f>

ROZDZIAŁ VI

DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH

6.1 Analiza obecnej sytuacji Gminy Olesno

W obecnym podziale administracyjnym wchodzi w skład powiatu dąbrowskiego, a wraz z nim w skład województwa małopolskiego i jest jego najdalej wysuniętym na północny wschód krańcem. Gmina Olesno graniczy z gminami Mędrzechów, Bolesław, Gręboszów oraz Żabno i Dąbrowa Tarnowska.

Województwo małopolskie

Powiat dąbrowski

Gmina Olesno

6.1.1 SFERA SPOŁECZNA

Olesno jest gminą średniej wielkości, zajmuje obszar 78 km² i liczy 7 888 ludności (stan na 2014r.).

WYBRANE DANE DEMOGRAFICZNE W 2014 R.			
	Powiat	Gmina	Powiat=100
Ludność	59471	7888	13,3
w tym kobiety	29857	3969	13,3
Urodzenia żywe	547	68	12,4
Zgony	563	63	11,2
Przyrost naturalny	-16	5	x
Saldo migracji ogółem	-48	-7	x
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym	10993	1473	13,4
produkcyjnym	38392	5149	13,4
poprodukcyjnym	10086	1266	12,6

Źródło: GUS

Gęstość zaludnienia w gminie na koniec roku 2014 wyniosła 101 osób na km².

W analizowanym roku 2014 kobiety stanowiły większość mieszkańców Gminy Olesno i stanowiły 50,3% ogółu mieszkańców. Ludność całej Gminy Olesno stanowi 13,26 % całego powiatu. W skład Gminy Olesno wchodzi 13 sołectw.

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia w ha	Ludność (stan na 31.12.2013 r.)
1.	Adamierz	338	275
2.	Breń	-	139
3.	Ćwików	1082	856
4.	Dąbrówka Gorzycka	140	238
5.	Dąbrówki Breńskie	865	699
6.	Niwki	193	230
7.	Oleśnica	524	750
8.	Pilcza Żelichowska	246	331
9.	Podborze	1001	444
10	Swarzów	609	761
11	Wielopole	1049	684
12	Zalipie	805	729
13	Olesno	905	1777

Zabytki znajdujące się na terenie Gminy Olesno:

- Kościół Parafialny p.w. św. Katarzyny,
- Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Dąbrówkach Breńskich -
- Kościół parafialny p.w. św. Józefa Oblubieńca NMP w Zalipiu -
- Zespół dworsko – parkowy, czyli Owczarnia,
- Dwór Zespół Pałacowo - Ogrodowy w Brniu
- Brama wjazdowa w Brniu
- Okopy szwedzkie
- Park podworski krajobrazowy w Niwkach
- Aleja Sobieskiego
- Barokowa rzeźba Najświętszej Marii Panny
- Zagroda „Muzeum – Dom Felicji Curyłowej”
- Zalipie

Na terenie Gminy Olesno działają następujące placówki oświatowe:

- Przedszkole Publiczne w Zalipiu
- Przedszkole Publiczne w Oleśnie
- Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Oleśnie
- Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Oleśnie
- Szkoła Podstawowa w Dąbrówkach Breńskich
- Szkoła Podstawowa im. Marii Kozaczkowej w Zalipiu
- Szkoła Podstawowa w Wielopolu
- Szkoła Podstawowa w Pilczy Żelichowskiej
- Gimnazjum Publiczne w Oleśnie.

Według danych statystycznych współczynniki skolaryzacji dla szkolnictwa z poziomu szkół podstawowych jest zbliżona do 86%. W przypadku szkolnictwa z poziomu gimnazjalnego współczynniki skolaryzacji są na takim samym poziomie.

ŻŁOBKI	2012	2013	2014
Żłobki i kluby dziecięce	-	-	-
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych (w ciągu roku)	-	-	-
EDUKACJA	2012/13	2013/14	2014/15
Placówki wychowania przedszkolnego	5	6	6
w tym przedszkola	2	2	2
Miejsca w przedszkolach	125	125	125
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	175	199	195
w tym w przedszkolach	140	146	141
Szkoły podstawowe	6	5	5
Uczniowie szkół podstawowych	404	368	383
Szkoły gimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	245	241	215
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach:			
podstawowych	10	12	12
gimnazjalnych	20	20	20

Źródło: GUS

Według danych GUS z 2014 roku w Gminie Olesno funkcjonowało 6 placówek wychowania przedszkolnego, 5 szkół podstawowych i 1 placówka szkoły gimnazjalnej. Na terenie gminy nie ma żłobków ani klubów dziecięcych.

Na terenie Gminy Olesno działają dwa główne ośrodki z zakresu kultury:

- Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Domu Malarek w Zalipiu
- Gminna Biblioteka Publiczna w Oleśnie

	2014
Biblioteki i filie	3
Czytelnicy w bibliotekach publicznych	1214
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	17

Źródło: GUS

W 2014 roku odnotowano 3 biblioteki i filie. Liczba czytelników w Gminie Olesno wynosiła 1214 osób. Liczba ta wzrosła w porównaniu z rokiem 2012 o 78 osób.

W gminie aktywnie działają Ludowe Związki Sportowe propagujące kulturę fizyczną szczególnie wśród młodzieży. Zaplecze sportowe stanowi 7 boisk sportowych we wsiach: Olesno, Pilcza Żelichowska, Niwki, Ćwików, Zalipie, Dąbrówki Breńskie, Oleśnica.

Na terenie Gminy Olesno działa Klub Sportowy „Iskra” Olesno.

Kompleksy leśne (za wyjątkiem pełniących funkcje wodochronne) przydatne do penetracji turystycznej, zasoby dziedzictwa kulturowego oraz tradycje malarstwa ludowego „Zalipianek” – predestynują gminę do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej.

Preferowaną formą wypoczynku jest agroturystyka, która stwarza szansę aktywizacji terenów wiejskich (nowe miejsca pracy, dodatkowe źródło dochodów). Zaczątkiem agroturystyki są funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne we wsiach Dąbrówka Gorzycka i Zalipie. Uzupełnieniem agroturystyki winna być turystyka rowerowa trasami, biegnącymi atrakcyjnymi terenami gminy.

W miejscowości Oleśnica w pobliżu, której przed wiekami mieściła się siedziba rodu Ligęzów w Gorzycach, powstaje średniowieczny gród.

Replika grodziska jest efektem zamiłowania do wieków średnich i rekonstrukcji historycznej. Powstaje ona w oparciu o plany gródka Kamyk w Chrostowej (powiat bocheński), który powstał najprawdopodobniej w tym samym czasie, co zwiększa szansę, że wznieśli go ci sami budowniczcy w podobnym stylu.

Rekonstrukcja grodu Ligęzów powstaje na 38 arowej działce. Jedna z kondygnacji rycerskiej wieży będzie przeznaczona na mieszkanie komesa, pozostałe będą wykorzystane na historyczne ekspozycje, warsztaty garncarskie i snycerskie, sale tańców i rycerskich wprawek. Planuje się tam także organizować lekcje historii dla działwy szkolnej oraz gościć bractwa rycerskie z całej Polski.

W grodzie Ligęzów zorganizowana będzie część ekspozycyjno-socjalna dla opiekunów obiektu z odtworzonym wystrojem tzw. izby czarnej na drugiej kondygnacji, wyżej ma powstać część warsztatowa z odtworzonym wystrojem tzw. izby białej, gdzie będą się odbywać zajęcia z zakresu garncarstwa, tkactwa, snycerstwa i innego ówczesnego rzemiosła. Poddasze będzie pełnić rolę kondygnacji bojowej - tam prowadzone będą treningi rycerskie czy zajęcia z tańca.

Odbywają się tam: Turnieje Rycerskie, Pikniki Rycerskie, Treningi kondycyjne.

Właścicielem i pomysłodawcą Grodu jest Pan Wojciech Maniak, miłośnik i znawca historii.

Na koniec roku 2014 w gminie Olesno było 7888 mieszkańców, co stanowiło 13,26% mieszkańców powiatu dąbrowskiego. Gęstość zaludnienia w gminie na koniec roku 2014 wynosiła 101 osoby na km².

W 2014 roku kobiety stanowiły 50,3% ogółu mieszkańców Gminy Olesno.

Analizując strukturę ludności gminy Olesno w podziale na płeć należy stwierdzić, że we wszystkich latach objętych analizą kobiety stanowią większość mieszkańców gminy. Jednak biorąc pod uwagę wiek, w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym to mężczyźni stanowią większość mieszkańców. Przeciwnie jest w grupie osób w wieku poprodukcyjnym, w której to kobiety stanowią większość mieszkańców.

Ludność gminy Olesno w podziale na wiek i płeć w latach 2003-2012.

J.m.		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci											
Ogółem											
ogółem	osoba	7665	7595	7644	7627	7640	7663	7682	7848	7861	7905
mężczyźni	osoba	3801	3769	3796	3780	3790	3796	3800	3890	3900	3928
	%	49,95	49,63	49,66	49,56	49,61	49,54	49,47	49,57	49,62	49,69
kobiety	osoba	3864	3826	3848	3847	3850	3867	3882	3958	3961	3977
	%	50,05	50,37	50,34	50,44	50,39	50,46	50,53	50,43	50,38	50,31
w wieku przedprodukcyjnym											
ogółem	osoba	1989	1853	1832	1760	1712	1663	1611	1647	1579	1579
mężczyźni	osoba	1023	952	955	919	894	867	834	849	824	822
	%	51,43	51,38	52,13	52,22	52,22	52,13	51,77	51,55	52,18	52,06
kobiety	osoba	966	901	877	841	818	796	777	798	755	757
	%	48,57	48,62	47,87	47,78	47,78	47,87	48,23	48,45	47,82	47,94
w wieku produkcyjnym											
ogółem	osoba	4535	4591	4651	4709	4761	4829	4887	5005	5083	5112
mężczyźni	osoba	2388	2429	2450	2473	2510	2544	2582	2656	2695	2719
	%	52,66	52,91	52,68	52,52	52,72	52,68	52,83	53,07	53,02	53,19
kobiety	osoba	2147	2162	2201	2236	2251	2285	2305	2349	2388	2393
	%	47,34	47,09	47,32	47,48	47,28	47,32	47,17	46,93	46,98	46,81
w wieku poprodukcyjnym											
ogółem	osoba	1141	1151	1161	1158	1167	1171	1184	1196	1199	1214
mężczyźni	osoba	390	388	391	388	386	385	384	385	381	387
	%	34,18	33,71	33,68	33,51	33,08	32,88	32,43	32,19	31,78	31,88
kobiety	osoba	751	763	770	770	781	786	800	811	818	827
	%	65,82	66,29	66,32	66,49	66,92	67,12	67,57	67,81	68,22	68,12

Źródło: Bank Danych Lokalnych

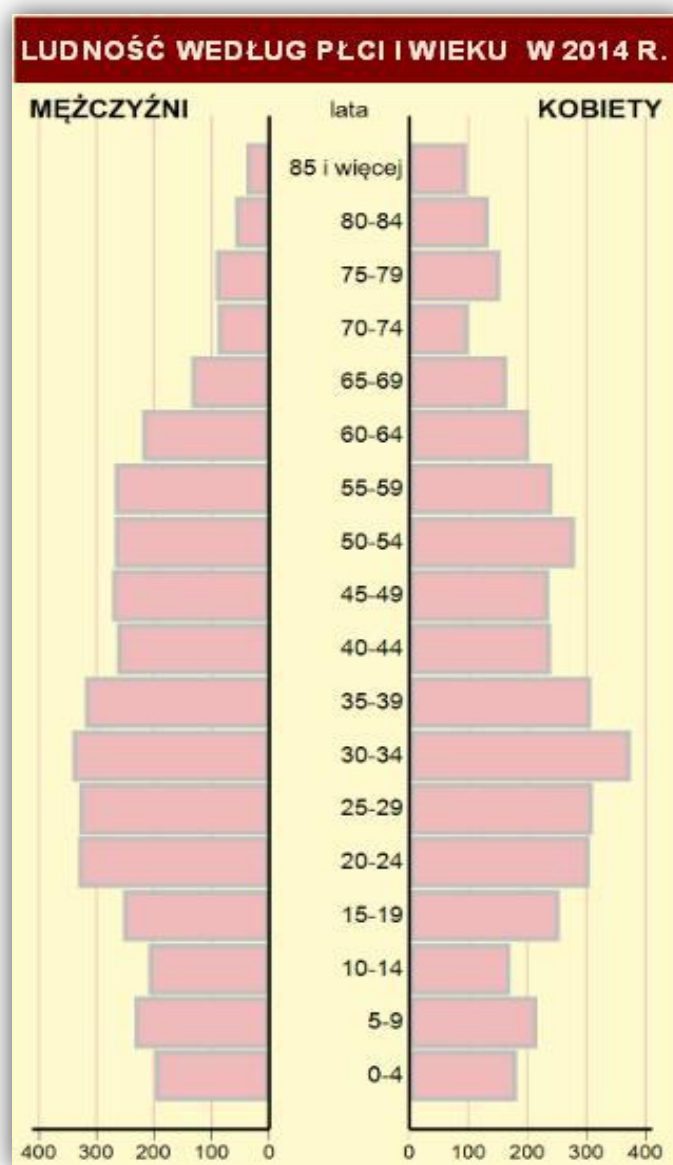
Ludność gminy Olesno w roku 2014

	J.m.	2014
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym		
Ogółem		
ogółem	osoba	7888
mężczyźni	osoba	3919
	%	49,7
kobiety	osoba	3969
	%	50,3
w wieku przedprodukcyjnym		
ogółem	osoba	1473
	%	18,7
w wieku produkcyjnym		
ogółem	osoba	5149
	%	65,3
w wieku poprodukcyjnym		
ogółem	osoba	1266
	%	16,05

Osoby w wieku produkcyjnym, we wszystkich latach objętych analizą stanowią ponad połowę mieszkańców gminy Olesno. W roku 2014 osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,3% ludności ogółem.

Przyrost naturalny w latach 2003 – 2012.

Źródło: GUS

W 2014 roku najwięcej kobiet przypadało na wiek w przedziale 30-34 lat (ok. 380 osób), a najmniej w przedziale 70-74 (ok. 100 osób).

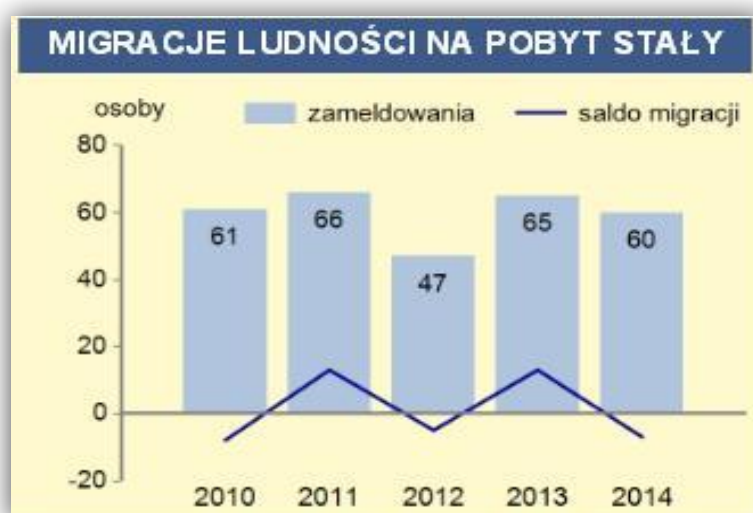
Najwięcej mężczyzn zanotowano również w przedziale wiekowym 30-34 lat (ok. 330 osób), a najmniej w wieku 85 lat i więcej (ok. 30 osób).

Wybrane wskaźniki modułu gminnego w latach 2003-2012.

	J.m.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wskaźniki modułu gminnego											
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	99	98	98	98	98	99	99	101	101	102
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	102	102	101	102	102	102	102	102	102	101
małżeństwa na 1000 ludności	-	6,0	4,3	5,2	6,1	6,2	8,5	5,9	5,0	3,7	6,1
urodzenia żywe na 1000 ludności	-	8,6	8,5	10,4	9,2	9,1	10,8	11,5	8,4	8,7	11,6
zgony na 1000 ludności	-	9,9	7,6	7,4	7,0	7,7	8,3	7,1	7,6	8,7	7,9
przyrost naturalny na 1000 ludności	-	-1,3	0,9	3,0	2,2	1,4	2,5	4,4	0,8	0,0	3,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Saldo migracji w 2012 wyniosło ogółem -11 osób. Najwyższe saldo migracji odnotowano w 2003 roku i wyniosło – 23 osoby. Najniższe saldo migracji 6 osób było w 2005 i 2008 roku.

Saldo migracji na pobyt stały w latach 2010 – 2014

Źródło: GUS

Na powyższym wykresie przedstawiona została migracja ludności na pobyt stały z Gminy Olesno w latach 2010 – 2014. Według danych GUS najwyższa liczba zameldowań miała miejsce w roku 2011 i wynosiła 66 wraz z saldem migracji o wartości 10. Najniższą liczbę zameldowań zanotowano w roku 2012 wraz z saldem migracji o wartości -5.

Struktura zatrudnienia i aktywność ekonomiczna

Liczba osób pracujących w głównym miejscu pracy na przestrzeni lat 2003-2012 ulega wahaniom. Najwięcej osób pracujących w głównym miejscu pracy było w 2012 roku – 482, a najmniej w 2006 roku – 377.

Pracujący według innego podziału niż PKD.

j.m.		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PRACUJĄCY WEDŁUG INNEGO PODZIAŁU NIŻ PKD											
Pracujący wg płci											
Ogółem	osoba	399	385	385	377	380	400	436	479	458	482
Mężczyźni	osoba	164	152	162	146	144	150	163	207	184	173
Kobiety	osoba	235	233	223	231	236	250	273	272	274	309

POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA REJESTROWEGO

Liczba bezrobotnych na przestrzeni lat 2004-2008 maleje, natomiast w latach 2009-2013 zaczyna wzrastać. Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w 2013 roku – 666, a najmniej w 2008 roku – 454. W roku 2012 liczba bezrobotnych zarejestrowanych wynosiła 600 osób, z czego mężczyźni stanowili 48,86% ogółu bezrobotnych.

Bezrobocie na terenie gminy Olesno.

j.m.		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
BEZROBOCIE											
Bezrobotni zarejestrowani wg płci											
Ogółem	osoba	613	607	554	481	454	529	562	586	600	666
Mężczyźni	osoba	328	312	267	214	178	248	272	307	297	341
Kobiety	osoba	285	295	287	267	276	281	290	279	303	325
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym											
Ogółem	%	13,4	13,1	11,8	10,1	9,4	10,8	11,2	11,5	11,7	-

Mężczyźni	%	13,5	12,7	10,8	8,5	7,0	9,6	10,2	11,4	10,9	-
Kobiety	%	13,2	13,4	12,8	11,9	12,1	12,2	12,3	11,7	12,7	-

Źródło: Bank Danych Lokalnych

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Na terenie gminy Olesno znajduje się Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Oleśnie to firma działająca w branży medycznej. Rodzaj świadczonej przez nią działalności został w Europejskiej Klasyfikacji Działalności sklasyfikowany jako: praktyka lekarska.

W instytucji wykonywane są dwa świadczenia medyczne. W skład zakontraktowanych usług wchodzi: Rehabilitacja lecznicza (mały limit świadczeń), Leczenie stomatologiczne (duży limit świadczeń). Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Oleśnie ma gabinet lekarza pierwszego kontaktu kontrakt na świadczenia pielęgniarki POZ.

Główną instytucją wspierającą osoby i rodziny znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie, który obejmuje swoim zasięgiem cały teren gminy.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną (zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki) wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych gminy.

Taką funkcję w gminie Olesno pełni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizowanie zadań wynikających z przepisów o pomocy społecznej, w tym szczególnie umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Gmina Olesno posiada opracowany „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar w rodzinie na lata 2012 – 2016”.

Korzystający ze świadczeń rodzinnych w gminie Olesno - dane statystyczne w latach 2010 - 2012.

ŚWIADCZENIA RODZINNE	J. m.	2010	2011	2012
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne	rodzina	502	490	448
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	osoba	1031	977	902
dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	osoba	914	854	780
udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	55,5	54,1	49,6

Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Olesno – dane statystyczne w roku 2011 i 2012.

KORZYSTAJĄCY ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ	J. m.	2011	2012
gospodarstwa domowe	gosp. dom.	98	107
osoby w gospodarstwach domowych	osoba	388	383
udział osób w gospodarstwach domowych w ludności ogółem	%	4,9	4,9

Według powyższych danych w 2012 r. zwiększyła się liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, natomiast liczba osób korzystających z tej formy pomocy utrzymuje się na stałym poziomie – 4,9% w roku 2011 i 2012.

6.1.2 SFERA GOSPODARCZA

W roku 2013 na terenie gminy Olesno zarejestrowanych było 354 podmiotów, z czego 29 (8,19% ogółu) w sektorze publicznym, a 325 w sektorze prywatnym (91,81% ogółu). Na przestrzeni lat 2004-2013 liczba podmiotów gospodarki narodowej zwiększyła się. W analizowanym okresie liczba podmiotów gospodarki narodowej zwiększyła się o 40 w 2013 w porównaniu do roku 2004.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sektorów własnościowych.

	j.m.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gos p.	314	279	267	276	304	319	338	333	344	354
sektor publiczny – ogółem	jed.gos p.	27	27	27	27	27	28	28	28	28	29
	%	8,60	9,68	10,11	9,78	8,88	8,78	8,28	8,41	8,14	8,19
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed.gos p.	23	23	23	23	23	24	24	24	24	24
sektor prywatny - ogółem	jed.gos p.	287	252	240	249	277	291	310	305	316	325
	%	91,40	90,32	89,89	90,22	91,12	91,22	91,72	91,59	91,86	91,81
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gos p.	251	217	204	213	241	256	272	266	274	282
sektor prywatny - spółki handlowe	jed.gos p.	5	5	6	6	7	7	7	8	10	12

sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gos p.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny - spółdzielnie	jed.gos p.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gos p.	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na terenie gminy Olesno na koniec 2013 roku zarejestrowanych było 354 podmiotów, z czego aż 94,92% stanowiły mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników. Firmy małe, zatrudniające od 10 do 49 pracowników stanowiły w 2013 roku 5,08% ogółu przedsiębiorstw. W 2013 roku na terenie gminy Olesno nie odnotowano rejestracji średnich oraz dużych przedsiębiorstw.

Podmioty wg klas wielkości.

Wyszczególnienie	J.m.	2012	2013
ogółem	jed. gosp.	344	354
0 – 9	jed. gosp.	325	336
10 – 49	jed. gosp.	19	18
50 – 249	jed. gosp.	0	0
250 – 999	jed. gosp.	0	0
1000 i więcej	jed. gosp.	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na terenie gminy Olesno na koniec 2013 roku zarejestrowanych było 354 podmiotów gospodarki narodowej, co stanowiło 11,61% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu dąbrowskiego. Firmy sektora usługowego stanowiły w gminie Olesno 66,10% wszystkich firm.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w 2014 r.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W 2014 R.		
	Powiat	Gmina
Ogółem	3120	351
w tym w sektorze: rolniczym	110	18
przemysłowym	292	43
budowlanym	507	55
na 10 tys. ludności	525	445
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	406	356

Źródło: GUS

Liczba ogółem podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2014 roku w gminie Olesno wyniosła 351, co w porównaniu z rokiem 2013 daje tendencję spadkową. Najwięcej odnotowano podmiotów gospodarczych działających w sektorze budowlanym (55), natomiast najmniej podmiotów sektora rolniczego (18).

W całym powiecie dąbrowskim zanotowano 3120 zarejestrowanych podmiotów, z czego 110 w sektorze rolniczym, 292 w sektorze przemysłowym i 507 w sektorze budowlanym.

6.1.3 SFERA ŚRODOWISKOWA

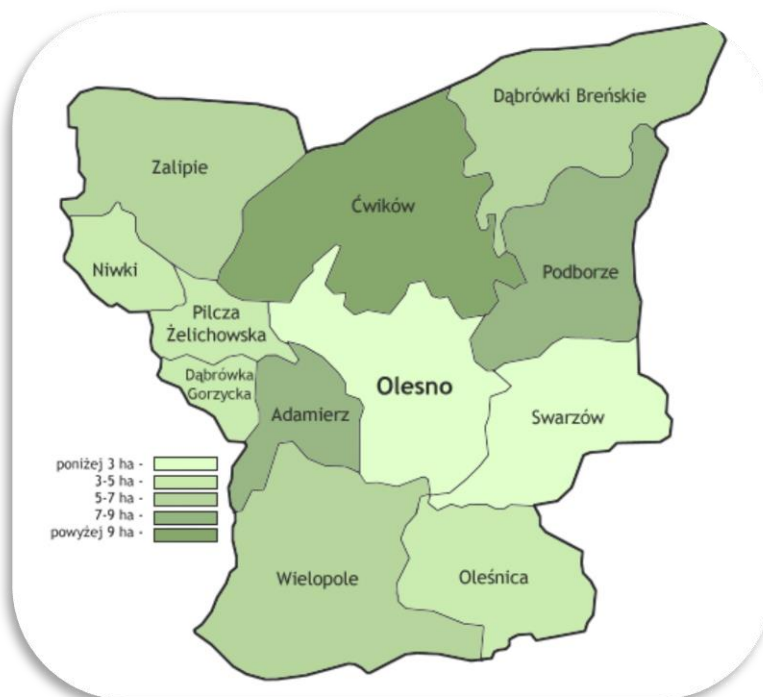
Gmina Olesno posiada typowo rolniczy charakter. Najlepsze warunki glebowe posiadają wsie usytuowane w północno-zachodniej części gminy: Zalipie, Niwki, Pilcza Żelichowska. Bardzo słabe pokrywy glebowe charakteryzują Dąbrówkę Gorzycką i Oleśnicę gdzie udział gleb najłabszych V i VI klasy wynosi powyżej 50 % ogółu ich użytków rolnych.

W klasyfikacji gruntów rolnych według przydatności rolniczej, odznaczające się zasobnością pokrywy glebowe północno-zachodniej części zaliczono do 2 kompleksu – pszenno-bardzo dobrego. Na pozostałym terenie występuje różnorodność kompleksów rolnych od 5-9 tj. żyrnyiego dobrego, słabego, bardzo słabego do zbożowo-pastewnego mocnego i słabego.

Kompleksy stanowią typy siedliskowe rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Przy określaniu ich uwzględniono typy gleb o zbliżonych właściwościach rolniczych i podobnym sposobie użytkowania, stopień kultury rolnej, trudności uprawy, warunki agroklimatyczne i rzeźbę terenu.

Jak całe Powiśle Gmina Olesno odznacza się bardzo korzystnym klimatem. Charakteryzuje się on długim okresem wegetacji (> 5°C) i intensywnego rozwoju roślin (z temp. > 10°C) oraz wystarczającymi opadami w granicach 650-700 mm. Również

rzeźba terenu nie stwarza trudności w gospodarowaniu. W obszarze gminy stosunki wodne w glebie zostały uregulowane poprzez zmeliorowanie urządzeniami podstawowymi i szczegółowymi 2.506,4 ha gruntów ornych i 38,0 ha użytków zielonych (w tym siecią drenarską 2.036,9 ha).

Średnia wielkość gospodarstw rolnych w poszczególnych sołectwach

Lasy zajmują około 8% powierzchni gminy, co oznacza niską lesistość.

Lasy ogółem - 644,5

Lasy państwowe - 367,9

Lasy prywatne - 276,6

Struktura zasiewów	
Zasiew	Odsetek
Pszenica	26%
Jęczmień	16%
Mieszanki	13%
Ziemniaki	12%
Kukurydza	8%
Pszenżyto	5%
Truskawki	5%
Żyto	4%
Warzywa gruntowe	4%
Owies	2%
Okopowe pastewne	2%

Buraki cukrowe	1%
Rzepak	0,8%
Strączkowe jadalne	0,2%

Źródło: <http://gminaolesno.prv.pl/rolnictwo.html>

ZASOBY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Gmina Olesno leży w kotlinie Sandomierskiej na pograniczu dwóch Mezuregionów tj. Równiny Nadwiślańskiej i Płaskowyżu Tarnowskiego.

Równina Nadwiślańska obejmuje obszar gminy za wyjątkiem jej południowych obrzeży zaliczonych do Płaskowyżu Tarnowskiego (regionu Wysoczyzny Tarnowskiej).

Morfologia gminy jest mało zróżnicowana. Wysokości n.p.m. wynoszą od 170-180 m na całym obszarze, jedynie na jej południowych obrzeżach w obrębie Płaskowyżu Tarnowskiego teren wznosi się gwałtownie do około 220 m, tworząc miejscami pasma wzgórz.

Środowisko przyrodnicze

Obszar Gminy Olesno ma charakter rolniczy. Dominują tu nieleśne zbiorowiska roślinne upraw rolnych, którym towarzyszy roślinność synantropijna – segetalna wysiewana wraz z roślinami uprawnymi (chwasty). Wśród osiedli i wzdłuż linii komunikacyjnych rozwija się samorzutnie bez ingerencji człowieka roślinność synantropijna – ruderalna.

Cennym składnikiem szaty roślinnej są półnaturalne ekosystemy łąkowe. Zbiorowiska łąk rozmieszczone są punktowo po całym terenie z dużym kompleksem w widłach Żabnicy - Brnia. Łąki wymagają odpowiedniej wilgotności toteż towarzyszą licznym starorzeczom i dolinom rz. Brnia i Żabnicy. Tworzą one w okresie kwitnienia piękny kolorystycznie element krajobrazu.

W obszarze gminy zachowały się izolowane kompleksy leśne o łącznej powierzchni 656 ha co stanowi 8,5 % ogólnej jej powierzchni. Największy kompleks leśny usytuowany jest we wsi Podborze. W Podborzu i Oleśnicy rozciąga się bór sosnowy świeży, którego drzewostan buduje sosna zwyczajna. Oprócz enklaw leśnych i zadrzewień w krajobraz gminy wpisane są trzy parki podworskie w Niwkach, Brniu i Oleśnie wraz z aleją łączącą te ostatnie.

Park w Brniu - posiada głównie stary drzewostan liściasty. Zasadniczą kompozycję tworzą aleje, szpalery, boskiety. Dominują gatunki: lipa drobnolistna, kasztanowiec biały, grab pospolity, jesion wyniosły, dąb szypułkowy, robinia akacjowa i klon zwyczajny. Z rzadziej spotykanych gatunków drzew występują: jesiony, świerki odmiana kolumnowa, miłorząb. Najstarsze drzewa liczą 200/250 lat. Krzewy to: perukowiec podlaski, berberys, bez czarny, czeremcha pospolita, jałowiec chiński i sabiński.

Park w Oleśnie – porastają gatunki rodzime głównie drzewa liściaste. Najliczniej reprezentowane są dąb szypułkowy i grab pospolity. Drzewa te występują w alejach, jak również w grupach krajobrazowych. Jesion wyniosły, lipa drobnolistna, klon zwyczajny, brzoza brodawkowata – to grupa drzew licznie reprezentowana. Podrost tworzą głównie: robinia, klon, grab, lipa, dąb. Na polanie parkowej dla podkreślenia osi symetrii użyto: wierzby zwisające, lipy drobnolistne, sosny wejmutki. Charakterystyczną cechą tego parku jest liczne występowanie sosny wejmutki. Wśród drzew wyróżniają się rozmiarem sosny wejmutki, rosnące w najbliższym otoczeniu dworu. Park w Oleśnie połączony jest piękną zabytkową aleją z parkiem w Brniu.

Park w Niwkach – o drzewostanie liściastym ze starymi dębami, z których pięć objęto ochroną prawną poprzez utworzenie pomników przyrody. W późniejszym okresie dosadzone zostały inne gatunki jak: graby, jesiony, lipy, kasztanowce. Występują tu pojedyncze egzemplarze dębu kaukaskiego i orzecha czarnego. Z drzew o dużych wartościach zdobniczych to: buk pospolity, sosna wejmutka. W parku występują krzewy o charakterze leśnym jak: leszczyna, tarnina, bez czarny, głóg.⁶

6.1.4 SFERA PRZESTRZENNO – FUNKcjONALNA

WODOCIĄGI

Cały obszar Gminy Olesno jest zwodociągowany, a ilość przyłączy wynosi 1626. Zaopatrzenie ludności Gminy Olesno i pozostałych użytkowników w wodę następuje z ujęć wody podziemnej w Konarach k/Żabna i Gorzyc gm. Żabno. Nieliczne zagrody w zabudowie rozproszonej korzystają z własnych studni kopanych.

Z ujęcia w Konarach k/Żabna zaopatrywane są wsie usytuowane we wschodniej części gminy – Ćwików, Olesno, Adamierz, Swarzów, Podborze i Dąbrowki Breńskie.

Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków:

- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia o przepustowości 300 m³/d obsługuje miejscowość Olesno, Ćwików i Adamierz.
- oczyszczalnia ścieków przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Brniu. Przepustowość oczyszczalni 200 m³/d, obsługuje Zespół Szkoły (budynek szkoły), bloki mieszkalne oraz Centrum Polonii Ośrodek Kultury, turystyki i rekreacji w Brniu. Właścicielem tejże oczyszczalni ścieków jest Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarnowskiej.

W pozostałych wsiach ścieki sanitarne odprowadzane są do zbiorników wybieralnych. Zorganizowany wywóz ścieków ze zbiorników wybieralnych zwłaszcza obiektów publicznych do punktu zlewnego oczyszczalni w Oleśnie – zapewniają przedsiębiorcy posiadający zezwolenie na opróżnienie zbiorników bezodpływowych.

⁶ Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Olesno.

Sieć wodociągowa gminy Olesno w latach 2003-2012.

Jednostka miary		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wodociągi											
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	105,9	105,9	105,9	105,9	105,9	105,9	105,9	106,3	106,3	106,3
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	52,8	52,8	52,8	52,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy, eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	52,8	52,8	52,8	52,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1546	1576	1585	1588	1615	1628	1643	1666	1682	1687
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	129,6	122,8	125,1	129,1	130,3	170,3	143,2	172,3	154,4	151,8
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	6980	6927	6976	6961	6983	7009	7031	7191	7208	7250

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w gminie Olesno w latach 2003-2011.

Jednostka miary		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności											
ogółem											
wodociąg	%	91,1	91,2	91,3	91,3	91,4	91,5	91,5	91,6	91,7	91,7
kanalizacja	%	17,1	17,1	21,6	21,6	21,8	21,8	21,8	22,2	22,7	27,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych

GOSPODARKA ODPADAMI

Gospodarka odpadami prowadzona jest przez firmy wybierane w przetargach publicznych. Nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Olesno zostały objęte od 1 lipca 2013 r. nieruchomości zamieszkałe przez mieszkańców. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisane do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Olesno. Na terenie Gminy Olesno odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych (obiekty użyteczności publicznej oraz infrastruktury). Ponadto, odpady powstają także na terenach otwartych (odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z obiektów sportowych, placów parkingowych).

W ramach zawartej umowy z odbiorcą odpadów komunalnych nieruchomości zamieszkałe zostały wyposażone w pojemniki i worki na odpady. Odpady komunalne z terenu Gminy Olesno odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej.

Odpady komunalne w gminie Olesno w latach 2005-2012.

	Jednostka miary	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	t	294,25	226,64	238,42	268,14	302,44	320,58	332,04	341,54
z gospodarstw domowych	t	77,68	145,24	160,92	189,34	187,11	219,63	217,47	229,12
odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych	%	100,00	100,00	100,00	100,00	-	-	-	-
liczba budynków mieszkalnych objętych zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych	szt.	-	-	-	-	624	623	701	755
liczba przedsiębiorstw odbierających odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	-	-	-	-	4	4	4	4

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W 2014 roku w Gminie Olesno nastąpił wzrost zebranych odpadów komunalnych wynoszący ogółem ok. 650 ton (500 t odpadów z gospodarstw domowych, 150 t z pozostałych źródeł). W 2013 roku wartość wszystkich odpadów komunalnych wynosiła ok. 450 t (ok. 325 t z gospodarstw domowych i 125 t z pozostałych źródeł).

Najniższa liczba odpadów została zanotowana w 2012 roku i wynosiła ogółem ok. 370 t (ok. 250 t z gospodarstw domowych i 120 t z pozostałych źródeł).

Liczba oczyszczalni ścieków w gminie w 2014 r. wyniosła: 2	
Liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wyniosła:	
w gminie	2380
w powiecie	25750
Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych w 2014 r.	
- instalacje i urządzenia:	
zbiorniki bezodpływowe	558
oczyszczalnie przydomowe	21

Źródło: GUS

STAN ZAOPATRZENIA GMINY W GAZ

W obszarze gminy we wsi Swarzów zlokalizowany jest Podziemny Zbiornik Gazu Ziemnego. Sieć gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia związana jest z tym zbiornikiem.

Ze stacji redukcyjno-pomiarowych I^o w Swarzowie i Ćwikowie siecią gazociągów średnioprężnych gaz rozprowadzany jest do wszystkich wsi.

W najbliższych czasie planowana jest dalsza gazyfikacja na ul. Adamierskiej w Oleśnie.

Sieć gazowa w gminie Olesno w latach 2003-2012.

Jednostka miary		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sieć gazowa											
długość czynnej sieci ogółem w km	km	139,2	137,5	133,2	-	-	-	-	-	-	-
długość czynnej sieci przesyłowej w km	km	24,8	23,1	18,8	-	-	-	-	-	-	-
długość czynnej sieci rozdzielczej w km	km	114,4	114,4	114,4	-	-	-	-	-	-	-
długość czynnej sieci ogółem w m	m	-	-	-	136642	136642	136642	136714	137337	137498	137675
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	-	-	-	22242	22242	22242	22242	22242	22242	22242
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	-	-	-	114400	114400	114400	114472	115095	115256	115433
czynne przyłącza do budynków	szt.	1241	1252	1261	1269	1274	1289	1296	1303	1320	1335

mieszkalnych i niemieszkalnych											
odbiorcy gazu	gosp.dom.	134	-	1202	1201	1211	1218	1230	1258	1378	1393
odbiorcy gazu w tys.	gosp.dom.	-	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	-	-	219	221	212	287	296	302	739	759
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem w tys.	gosp.dom.	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	-	-	605,40	659,20	697,60	692,60	690,20	756,20	738,90	746,7
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	-	-	198,3	202,3	187,8	174,0	172,9	177,9	540,9	553,3
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	5658	5298	5039	5031	5031	5039	5059	5221	5691	5628

Źródło: Bank Danych Lokalnych

STAN ZAOPATRZENIA GMINY W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Wschodnią częścią gminy na kierunku północ – południe biegnie dwutorowa linia wysokiego napięcia 220 i 110 kV relacji Połaniec – Tarnów Klikowa.

Obszar Gminy Olesno zasilany jest z dwóch głównych punktów zasilania usytuowanych w m. Dąbrowa Tarnowska – GPZ 110/SN Grunwaldzka i GPZ 110/SN Oleśnicka.⁷

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Teren gminy pokrywa dość gęsta sieć dróg lokalnych, łączących poszczególne wsie, przebiega także lokalna linia kolejowa Szczucin – Tarnów, obecnie jednak niewykorzystywana, oraz Turystyczny Szlak Pieszy na trasie Dąbrowa Tarnowska – Ujście Jezuićkie.

Wzdłuż wschodniej granicy Olesna na odcinku około 2,0 km biegnie droga krajowa Nr 73 Tarnów – Kielce. Granicę na tym odcinku stanowi kompleks leśny w Podborzu.

Gmina nie posiada gminnej komunikacji zbiorowej. Obsługę przewozów pasażerskich świadczą prywatni przewoźnicy.

W obszar gminy wkracza od Dąbrowy Tarnowskiej kolej jednotorowa, która kieruje się do stacji w Oleśnie a następnie na północ do Mędzrechowa i Szczucina docelowej stacji.

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olesno.

6.1.5 SFERA TECHNICZNA

Zasoby mieszkaniowe Gminy Olesno na przestrzeni kilku lat ulegały niewielkiej tendencji wzrostowej. Na koniec 2012 r. było 1958 mieszkań, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi 99,8 m² (24,7 na 1 osobę).

Zasoby mieszkaniowe gminy Olesno w latach 2010-2012.

ZASOBY MIESZKANIOWE	J. m.	2010	2011	2012
Mieszkania	mieszk.	1930	1942	1958
Izby	izba	8429	8495	8585
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m2	99,3	99,5	99,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m2	24,4	24,6	24,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych

ZASOBY MIESZKANIOWE		
	2013	2014
Mieszkania ^a	1984	2009
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^a 1 mieszkania w m ²	100	101
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	149	144
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł	1	.

Źródło: GUS

W 2014 roku liczba mieszkań w Gminie Olesno wynosiła 2009, natomiast w 2013 liczba ta była niższa o 25 i wynosiła 1984. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła w 2014 roku 101 m². Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych wyniosła 144.

W roku 2014 liczba mieszkań oddanych do użytkowania wynosiła 25, natomiast w roku 2013 - 26. Wszystkie mieszkania to mieszkania indywidualne. Ani w 2013 roku, ani w 2014 roku nie zanotowano ani jednego mieszkania przeznaczonego na sprzedaż bądź wynajem.

6.2 PODZIAŁ GMINY NA JEDNOSTKI REFERENCYJNE

Gmina Olesno to gmina wiejska, położona na północno-wschodnim krańcu województwa małopolskiego, około trzydziestu kilometrów od Tarnowa, sąsiadująca bezpośrednio z Dąbrową Tarnowską.

Gmina Olesno

Olesno jako siedziba gminy i większości instytucji, stanowi naturalny ośrodek usługowy dla swoich trzynastu sołectw:

- Olesno
- Adamierz
- Breń
- Ćwików
- Dąbrówka Gorzycka
- Dąbrówki Breńskie
- Niwki
- Oleśnica
- Pilcza Żelichowska
- Podborze
- Swarzów
- Wielopole
- Zalipie

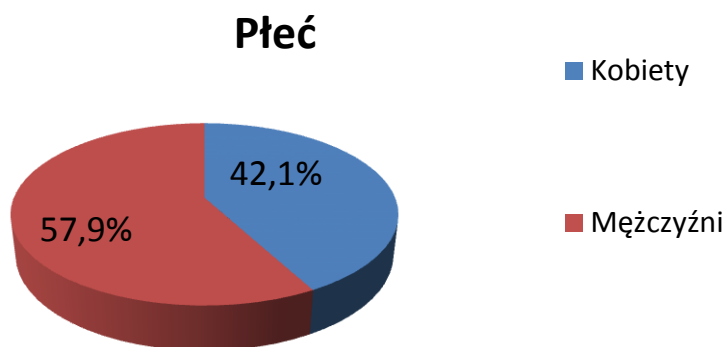
6.3 WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH

Wyniki badań ankietowych

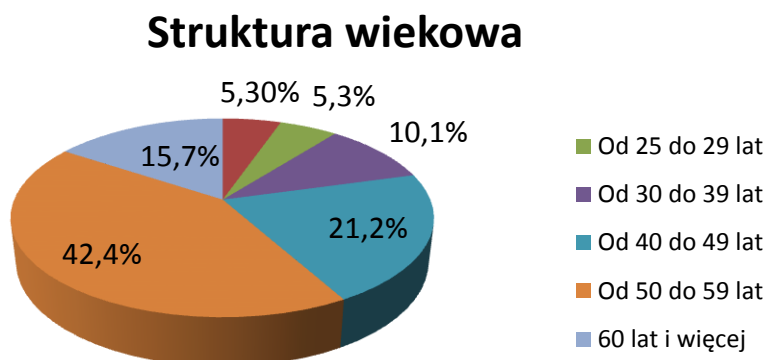
W ramach partycypacji społecznej prowadzonych prac nad opracowywaniem „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno na lata 2015-2020”, zostały przeprowadzone badania ankietowe pośród mieszkańców Gminy Olesno.

WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO LIDERÓW OPINII PUBLICZNEJ:

W ankiecie wzięło udział łącznie 95 osób – 57,9% to mężczyźni, a 42,1% kobiety.

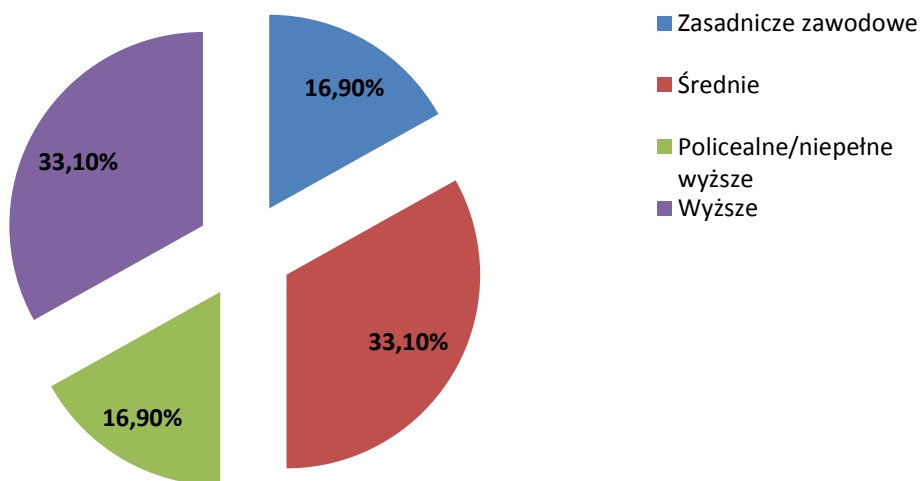

Najwięcej badanych obejmuje przedział wiekowy 50 - 59 lat (42,4%).

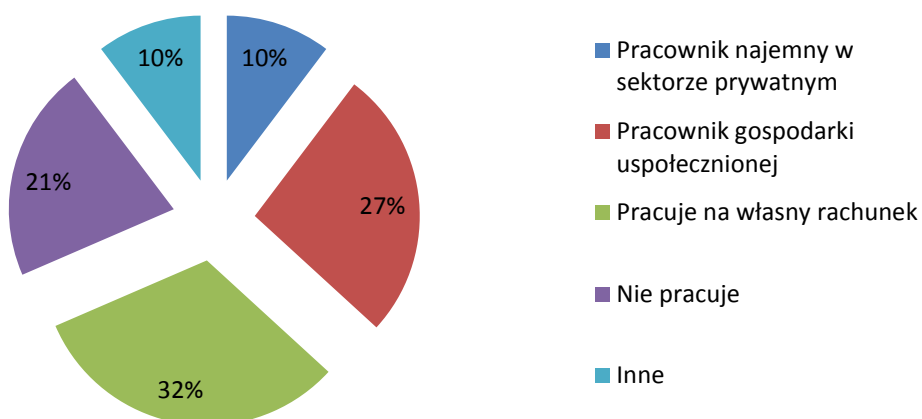
Wśród ankietowanych najczęściej osób posiada wykształcenie wyższe (33,10%) i średnie (33,10%).

Wykształcenie

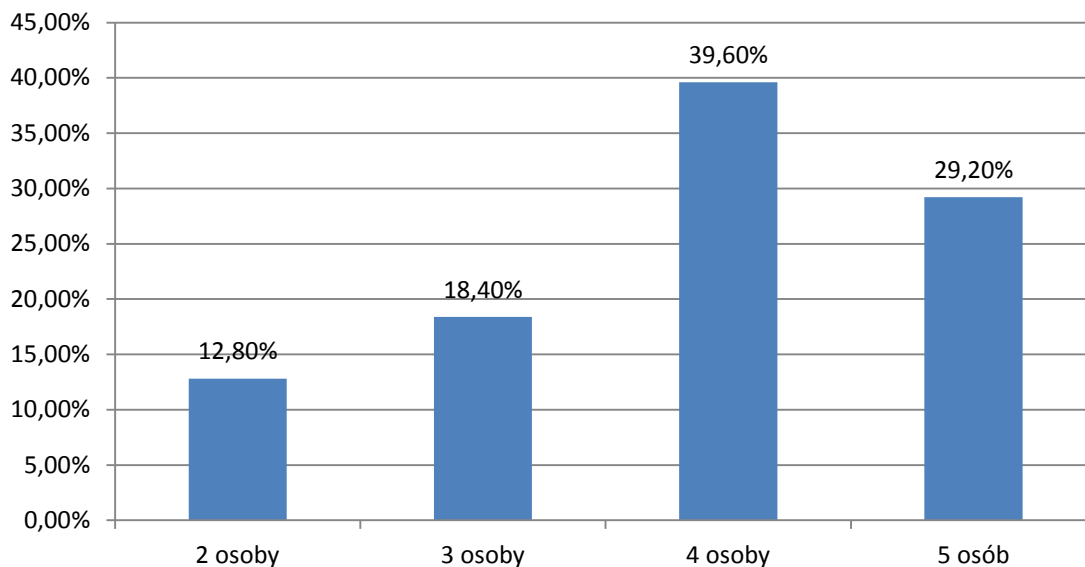

Spośród badanych najczęściej jest osób, które pracują na własny rachunek (32%) i w gospodarce społecznej (27%).

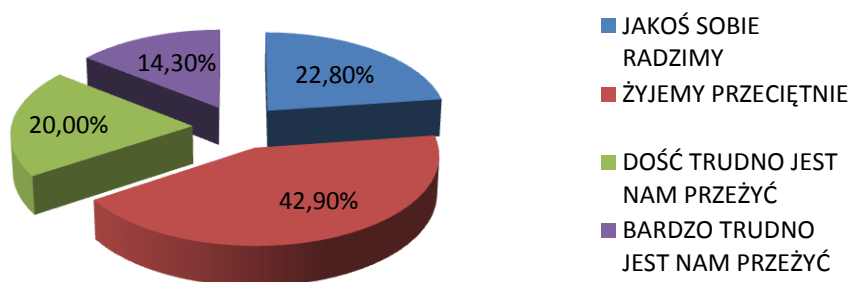
Zatrudnienie

Spośród ankietowanych najpopularniejszym modelem gospodarstwa domowego jest gospodarstwo 4 - osobowe (39,60%) i 5-osobowe (29,20%).

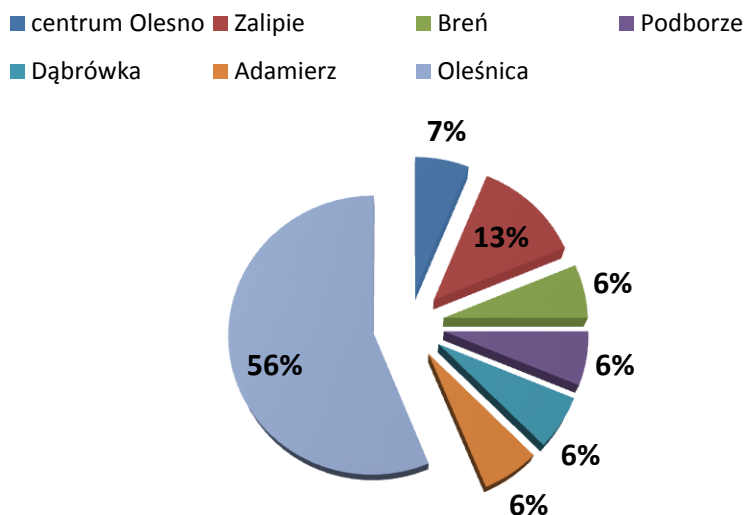

Na pytanie dotyczące poziomu życia ankietowani wybrali odpowiedź – „żyjemy przeciętnie” (53,60%).

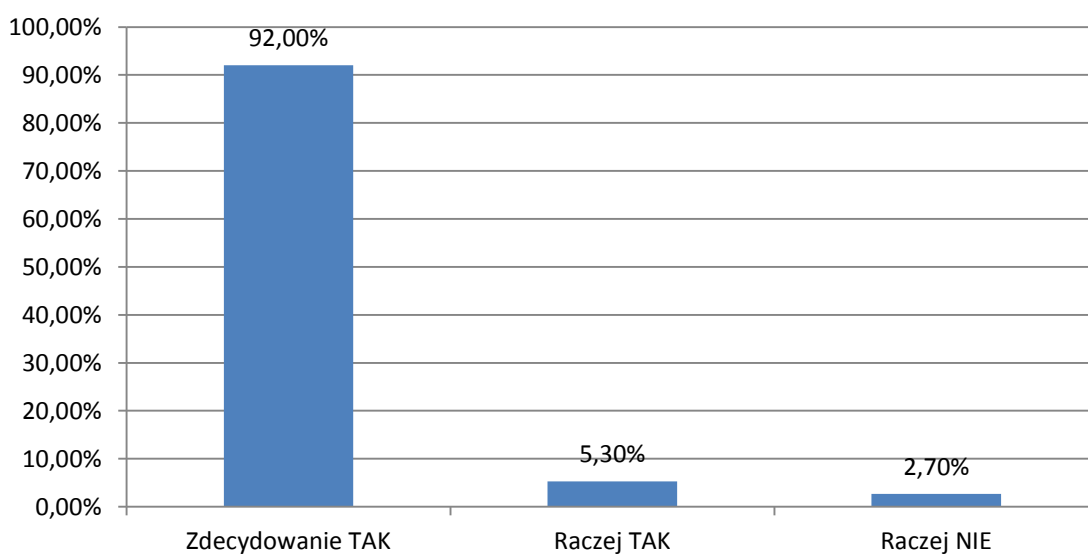
Większość ankietowanych osób mieszka w Oleśnicy (56,25%).

Miejsce zamieszkania

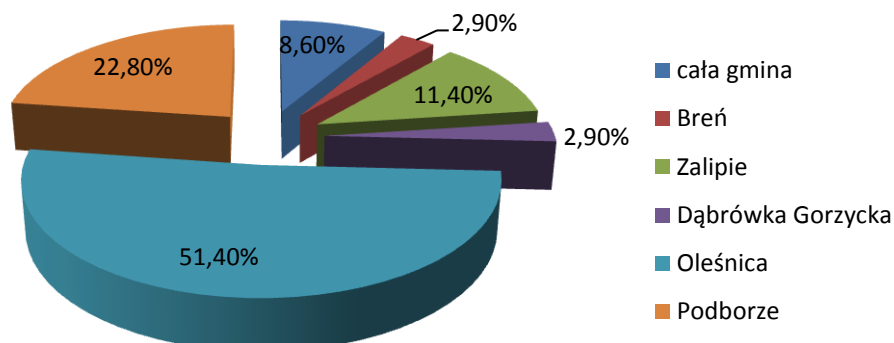

Analiza poszczególnych pytań, zawartych w ankietach, wygląda następująco:

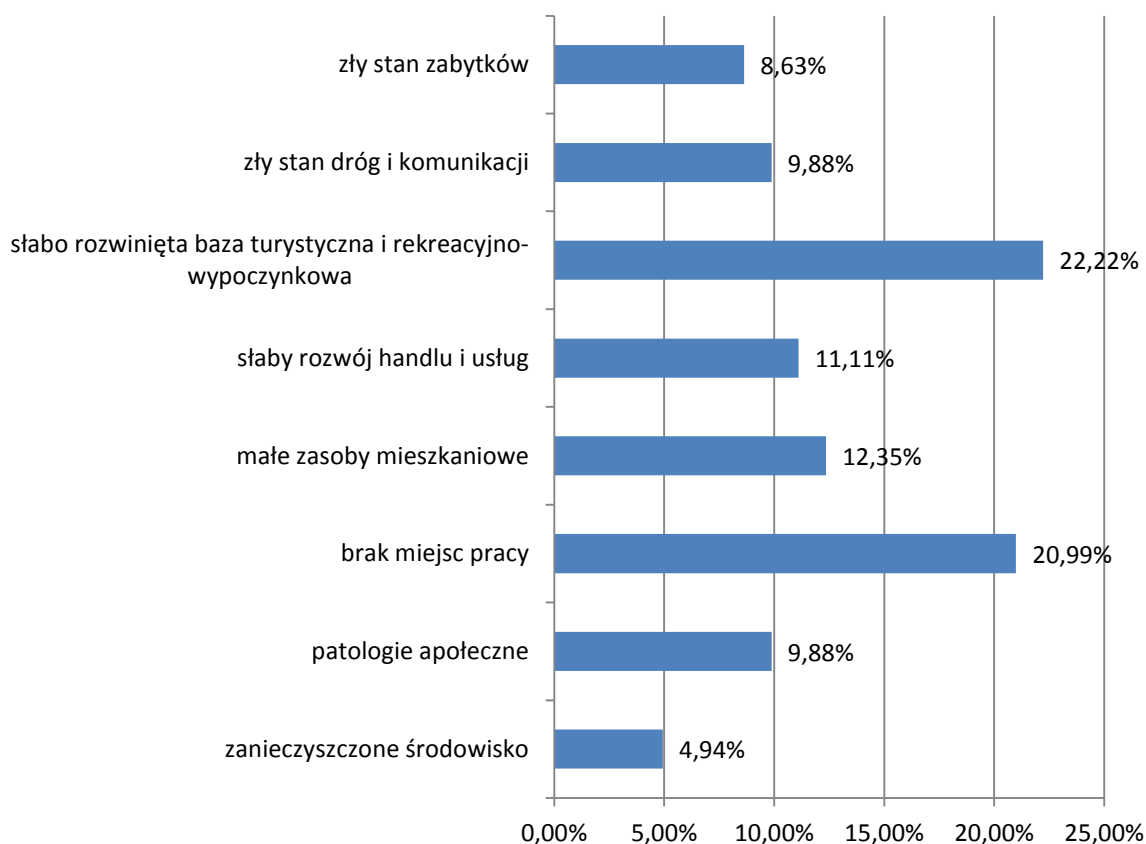
- 1. Czy Pana(i) zdaniem naszej gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno?**

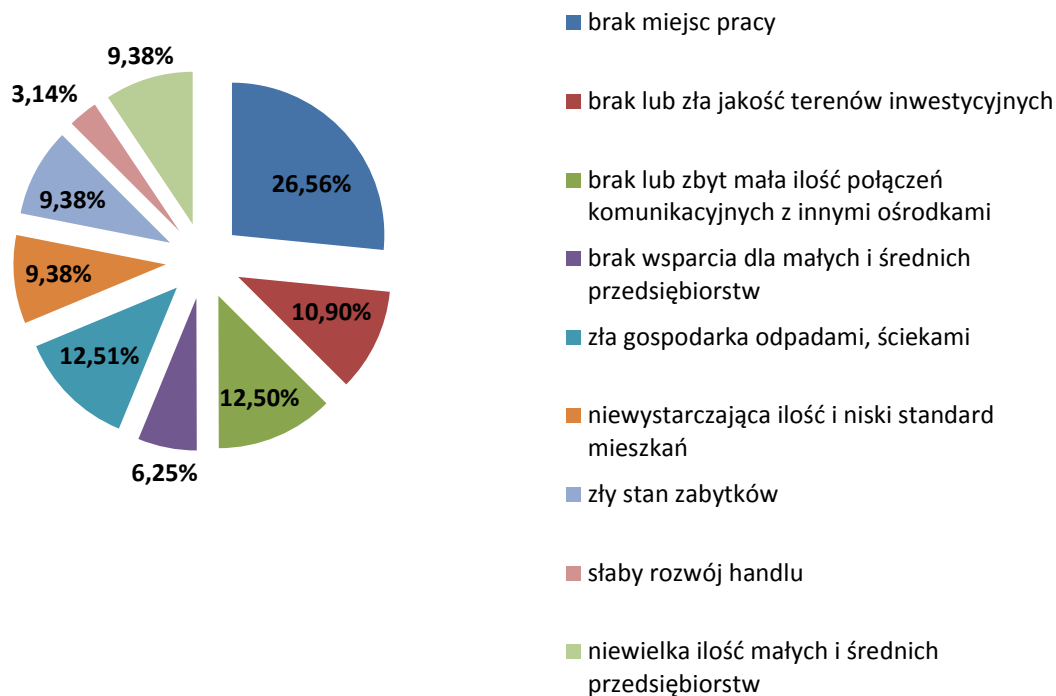
2. Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

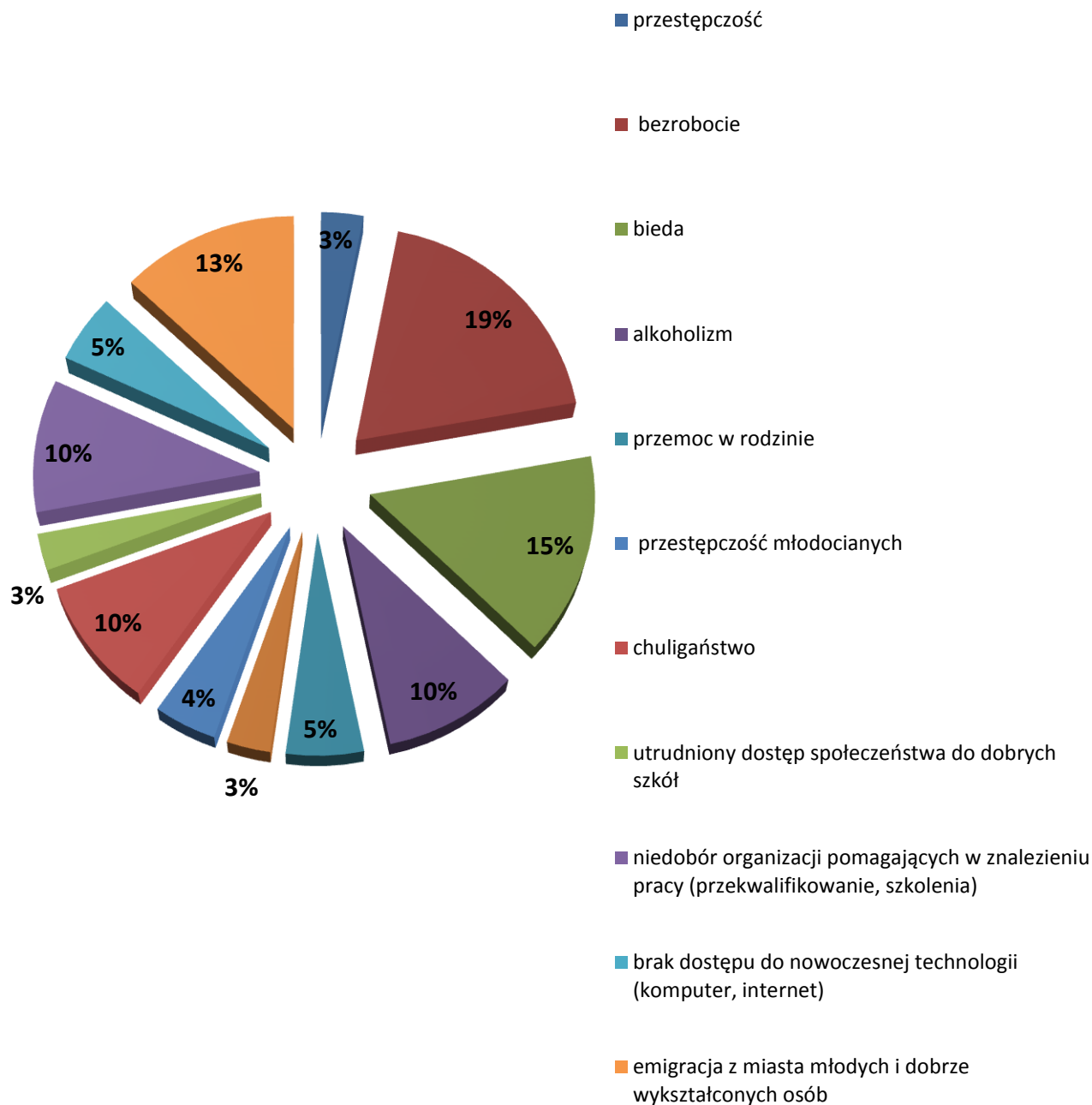
3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar gminy jest zdegradowany?

4. Jakie problemy ekonomiczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

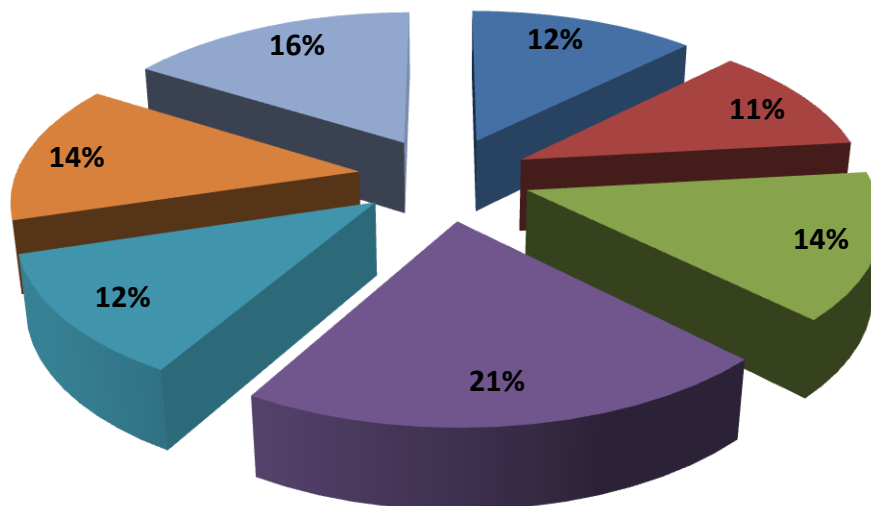

5. Jakie problemy społeczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

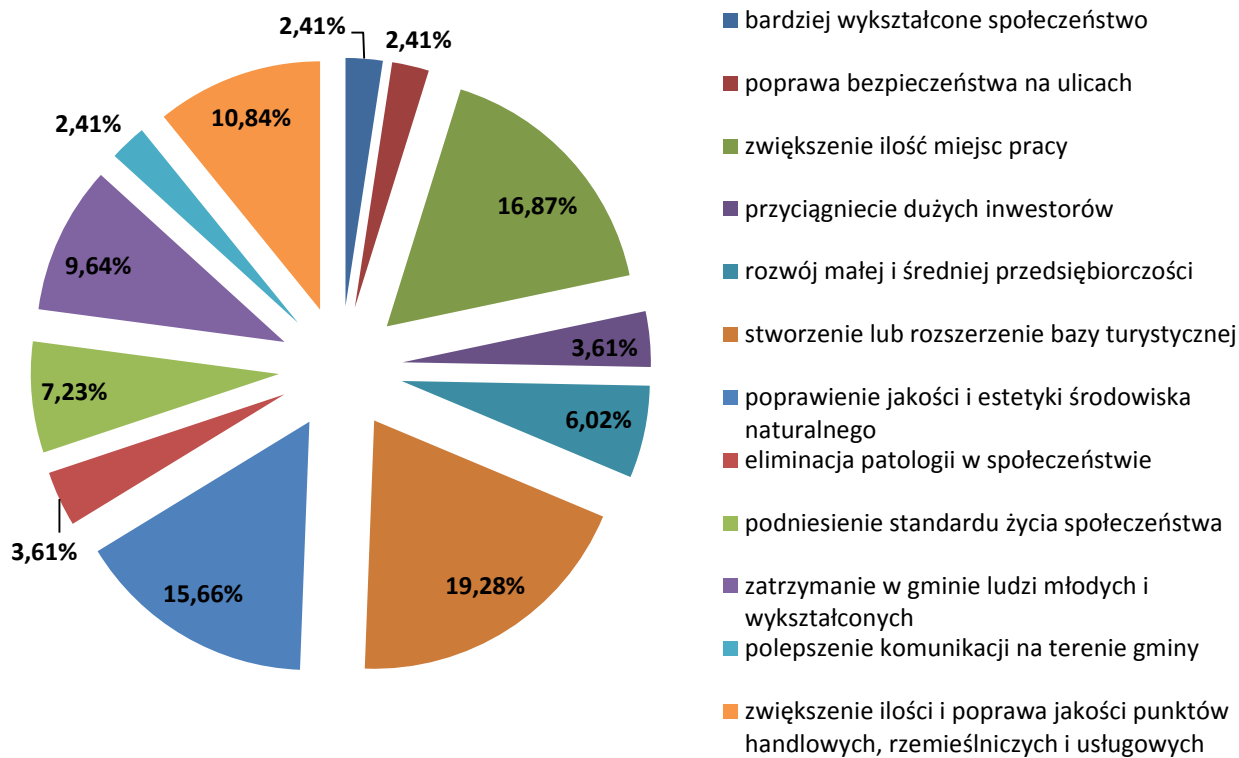

6. Jakie problemy związane z jakością życia, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

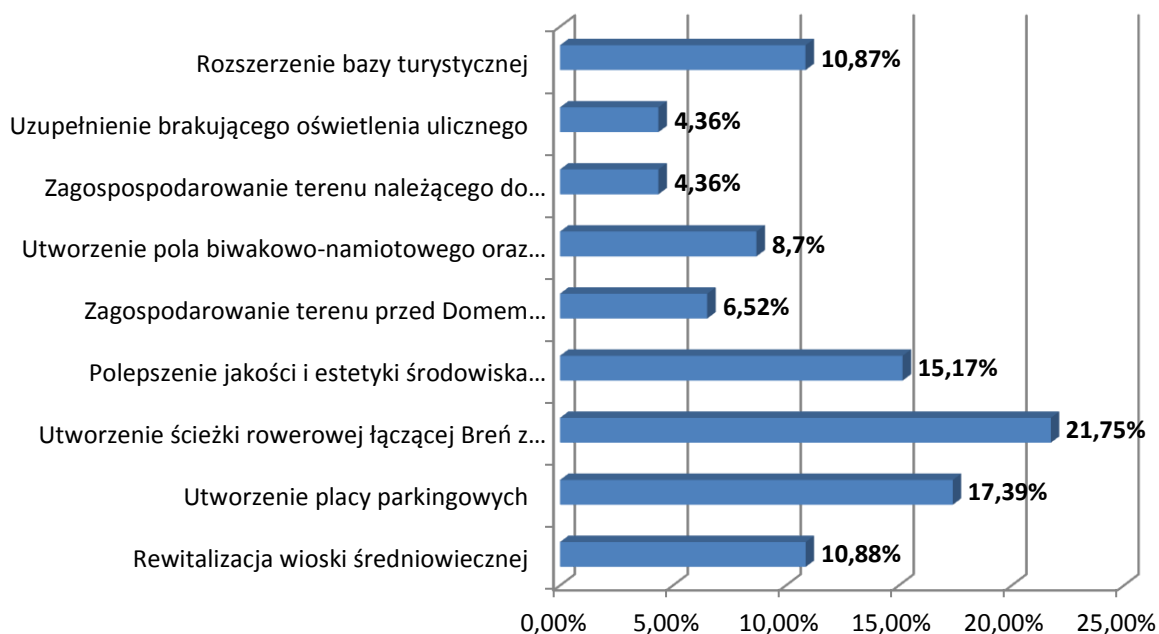
- zły stan estetyczny otoczenia
- zły stan infrastruktury wokół budynków
- brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców danych osiedli
- brak lub słaba aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania
- brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy zamieszkania
- słaby przepływ informacji w sprawach dotyczących najbliższego otoczenia zamieszkania
- słaba samoorganizacja społeczna i współpraca między mieszkańcami w władzami publicznymi

7. Jakie zostaną osiągnięte efekty, według Pana(i), w procesie rewitalizacji?

8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?

Podsumowanie badań ankietowych:

Przeprowadzone badania ankietowe wśród społeczności Gminy Olesno wskazują, że w pełni zostają wykorzystane walory przyrodnicze i kulturalne dające możliwość do prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju społeczno- gospodarczego mieszkańców gminy.

Natomiast potrzeba przywrócenia spójności społecznej i zrównoważenie procesów rozwojowych

w obszarze rewitalizacji w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej, wymaga stworzenia warunków dla:

- poprawy warunków życia mieszkańców,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i aktywizacji zawodowej mieszkańców,
- wyrównania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji,
- aktywizacji gospodarczej obszaru,
- wzmocnienia tożsamości lokalnej.

6.4 ANALIZA SWOT

SWOT to jedna z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego, jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej. Np. w naukach ekonomicznych jest stosowana do analizy wewnętrznego i zewnętrznego środowiska danej organizacji (np. przedsiębiorstwa), analizy danego projektu, rozwiązania biznesowego itp.

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych).

STRENGTHS (mocne strony gminy, które należy wykorzystane będą sprzyjać jej rozwojowi, a w chwili obecnej pozytywnie wyróżniające gminę w otoczeniu; są przewagą w stosunku do „konkurencji”).

WEAKNESSES (słabe strony gminy, których nie wyeliminowanie bądź nie zniwelowanie siły ich oddziaływania będzie hamować rozwój gminy; mogą nimi być: być brak wystarczających kwalifikacji, podziału zadań, złej organizacji pracy lub brak innych zasobów).

OPPORTUNITIES (szanse – uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpływać pozytywnie na rozwój gminy).

THREATS (zagrożenia – czynniki obecnie nie paraliżujące funkcjonowania gminy, ale mogące być zagrożeniem w przyszłości dla sprawności gminy).

STRENGTHS	SILNE STRONY	Atuty	Zasoby gminy
WEAKNESSES	SŁABE STRONY	Wady/Słabości	Zasoby gminy
OPPORTUNITIES	SZANSE	Okazje/Możliwości	Otoczenie gminy
THREATS	ZAGROŻENIA	Trudności	Otoczenie gminy

Pierwszym elementem **analizy SWOT** jest **ocena zasobów gminy**, która pozwala na identyfikację jego mocnych i słabych stron. Ważnym aspektem tego typu analizy jest określenie **zasobów charakterystycznych dla gminy**.

Poznanie **szans i zagrożeń** płynących z otoczenia stanowi drugi etap analizy SWOT. Późniejsza ich konfrontacja z wynikami zasobów danego obszaru prowadzi do określenia kierunków rozwoju. **Analizę SWOT najlepiej przeprowadzić strukturalnie, analizując poszczególne czynniki mające kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy.**

6.4.1 CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI

6.4.1.1 SFERA SPOŁECZNA

W Gminie Olesno występują następujące problemy w obszarze społecznym:

- Duże bezrobocie,
- Emigracja ludzi młodych za granicę,
- Niż demograficzny,
- Starzejące się społeczeństwo,
- Niewystarczająca oferta zajęć dodatkowych dla dzieci/młodzieży/seniorów,
- Niskie środki działania w zakresie edukacji, kultury i sportu,
- Brak perspektyw pracy, rozwoju dla młodego pokolenia,
- Brak motywacji podejmowania pracy (niskie wynagrodzenie, umowy „śmieciowe”),
- Ograniczenie opieki zdrowotnej, jej centralizacja, ograniczony dostęp do specjalistów,
- Niedostateczne wyposażenie ośrodków zdrowia w specjalistyczny sprzęt medyczny,

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
SFERA SPOŁECZNA	
1. Bardzo duży potencjał ludności w wieku produkcyjnym; 2. Silne poczucie więzi mieszkańców i tożsamości kulturowej; 3. Bogate tradycje folkloru Gminy; 4. Silne tradycje kulturowe w Gminie; 5. Duże zasoby aktywnych seniorów i młodzieży. 6. Dobra podstawowa opieka zdrowotna; 7. Dobrze rozwinięta sieć placówek usługowo-handlowych; 8. Dobre wyposażenie w sprzęt komputerowy obiektów użyteczności publicznej; 9. Dobry dostęp do łączы internetowych; 10. Pracowitość i zaradność mieszkańców; 11. Aktywne postawy mieszkańców; 12. Silne poczucie tożsamości lokalnej; 13. Obiekty zabytkowe;	1. Migracja zarobkowa młodych i wykształconych ludzi; 2. Wysoki poziom bezrobocia; 3. Niewystarczający dostęp do specjalistycznej opieki medycznej; 4. Zbyt małe zaangażowanie mieszkańców w życie Gminy; 5. Mało atrakcyjna oferta miejsc do spędzania czasu wolnego; 6. Mała liczba instytucji integrujących środowisko społeczne i mogących stanowić organizacyjne wsparcie procesu rozwoju Gminy 7. Niski poziom życia mieszkańców, 8. Emigracja młodych dobrze wykształconych osób za granicę, 9. Niewystarczająca baza do prowadzenia działalności w zakresie pomocy społecznej, 10. Niewystarczająca promocja produktów regionalnych, 11. Ograniczone możliwości finansowe przeznaczone na wsparcie dla inicjatyw i organizacji.

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
SFERA SPOŁECZNA	
1. Zwiększające się zainteresowanie społeczeństwa rozwojem; 2. Moda i zapotrzebowanie na czynny wypoczynek, turystykę oparte na naturalnych zasobach przyrodniczych 3. Promocja kapitału społecznego i całego regionu; 4. Podnoszenie standardu i poziomu kształcenia; 5. Większa aktywność społeczna oparta o współpracę pomiędzy organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi, środowiskiem twórców i liderów opinii publicznej, 6. Uatrakcyjnienie i wzbogacenie programu placówek kulturalnych i sportowych, 7. Rozszerzenie oferty edukacyjnej szkół.	1. Starzenie się mieszkańców Gminy (coraz większa liczba ludności w wieku poprodukcyjnym); 2. Niski poziom przedsiębiorczości społeczeństwa; 3. Deficyt usług opieki społecznej i specjalistycznych usług zdrowotnych; 4. Eskalacja problemu z dostępnością do specjalistycznych usług medycznych i zabiegów rehabilitacyjnych (ze szczególnym uwzględnieniem wad postawy u dzieci) 5. Niż demograficzny 6. Postępująca emigracja – redukcja zatrudnienia, 7. Brak wzrostu liczby miejsc pracy, 8. „Starzenie się” mieszkańców.

6.4.1.2 SFERA GOSPODARCZA

Wobec Gminy Olesno występują następujące problemy w obszarze gospodarczym:

- Zbyt mały poziom przedsiębiorczości,
- Niskie dochody własne Gminy,
- Małe zainteresowanie terenami inwestycyjnymi dla przedsiębiorców,
- Szybki rozwój gmin ościennych,
- Promowanie i wspieranie przez instytucje regionalne i centralne ośrodków miejskich

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
SFERA GOSPODARCZA	
1. Spory udział mikro i małych przedsiębiorców w gospodarce Gminy; 2. Brak dużych przedsiębiorstw	1. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych; 2. Zbyt niskie nakłady środków

wymagających restrukturyzacji; 3. Dobry potencjał dla rozwoju różnych form turystyki (w tym agroturystyka) i związanych z nią usług; 4. Potencjalne tereny do zainwestowania pod przyszłe strefy aktywności gospodarczej Wykorzystanie nowych technologii w infrastrukturze, 5. Pomoc inwestorom i przedsiębiorcom ze strony Gminy, 6. Duża aktywność i przedsiębiorczość mieszkańców, 7. Dobry stan infrastruktury technicznej, 2. Przedsiębiorczość mieszkańców.	budżetowych Gminy na promocję gospodarczą Gminy; 3. Słabe zaangażowanie na rzecz przedsiębiorczości instytucji otoczenia biznesu. 4. Mała powierzchnia gospodarstw - struktura gospodarstw rolnych, duże rozdrobnienie, 5. Małe zasoby mieszkaniowe. 6. Brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw.
CZNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
SFERA GOSPODARCZA	
1. Coraz bardziej przyjazna polityka podatkowa, sprzyjająca przedsiębiorcom; 2. Możliwość uzyskania środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej w nowej perspektywie 2015 – 2020; 3. Promocja regionu; 4. Rozwój tzw. czystego przemysłu; 5. Rozwój agroturystyki i ekoturystyki. 6. Pozyskanie środków z funduszy strukturalnych UE z przeznaczeniem na promocję przedsiębiorczości, 7. Dotacje na zakładanie/rozwój działalności gospodarczej,	1. Brak dostępu do nowoczesnych technologii; 2. Brak inwestycji w sektor badawczo-rozwojowy (B+R); 3. Kryzys ekonomiczny; 4. Niski poziom konkurencyjności przedsiębiorców i brak współpracy pomiędzy nimi. 5. Szybki rozwój miast ościennych, 6. Zmniejszające się zainteresowanie pracą w gospodarstwach rolnych, 7. Emigracja osób wykształconych, specjalistów.

6.4.1.3 SFERA ŚRODOWISKOWA

W Gminie Olesno występują następujące problemy w obszarze środowiskowej:

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
SFERA SPOŁECZNA	
1. Gęsta sieć dróg lokalnych łączących poszczególne wsie, 2. Turystyczny szlak pieszy na trasie Dąbrowa Tarnowska – Ujście Jezuickie, 3. Różnorodność kompleksów rolnych o 5 -9 (żytnich dobrych), 4. Korzystny klimat z długim okresem wegetacji i długim okresem intensywnego rozwoju roślin oraz wystarczającymi opadami, 5. Rzeźba terenu niestwarzająca trudności w gospodarowaniu, 6. Uregulowane poprzez zmeliorowanie urządzeniami podstawowymi szczegółowymi stosunki wodne w glebach 7. Występowanie trzech parków podworskich w Niwkach, Brniu, Oleśnie stanowiących enklawę zadrzewienia, stanowiący atrakcyjny punkt krajobrazowy.	1. Położenie na uboczu drogi krajowej E74 na trasie Dąbrowa Tarnowska-Szczucin, 2. Duże oddalenie od drogi krajowej E79 (Nowe Brzesko-Pacanów), 3. Niski stopień zalesienia, 4. Dobrej klasy grunty rolne zaliczone do 2 kompleksu – pszennego bardzo dobrego, 5. Występowanie terasy zalewowej na rozległych łąkach u ujścia Rzewnicy do Brnia, 6. Występowanie ekspansywnych chwastów typu miotła zbożowa odznaczających się obfitą produkcją nasion i skutecznym opanowywaniem znacznych przestrzeni.
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
SFERA SPOŁECZNA	
1. Występowanie roślin synantropijnych stanowiący bazę pokarmową dla zimującego ptactwa, 2. Możliwość zwiększenia wykorzystania obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo do rozwoju turystyki, 3. Wdrożenie Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej w celu upowszechnienia idei ekorozwoju	1. Zwiększenie produkcji śmieci zmieszanych i segregowanych w gospodarstwach domowych w stosunku rok do roku, 2. Fragmentacja środowiska poprzez lokalizację kolejnych inwestycji budowlanych i elementów infrastruktury technicznej.

we wszystkich sferach życia, 4. Przebudowa gatunkowa obszarów leśnych.	
---	--

6.4.1.4 SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA

W Gminie Olesno występują następujące problemy w obszarze przestrzennym:

- Dysproporcja w rozwoju sołectw,
- Niepełna infrastruktura sportowa – sale gimnastyczne,
- Niewystarczająca liczba chodników – obniżenie bezpieczeństwa pieszych,
- Brak ścieżek rowerowych,
- Niski standard dróg,
- Niedostatecznie oznakowanie drogowe,
- Słaba komunikacja z ośrodkami pracy, centrami rozwoju, ośrodkami kształcenia.

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
SFERA PRZESTRZENNA	
1. Korzystna lokalizacja geograficzna Gminy; 2. Korzystne położenie komunikacyjne Gminy; 3. Niski poziom zanieczyszczenia środowiska; 4. Dobry dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazyfikacyjnej i telefonicznej; 5. Dobrze uregulowana gospodarka odpadami stałymi. 6. Dobrze rozbudowana infrastruktura oświaty Rozwinięta infrastruktura i oferta w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, 7. Dobra infrastruktura informatyczna,	1. Zły stan techniczny dróg oraz ich infrastruktura; 2. Słaba sieć ścieżek i tras rowerowych; 3. Niewystarczająca liczba chodników i ciągów pieszych; 4. Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa, 5. Zły stan zabytków, 6. Brak lub zła jakość terenów inwestycyjnych,

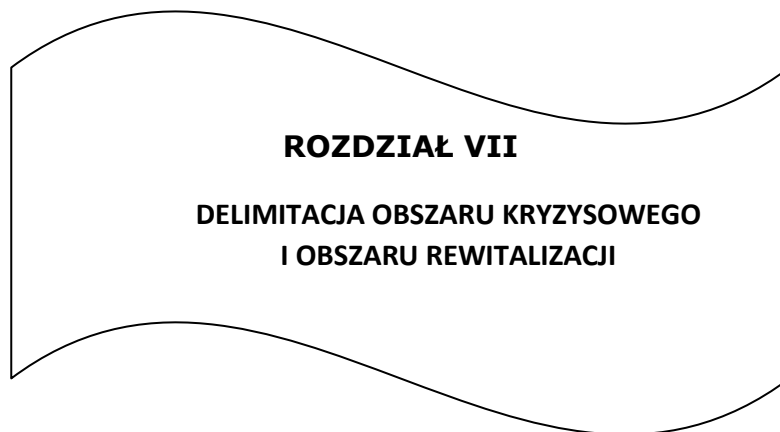
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
SFERA PRZESTRZENNA	
1. Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska; 2. Bliskość dużych ośrodków 3. Pozyskiwanie środków pomocowych na przedsięwzięcia rozwojowe. 4. Pozyskanie funduszy strukturalnych UE z przeznaczeniem na rozwój gminy.	1. Migracje młodych mieszkańców gminy do dużych ośrodków aglomeracyjnych oraz za granicę; 2. Duża konkurencja w regionie przy pozyskiwaniu funduszy unijnych na realizację projektów w zakresie infrastruktury; 3. Emisja gazów cieplarnianych do atmosfery z prywatnych palenisk przez osoby fizyczne. 4. Wzrastająca liczba zadań gminnych przy braku odpowiednich środków finansowych.

6.4.1.5 SFERA TECHNICZNA

W Gminie Olesno występują następujące problemy w obszarze technicznej:

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
SFERA SPOŁECZNA	
1. dobrze rozwinięta sieć infrastruktury drogowej, 2. wysoki odsetek ludności podłączonej do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta, 3. własne gminne oczyszczalnie ścieków.	1. zły stan infrastruktury drogowej szczebla powiatowego i gminnego, 2. komunikacja publiczna wewnątrz gminy, 3. brak ścieżek rowerowych 4. niski udział planów miejscowych w ogólnej powierzchni gminy, 5. brak kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich.

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
SFERA SPOŁECZNA	
1. Wykorzystanie nowych technologii energetycznych bazujących na odnawialnych źródłach energii 2. Wzrost nakładów na bezpieczeństwo energetyczne 3. Lepsza koordynacja działań w zakresie modernizacji i rozbudowy sieci przesyłowych.	1. Słaba jakość techniczna dróg.

ROZDZIAŁ VII**DELIMITACJA OBSZARU KRYZYSOWEGO
I OBSZARU REWITALIZACJI****7.1. Charakterystyka obszaru kryzysowego i obszaru rewitalizacji**

Zasięg każdego z obszarów rewitalizacji wyznaczany jest przy założeniu, że stanowi on teren o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym ze względu na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk, projektowana lub prowadzona jest rewitalizacja.

Dany program rewitalizacji może obejmować więcej niż jedno terytorium wymagające wsparcia, jednak obszar rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców.

Opis planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą realizowane w ramach danego programu rewitalizacji powinien zawierać przede wszystkim: identyfikację głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji oraz innych uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.⁸

Podczas przygotowania programu dla Gminy Olesno dokonano delimitacji obszarów kwalifikujących się do objęcia Gminnym Programem Rewitalizacji. W ramach przeprowadzonych badań wzięto pod uwagę oddolne inicjatywy mieszkańców. Jednocześnie identyfikacja obszarów problemowych została oparta o weryfikowalne kryteria, które w dłuższej perspektywie pozwolą na monitorowanie postępu procesu rewitalizacji. W niniejszej diagnozie zawarto również opis potencjalnych obszarów zdegradowanych w odniesieniu do otoczenia.

⁸ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015r.

Kwantyfikowalne i weryfikowalne dane pozwalające zdiagnozować obszary problemowe w gminie pozyskano z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy w Rzeszowie (ewidencje ludności, podmiotów gospodarczych, gruntów i budynków), Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych. Uzyskanie danych ilościowych pozwoliło na wyodrębnienie obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów, które w dalszym etapie prac powinny stać się przedmiotem dogłębnej analizy w oparciu o inne niż statystyczne metody. Jednocześnie pozyskano informacje od lokalnych podmiotów oraz społeczeństwa, zgodnie z horyzontalną zasadą partycypacji.

Analiza zjawisk kryzysowych została przeprowadzona z uwzględnieniem następujących sfer:

1. Sfera społeczna;
2. Sfera funkcjonalno-przestrzenna;
3. Sfera techniczna;
4. Sfera gospodarcza;
5. Sfera środowiskowa;

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają wyniki analizy oraz mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju. Pozwalają one określić zasięg terytorialny obszarów zdegradowanych, w których występuje największa koncentracja problemów.

Obszar rewitalizacji podzielony na podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic nie może obejmować łącznie terenów o powierzchni większej niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały być przez więcej niż 30% mieszkańców.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, zostało uznane za zadanie własne.

W przypadku, gdy gmina zamierza realizować ww. zadania własne, niezbędne jest wyznaczenie w drodze uchwały Rady Gminy w Oleśnie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W świetle art. 9 ust.1 ustawy o rewitalizacji za obszar zdegradowany można uznać gminę Olesno z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, a także występowania na nim ponadto, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, bądź technicznych.

Ze względu na charakter gminy Olesno za obszar zdegradowany został uznany obszar gminy z pominięciem obszarów leśnych, które zajmują 8,4% całej powierzchni gminy.

Ponadto w świetle art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, ze względu na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego oraz planowane przez gminę prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych wyznaczono w drodze konsultacji społecznych obszar rewitalizacji cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, obejmujących sołectwa: Adamierz, Breń, Ćwików, Dąbrówka Gorzycka, Dąbrówki Breńskie, Niwki, Oleśnica, Pilcza Żelichowska, Podbórze, Swarzów, Wielopole, Zalipie, Olesno.

Na terenie Gminy Olesno w wyniku przeprowadzonej delimitacji został określony obszar kryzysowy cechujący się koncentracją negatywnych zjawisk, wśród których wymienić należy:

1. Migracja zarobkowa młodych i wykształconych ludzi;
2. Wysoki poziom bezrobocia;
3. Niewystarczający dostęp do specjalistycznej opieki medycznej;
4. Zbyt małe zaangażowanie mieszkańców w życie gminy;
5. Mało atrakcyjna oferta miejsc do spędzania czasu wolnego;
6. Mała liczba instytucji integrujących środowisko społeczne i mogących stanowić organizacyjne wsparcie procesu rozwoju gminy;
7. Niski poziom życia mieszkańców;
8. Emigracja młodych dobrze wykształconych osób za granicę;
9. Niewystarczająca baza do prowadzenia działalności w zakresie pomocy społecznej;
10. Niewystarczająca promocja produktów regionalnych;
11. Ograniczone możliwości finansowe przeznaczone na wsparcie dla inicjatyw i organizacji.
12. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych;
13. Zbyt niskie nakłady środków budżetowych gminy na promocję gospodarczą gminy;
14. Słabe zaangażowanie na rzecz przedsiębiorczości instytucji otoczenia biznesu.
15. Mała powierzchnia gospodarstw - struktura gospodarstw rolnych, duże rozdrobnienie,
16. Małe zasoby mieszkaniowe.
17. Brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw.
18. Starzenie się mieszkańców gminy (coraz większa liczba ludności w wieku poprodukcyjnym);
19. Niski poziom przedsiębiorczości społeczeństwa;
20. Deficyt usług opieki społecznej i specjalistycznych usług zdrowotnych;
21. Eskalacja problemu z dostępnością do specjalistycznych usług medycznych i zabiegów rehabilitacyjnych (ze szczególnym uwzględnieniem wad postawy u dzieci)
22. Niż demograficzny
23. Postępująca emigracja – redukcja zatrudnienia,
24. Brak wzrostu liczby miejsc pracy,
25. „Starzenie się” mieszkańców.

Problemy wymieniane powyżej wykazują potrzebę stworzenia kompleksowego podejścia do kwestii trwałej peryferyzacji obszarów i marginalizacji dużych grup mieszkańców zdegradowanych społecznie i ekonomicznie sołectw poprzez działania inspirujące rozwój nowych funkcji obszarów problemowych oraz przywrócenie terenom zdegradowanym utraconych funkcji społeczno-gospodarczych.

Zasadniczym celem działań Programu Rewitalizacji jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno-gospodarczych poprzez: odnowę zdegradowanych obszarów przez zmianę dotychczasowych funkcji na gospodarcze, społeczne, edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne i turystyczne, a także powiązane z nimi i przeprowadzane w tym samym czasie: rozwiązywanie problemów społecznych oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej terenów rewitalizowanych.

Oznacza to, iż projekty realizowane w ramach Programów Rewitalizacji powinny przyczyniać się do tworzenia miejsc pracy oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Rewitalizacja to połączenie działań technicznych jak np. remonty z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, występujących na tym obszarze. Jest to kompleksowy, kilkuletni proces, który odnosi się do wybranych przez samorząd terytorialny obszarów podupadłych na terenie gminy. Proces ten jest realizowany za pomocą zaplanowanych przez władze lokalne we współpracy z różnymi partnerami działań technicznych, gospodarczych i społecznych. Ze względu na wielość i częstotliwość występowania problemów społecznych w całej Gminie istotne jest, aby założenia Programu Rewitalizacji były systematycznie realizowane.

W celu dokonania wyboru obszarów problemowych, na terenie których realizowany będzie Gminny Program Rewitalizacji, przeanalizowano sytuację sołectw Gminy Olesno poprzez badanie wskaźników i porównanie ich ze sobą. Analiza ta dotyczyła przede wszystkim zagrożeń, degradacji infrastruktury technicznej oraz problemów społecznych, świadczących o długotrwałej degradacji tych obszarów.

Dlatego do wyznaczenia granic obszarów rewitalizacji zastosowano następujące kryteria: struktura demograficzna mieszkańców, poziom bezrobocia, poziom ubóstwa, poziom przestępczości, poziom przedsiębiorczości, poziom wykształcenia, poziom degradacji technicznej infrastruktury i budynków, stan środowiska naturalnego. Porównanie sytuacji w sołectwach w oparciu o wymienione kryteria wykazała, na jakich obszarach występuje najwięcej problemów i w jakim natężeniu. Na tej podstawie zostały wybrane obszary, na których wdrożony zostanie Gminny Program Rewitalizacji, czyli zestaw niezbędnych działań potrzebnych dla rozwoju przestrzennego i gospodarczego, oraz rozwiązywania występujących tam problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Za obszar zdegradowany Gminy Olesno uznaje się cały obszar gminy z wyłączeniem terenów leśnych.

Obszar do rewitalizacji w Gminie Olesno został wyznaczony na podstawie pogłębionej diagnozy społeczno – gospodarczo – przestrzennej. W ramach procesu delimitacji obszaru skoncentrowano się na analizie występowania zjawisk kryzysowych, w tym przede wszystkim problemów natury społecznej. Dodatkowo zwrócono również uwagę na wewnętrzny potencjał rozwojowy obszarów, który może mieć kluczowy wpływ na rozwój całej gminy.

Obszar rewitalizacji został doprecyzowany na podstawie konsultacji z przedstawicielami instytucji publicznych, które posiadają odpowiednie kompetencje i wiedzę na temat tego, które z obszarów wymagają największego wsparcia. Obszar rewitalizacji został podzielony na 12 podobszarów.

Tabela 1. ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW DELIMITACYJNYCH

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	SFERA SPOŁECZNA									SFERA TECHNICZNA				
			Stopa bezrobocia* (w odniesieniu do wieku produkcyjnego)	Wskaźnik obciążenia demograficznego (Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym i poprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym)	Wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w 2015	Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców w (2014 r.)	Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców w (2015 r.)	Wskaźnik dynamiki przestępstw	Wskaźnik liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w	Wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym, 2014	Wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym, 2015	Odsetek oświetlonych dróg publicznych	Odsetek dróg gminnych wymagających remontu	Odsetek dróg publicznych z przylegającymi chodnikami	Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	Wskaźnik liczby budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców w
1	Adamierz	273	21,84%	213,79%	95,24	25,64	29,30	14,29%	0,00	41,36%	46,40%	21,82%	14,55%	0,00%	90%	0,37
2	Ćwików	839	24,15%	216,60%	140,64	2,38	10,73	350,00%	1,19	41,55%	46,03%	39,39%	15,15%	1,82%	95%	0,24
3	Dąbrówka Gorzycka	229	20,27%	209,46%	227,07	0,00	0,00	0,00%	0,00	44,13%	43,09%	33,33%	13,33%	0,00%	96%	0,44
4	Dąbrówki Breńskie	708	23,66%	216,07%	115,82	8,47	2,82	-66,67%	1,41	42,04%	46,90%	34,62%	15,38%	9,23%	96%	0,42
5	Niwki	233	23,29%	219,18%	103,00	4,29	4,29	0,00%	4,29	41,95%	37,71%	50,00%	10,00%	3,33%	100%	0,43
6	Oleśnica	758	19,09%	214,52%	102,90	2,64	0,00	-100,00%	1,32	41,30%	48,05%	48,28%	20,69%	0,00%	99%	0,26
7	Pilcza Żelichowska	327	19,42%	217,48%	103,98	0,00	3,06	300,00%	3,06	44,24%	43,33%	47,37%	15,79%	0,00%	97%	0,61
8	Podborze - Breń	591	20,00%	219,46%	91,37	5,08	5,08	0,00%	0,00	48,88%	47,57%	50,00%	14,29%	15,71%	97%	0,51
9	Swarzów	773	20,73%	214,23%	67,27	5,17	5,17	0,00%	0,00	41,46%	46,19%	55,00%	20,00%	14,00%	100%	0,13
10	Wielopole	684	19,72%	213,76%	92,11	8,77	0,00	-100,00%	0,00	33,76%	46,65%	42,11%	21,05%	0,00%	100%	0,15
11	Zalipie	730	19,74%	213,30%	43,84	1,37	1,37	0,00%	1,37	41,67%	37,82%	53,85%	15,38%	0,00%	100%	0,55
12	Olesno	1800	20,46%	217,46%	49,44	17,78	16,11	-9,38%	2,22	41,51%	46,17%	43,18%	18,18%	33,64%	99%	0,33
GMINA OLESNO		7945	20,95%	215,78%	89	8,1	0,00	-100,00%	1,26	41,60%	45,34%	43,81%	16,72%	8,66%	98%	0,34
ODCHYLENIE STANDARDOWE			1,7%	2,7%	45,6	7,4	8,3	136,83%	1,3	3,2%	3,4%	9,3%	3,1%	9,9%	3%	0,1

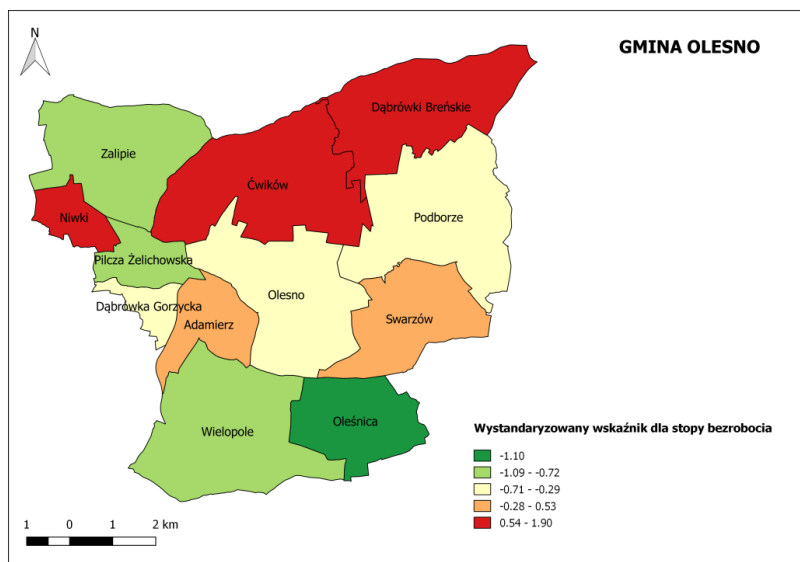
Miejscowość Breń została wydzielona z obszaru Podborza, przez co niemożliwe było uzyskanie części danych z podziałem na te dwa sołectwa. W związku z tym w analizie wskaźnikowej sołectwa Breń i Podborze brane są pod uwagę jako jedna jednostka.

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA SPOŁECZNEGO									Sumaryczny wskaźnik obciążenia społecznego	WSKAŹNIKI SFERY TECHNICZNEJ					Sumaryczny wskaźnik sfery technicznej	Wskaźnik sumaryczny (Całkowity)
			Wystandaryzowany wskaźnik dla stopy bezrobocia	Wystandaryzowany wskaźnik obciążenia demograficznego	Wystandaryzowany wskaźnik ilości osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w 2015	Wystandaryzowany wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców (2015 r.)	Wystandaryzowany wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców (2016 r.)	Wystandaryzowany wskaźnik dynamiki zmian liczby przestępstw	Wystandaryzowany wskaźnik liczby fundacji na 1000 mieszkańców	Wystandaryzowany wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym w 2014	Wystandaryzowany wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym w roku 2015		Wystandaryzowany wskaźnik odsetka oświetlonych dróg publicznych	Wystandaryzowany wskaźnik odsetka dróg gminnych wymagających remontu	Wystandaryzowany wskaźnik odsetka dróg publicznych z przylegającymi chodnikami	Wystandaryzowany wskaźnik odsetka budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	Wystandaryzowany wskaźnik liczby budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców		
1	Adamierz	273	0,53	-0,73	0,15	2,38	3,55	0,84	0,94	0,07	-0,31	7,41	2,37	-0,69	0,88	2,73	-0,20	5,08	5,19
2	Ćwików	839	1,90	0,30	1,14	-0,77	1,30	3,29	0,05	0,02	-0,20	7,02	0,48	-0,50	0,69	1,13	0,68	2,48	6,44
3	Dąbrówka Gorzycka	229	-0,40	-2,33	3,04	-1,09	0,00	0,73	0,94	-0,78	0,66	0,77	1,13	-1,08	0,88	0,75	-0,68	1,00	1,29
4	Dąbrówki Breńskie	708	1,61	0,11	0,60	0,06	0,34	0,24	-0,12	-0,14	-0,46	2,24	0,99	-0,43	-0,06	0,70	-0,55	0,66	1,87
5	Niwki	233	1,39	1,25	0,32	-0,51	0,52	0,73	-2,28	-0,11	2,25	3,56	-0,67	-2,14	0,54	-0,76	-0,61	-3,65	2,69
6	Oleśnica	758	-1,10	-0,46	0,31	-0,73	0,00	0,00	-0,05	0,09	-0,80	-2,74	-0,48	1,27	0,88	-0,33	0,55	1,88	-3,01
7	Pilcza Żelichowska	327	-0,91	0,63	0,34	-1,09	0,37	2,92	-1,35	-0,81	0,59	0,69	-0,38	-0,30	0,88	0,14	-1,84	-1,51	1,05
8	Podborze - Breń	591	-0,56	1,36	0,06	-0,40	0,62	0,73	0,94	-2,24	-0,66	-0,16	-0,67	-0,78	-0,71	0,26	-1,16	-3,06	-0,56
9	Swarzów	773	-0,13	-0,57	-0,47	-0,39	0,63	0,73	0,94	0,04	-0,25	0,53	-1,21	1,05	-0,54	-0,76	1,43	-0,03	-0,54
10	Wielopole	684	-0,73	-0,74	0,08	0,10	0,00	0,00	0,94	2,41	-0,39	1,67	0,18	1,38	0,88	-0,76	1,30	2,98	1,16
11	Zalipie	730	-0,72	-0,91	-0,98	-0,91	0,17	0,73	-0,08	-0,02	2,22	-0,51	-1,08	-0,43	0,88	-0,76	-1,43	-2,83	0,54
12	Olesno	1800	-0,29	0,62	-0,86	1,32	1,95	0,66	-0,72	0,03	-0,24	2,46	0,07	0,47	-2,53	-0,25	0,07	-2,17	0,87
GMINA OLESNO		7945																	

Obszary zdegradowany i rewitalizowany zostały wyznaczone na podstawie poniższych wskaźników:

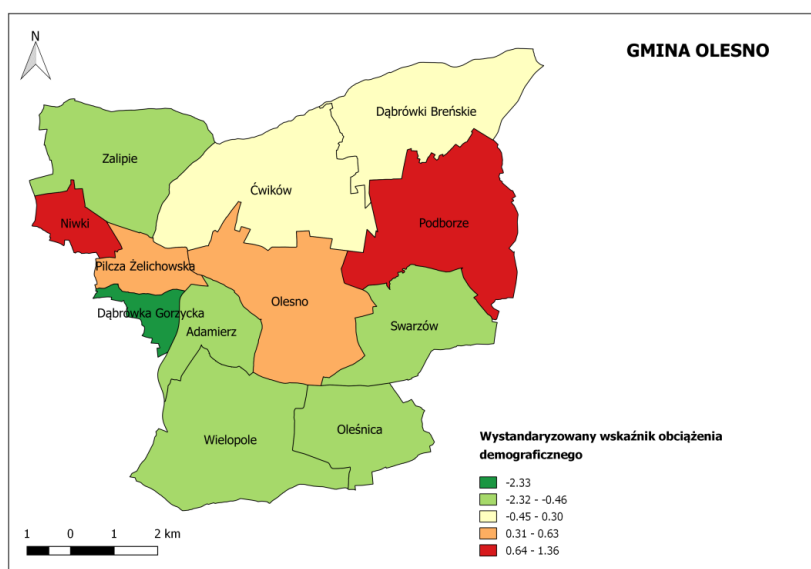
WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA SPOŁECZNEGO:

Mapa 1: Wystandaryzowany wskaźnik dla stopy bezrobocia

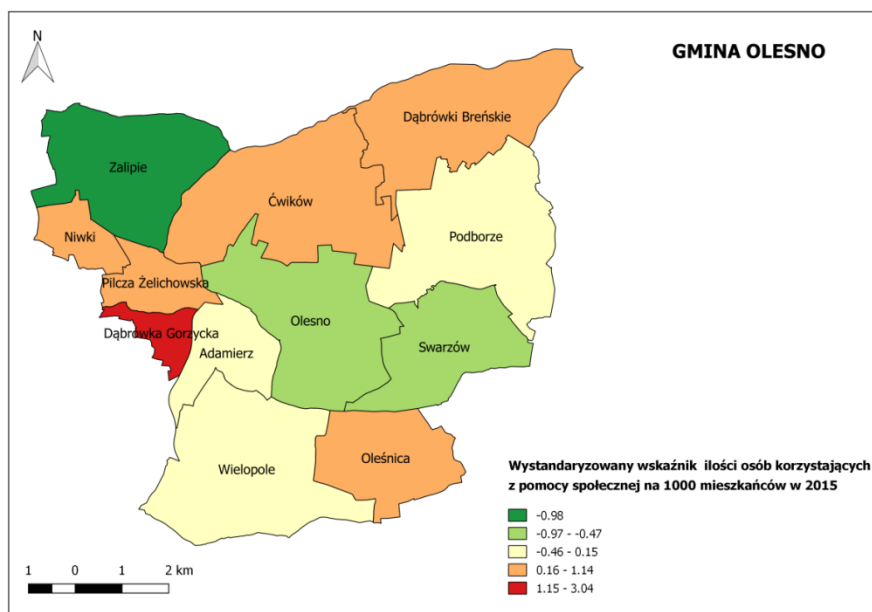
Pod względem stopy bezrobocia najlepszą sytuację ma Oleśnica (wartość wskaźnika wynosi -1,10), natomiast najgorszą: Ćwików (wskaźnik: 1,90), Dąbrówki Breńskie (wskaźnik: 1,61), Niwki (wskaźnik: 1,39).

Mapa 2: Wystandaryzowany wskaźnik obciążenia demograficznego:

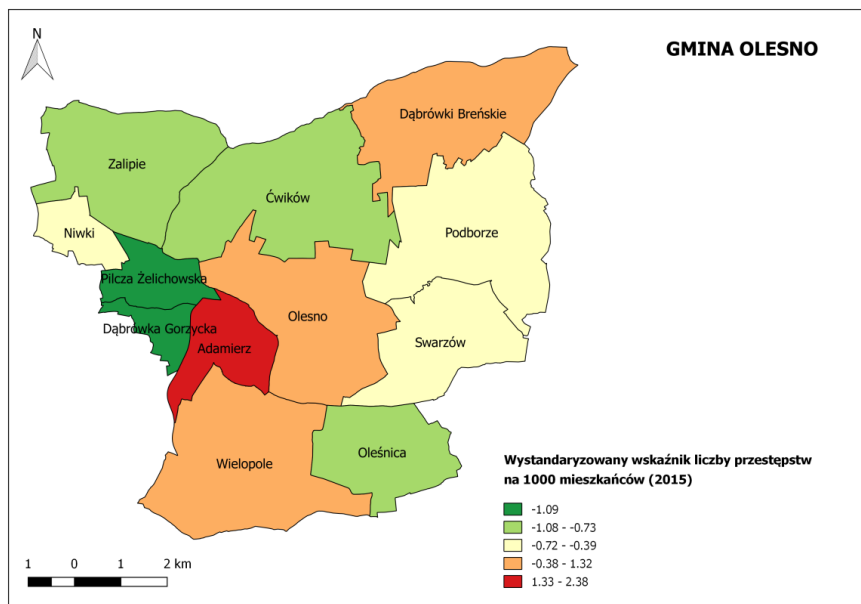
Najwyższy wskaźnik obciążenia demograficznego odnotowano w miejscowościach Podborze - Breń (wskaźnik: 1,36) oraz Niwki (wskaźnik: 1,25), natomiast najniższy w Dąbrówce Gorzyckiej (wskaźnik: 2,33).

Mapa 3: Wystandaryzowany wskaźnik ilości osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w 2015 roku

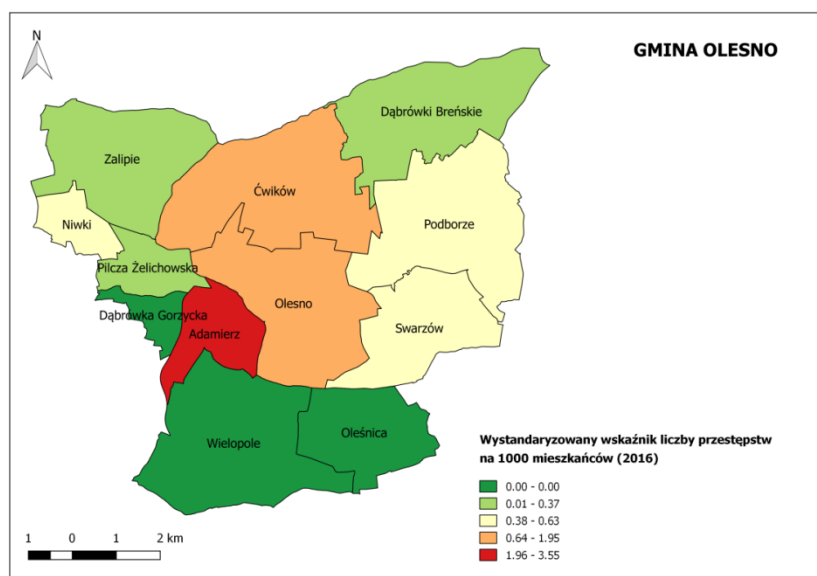
Najwyższy wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej ma miejscowość Dąbrówka Gorzycka (wskaźnik: 3,04), natomiast najniższy ma Zalipie (wskaźnik: -0,98) oraz Olesno (wskaźnik: -0,86).

Mapa 4: Wystandaryzowany wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców (2015 r.)

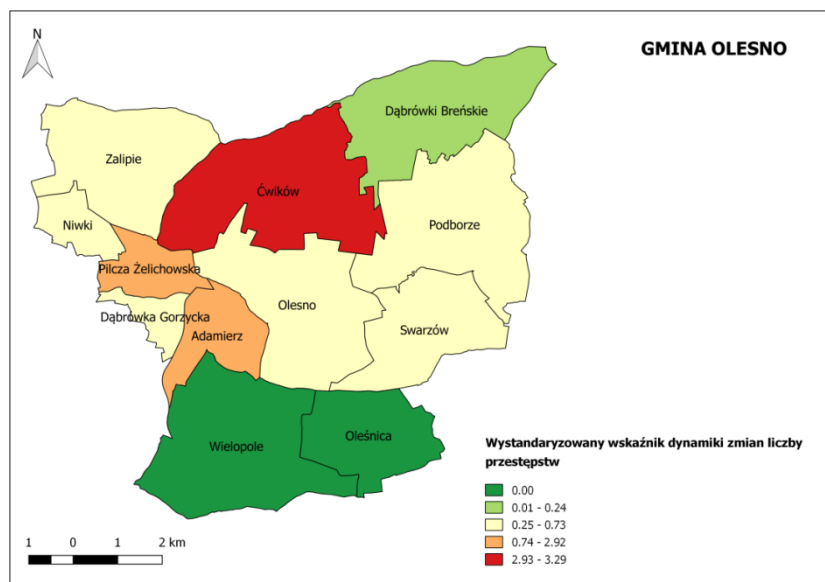
Najwyższy wskaźnik liczby przestępstw w 2015 roku odnotowano w miejscowości Adamierz (wskaźnik: 2,38), natomiast najniższy w miejscowościach Dąbrówka Gorzycka oraz Pilcza Żelichowska (wskaźnik w obu tych miejscowościach wynosi -1,09).

Mapa 5: Wystandaryzowany wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców (2016 r.)

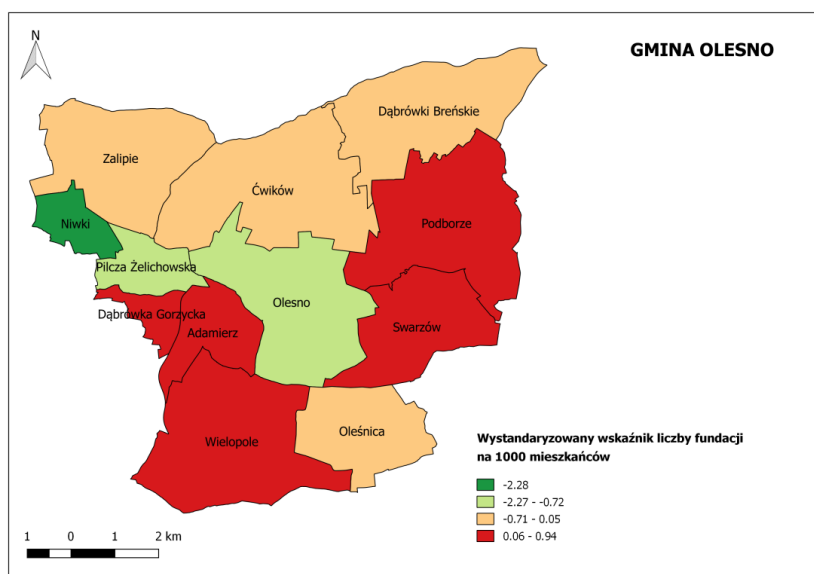
Pod względem liczby przestępstw w 2016 roku najgorzej wypada miejscowość Adamierz (wskaźnik: 3,55), natomiast najlepszą sytuację odnotowano w miejscowościach Dąbrówka Gorzycka, Olesznica oraz Wielopole (wartość wskaźnika w tych miejscowościach wynosi 0).

Mapa 6: Wystandaryzowany wskaźnik dynamiki zmian liczby przestępstw

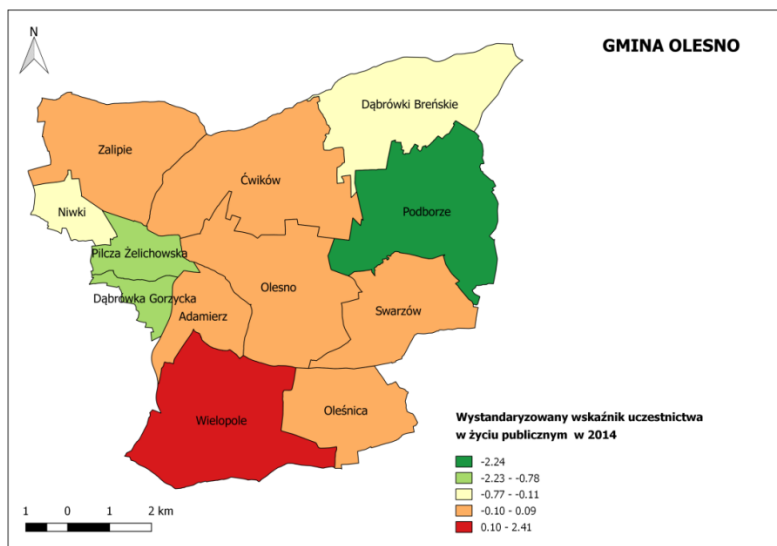
Pod względem dynamiki zmian liczby przestępstw w latach 2015/2016 najgorzej wypadają miejscowości Ćwików (wskaźnik wynosi: 3,29) oraz Pilcza Żelichowska (wskaźnik: 2,92). Najlepiej natomiast wypadają Olesznica oraz Wielopole (ze wskaźnikiem równym 0).

Mapa 7: Wystandaryzowany wskaźnik liczby fundacji na 1000 mieszkańców

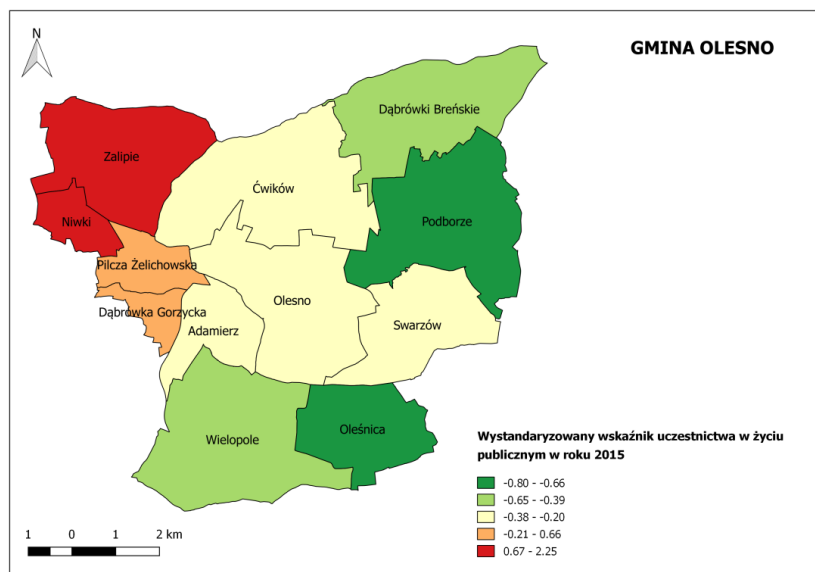
Pod względem liczby fundacji najbardziej korzystną sytuację ma miejscowość Niwki (wskaźnik: -2,28), a najmniej Adamierz, Dąbrowka Gorzycka, Podborze-Breń, Swarzędz oraz Wielopole (wskaźnik w tych miejscowościach jest taki sam i wynosi: 0,94).

Mapa 8: Wystandaryzowany wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym w 2014 r.

Biorąc pod uwagę uczestnictwo w życiu publicznym w 2014 roku najbardziej aktywnym sołectwem było Podborze-Breń (wskaźnik: -2,24), natomiast najmniej Wielopole (wskaźnik: 2,41).

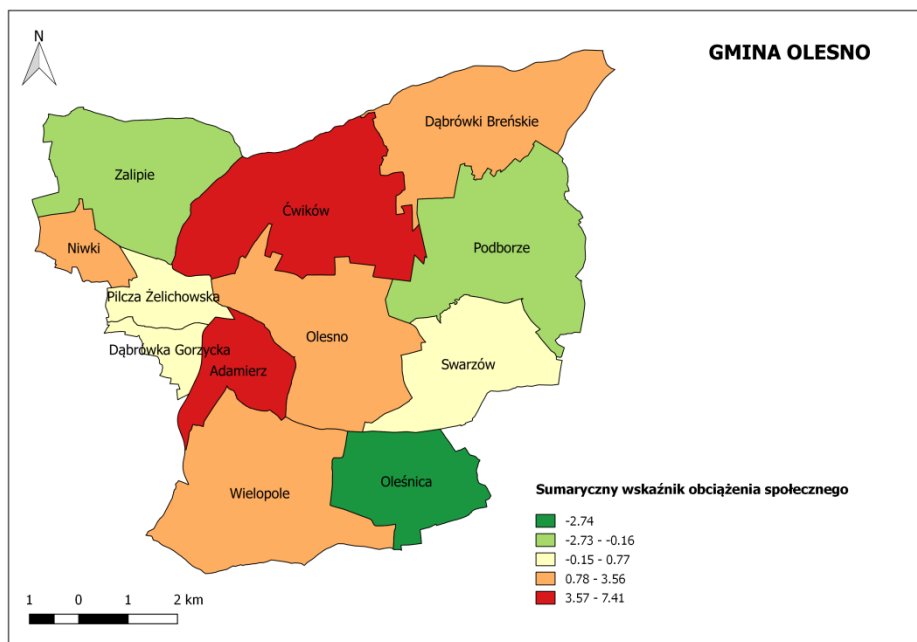
Mapa 9: Wystandaryzowany wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym w roku 2015

W 2015 roku najbardziej aktywnym publicznie sołectwem była Oleśnica (wskaźnik: -0,80), natomiast najgorzej pod względem wskaźnika uczestnictwa w życiu publicznym wypada miejscowość Niwki (wskaźnik: 2,25) oraz Zalipie (wskaźnik: 2,22).

SUMARYCZNY WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA SPOŁECZNEGO

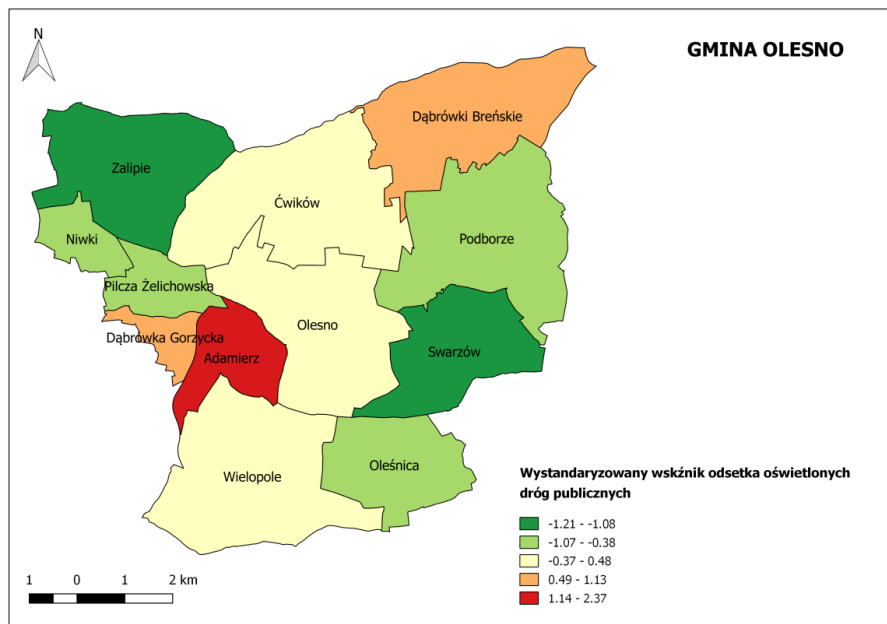
Mapa 10: Sumaryczny wskaźnik obciążenia społecznego

Sumaryczny wskaźnik obciążenia społecznego stanowi podsumowanie powyższych wskaźników. Wg niego najgorszą sytuację w sferze społecznej ma Adamierz (wskaźnik: 7,41) oraz Ćwików (wskaźnik: 7,02), najlepszą natomiast sytuację ma Oleśnica (wskaźnik: -2,74).

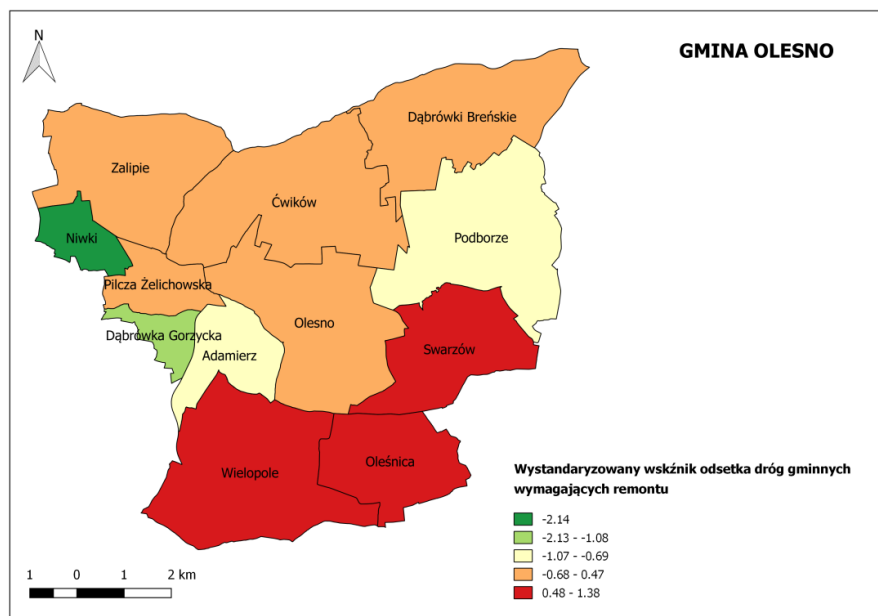
WSKAŹNIKI SFERY TECHNICZNEJ

Mapa 11: Wystandaryzowany wskaźnik odsetka oświetlonych dróg publicznych

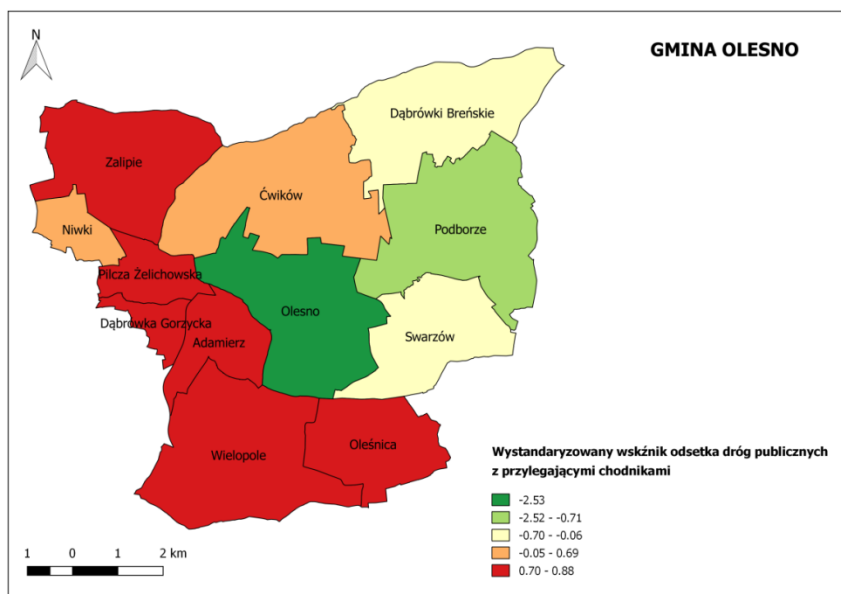
Najgorzej oświetlone drogi publiczne są w miejscowości Adamierz (wskaźnik 2,37), natomiast najlepiej w Swarzowie (wskaźnik: -1,21) oraz w Zalipiu (wskaźnik: -1,08).

Mapa 12: Wystandaryzowany wskaźnik odsetka dróg gminnych wymagających remontu

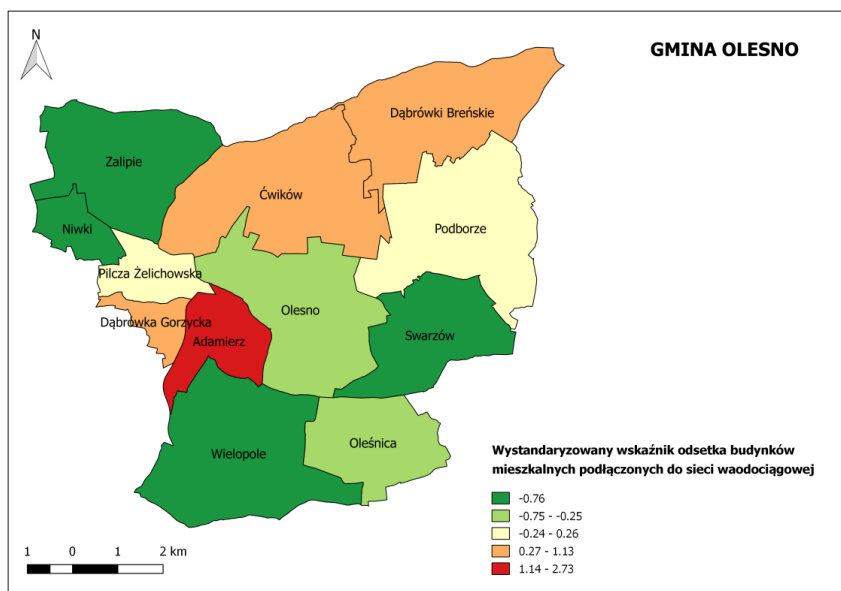
Największy odsetek dróg gminnych wymagających remontu jest w miejscowości Wielopole (wskaźnik: 1,38), a kolejno w Oleśnicy (wskaźnik: 1,27) oraz w Swarzowie (wskaźnik: 1,05). Najlepszy stan dróg natomiast posiada miejscowość Niwki (wskaźnik: -2,14).

Mapa 13: Wystandaryzowany wskaźnik odsetka dróg publicznych z przylegającymi chodnikami

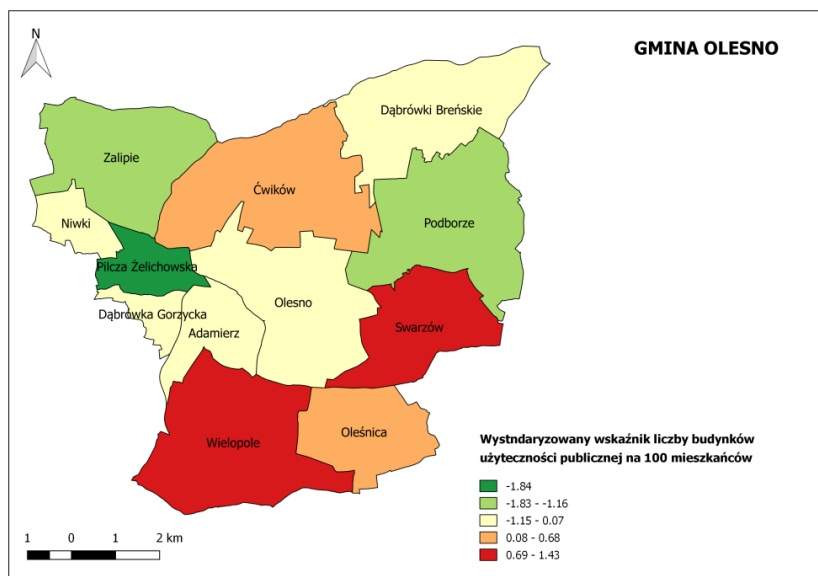
Największy odsetek chodników posiada miejscowość Olesno (wskaźnik: -2,53), natomiast najgorszą sytuację w tej kwestii posiadają miejscowości: Adamierz, Dąbrówka Gorzycka, Oleśnica, Pilcza Żelichowska, Wielopole oraz Zalipie (wskaźnik w tych miejscowościach wynosi: 0,88).

Mapa 14: Wystandaryzowany wskaźnik odsetka budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej

Najgorszą sytuację pod względem podłączenia do sieci wodociągowej ma miejscowość Adamierz (wskaźnik: 2,73), natomiast najlepszą mają Niwki, Swarzów, Wielopole, Zalipie (wskaźnik w tych miejscowościach wynosi: -0,76).

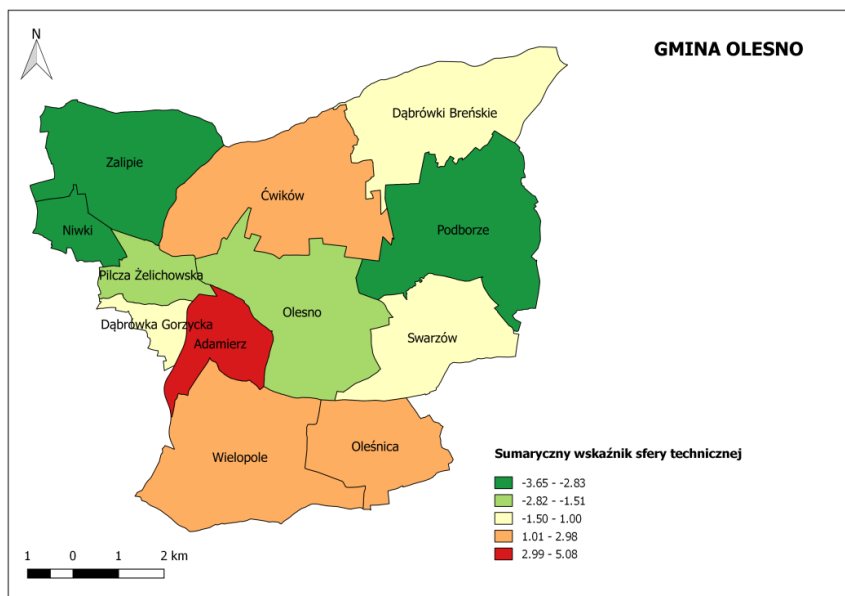
Mapa 15: Wystandaryzowany wskaźnik liczby budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców

Najlepszą sytuację pod względem liczby budynków użyteczności publicznej ma miejscowość Pilcza Żelichowska (wartość: -1,84), natomiast najgorszą Swarzędz (wskaźnik: 1,43) oraz Wielopole (wskaźnik: 1,30).

SUMARYCZNY WSKAŹNIK SFERY TECHNICZNEJ

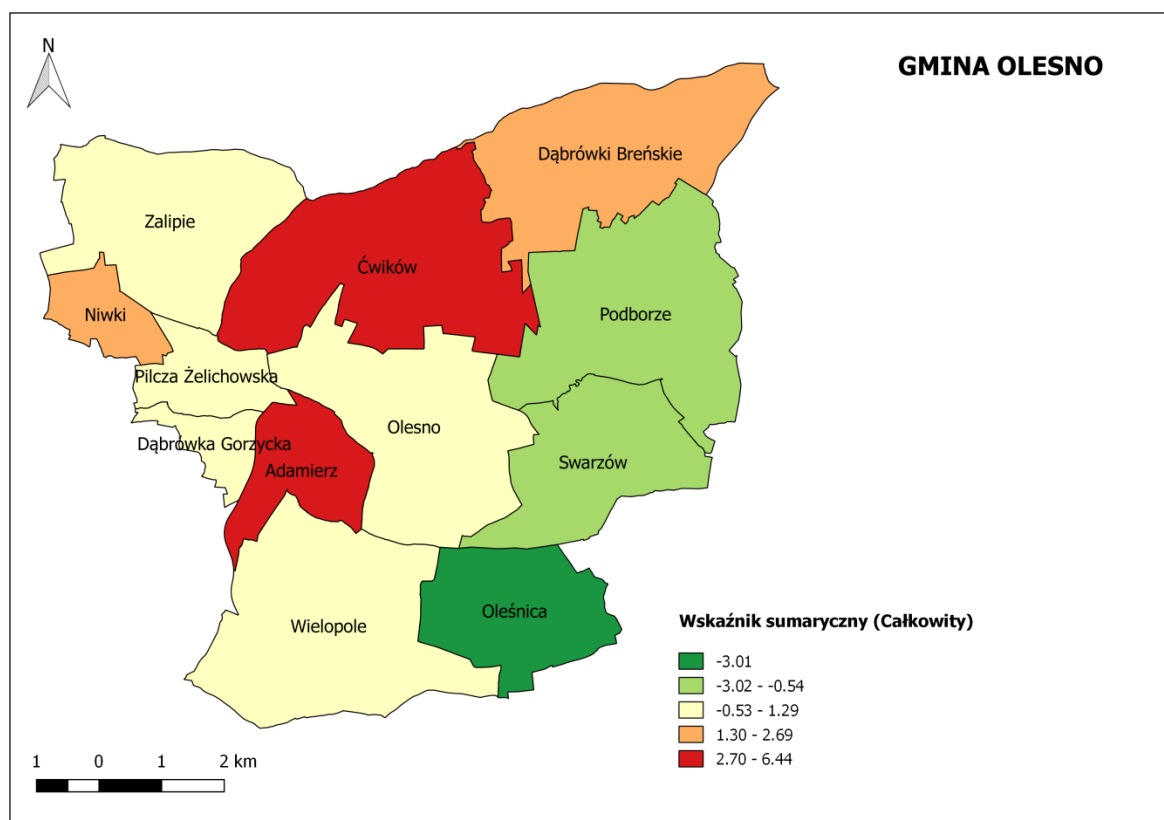
Mapa 16: Sumaryczny wskaźnik sfery technicznej

Sumaryczny wskaźnik sfery technicznej stanowi podsumowanie wskaźników 11-15. Najgorszą sytuację w tej sferze ma miejscowość Adamierz (wskaźnik: 5,08), a najlepszą Niwki (wskaźnik: -3,65).

WSKAŹNIK SUMARYCZNY CAŁKOWITY

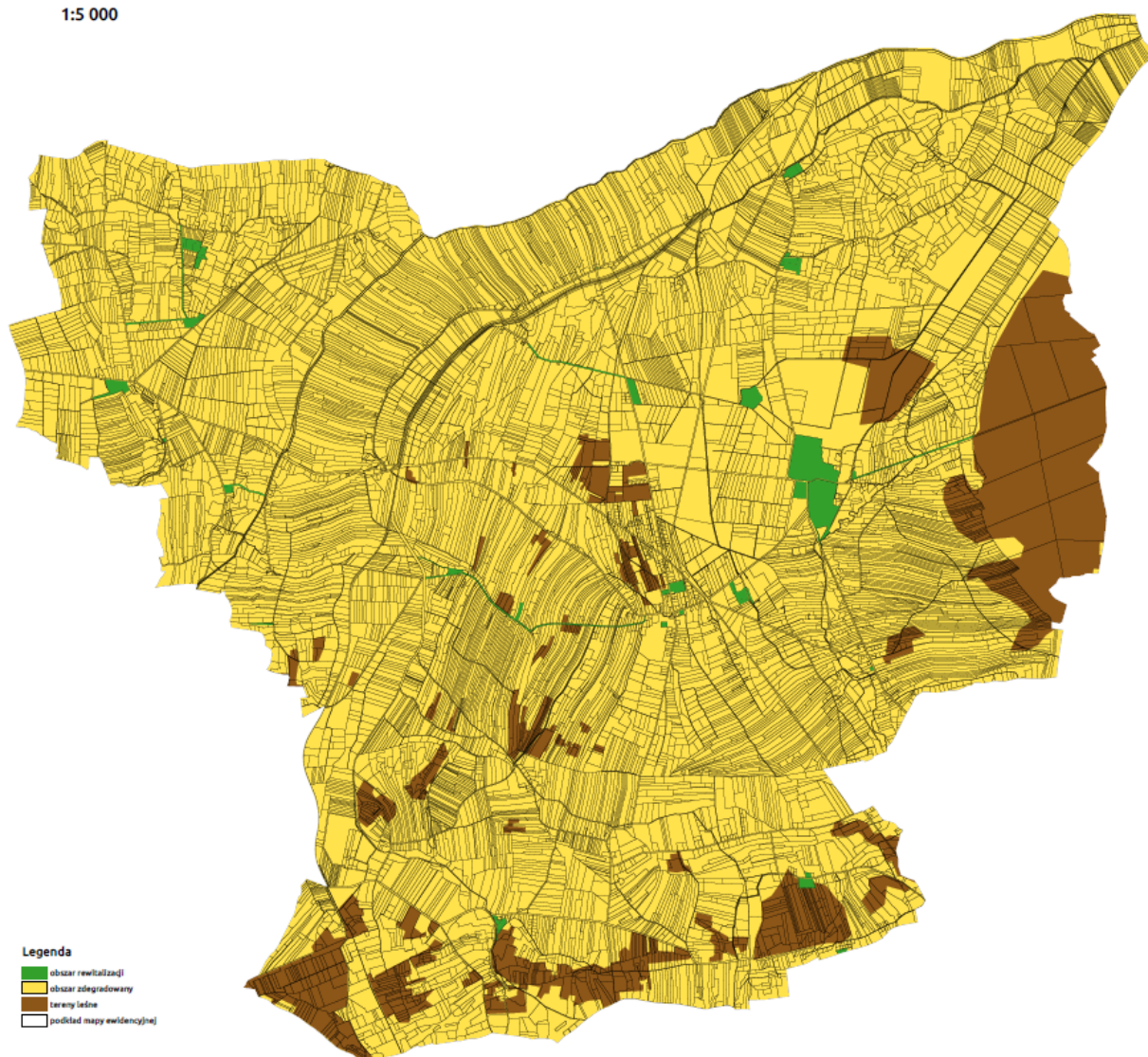
Mapa 17: Wskaźnik sumaryczny (całkowity)

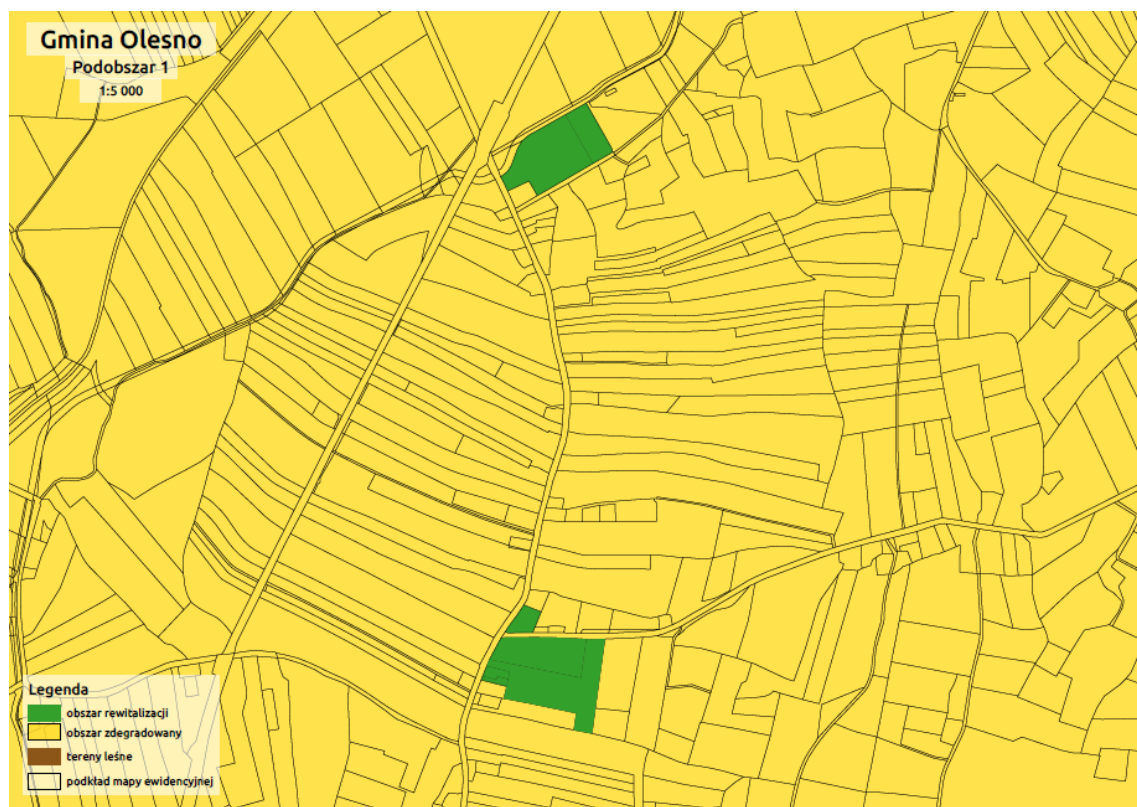
Wskaźnik sumaryczny całkowity stanowi podsumowanie wszystkich powyższych wskaźników. Wskazuje on najbardziej kryzysowe obszary, jakimi są Ćwików (wskaźnik: 6,44) oraz Adamierz (wskaźnik: 5,19), najlepszą sytuację natomiast, wg analizy wskaźnikowej, ma sołectwo Oleśnica (wskaźnik: -3,01).

7.2 Mapa zasadnicza w skali 1: 5 000 z wyznaczonym obszarem zdegradowanym i obszarem rewitalizacji wraz z podobszarami.

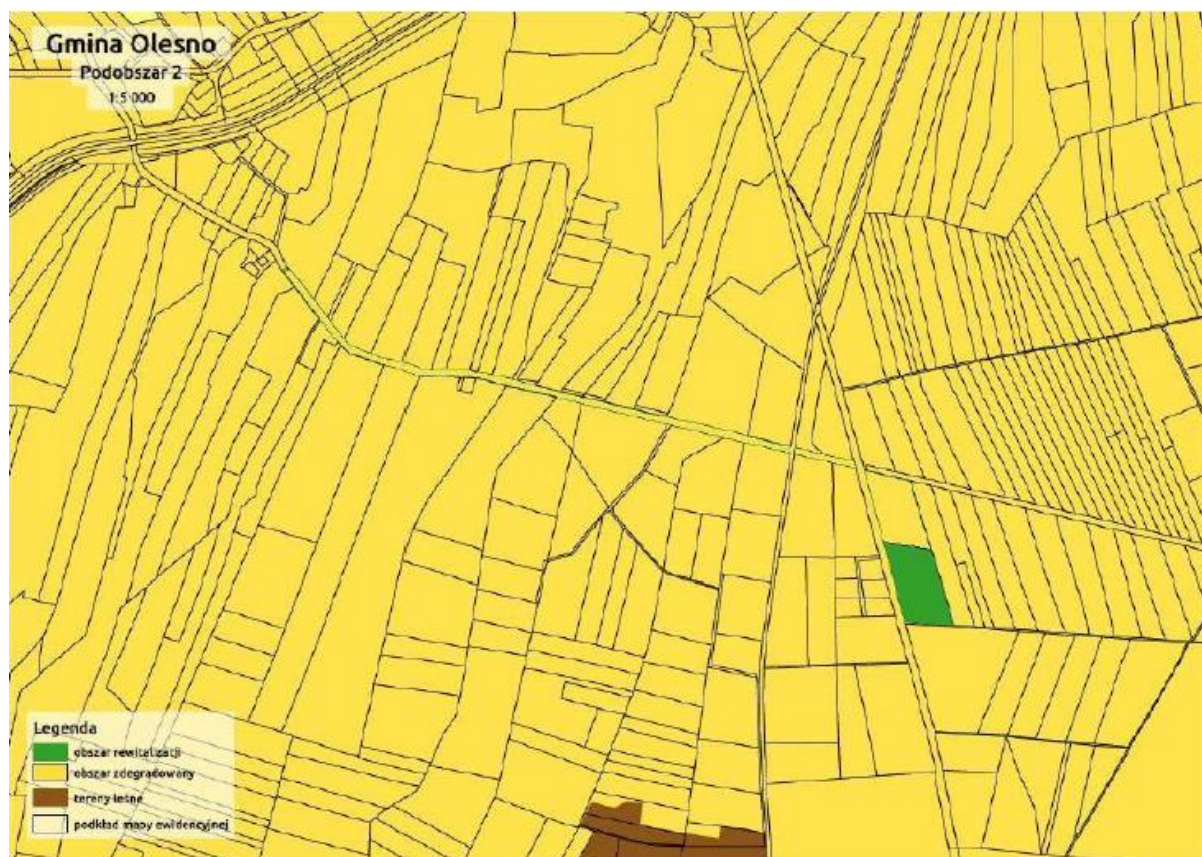
Gmina Olesno
1:5 000

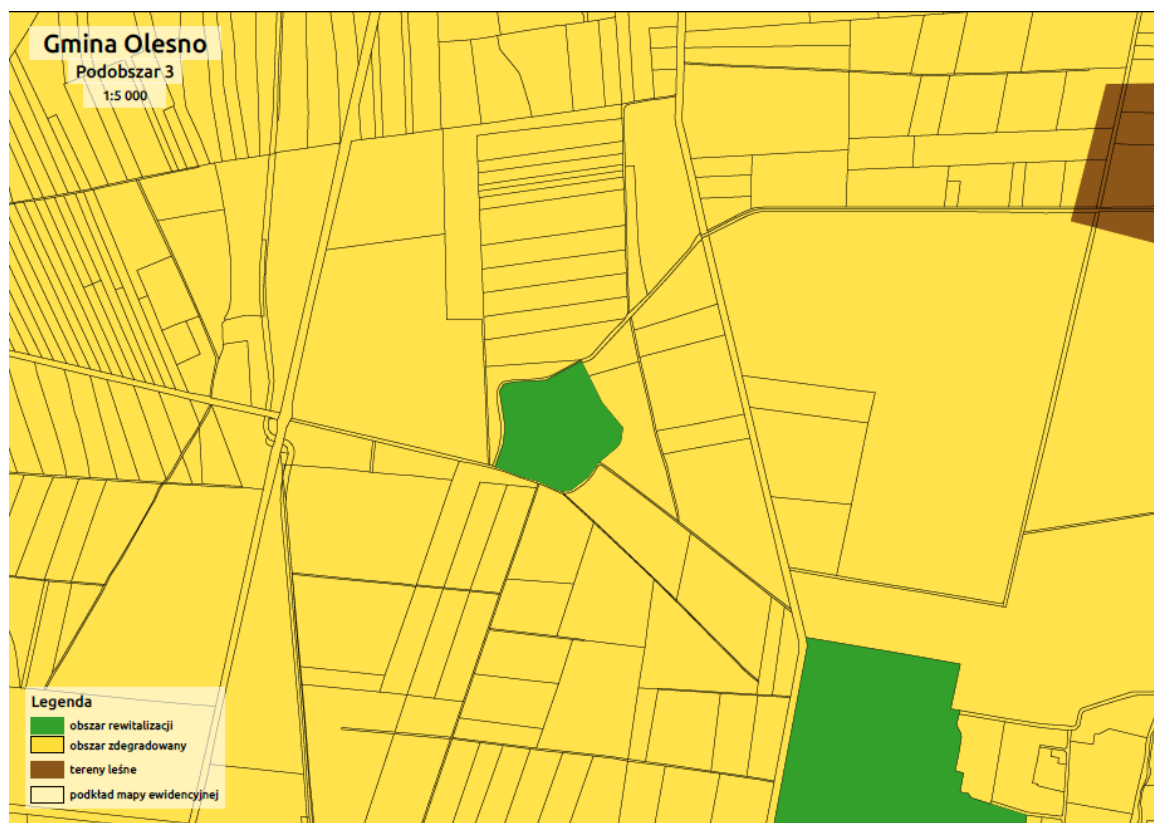
PODOBSZAR I – ADAMIERZ

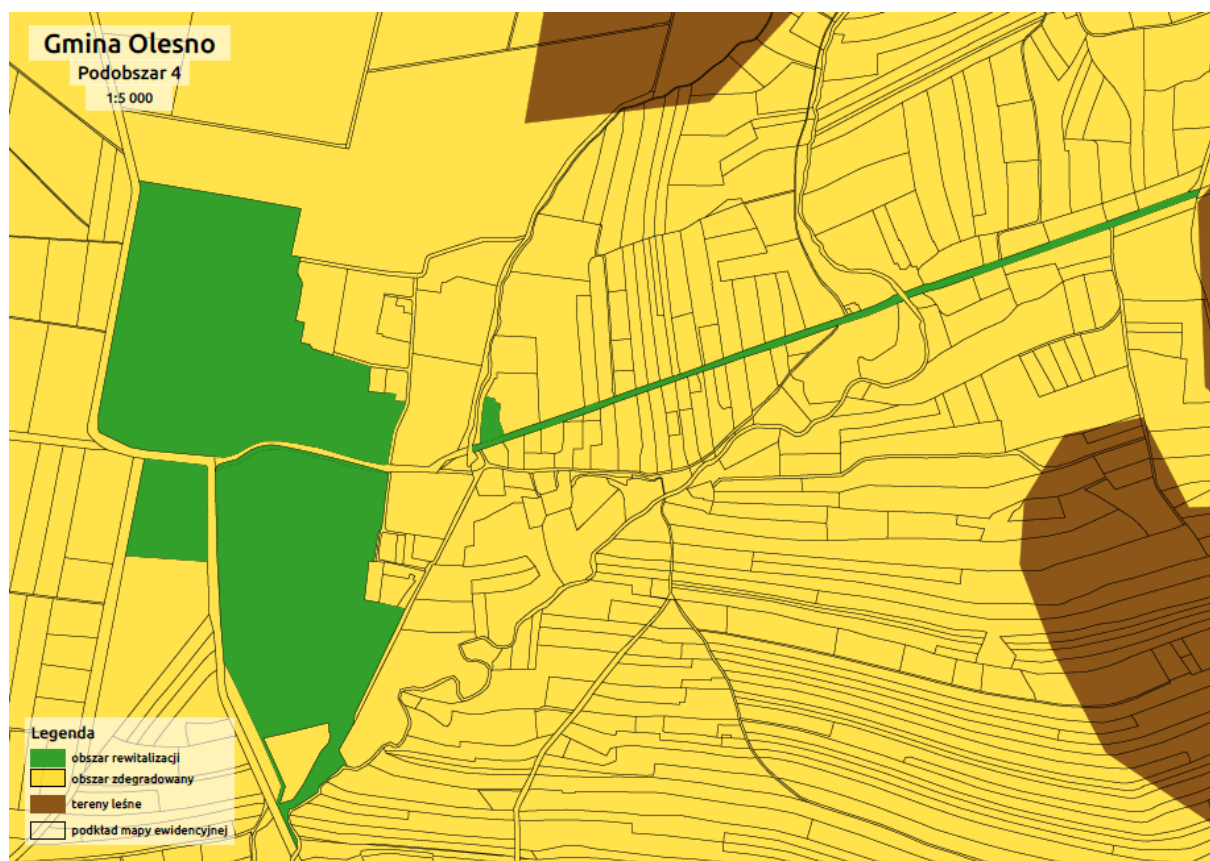
PODOBSZAR II - BREŃ – PODBORZE

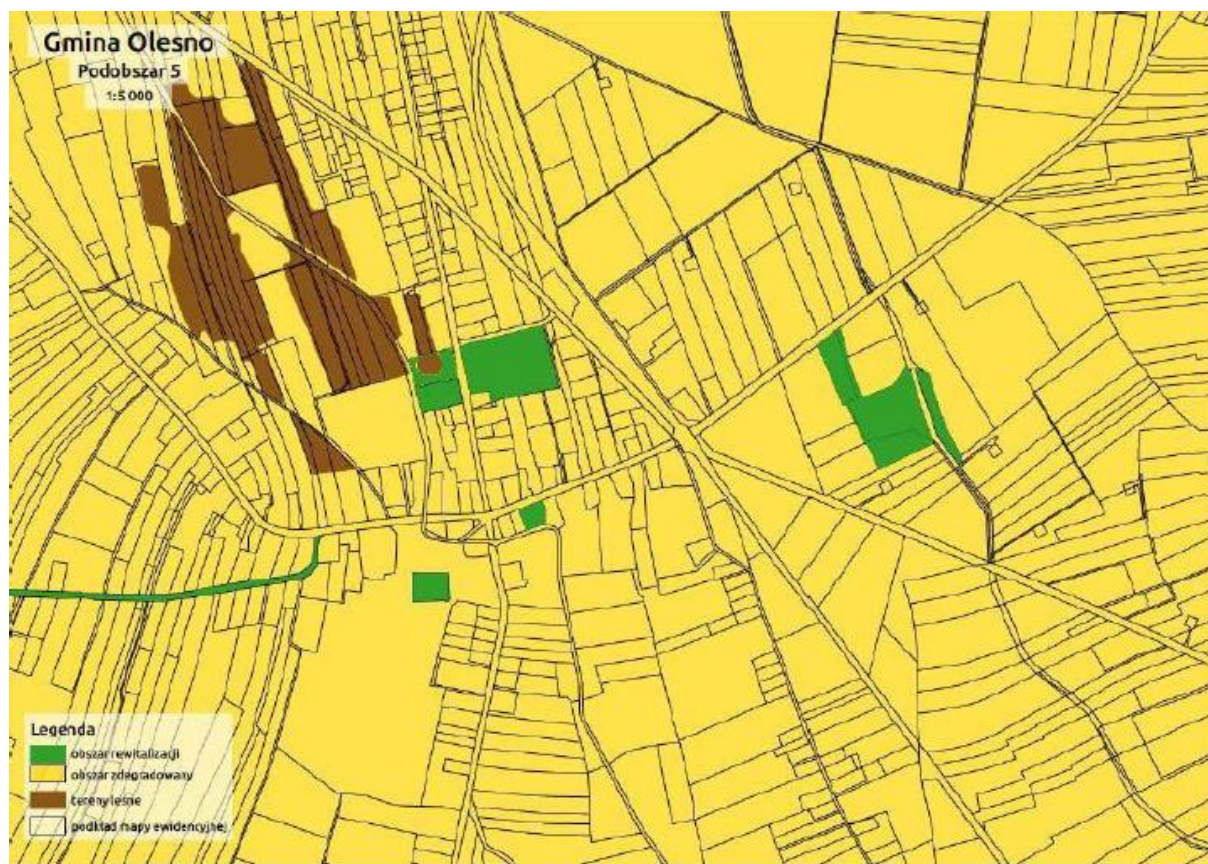
PODOBSZAR III – ĆWIKÓW

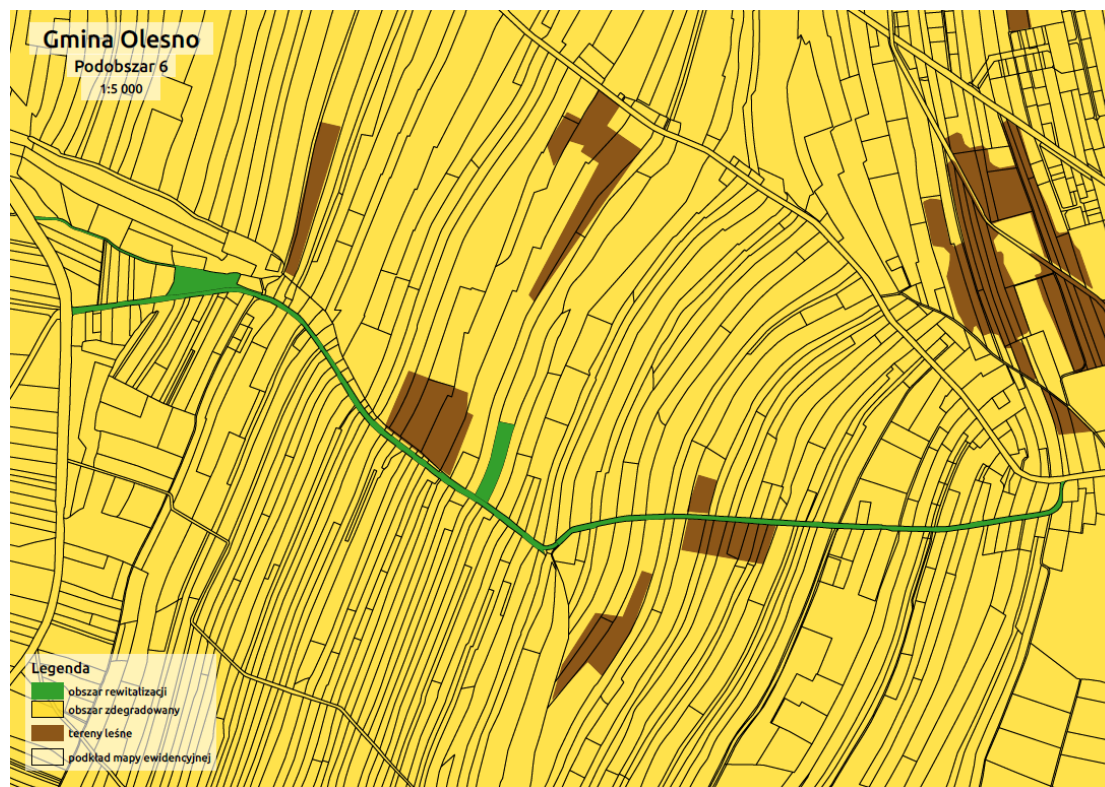
OBSZAR IV - DĄBRÓWKA GORZYCKA

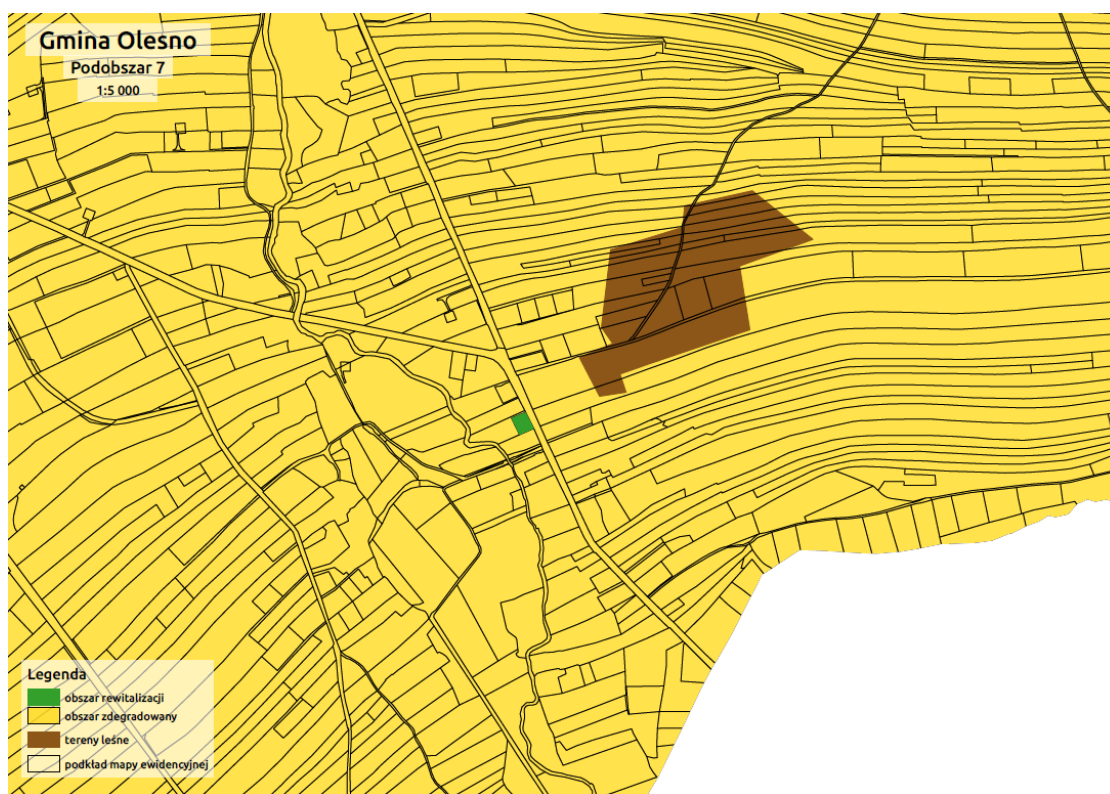
OBSZAR V - DĄBRÓWKI BREŃSKIE

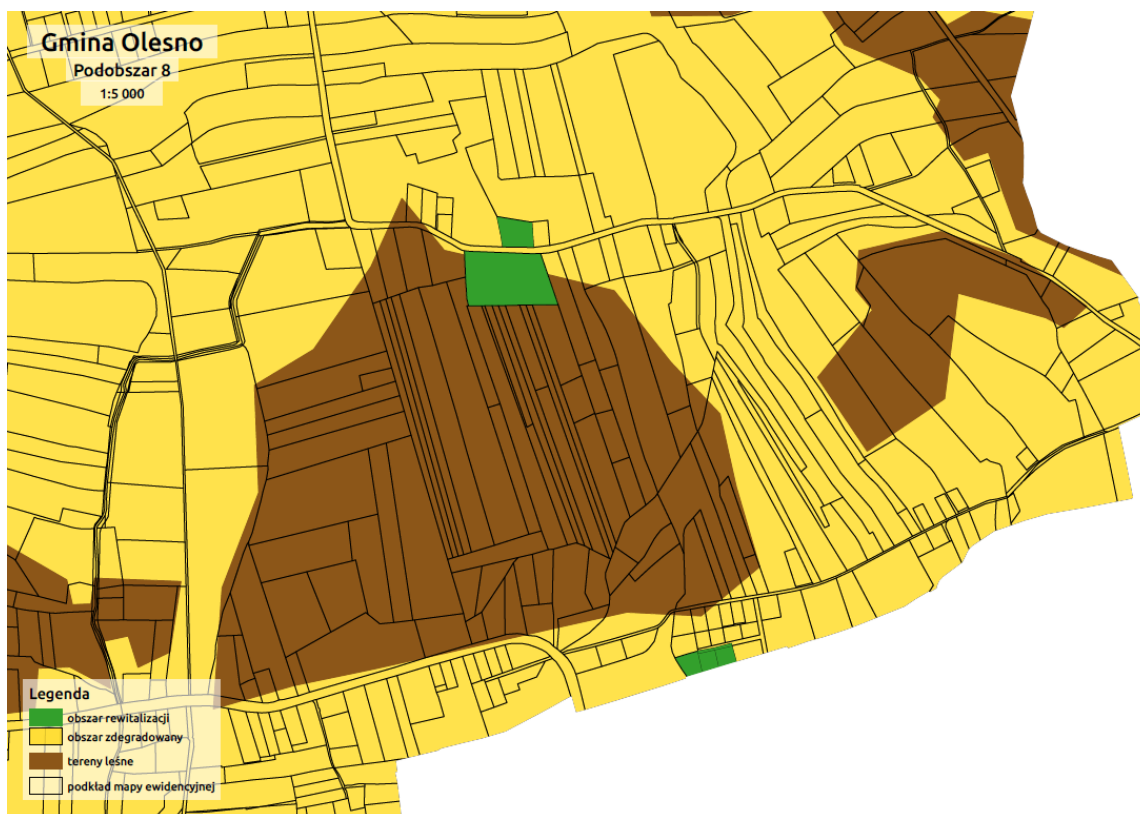
OBSZAR VI- NIWKI

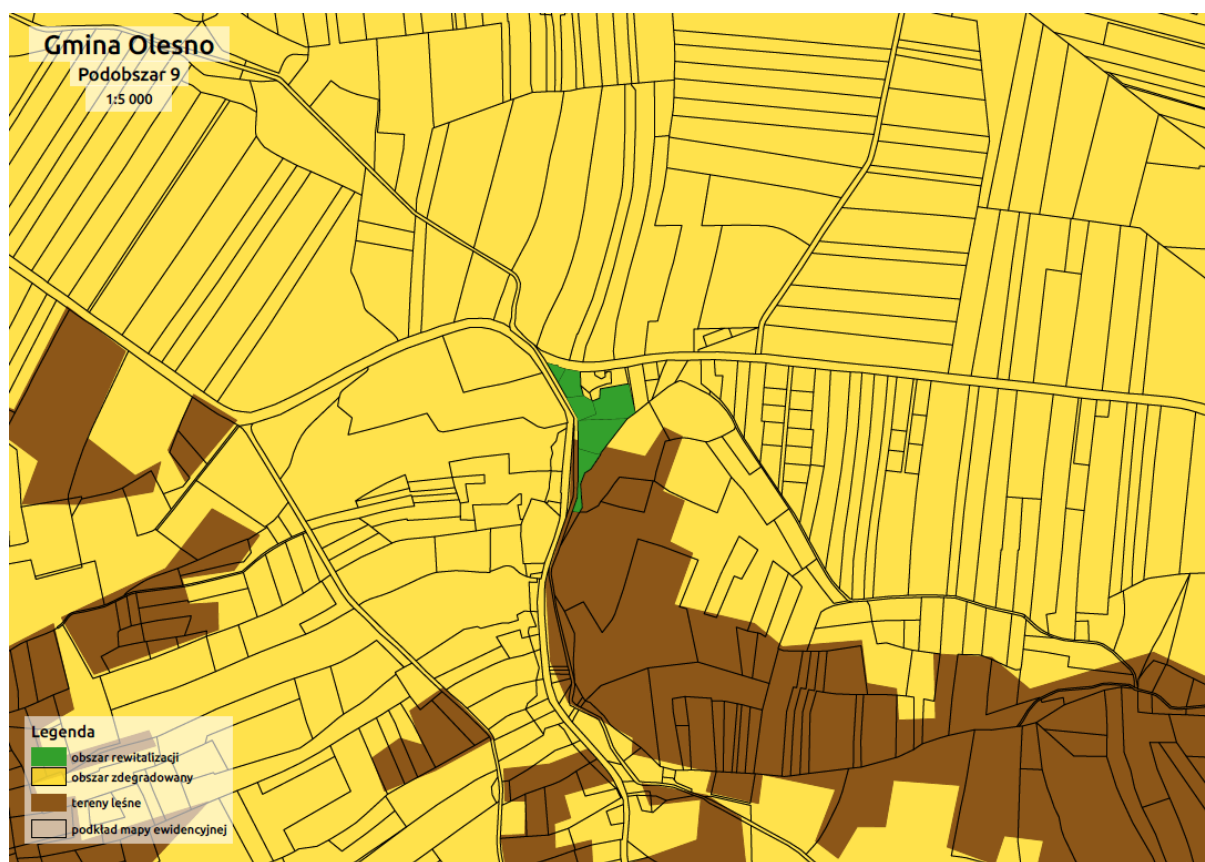
OBSZAR VII – OLEŚNICA

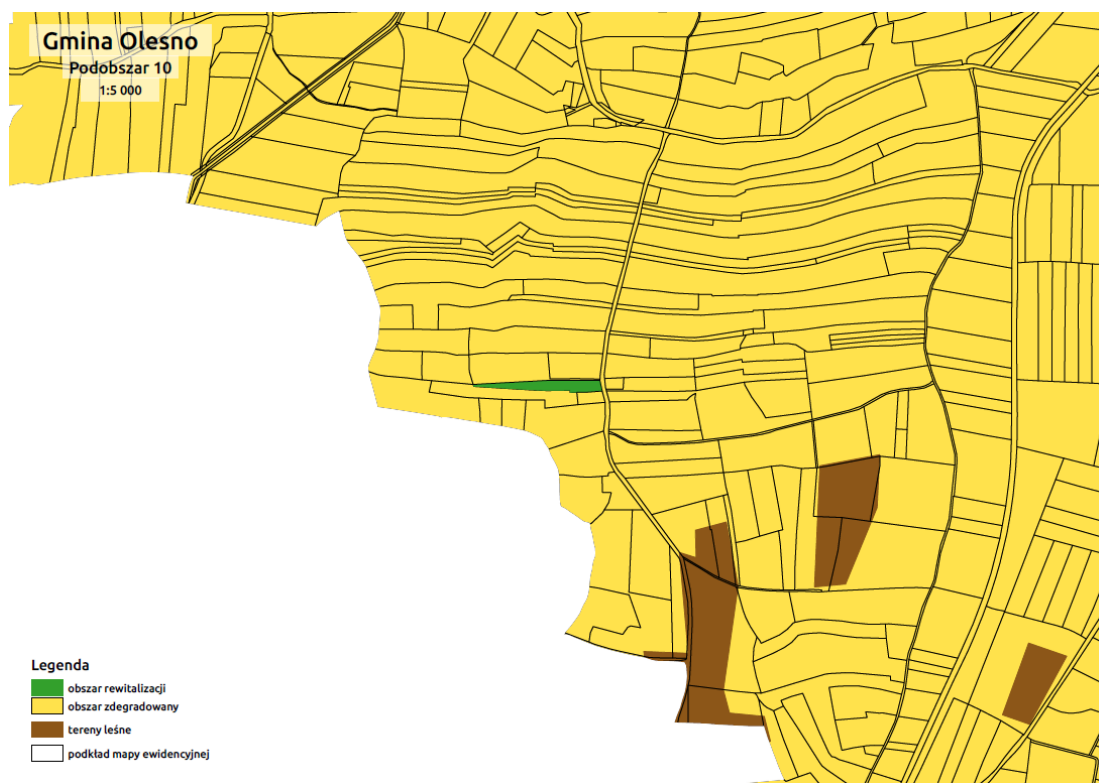
OBSZAR VIII - PILCZA ŻELICHOWSKA

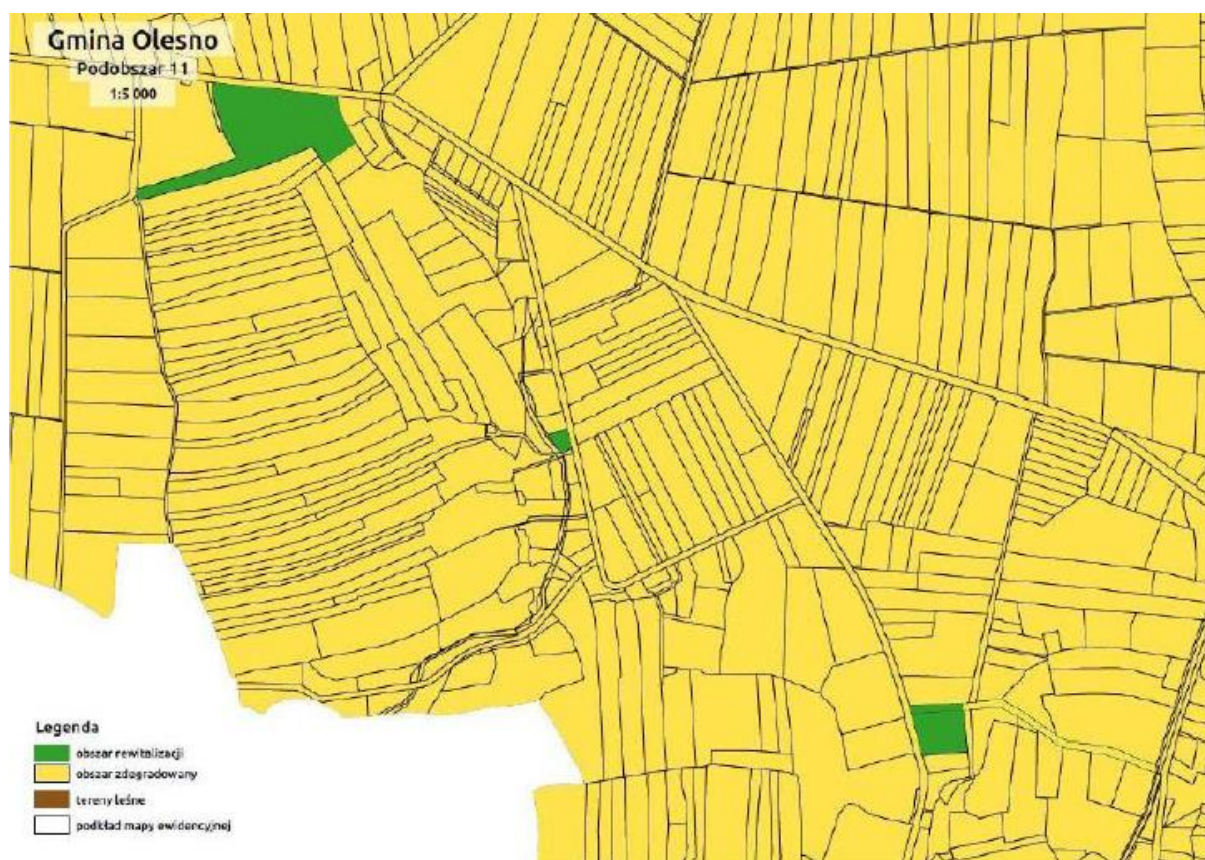
OBSZAR IX - SWARZÓW

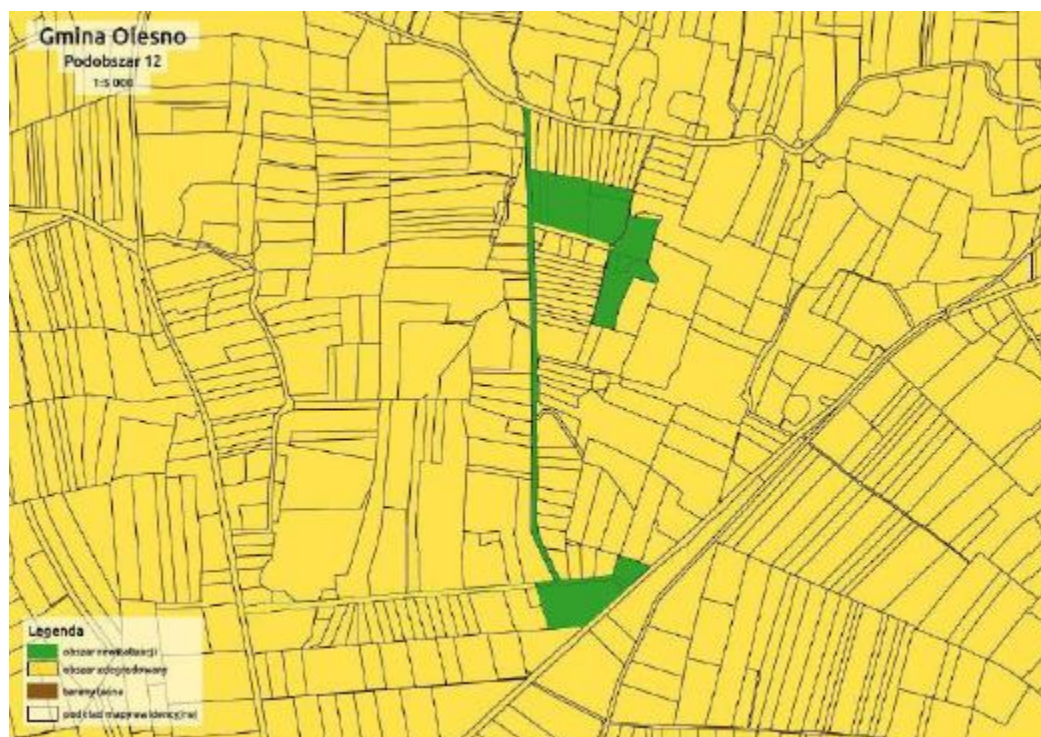
OBSZAR X – WIELOPOLE

OBSZAR XI – ZALPIE

OBSZAR XII - OLESNO

Lp.	Podobszar	Wielkość podobszaru rewitalizowanego	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Oddziaływanie – liczba mieszkańców
1.	Podobszar I Adamierz	2,88	1. Zagospodarowanie placu przy Domu Ludowym w miejscowości Adamierz wraz z wykonaniem placu parkingowego 2. Zagospodarowanie stawu wiejskiego w miejscowości Adamierz 3. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w miejscowości Adamierz	120
2.	Podobszar II Breń - Podborze	13,81	1. Rewitalizacja hodowli ryb w Brniu – Gospodarstwo wędkarskie w Brniu 2. Budowa bloku socjalnego w Brniu 3. Odtworzenie „Okopów szwedzkich” i przekazanie obiektu zabytkowego do użytkowania w formie „Stanicy Rowerowej” 4. Utworzenie spółdzielni socjalnej w Brniu 5. Grupa Weselna w Podborzu, wykonanie siłowni i placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Podborzu 6. Przebudowa drogi powiatowej Nr 1314 Podborze-Smęgorzów	210
3.	Podobszar III Ćwików	2,44	1. Wyremontowanie pomnika poległych w Ćwikowie 2. Odnowienie elewacji budynku szkoły w Ćwikowie wraz z innymi robotami 3. Budowa zakładu recyklingu w miejscowości Ćwików	98
4.	Podobszar IV	0,38	1. Odnowienie elewacji budynku wiejskiego w Dąbrówce Gorzyckiej i	20

	Dąbrówka Gorzycka		wykonanie placu parkingowego	
5.	Podobszar V Dąbrówki Breńskie	4,67	1. Odnowienie centrum sportowego z zagospodarowaniem budynków po starym SKR i budynkach po folwarku w Dąbrówkach Breńskich 2. Park spacerowo – wypoczynkowy i parking przy remizie OSP w Dąbrówkach Breńskich 3. Parking przy kościele i przy cmentarzu w Dąbrówkach Breńskich	150
6.	Podobszar VI Niwki	2,96	1. Rewitalizacja parku w Niwkach	55
7.	Podobszar VII Oleśnica	2,13	1. Budowa parkingu przy Kaplicy w Oleśnicy wraz z zagospodarowaniem terenu przy ŚDS oraz modernizacja boiska sportowego, Remont Świetlicy Wiejskiej w Oleśnicy 2. Replika średniowiecznej wioski we wsi Oleśnica	220
8.	Podobszar VIII Pilcza Żelichowska	0,60	1. Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Pilczy Żelichowskiej	50
9.	Podobszar IX Swarzów	0,10	2. Wykonanie placu parkingowego koło budynku Domu Ludowego w Swarzowie	15
10.	Podobszar X Wielopole	0,31	1. Budowa Świetlicy Wiejskiej w Wielopolu 2. Zagospodarowanie terenu po dawnej wytwórni mas	70

			bitumicznych w miejscowości Wielkopole	
11.	Podobszar XI Zalipie	6,06	1. Budowa dużej wielofunkcyjnej altany z grillem i sceną koncertową na placu obok Domu Malarek w Zalipiu, Remont Domu Malarek, Odnowienie elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Zalipiu wraz z innymi robotami 2. Budowa chodnika w Zalipiu od Remizy OSP do Domu Malarek 3. Remont Domu Malarek w Zalipiu 4. Budowa parkingu na wprost Straży Pożarnej przy wjeździe do Zalipia 5. Remont remizy OSP Zalipie i zagospodarowanie terenu 6. Odnowienie elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Zalipiu wraz z innymi robotami 7. Zagospodarowanie terenu wokół Przedszkola Publicznego w Zalipiu 8. Modernizacja boiska sportowego w Zalipiu	170
12.	Podobszar XII Olesno	6,01	1. Zagospodarowanie terenu pomiędzy biblioteką a blokiem nauczyciela w Oleśnie 2. Roboty remontowe Kościoła Parafialnego w Oleśnie 3. Odnowienie elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Oleśnie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół placówki 4. Wykonanie ciągu pieszo-rowerowego na odcinku drogi gminnej Olesno – Adamierz	420

			5. Wykonanie parkingu i odnowienie ogrodzenia koło Przedszkola Publicznego w Oleśnie 6. „Rewitalizacja obiektu przemysłowego po byłej mieszalni pasz w miejscowości Olesno, z przeznaczeniem na Zakład Przetwarzania Tworzyw Sztucznych, produkcja wyrobów foliowych w oparciu o recykling”	
	<u>Ogółem</u>	<u>42,35</u>		<u>1598</u>

Obszar rewitalizacji wytyczony w oparciu o przeprowadzone konsultacje z mieszkańcami gminy Olesno, liderami lokalnymi oraz władzami gminy wynosi:

43,23 ha = 0,55% powierzchni całej gminy Olesno

Liczba ludności przypadająca na powierzchnię obszaru rewitalizacji gminy Olesno:

1598 mieszkańców = 20,26% mieszkańców gminy Olesno

ROZDZIAŁ VIII

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY OLESNO

8.1 Wizja rewitalizacji Gminy Olesno

Wizja to element treściowy właściwy dla wszystkich dokumentów strategicznych. Stanowi punkt odniesienia dla oceny stopnia realizacji GPR, zaś jej uszczegółowieniem na poziomie operacyjnym są ustalenia dotyczących celów rewitalizacji.

Wizja rewitalizacji gminy Olesno została skonstruowana przy uwzględnieniu stanów i procesów pożądaných przez mieszkańców.

Wizja rewitalizacji jest ściśle związana z wizją gminy Olesno i składa się z elementów komplementarnych, wzajemnie się wspomagających.

Pełni funkcje motywacyjne wobec podmiotów lokalnych do podejmowania działań na rzecz rozwoju gminy. Wypracowana podczas spotkań wizja rewitalizacji gminy Olesno zawiera akceptowane społecznie oczekiwania mieszkańców dotyczące rozwoju gminy w prognozowanym okresie 2016 - 2020.

WIZJA:

Ożywienie prorozwojowego potencjału Gminy Olesno opartego o rewitalizację zdegradowanego obszaru wytyczonego na terenie gminy Olesno połączone z podniesieniem atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej gminy, jak również jakości usług i poziomu życia mieszkańców. Zneutralizowanie występujących negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

DEKLARACJA WIZJI:

Wyprowadzony z kryzysu obszar rewitalizacji będzie tworzył dodatkową przestrzeń do aktywizacji publicznej, społecznej i gospodarczej dla mieszkańców całej Gminy Olesno, podnosząc jej atrakcyjność społeczną, inwestycyjną oraz jakość życia jej mieszkańców.

8.2 Misja rewitalizacji Gminy Olesno

MISJA:

Zintegrowane działania władz Gminy Olesno, interesariuszy GPR, liderów opinii publicznej i mieszkańców, w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej na obszarze rewitalizacji, połączone z akumulacją własnego kapitału publicznego i prywatnego wspartego funduszami zewnętrznymi.

DEKLARACJA MISJI:

Szeroka współpraca, partnerstwo wszystkich partnerów publicznych i komercyjnych oraz interesariuszy w budowaniu, kreowaniu i osiąganiu założonych celów strategicznych zmierzających do budowania wizerunku Gminy Olesno jako gminy nowoczesnej i innowacyjnej.

8.3 Cele rewitalizacji

Głównym celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno jest podniesienie atrakcyjności Gminy Olesno, jako miejsca zamieszkania i pracy oraz atrakcji turystyczne, ożywienie społeczne i gospodarcze zdegradowanego obszaru połączone z podniesieniem atrakcyjności przestrzeni gminnej dla turystów i inwestorów.

Cel główny rewitalizacji zostanie osiągnięty poprzez realizację **celów szczegółowych**:

- o wprowadzenie działań inspirujących rozwój nowych funkcji obszarów rewitalizowanych,
- o przywrócenie terenom zdegradowanym utraconych funkcji społeczno – gospodarczych,
- o zagospodarowanie obiektów i terenów zdegradowanych, przez zmianę ich dotychczasowych funkcji na gospodarcze, społeczne, edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne i turystyczne.
- o zapewnienie ładu przestrzennego oraz uporządkowanie istotnych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych.
- o rozwijaniu nowych form aktywności gospodarczej generujących miejsca pracy poprzez budowę i przebudowę infrastruktury (dróg, budynków, infrastruktury technicznej),
- o poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszarów rewitalizowanych
- o aktywizacji organizacji kulturalnych, edukacyjnych, turystycznych dla rozwoju czy usprawnienia ich działalności poprzez remont lub przebudowę obiektów pełniących funkcje zaplecza kulturalnego lub turystycznego.
- o zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców gminy,
- o poprawę jakości przestrzeni publicznych umożliwiającą integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki;
- o promocję przedsiębiorczości;
- o poprawę warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia oraz infrastruktury technicznej w szczególności kanalizacyjnej i wodociągowej;
- o rozwój zasobów ludzkich w celu redukcji patologii społecznych oraz dla przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu mieszkańców Gminy Olesno.
- o kreowanie pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizacji;
- o rozwój infrastruktury usług społecznych;
- o poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wspieranie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem, aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i poprawę zatrudnienia;
- o stworzenie miejsc potrzebnych i atrakcyjnych dla mieszkańców i odwiedzających;

8.4. PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARZE REWITALIZACYJNYM

Planowane działania rewitalizacyjne na terenie Gminy Olesno będą prowadzone w dwóch komplementarnych kategoriach:

- zadania społeczne
- zadania inwestycyjne

Poniższe działania przyniosą trwałe efekty dla mieszkańców gminy w postaci podniesienia atrakcyjności turystycznej regionu, a co za tym idzie zwiększenie poziomu korzyści gospodarczych gminy. Działania prowadzić powinny do wzrostu aktywności gospodarczej i społecznej partnerów regionalnych oraz generować docelowo zwiększenie zatrudnienia w regionie, co wpłynie korzystnie także na zniwelowanie różnic w rozwoju społeczno-gospodarczym pomiędzy regionami i w ramach regionów.

8.4.1 Zadania społeczne

ZADANIA SPOŁECZNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020												
Nr zad	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys Do zakresu rzeczowego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Powiązania krzyżowe projektu Z projektem inwestycyjnym	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Wskaźniki
Nr 1	Grupa Weselna	Koło Gospodyń z Podborza	Stowarzyszenie	Mieszkancki (mieszkańcy) sołectw Breń i Podborze	Aktywizacja społeczno – zawodowa mieszkańców. Dodatkowe zajęcia i dochody.	Przeszkolenie uczestników w organizacji uroczystości weselnych – tradycyjnych i świadczenie takich usług. Zakup strojów i urządzeń.	100 000 PLN	2017-2022	Wykorzystanie pałacu w Brniu do celów organizacji imprez. Aktywizacja społeczności.	Rewitalizacja dotyczy ludzi. Aktywne społeczeństwo to prawdziwy sukces rewitalizacji.	Gmina Olesno	- liczba szkoleń - ilość zakupionych strojów Ilość zakupionych urządzeń
Nr 2	Utworzenie „Spółdzielni Socjalnej w Brniu”	Sołectwo Breń	Gmina Olesno, Powiat dąbrowski, Powiatowy Urząd Pracy	Mieszkańcy sołectwa Breń i Podborze, osoby wykluczone społecznie, długotrwale bezrobotni.	Aktywizacja społeczności. Zdobywanie kwalifikacji i umiejętności. Poprawa jakości życia.	Utworzenie spółdzielni socjalnej, której celem będzie działalność 'ogrodnicza', utrzymanie zabytkowego drzewostanu.	180 000 PLN	2017-2022	Rewitalizacja zaniedbanych obiektów zabytkowych, Park w Brniu, Aleja Lipowa, drzewostanem.	Stworzenie podmiotu aktywnie zajmującego się zabytkowym drzewostanem. Aktywizacja społeczności.	Gmina Olesno	- ilość uczestników

Nr 3	Gospodarstwo wędkarskie	ZSP w Brniu	Starostwo powiatowe, Stowarzyszenie Powiśle dąbrowskie AR i MR	Mieszkańcy Brnia i Podborza, Miłośnicy Wędkarstwa	Zagospodarowanie stawów rybnych (nieczynnych) i wykorzystanie ich do urzędzeń. Aktywizacja społeczna – przemysł czasu wolnego.	Zagospodarowanie nieczynnych stawów rybnych i przeznaczenie ich do wędkowania	300 000 PLN	2017-2022		Zagospodarowanie stawów pozwoli je wykorzystać do celów rekreacji	Gmina Olesno	-ilość zagospodarowanych stawów
RAZEM										580 000,00 PLN		

8.4.2 Zadania inwestycyjne

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
Nr 1	Zagospodarowanie placu przy Domu Ludowym w miejscowości Adamierz	- Utwardzenie placu kostką betonową, - Wykonanie placu zabaw dla dzieci, - Wykonanie siłowni zewnętrznej,	500 000,00 PLN	2017-2018	Inwestycja szczególnie istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość zagospodarowanego obszaru - ilość zamontowanego

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
		- Przebudowa istniejącego boiska na boisko wielofunkcyjne						sprzętu sportowego
Nr 2	Zagospodarowanie stawu wiejskiego w miejscowości Adamierz	- Czyszczenie stawu, - Uregulowanie brzegów, - Zagospodarowanie rekreacyjne.	150 000,00 PLN	2019-2020	Inwestycja istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- długość uregulowanego brzegu
Nr 3	Budowa ścieżki pieszko-rowerowej w miejscowości Adamierz	- Utwardzenie i wyrównanie podłoża, - Wykonanie podbudowy, - Wykonanie nawierzchni z kostki betonowej	300 000,00 PLN	2018-2019	- Duży ruch samochodowy, - Bardzo zwarta zabudowa, - Duże zapotrzebowanie dla lokalnej społeczności.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- długość wybudowanej ścieżki
Nr 4	Rewitalizacja hodowli ryb w Brniu	Odbudowa stawów w Brniu, przejęcie od AWRSP, przekazanie do użytkowania	900 000,00 PLN	2018-2020	Stawy rybne – hodowlano wędkarskie będą atrakcją gminy Olesno i przyciągnie rzeszę turystów i miłośników przyrody, w tym ptactwa	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- ilość odbudowanych stawów

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020

Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
					wodnego.			
Nr 5	Budowa bloku socjalnego w Brniu	Budowa w trybie partnerstwa bloku socjalnego w Brniu na ok. 10 mieszkań.	1 300 000,00 PLN	2018-2019	Wielu mieszkańców zamieszkuje kompletnie zamortyzowane i zniszczone budynki podworskie w Brniu. Istnieje pilna potrzeba zapewnienia im godnych warunków życia.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- ilość wybudowanych budynków - ilość oddanych do użytkowania mieszkań - ilość osób zamieszkujących w nowych mieszkaniach
Nr 6	Odtworzenie „Okopów szwedzkich” i przekazanie obiektu zabytkowego do użytkowania w formie „Stanicy Rowerowej”	- Odtworzenie wałów, - Odtworzenie fosi i uzupełnienie wodą, - Budowa przyłączy wody i prądu, - Budowa budynku technicznego	500 000,00 PLN	2017-2018	Obiekt „Okopów szwedzkich” – zabytkowy jest kompletnie zdewastowany. Po odtworzeniu będzie służył jako pole namiotowe i stanica rowerowa oraz do organizacji imprez plenerowych, imprez rekonstrukcyjnych dawnych bitew i życia mieszkańców.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- ilość wybudowanych budynków technicznych - wielkość wybudowanych przyłączy wody i prądu - ilość odwiedzających turystów

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
Nr 7	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1314 Podborze-Smęgorzów	- wzmocnienie istniejącej podbudowy drogi - wykonanie nowej nawierzchni - wykonanie poboczy - budowa chodnika - remont mostu - oznakowanie drogi	3 000 000,00 PLN	2017	Inwestycja istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość wykonanej nowej nawierzchni - długość chodnika
Nr 8	Wyremontowanie pomnika poległych w Ćwikowie	- prace rekonstruktorskie i modernizacyjne przy pomniku	50 000,00 PLN	2017-2018	Inwestycja istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- ilość wyremontowanych pomników
Nr 9	Odnowienie elewacji budynku szkoły w Ćwikowie wraz z innymi robotami	- docieplenie ścian - docieplenie stropów - elewacja zewnętrzna - pozostałe roboty	150 000,00 PLN	2018-2019	Inwestycja istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość docieplonych ścian - wielkość docieplonych stropów - wielkość elewacji

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020

Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
Nr 10	Budowa inteligentnego centrum zarządzania logistyką składowania i dystrybucji innowacyjnych technologii i elektronarzędzi dla branży samochodowej i ogrodniczej integralną częścią centrum będzie prowadzenie recyklingu elektronarzędzi i sprzętu agd zgodnie z normami ue	- roboty budowlane - budowa parkingu: - dla samochodów osobowych (10x2,3mx5m) - dla samochodów ciężarowych (5x15mx3m) 3. Architektura zielona wraz z infrastrukturą towarzyszącą(komunikacyjną, wewnętrzną, oświetlenie, ławki, kosze, itp.) 4. Ogrodzenie 5. Montaż odnawialnych źródeł energii (OZE): - ogniwa fotowoltaiczne - pompy ciepła - elementy pasywne 6. Wyposażenie Centrum Zarządzania Logistyką 7. Monitoring obiektu 8. Budowa systemu informatycznego	9 925 859,85 PLN	II/III kwartał 2017 – II/III kwartał 2019	Projekt zakłada realizację 2 obszarów tematycznych objętych finansowaniem funduszy strukturalnych UE 2014-2020. I obszar tematyczny: dotyczy rewitalizacji na obszarach wiejskich i związany jest z typem projektu w ramach RPO Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 11 Osi Priorytetowej Działania C- prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów, poprzez zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze. II obszar tematyczny: związany z wykorzystaniem własnych prac	Firma Handlowo - Usługowa MAX Import – Export Ewelina Stefańska Proszówki 34 32-700 Bochnia	Firma Handlowo - Usługowa MAX Import – Export Ewelina Stefańska Proszówki 34 32-700 Bochnia	- wielkość wybudowanego parkingu - ilość pomp ciepła - ilość ogniw fotowoltaicznych - ilość elementów pasywnych - długość odrodzenia - ilość wytworzonej energii (średnio/miesięcznie)

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
					badawczo rozwojowych B+R, finansowanych ze środków własnych a dotyczących: budowy inteligentnego centrum zarządzania logistyką składowania i dystrybucji innowacyjnych technologii i elektronarzędzi dla branży samochodowej i ogrodniczej.			
Nr 11	Odnowienie elewacji budynku wiejskiego w Dąbrówce Gorzyckiej i wykonanie placu parkingowego	- docieplenie ścian - docieplenie stropów - elewacja zewnętrzna - wykonanie miejsc postojowych	170 000,00 PLN	2018-2019	Inwestycja istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość docieplonych ścian - wielkość docieplonych stropów - ilość miejsc postojowych
Nr 12	Odnowienie centrum sportowego z zagospodarowaniem budynków po starym SKR i budynkach po	- odnowienie (przebudowa) i adaptacja budynków po SKR, - wykonanie sceny na występy,	260 000,00 PLN	2017/2018-2020	Odnowienie zabytków, promowanie regionu, tworzenie miejsca dla rekreacji i uprawiania	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość sceny - wielkość altany - ilość

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
	folwarku	- budowa drogi dojazdowej, - budowa altany z grillem, - wykonanie oświetlenia, - montaż ławek i koszy na śmieci, - odrestaurowanie budynków folwarcznych z przeznaczeniem na mini skansen, - sadzenie drzew i krzewów.			sportu.			- odrestaurowanych budynków - ilość odwiedzających turystów
Nr 13	Park spacerowo – wypoczynkowy i parking przy remizie OSP w Dąbrówkach Breńskich	- wyrównanie i utwardzenie terenu, - wykonanie klombu, - posadzenie drzew i krzewów, - wyłożenie alei i parkingu kostką brukową i oświetlenie, - montaż ławek i koszy na	200 000,00 PLN	2017-2018	Szczególnie istotne miejsce dla mieszkańców.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość utwardzonego terenu - długość wyremontowanej alei

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
		Śmieci.						
Nr 14	Parking przy kościele i przy cmentarzu	- utwardzenie terenu i wyłożenie kostką brukową, - wykonanie oświetlenia wzdłuż kościoła i alei cmentarnej, - sadzenie roślin ozdobnych, - montaż stojaków rowerowych, ławek i koszy na śmieci	180 000,00 PLN	2016-2017	Miejsce publiczne do codziennego korzystania przez mieszkańców.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość terenu wyłożonego kostką - ilość oświetlenia
Nr 15	Rewitalizacja parku w Niwkach	Zagospodarowanie przestrzeni parku, nasadzenie nowych drzew, wykonanie nowych klombów i alejek spacerowych, poprawienie walorów estetycznych parku.	250 000, 00 PLN	2017-2020	Zapotrzebowanie społeczne, chęć odnowy miejscowości.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość zagospodarowanej przestrzeni
Nr 16	Zagospodarowanie terenu pomiędzy biblioteką a blokiem nauczyciela w Oleśnie	- Budowa miejsc parkingowych, - Nasadzenie zieleni, - Wykonanie ścieżek spacerowych, - Montaż ławek, koszy.	400 000,00 PLN	2017-2018	Inwestycja szczególnie istotna dla lokalnej społeczności.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- ilość nowych miejsc parkingowych - długość ścieżek spacerowych

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
Nr 17	Roboty remontowe Kościoła Parafialnego w Oleśnie	- Odnowienie, izolacja fundamentów, - Renowacja fasady (elewacja) Kościoła, - Zagospodarowanie terenu.	1 500 000,00 PLN	2017-2019	Inwestycje szczególnie istotna dla lokalnej społeczności.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość zagospodarowanego terenu - wielkość odrestaurowanej fasady
Nr 18	Odnowienie elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Oleśnie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół placówki	- remont elewacji zewnętrznej - pozostałe roboty - zagospodarowanie terenu	300 000,00 PLN	2017-2018	Inwestycje szczególnie istotna dla lokalnej społeczności.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość zagospodarowanego terenu - wielkość wyremontowanej elewacji zewnętrznej
Nr 19	Wykonanie ciągu pieszo-rowerowego na odcinku drogi gminnej Olesno - Adamierz	- wykonanie ciągu pieszo-rowerowego	300 000,00 PLN	2018-2019	Inwestycje szczególnie istotna dla lokalnej społeczności.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- długość wykonanego ciągu pieszo - rowerowego
Nr 20	„Rewitalizacja obiektu poprzemysłowego po byłej mieszalni pasz w miejscowości Olesno, z przeznaczeniem na	1. Budowę zakładu przetwarzania tworzyw sztucznych: W tym: - Utworzenie Ośrodka Badawczo-Rozwojowego B+R z biurem zarządzania innowacyjnym systemem	11 189 207,38 PLN	II kwartał 2017 - I kwartał 2019	Na terenie obiektu przeprowadzane będą procesy: recyklingowy - odpadów foliowych oraz produkcyjny - wyrobów foliowych. Hala produkcyjna zostanie	Firma Produkcyjno - Handlowa „MARJU” Mariusz Malinowski	Firma Produkcyjno - Handlowa „MARJU” Mariusz	- ilość zagospodarowanych akwenów - wielkość utworzonego ośrodka

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
	Zakład Przetwarzania Tworzyw Sztucznych produkcja wyrobów foliowych w oparciu o recykling"	w zakresie technologii recyklingu tworzyw sztucznych. Utworzenie Ośrodka Edukacyjno – Szkoleniowego przeznaczonego do organizacji prezentacji, warsztatów, szkoleń w zakresie ekologii, krzewienia świadomości ekologicznej i recyklingu. 2. Budowę/przebudowę magazynów. 3. Przebudowę wiaty z wagą samochodową 4. Adaptację akwenu wodnego na zbiornik p.poż.			podzielona na dwa obszary (wg procesów). Znaczną część powierzchni zajmować będzie proces recyklingu polegający na segregacji odpadów foliowych, ich oczyszczaniu oraz przetwarzaniu na granulat. Proces produkcyjny obejmować będzie przetwarzanie granulatu na gotowe wyroby foliowe. Rewitalizowany budynek produkcyjny jest wskazanym miejscem do utworzenia Ośrodka Badawczo-Rozwojowego B+R z biurem zarządzania innowacyjnym systemem w zakresie technologii recyklingu tworzyw sztucznych oraz wygospodarowania		Malinowski	badawczo – rozwojowego - wielkość utworzonego ośrodka edukacyjno – szkoleniowego - ilość przeprowadzanych szkoleń - wielkość przeprowadzonych procesów recyklingowych

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020

Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
					przestrzeni edukacyjno - szkoleniowej.			
Nr 21	Budowa parkingu przy kaplicy w Oleśnicy	- utwardzenie placu, - wykonanie podbudowy, - wykonanie nawierzchni z kostki brukowej.	160 000, 00 PLN	Sierpień 2017 - listopad 2017	Inwestycja szczególnie istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość utwardzonego placu - wielkość wykonanej nawierzchni z kostki brukowej
Nr 22	Replika średniowiecznej wioski we wsi Oleśnica	Budowa replik chat drewnianych, w których prowadzone będą zajęcia edukacyjne dla grup miejscowych i przyjezdnych (garncarstwo, snycerstwo, powroźnictwo, inne ginące zawody). Edukacja – w dni powszednie, w weekendy imprezy historyczne promujące region – turnieje rycerskie.	Koszt budowy 1 szt. chaty z wyposażeniem ok. 100 000 PLN Minimum 5 chat = 500 000, 00 PLN	Marzec 2017 – listopad 2017	1. Potrzeba budowy nowoczesnego ośrodka edukacji – historycznej uzupełniającego słabą ofertę pozalekcyjną miejscowych szkół i placówek kultury – podniesienie poziomu nauczania, zachęcenie uczniów do nauki historii w tym lokalnej. 2. Aktywizacja ruchu turystycznego poprzez uatrakcyjnienie	Gmina Olesno	Gmina Olesno	Ilość wybudowanych replik chat - ilość imprez weekendowych - ilość odwiedzających turystów

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
					lokalnej oferty współpracy z już istniejącą bazą - zaspokoi to potrzebę wzrostu dochodów z turystyki, promocje regionu i stworzenia nowego miejsca pracy. 3. Pozarolnicze wykorzystanie terenów rolnych.			
Nr 23	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Pilczy Żelichowskiej	Dobudowa Sali Sportowej z zapleczem i przewiązką do Szkoły Podstawowej w Pilczy Żelichowskiej. Sala sportowa ma spełniać role ponad lokalną – dla szkół w Zalipiu, Wielopolu, Pilczy Żelichowskiej. Spełniać również zadanie jako Sali widowiskowej dla środowisk obwodów tych szkół, z wykorzystaniem przez LZS, Ochotnicze Straże Pożarne i Rady Sołeckie.	2 000 000,00 PLN	2018-2020	Reforma oświaty zakłada położenie nacisku na wychowanie fizyczne w szkołach, zwiększenie roli sportu i wychowaniu, jego masowość znaczenie rywalizacji sportowej wśród młodych ludzi. Powrót do Szkolnych Kół Sportowych – szukanie talentów sportowych. W szkole istnieje Ludowy	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość wybudowanej hali

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
					Uczniowski Klub Sportowy. Zapotrzebowanie środowiska lokalnego na tego typu lokal o różnorodnych możliwościach wykorzystania.			
Nr 24	Wykonanie placu parkingowego koło budynku Domu Ludowego w Swarzowie	- wykonanie miejsc postojowych - pozostałe roboty	50 000,00 PLN	2018-2019	Inwestycja istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- ilość miejsc parkingowych
Nr 25	Budowa Świetlicy Wiejskiej w Wielopolu	- Budowa budynku świetlicy - Zagospodarowanie zewnętrzne wokół świetlicy, - Wyposażenie obiektu.	600 000, 00 PLN	2017-2018	Zadanie szczególnie istotne dla mieszkańców wsi Wielopole	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość budynku świetlicy - wielkość zagospodarowanego terenu wokół świetlicy
Nr 26	Zagospodarowanie terenu po dawnej wytwórni mas bitumicznych w miejscowości	- Oczyszczanie i wyrównanie terenu, - Zagospodarowanie terenu zielenią,	150 000, 00 PLN	2018-2019	Inwestycja istotna dla lokalnej społeczności	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość wyrównanego terenu - długość alejek i chodników

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
	Wielopole	- Wykonanie chodników i alejek, - Zamontowanie ławek i koszy na śmieci.						
Nr 27	Budowa dużej wielofunkcyjnej altany z grillem i sceną koncertową (na placu obok Domu Malarek w Zalipiu)	Budowa altany z grillem i sceną Zagospodarowanie terenu wokół altany	ok. 150 000,00 PLN	2017	Dom Malarek odwiedza corocznie 19 000 turystów. Odpowiednie zagospodarowanie terenu uatrakcyjni pobyt w Zalipiu. Organizowanie imprezy plenerowe wymaga każdorazowej budowy sceny, co wiąże się z dużymi kosztami.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość zagospodarowanego terenu - ilość wybudowanych altan
Nr 28	Remont Domu Malarek w Zalipiu	Ocieplenie ścian holu Sali widowiskowej, Sali wystawowej, zmiana posadzek, malowanie ścian.	150 000,00 PLN	2017-2018	Pomieszczenia są zimne, ściany zniszczone wymagają przeprowadzenia remontu. Dom Malarek odwiedza ok. 19 000 turystów	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość wymalowanych ścian - wielkość ocieplonych ścian - wielkość wymienionych

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020

Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
								posadzek
Nr 29	Budowa chodnika w Zalipiu.	Budowa chodnika dla pieszych od Straży Pożarnej w Zalipiu do krzyżówki pod Dom Malarek.	250 000,00 PLN	2018-2020	Budowa chodnika poprawi bezpieczeństwo mieszkańców, jak i turystów oraz wygląd estetyczny miejscowości Zalipie	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- długość wybudowanego chodnika
Nr 30	Odnowienie elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Zalipiu wraz z innymi robotami	- Odnowienie elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Zalipiu, - Remont budynku gospodarczego z przeznaczeniem na magazyn szkolny oraz szatnię dla klubu sportowego, - Zagospodarowanie terenu wokół szkoły i parking, droga dojazdowa do budynku gospodarczego. Aleje Wierzbowe jako nieodłączny element wiejskiego krajobrazu.	150 000,00 PLN	2018-2020	Wybór uzasadniam tym, że elewacja budynku szkoły wykonana została 25 lat temu. Widoczne są uszkodzenia tynku powstałe na skutek działań atmosferycznych. Zagospodarowanie terenu wokół budynku wpłynie w dużym stopniu na poprawę estetyki terenu.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość zagospodarowanego terenu - ilość odnowionych budynków
Nr 31	Budowa parkingu na wprost Straży Pożarnej przy	Budowa parkingu na wprost Straży Pożarnej wraz z alejkami spacerowymi. Obsada drzewek i	200 000, 00 PLN	2018-2020	Teren pod rewitalizację znajduje się przy wjeździe do	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- ilość miejsc parkingowych

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020

Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
	wjeździe do Zalipia	krzewów ozdobnych. Budowa Altanki wraz z ławkami i stołami. Oświetlenie terenu. Budowa ogrodzenia plebanii. Remont budynku gospodarczego			Zalipia obok kościoła i Straży Pożarnej co podniesie walory estetyczne miejscowości oraz zapewni wypoczynek mieszkańcom oraz turystom.			- wielkość zagospodarowanego terenu - ilość altan
Nr 32	Zagospodarowanie terenu wokół Przedszkola Publicznego w Zalipiu	- wyłożenie nawierzchnią poliuretanową placu zabaw, - wykonanie opaski wokół budynku przedszkola, - remont schodów wejściowych do budynku, - wykonanie chodników, - wykonanie miejsc parkingowych przed przedszkolem.	180 000,00 PLN	2017-2018	Inwestycja szczególnie istotna dla prawidłowego funkcjonowania placówki oraz dla mieszkańców Zalipia.	Gmina Olesno.	Gmina Olesno	- wielkość wyremontowanej nawierzchni - wielkość wyremontowanych schodów - ilość miejsc parkingowych

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
Nr 33	Remont remizy OSP Zalipie i zagospodarowanie terenu.	Wykonanie elewacji zewnętrznej budynku OSP, zagospodarowanie placu i wykonanie altanki.	220 000, 00 PLN	2018-2020	Budynek remizy wymaga wykonania elewacji wraz z ociepleniem, utwardzenie placu i wykonanie na tym altany, odnowienie placu przed budynkiem remizy.	Gmina Olesno	Gmina Olesno	- wielkość zagospodarowanego placu - wielkość elewacji zewnętrznej - ilość altan
Nr 34	Utworzenie zakładu przetwarzania i recyklingu tworzyw sztucznych oraz modernizacji i produkcji maszyn i urządzeń w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno 2016-2020 w miejscowości Ćwików, gm. Olesno	Realizacja przedsięwzięcia obejmuje: 1) Budowę Zakładu Przetwarzania i Recyklingu Tworzyw Sztucznych oraz modernizacji produkcji maszyn i urządzeń obejmującą hale produkcyjną oraz hale magazynowe. 2) Utworzenie Ośrodka Badawczo-Rozwojowego B+R z biurem zarządzania innowacyjnym systemem w zakresie wypracowywania i wdrażania innowacyjnych maszyn i urządzeń do produkcji i recyklingu tworzyw sztucznych.	17 812 168,12	2017-2019	Projekt będzie miał funkcję ogólnogminną i będzie służył uzyskaniu pozytywnych wskaźników weryfikujących wyprowadzenie całego obszaru kryzysowego wyłoniętego w ramach delimitacji na terenie gminy Olesno. Dotyczy to głównie utworzenia nowych miejsc pracy, podniesienia jakości życia rodzin, a także wzmocnieniem potencjału gospodarczego i	Firma GT – MAQUINARIAS Patrycja Tobera Ul. Za Skłonem 6B/13 30-240 Kraków	Firma GT – MAQUINARIAS Patrycja Tobera Ul. Za Skłonem 6B/13 30-240 Kraków	- wielkość wybudowanego zakładu - ilość wybudowanych stacji transformatorowej - wielkość zagospodarowanego terenu

ZADANIA INWESTYCYJNE GMINY OLESNO do realizacji w latach 2016 - 2020								
Nr zad.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźniki
		3) Wybudowanie stacji transformatorowej. 4) Zagospodarowanie części terenu na plac manewrowy, parking, utworzenie komunikacji wewnętrznej z uwzględnieniem małej architektury, ogrodzenie terenu.			rozwojowego całej gminy Olesno. Projekt wpisuje się zarówno w sferę gospodarczą rewitalizacji, jak i generuje efekty w sferze społecznej.			
RAZEM					54 097 235,35 PLN			

8.4.3 Powiązanie zadań inwestycyjnych z zadaniami społecznymi

ZADANIA SPOŁECZNE ZADANIA INWESTYCYJNE	Grupa Weselna	Utworzenie „Spółdzielni Socjalnej w Brniu”	Gospodarstwo wędkarskie
1) Zagospodarowanie placu przy Domu Ludowym w miejscowości Adamierz wraz z wykonaniem placu parkingowego	+	+	+
2) Zagospodarowanie stawu wiejskiego w miejscowości Adamierz	+	+	+
3) Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w miejscowości Adamierz		+	+
4) Budowa bloku socjalnego w Brniu	+	+	+
5) Odtworzenie „Okopów szwedzkich” i przekazanie obiektu zabytkowego do użytkowania w formie „Stanicy Rowerowej”.	+		+
6) Ścieżki rowerowe na terenie Gminy Olesno ze Stacją Rowerową na Okopach Szwedzkich	+	+	+
7) Wykonanie siłowni i placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Podborzu	+	+	+
8) Przebudowa drogi powiatowej Nr 1314		+	+

Podborze-Smęgorzów			
9) Wyremontowanie pomnika poległych w Ćwikowie	+		
10) Odnowienie elewacji budynku szkoły w Ćwikowie wraz z innymi robotami	+	+	+
11) Odnowienie elewacji budynku wiejskiego w Dąbrówce Gorzyckiej i wykonanie placu parkingowego	+		
12) Odnowienie centrum sportowego z zagospodarowanie budynków po starym SKR i budynkach po folwarku w Dąbrówkach Breńskich.		+	+
13) Park spacerowo – wypoczynkowy i parking przy remizie OSP w Dąbrówkach Breńskich	+		
14) Parking przy kościele i przy cmentarzu w Dąbrówkach Breńskich		+	+
15) Rewitalizacja parku w Niwkach	+	+	+
16) Zagospodarowanie terenu pomiędzy biblioteką a blokiem nauczyciela w Oleśnie		+	+
17) Roboty remontowe Kościoła Parafialnego w Oleśnie	+		+
18) Odnowienie elewacji budynku Szkoły Podstawowej w Oleśnie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół placówki.	+	+	+

19) Wykonanie ciągu pieszo-rowerowego na odcinku drogi gminnej Olesno – Adamierz	+		+
20) Wykonanie parkingu i odnowienie ogrodzenia koło Przedszkola Publicznego w Oleśnie		+	+
21) Budowa parkingu przy Kaplicy w Oleśnicy wraz z zagospodarowaniem terenu przy ŚDS oraz modernizacja boiska sportowego		+	+
22) Replika średniowiecznej wioski we wsi Oleśnica		+	+
23) Remont Świątlicy Wiejskiej w Oleśnicy		+	+
24) Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Pilczy Żelichowskiej			+
25) Wykonanie placu parkingowego koło budynku Domu Ludowego w Swarzowie		+	
26) Budowa Świątlicy Wiejskiej w Wielopolu		+	+
27) Zagospodarowanie terenu po dawnej wytwórni mas bitumicznych w miejscowości Wielkopole		+	+
28) Budowa dużej wielofunkcyjnej altany z grillem i sceną koncertową na placu obok Domu Malarek w Zalipiu		+	+
29) Budowa chodnika w Zalipiu od Remizy OSP do Domu Malarek.			
30) Remont Domu Malarek w Zalipiu			
31) Budowa parkingu na wprost Straży Pożarnej przy wjeździe do Zalipia			+

32) Remont remizy OSP Zalipie i zagospodarowanie terenu		+	+
33) Zagospodarowanie terenu wokół Przedszkola Publicznego w Zalipiu		+	+
34) Modernizacja boiska sportowego w Zalipiu		+	
35) „Rewitalizacja obiektu przemysłowego po byłej mieszalni pasz w miejscowości Olesno, z przeznaczeniem na Zakład Przetwarzania Tworzyw Sztucznych, produkcja wyrobów foliowych w oparciu o recykling”			
36) Budowa zakładu recyklingu w miejscowości Ćwików		+	+

Zadania inwestycyjne z pozycji 1-34, o **łącznych szacunkowych kosztach 54 097 235,35 PLN** winny być zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji uwzględnione w wieloletniej prognozie finansowej gminy Olesno, o której mowa w art. 226 ust 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

Powyższe działania przyniosą trwałe efekty dla mieszkańców gminy w postaci podniesienia atrakcyjności turystycznej regionu, a co za tym idzie zwiększenie poziomu korzyści gospodarczych gminy. Działania prowadzić powinny do wzrostu aktywności gospodarczej i społecznej partnerów regionalnych oraz generować docelowo zwiększenie zatrudnienia w regionie, co wpłynie korzystnie także na zniwelowanie różnic w rozwoju społeczno-gospodarczym pomiędzy regionami i w ramach regionów.

ROZDZIAŁ IX

RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY BORZĘCIN

Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych w Gminie Olesno z sytuacji kryzysowej jest procesem długotrwałym i wymagającym znacznych nakładów finansowych na realizację poszczególnych projektów. Gmina Olesno planuje wykonanie wyszczególnionych w dokumencie inwestycji w oparciu m.in. o zewnętrzne środki finansowe (stawiając nacisk na bezzwrotne dotacje), jak również o środki własne. W chwili zakończenia prac nad niniejszym dokumentem Polska znajduje się w okresie przejściowym, w którym środki z perspektywy budżetowej na lata 2014 – 2020 nie zostały jeszcze uruchomione. W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020 działania rewitalizacyjne przyporządkowane są do osi priorytetowej 11. Duży potencjał niesie ze sobą perspektywiczne zaangażowanie w rewitalizację innych partnerów, angażując tym samym dodatkowy kapitał i rozkładając ciężar finansowy rewitalizacji na różne podmioty.

Do głównych źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych należą przede wszystkim:

- środki własne podmiotów realizujących inwestycje,
- bezzwrotne dotacje z funduszy europejskich,
- zwrotne instrumenty finansowania, jak np. inicjatywa JESSICA,
- dotacje celowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- dotacje i pożyczki z Funduszu Ochrony Środowiska,
- kredyty i pożyczki komercyjne.

Finansowanie działań w ramach *Narodowego Planu Rewitalizacji* będzie pochodzić z następujących źródeł, dedykowanych w całości lub częściowo celom rewitalizacji:

- a) **Publicznych wspólnotowych** (Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych: EFRR, EFS i Funduszu Spójności, w ramach programów regionalnych

i krajowych, w tym także sukcesywne zasilanie środkami pochodzącymi ze spłaty pożyczek udzielonych w ramach instrumentu Jessica).

Przyjmując, że na wsparcie rewitalizacji zostanie przeznaczona część środków w ramach określonych priorytetów inwestycyjnych (w zależności od charakteru priorytetu), szacunkowo w poszczególnych obszarach wsparcia na NPR zostaną wydatkowane kwoty:

- technologie informacyjno-komunikacyjne (wsparcie jako element szerszych przedsięwzięć na rewitalizowanych obszarach) – ok. 200 mln EUR,
- gospodarka niskoemisyjna – ok. 1,7 mld EUR,
- środowisko i kultura – ok. 600 mln EUR,
- transport – ok. 300 mln EUR,
- rynek pracy i przedsiębiorczość – ok. 2mld EUR,
- włączenie społeczne, w tym dostęp do usług publicznych– ok. 2 mld EUR,
- edukacja – ok. 200 mln EUR.

Powyższe kwoty mają charakter indykatywny, biorąc pod uwagę fakt, iż negocjacje programów krajowych i regionalnych nie zakończyły się. Niemniej jednak, zsumowanie powyższych szacunków przewyższa kwotę 25 mld zł.

- b) **Publicznych krajowych** – istniejących instrumentów i źródeł (poprzez terytorialne profilowanie - ukierunkowywanie na obszary zdegradowane istniejących instrumentów różnych polityk dotyczących m.in. wykluczenia społecznego, edukacji, infrastruktury, środowiska, kultury, zabytków, mieszkalnictwa itd.) oraz sukcesywnie tworzonych nowych (w tym obejmujących instrumenty inżynierii finansowej). Wolumen środków i identyfikacja źródeł określane będą w ramach prac i uzgodnień międzyresortowych indywidualnie dla poszczególnych instrumentów.
- c) **Prywatnych**, m.in. poprzez tworzenie zachęt do inwestowania na obszarach zdegradowanych oraz poprzez upowszechnianie formuły PPP.

Dla zwiększania skali działań rewitalizacyjnych rozbudowywana będzie oferta instrumentów finansowych (zwrotnych). Dlatego w projektowaniu zasad instrumentów zwrotnych w nowej perspektywie budżetowej będzie kładziony akcent na możliwość szerokiego zastosowania ich na rzecz działań rewitalizacyjnych.

9.1 ZADANIA SPOŁECZNE, INWESTYCYJNE – źródła finansowania

Zadania społeczne gminy Olesno do realizacji w latach 2016 - 2020												
Numer zadania	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys Do zakresu rzeczowego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Powiązania krzyżowe projektu Z projektem inwestycyjnym	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Źródła finansowania
Nr 1	Grupa weselna	Koło gospodyń z Podborza	Stowarzyszenie	Mieszkanki (mieszkańcy) sołectw Breń i podborze	Aktywizacja społeczno – zawodowa mieszkańców. Dodatkowe zajęcia i dochody.	Przeszkolenie uczestników w organizacji uroczystości weselnych – tradycyjnych i świadczenie takich usług. Zakup strojów i urządzeń.	100 000	2017-2022	Wykorzystanie pałacu w Brniu do celów organizacji imprez. Aktywizacja społeczności.	Rewitalizacja dotyczy ludzi. Aktywne społeczeństwo to prawdziwy sukces rewitalizacji.	Koło gospodyń z Podborza	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 - po wiedza, edukacja, rozwój 2014 -2020 - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego 2016-2020 - program fundusz inicjatyw obywatelskich (fio) na lata 2014-2020 - programy bilateralne - fundacje krajowe i zagraniczne - fundusze norweskie i eog

Zadania społeczne gminy Olesno do realizacji w latach 2016 - 2020

Numer zadania	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys Do zakresu rzeczowego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Powiązania krzyżowe projektu Z projektem inwestycyjnym	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Źródła finansowania
												- szwajcarski mechanizm finansowy - finansowanie społecznościowe cf / crowdfunding - środki własne
Nr 2	Utworzenie „spółdzielni socjalnej w Brniu”	Sołectwo Breń	Gmina Olesno, powiat dąbrowski, powiatowy urząd pracy	Mieszkańcy sołectwa Breń i podborze, osoby wykluczone społecznie, długotrwale bezrobotni.	Aktywizacja społeczności. Zdobywanie kwalifikacji i umiejętności. Poprawa jakości życia.	Utworzenie spółdzielni socjalnej, której celem będzie działalność ‘ogrodnicza’, utrzymanie zabytkowego drzewostan.	180 000	2017-2022	Rewitalizacja zaniedbanych obiektów zabytkowych, park w Brniu, aleja lipowa,	Stworzenie podmiotu aktywnie zajmującego się zabytkowym drzewostanem. Aktywizacja społeczności.	Sołectwo Breń	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 - po wiedza, edukacja, rozwój 2014 -2020 - program fundusz inicjatyw obywatelskich (fio) na lata 2014-2020 - programy bilateralne - fundacje krajowe i zagraniczne

Zadania społeczne gminy Olesno do realizacji w latach 2016 - 2020

Numer zadania	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys Do zakresu rzeczowego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Powiązania krzyżowe projektu Z projektem inwestycyjnym	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Źródła finansowania
												- fundusze norweskie i eog - szwajcarski mechanizm finansowy - finansowanie społecznościowe cf / crowdfunding - środki własne
Nr 3	Gospodarstwo wędkarskie	Zsp w Brniu	Starostwo powiatowe, stowarzyszenie Powiśle dąbrowskie ar	Mieszkańcy Brnia i Podborza, miłośnicy wędkarstwa	Zagospodarowanie stawów rybnych (nieczynnych) i wykorzystanie urzędzeń. Aktywizacja społeczna – przemysł czasu wolnego.	Zagospodarowanie nieczynnych stawów rybnych i przeznaczenie ich do wędkowania	300 000	2017-2022	Wykorzystanie stawu do połowu ryb, aktywizacja społeczna.	Zagospodarowanie stawów pozwoli je wykorzystać do celów rekreacji	Zsp w Brniu	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 - po wiedza, edukacja, rozwój 2014 -2020 - program fundusz inicjatyw obywatelskich (fio) na lata 2014–2020 - programy bilateralne - fundacje krajowe i

Zadania społeczne gminy Olesno do realizacji w latach 2016 - 2020												
Numer zadania	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys Do zakresu rzeczowego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Powiązania krzyżowe projektu Z projektem inwestycyjnym	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Źródła finansowania
												zagraniczne - fundusze norweskie i eog - szwajcarski mechanizm finansowy - finansowanie społecznościowe cf / crowdfunding - środki własne
Razem										580 000,00 pln		

Uwaga: zadania społeczne są realizowane w ramach tzw. cross-financingu - finansowania krzyżowego lub hybrydowego (dotacje + PPP + sponsoring) na terenie całego obszaru zdegradowanego objętego obszarem rewitalizacji. Zadań społecznych nie wpisujemy do Wieloletniej Prognozy Finansowej, gdyż ich budżety konstruowane są w sposób neutralny do indywidualnego wskaźnika zadłużenia Gminy Olesno.

Powiązanie z budżetem Gminy Olesno wynika wyłącznie z rocznych budżetów JST takich jak: szkoły, przedszkola, Gminnego Domu Kultury i Integracji, Biblioteki, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pozostałe środki pochodzą z pozyskanych dotacji celowych, ze sponsoringu, PPP lub wpływów własnych uzyskanych w poszczególnych projektach.

Numer zadania	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Łączny koszt przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Zgłaszający zadanie	Źródła finansowania
Nr 1	Zagospodarowanie placu przy domu ludowym w miejscowości Adamierz	500 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego - programy ministra sportu i turystyki - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - budżet gminy Olesno
Nr 2	Zagospodarowanie stawu wiejskiego w miejscowości Adamierz	150 000,00	2019-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej

					- fundacje krajowe i zagraniczne
Nr 3	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w miejscowości Adamierz	300 000,00	2018-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - krajowy fundusz drogowy - krajowe środki publiczne - budżet gminy Olesno
Nr 4	Rewitalizacja hodowli ryb w Brniu	900 000,00	2018-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - fundacje krajowe i zagraniczne
Nr 5	Budowa bloku socjalnego w Brniu	1 300 000,00	2018-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego

					2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 - fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 6	Odtworzenie „okopów szwedzkich” i przekazanie obiektu zabytkowego do użytkowania w formie „stancji rowerowej”	500 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego 2016-2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 – 2020 - fundacje krajowe i zagraniczne - środki własne
Nr 7	Przebudowa drogi powiatowej nr 1314 Podborze-Smęgorzów	3 000 000,00	2017	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - krajowy fundusz drogowy

					- krajowe środki publiczne - budżet gminy Olesno
Nr 8	Wyremontowanie pomnika poległych w Ćwikowie	50 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa: dziedzictwo regionalne - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - fundusz termomodernizacji i remontu - ebi - mf eog i nmf - fundacje krajowe i zagraniczne - budżet gminy Olesno
Nr 9	Odnowienie elewacji budynku szkoły w Ćwikowie wraz z innymi robotami	150 000,00	2018-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na

					lata 2014-2020 - fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 10	„budowa inteligentnego centrum zarządzania logistyką składowania i dystrybucji innowacyjnych technologii i elektronarzędzi dla branży samochodowej i ogrodniczej Integralną częścią centrum będzie prowadzenie recyklingu elektronarzędzi i sprzętu agd zgodnie z normami UE”	9 925 859,85	Ii/iii kwartał 2017 – ii/iii kwartał 2019	Firma handlowo - usługowa max import – export Ewelina Stefańska Proszówki 34 32-700 Bochnia	Regionalny program operacyjny województwa małopolskiego na lata 2014-2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej Działanie 11.2. Odnowa obszarów wiejskich Działanie 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy małopolski Oś priorytetowa iii: przedsiębiorcza małopolska Działanie: 3.4 rozwój i konkurencyjność małopolskich mśp Poddziałanie: 3.4.4 dotacje dla mśp Program operacyjny inteligentny rozwój 2014 - 2020 Oś priorytetowa iii: wsparcie inwestycji w przedsiębiorstwach Działanie 3.2. Wsparcie wdrożeń wyników prac b+r Poddziałanie 3.2.2. Kredyt na innowacje Program cosme – program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014 – 2020

Nr 11	Odnowienie elewacji budynku wiejskiego w dąbrówce gorzyckiej i wykonanie placu parkingowego	170 000,00	2018-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 - fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 12	Odnowienie centrum sportowego z zagospodarowaniem budynków po starym skr i budynkach po folwarku	260 000,00	2017/2018-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - Działanie 11.2. Odnowa obszarów wiejskich - Działanie 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy małopolski - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - fundusz termomodernizacji i remontu - pfron - budżet gminy Olesno

Nr 13	Park spacerowo – wypoczynkowy i parking przy remizie osp w dąbrówkach breńskich	200 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 - fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 14	Parking przy kościele i przy cmentarzu w dąbrówkach breńskich	180 000,00	2016-2017	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego 2016-2020 - fundusz kościelny - po wiedza edukacja rozwój 2014 – 2020 - fundacje krajowe i zagraniczne - środki własne
Nr 15	Rewitalizacja parku w Niwkach	250 000, 00	2017-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020

					11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - pfron - mf eog i nmf - szwajcarski mechanizm finansowy - fundusz wyszehradzki - fundacje krajowe i zagraniczne - programy bilateralne rp - budżet gminy Olesno
Nr 16	Zagospodarowanie terenu pomiędzy biblioteką a blokiem nauczyciela w Oleśnie	400 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki

					wodnej - fundusz termomodernizacji i remontu - pfron - budżet gminy Olesno
Nr 17	Roboty remontowe kościoła parafialnego w Oleśnie	1 500 000,00	2017-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego 2016-2020 - fundusz kościelny - po wiedza edukacja rozwój 2014 – 2020 - fundacje krajowe i zagraniczne - środki własne
Nr 18	Odnowienie elewacji budynku szkoły podstawowej w Oleśnie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół placówki	300 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 - fundusze inwestycyjne

					- fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 19	Wykonanie ciągu pieszo-rowerowego na odcinku drogi gminnej Olesno - Adamierz	300 000,00	2018-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - krajowy fundusz drogowy - krajowe środki publiczne - budżet gminy Olesno
Nr 20	„rewitalizacja obiektu przemysłowego po byłej mieszalni pasz w miejscowości Olesno, z przeznaczeniem na zakład przetwarzania tworzyw sztucznych produkcja wyrobów foliowych w oparciu o recykling”	11 189 207,38	Ii kwartał 2017 – I kwartał 2019	Firma Produkcyjno – handlowa „marju” Mariusz Malinowski	Regionalny program operacyjny województwa małopolskiego na lata 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej Działanie 11.2. Odnowa obszarów wiejskich Krajowe inteligentne specjalizacje (kis): Surowce naturalne i gospodarka odpadami Kis 11. Minimalizacja wytwarzania odpadów, w tym niezdających się do przetworzenia oraz wykorzystanie materiałowe i energetyczne odpadów (recykling i inne metody odzysku) oraz regionalne inteligentne specjalizacje województwa małopolskiego: gospodarka odpadami; 4.6.1 minimalizacja wytwarzania odpadów (m.in. Produkcja bezodpadowa lub niskoodpadowa), 4.6.3 innowacyjne technologie odzysku, w tym recykling - fundusze venture capital - kredyt inwestycyjny ze środków europejskiego banku inwestycyjnego: - kredyt bankowy: - emisja obligacji prywatnych pod wybrany fundusz inwestycyjny:

					- środki własne inwestora
Nr 21	Budowa parkingu przy kaplicy w Oleśnicy	160 000, 00	Sierpień 2017-listopad 2017	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego 2016-2020 - fundusz kościelny - po wiedza edukacja rozwój 2014 – 2020 - fundacje krajowe i zagraniczne - środki własne
Nr 22	Replika średniowiecznej wioski we wsi Oleśnica	Koszt budowy 1 szt. Chaty z wyposażeniem ok. 100 000 Minimum 5 chat = 500 000, 00	Marzec 2017 – listopad 2017	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - fundusz termomodernizacji i remontu - pfron

					- ebi - mf eog i nmf - szwajcarski mechanizm finansowy - fundusz wyszehradzki - fundacje krajowe i zagraniczne - programy bilateralne rp - budżet gminy Olesno
Nr 23	Rozbudowa szkoły podstawowej w Pilczy Żelichowskiej	2 000 000,00	2018-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - fundusz termomodernizacji i remontu - pfron - fundacje krajowe i zagraniczne - programy bilateralne rp - budżet gminy Olesno
Nr 24	Wykonanie placu parkingowego koło	50 000,00	2018-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego

	budynku domu ludowego w Swarzowie				2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej Działanie 11.2. Odnowa obszarów wiejskich Działanie 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy małopolski 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego 2016-2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 – 2020 - fundacje krajowe i zagraniczne - środki własne
Nr 25	Budowa świetlicy wiejskiej w Wielopolu	600 000, 00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - fundusz termomodernizacji i remontu- pfron - krajowe środki publiczne - budżet gminy Olesno
Nr 26	Zagospodarowanie terenu po dawnej wytwórni mas bitumicznych w miejscowości Wielopole	150 000, 00	2018-2019	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020

					11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 27	Budowa dużej wielofunkcyjnej altany z grillem i sceną koncertową (na placu obok domu malarek w Zalipiu)	150 000, 00	2017	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 - fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 28	Remont domu malarek w Zalipiu	150 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej Działanie 11.2. Odnowa obszarów wiejskich Działanie 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy małopolski - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020

					- fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 29	Budowa chodnika w Zalipiu	250 000,00	2018-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 1 oś priorytetowa: gospodarka wiedzy - program operacyjny inteligentny rozwój 2014 – 2020 - program cosme program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 - fundusze inwestycyjne - fundusze venture capital (vc) - środki własne
Nr 30	Odnowienie elewacji budynku szkoły podstawowej w Zalipiu wraz z innymi robotami	150 000,00	2018-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej

					- fundusz termomodernizacji i remontu - pfron - budżet gminy Olesno
Nr 31	Budowa parkingu na wprost straży pożarnej przy wjeździe do Zalipia	200 000, 00	2018-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej 6 oś priorytetowa dziedzictwo regionalne - fundacje krajowe i zagraniczne - środki własne
Nr 32	Zagospodarowanie terenu wokół przedszkola publicznego w Zalipiu	180 000,00	2017-2018	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - fundusz termomodernizacji i remontu - pfron - budżet gminy Olesno
Nr 33	Remont remizy osp Zalipie i zagospodarowanie terenu.	220 000, 00	2018-2020	Gmina Olesno	- regionalny program operacyjny województwa małopolskiego 2014 – 2020

					11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej - program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 - po wiedza edukacja rozwój 2014 - 2020 - programy ministra kultury i dziedzictwa narodowego - narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej - fundusz termomodernizacji i remontu - pfron - środki własne
Nr 34	Utworzenie zakładu przetwarzania i recyklingu tworzyw sztucznych oraz modernizacji i produkcji maszyn i urządzeń w ramach gminnego programu rewitalizacji gminy Olesno 2016-2020 w miejscowości Ćwików, gm. Olesno	17 812 168,12	2017-2019	Firma GT – maquinasias Patrycja Tobera Ul. Za skłómem 6b/13 30-240 Kraków	Regionalny program operacyjny województwa małopolskiego na lata 2014-2020 11 oś priorytetowa: rewitalizacja przestrzeni regionalnej Działanie 11.2. Odnowa obszarów wiejskich Krajowe inteligentne specjalizacje (kis): Surowce naturalne i gospodarka odpadami Kis 11. Minimalizacja wytwarzania odpadów, w tym niezdalnych c przetworzenia oraz wykorzystanie materiałowe i energetyczne od (recykling i inne metody odzysku) oraz regionalne inteligentne sp małopolski: gospodarka odpadami; 4.6.1 minimalizacja wytwarza (m.in. Produkcja bezodpadowa lub niskoodpadowa), 4.6.3 innowa technologie odzysku, w tym recykling - fundusze venture capital - kredyt inwestycyjny ze środków europejskiego banku inwestycyjnego:

					- kredyt bankowy: - emisja obligacji prywatnych pod wybrany fundusz inwestycyjny: - środki własne inwestora
Razem		54 097 235,35			

Warunkiem realizacji zadań inwestycyjnych jest uzyskanie wszystkich wymaganych pozwoleń i uzgodnień administracyjnych.

Działania inwestycyjne wskazane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji obejmują istniejące obiekty lub zagospodarowane tereny.

W trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji będą uwzględniane następujące kwestie:

- ochrona środowiska i przyrody, w szczególności poprzez zapewnienie ochrony gleby, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych oraz zapewnienie oszczędnego korzystania z terenu,
- prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew lub krzewów na terenach zieleni lub zadrzewionych będą wykonywane w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom,
- w przypadku występowania chronionych gatunków roślin lub miejsc dogodnych dla bytowania zwierząt, z którymi kolidowałaby dana inwestycja zostanie uzyskane odpowiednie zezwolenie na odstąpienie od zakazów, wydawanych w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

W odniesieniu do zadań z zakresu termomodernizacji budynków, zostanie uwzględniona potrzeba sporządzenia ekspertyz ornitologicznych i chiropterologicznych. W przypadku stwierdzenia obecności takich gatunków prace będą prowadzone poza ich okresem lęgowo-rozrodczym lub w zależności od potrzeby zostaną zapewnione siedliska zastępcze, ewentualnie uzyskane odpowiednie zezwolenie na odstąpienie od zakazów, wydawanych w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

9.2 Powiązanie zadań inwestycyjnych i społecznych z Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Olesno na lata 2015-2023.

Wieloletnia Prognoza Finansowa zawiera prognozę przychodów i wydatków dla jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Olesno w perspektywie kilku lat. Dokument zawiera przykładowe zadania do realizacji przez Gminę Olesno w perspektywie finansowej 2015-2023.

Zadania inwestycyjne i społeczne wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno na lata 2016-2020, winny być wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej, albo w cyklu tworzenia budżetów jednorocznych na kolejne lata 2017-2020, albo w przypadku zadań mających wymiar ponadroczny, winny być wpisane całościowo w roku 2017, z pełnymi konsekwencjami, dla wskaźników efektywności budżetowej w okresie obowiązywania GPR, a w przypadku, kiedy spłata zaciągniętych zobowiązań przekroczy rok 2020 w dłuższym horyzoncie czasowym. W przypadku zadań inwestycyjnych, które nie będą mogły być powiązane z Wieloletnią Prognozą Finansową należy je w procesie ewaluacji i uaktualniania Gminnego Programu Rewitalizacji, wykreślić.

Zadania społeczne winny być wpisane w rocznych programach działania Jednostek Samorządu Terytorialnego i być powiązane z Wieloletnią Prognozą Finansową w wymiarze jednorocznych budżetów opracowywanych dla Gminy Olesno na lata 2017-2020.

ROZDZIAŁ X

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA: MECHANIZMY WŁĄCZANIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Olesno na lata 2016 - 2020 został opracowany metodą partycypacji społecznej przy dużym zaangażowaniu mieszkańców Gminy Olesno, a także radnych, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz liderów opinii publicznej. Takie podejście ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych a także świadomości i gotowości działania na obszarach objętych Programem Rewitalizacji.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Spotkania konsultacyjne odbyły się w następujących terminach:

- 1.04.2016 r. w Świetlicy Urzędu Gminy w Oleśnie
- 1.07.2016 r. w Świetlicy Urzędu Gminy w Oleśnie

Spotkanie konsultacyjne 1.04.2016r.

dot. wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Olesno

Uczestnicy: mieszkańcy gminy Olesno, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, proboszczowie parafii.

Tematyka: Idea rewitalizacji, wizja Gminy Olesno, misja Gminy Olesno, cele rewitalizacji, proponowane zadania inwestycyjne i społeczne.

Spotkanie konsultacyjne 7.04.2016r.

dot. omówienia i ocenę propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Olesno

Uczestnicy: mieszkańcy gminy Olesno, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, proboszczowie parafii.

Tematyka: Poziom dostępności funduszy zewnętrznych dla samorządów terytorialnych do 2030 r., schemat logiczny prac nad programem rewitalizacji, wizja rewitalizacji, misja rewitalizacji, cele, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, zadania inwestycyjne i zadania społeczne.

ROZDZIAŁ XI

SYSTEM WDRAŻANIA GPR

Do głównych zadań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno należy m.in. powołanie do funkcjonowania Zespołu odpowiedzialnego za koordynowanie i zarządzanie rewitalizacją w ramach struktur Urzędu Gminy Olesno.

Zespół ten będzie odpowiadał za wykonanie następujących działań:

- zorganizowanie systemu sterowania i zarządzania procesem,
- prowadzenie akcji promocyjnej rewitalizacji,
- składanie wniosków i pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz zapewnienie środków w budżecie gminy,
- stworzenie struktur organizacyjnych umożliwiających współpracę pomiędzy partnerami Programu Rewitalizacji,
- opracowanie systemu monitorowania Programu Rewitalizacji przez społeczność lokalną.

Kolejnym etapom Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy powinna towarzyszyć transparentność dla stworzenia przestrzeni wymiany informacji oraz opinii o poszczególnych działaniach i prowadzonych akcjach (w formie spotkań, publikacji w miejscowej prasie, stworzeniu platformy internetowej).

Zespół koordynujący Program Rewitalizacji powinien umożliwić prowadzenie:

- doradztwa dla właścicieli prywatnych i zbiorowych;
- warsztatów włączających w proces decyzyjny społeczność lokalną i fachowców różnych dziedzin;
- budowania tożsamości lokalnej z Programem Rewitalizacji.

Oddziaływanie Programu Rewitalizacji powinno spełniać nie tylko działania merytoryczne, ale również podnosić społeczne utożsamianie się z kierunkami i działaniami prowadzonymi przez Zespół koordynujący samym procesem.

Planowane zadania będące pojedynczymi elementami układać się muszą w kolejne kroki, które doprowadzić mają do polepszenia życia mieszkańców i stworzenia nowej przestrzennej wartości gminy.

Ponieważ finansowanie koncepcji obszaru operacyjnego Gminy Olesno nie pokryje wszystkich potrzeb, konieczne będzie w następnym etapie programowania rewitalizacji przygotowanie realnego programu finansowania, w tym kompleksowego pakietu finansowego z różnych puli programów pomocowych i własnych, tak aby możliwe stało się zrealizowanie zamierzonych przedsięwzięć. Przewiduje się źródła wsparcia finansowego rewitalizacji z różnych środków – funduszy strukturalnych UE 2014-2020, PPP, budżetu gminy, regionu, pożyczek i kredytów, obligacji, a także środków własnych lokalnych partnerów, których projekty zostały ujęte w programie.

Bezwzględny priorytet w realizacji otrzymają projekty dofinansowane z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej 2014-2020, dotacji i środków zewnętrznych.

Dla skutecznego monitorowania należy:

- ⇒ Określić wskaźniki zasadnicze dla rewitalizacji gminy. Dzięki temu uzyskamy parametry początkowe, od których będzie można rozpocząć przygotowanie bazy danych pierwotnych, umożliwiających określenie wskaźników kontroli skuteczności realizacji,
- ⇒ Zarejestrować pierwotny obraz struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, aby zobrazować przemiany jakie zajądą w trakcie rewitalizacji. Stanowić on będzie podstawę określenia wskaźników pomiaru rozwoju rewitalizacji.

W celu efektywnego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych w Gminie Olesno, monitorowane będą wydatki, jak i efekty rzeczowe przedsięwzięć przez realizatorów projektów. Monitorowanie to winno obejmować zbieranie, raportowanie i interpretowanie danych opisujących postęp i efekty realizowanego projektu. Monitoring finansów pozwoli na zebranie informacji o finansowych aspektach realizacji programu. Ponadto przynajmniej raz w roku powinna być dokonywana kontrola społeczna będąca monitoringiem społecznym nad przebiegiem działań rewitalizacyjnych.

Promowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla dotarcia do szerokiego grona partnerów projektów. W ramach promocji zostaną wykorzystane następujące sposoby przekazywania informacji:

- strona internetowa Urzędu Gminy; zawierająca informacje o GPR, ujętych w nim projektach, wkładzie Unii Europejskiej w realizowane przedsięwzięcia,

- plakaty, biuletyny i foldery o wykonywaniu konkretnych zadań,
- spotkania z potencjalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi w projektach.

11.1 SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

W tym momencie w Gminie Olesno nie będzie tworzona Specjalna Strefa Rewitalizacji /SSR/. Jeżeli w terminie późniejszym zajdzie konieczność utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji wprowadzana ona zostanie w drodze uchwały, będącej aktem prawa miejscowego w określonej w ustawie procedurze. Uchwała w każdym przypadku obowiązywać będzie czasowo, na okres do 10 lat. W przypadku, gdy założone w programie rewitalizacji działania inwestycyjne będą możliwe do wykonania bez uchwalania aktu planistycznego (np. wyłącznie remonty, przebudowy istniejącej tkanki budowlanej, dróg publicznych, przestrzeni publicznych), lub będą zgodne z obowiązującym planem miejscowym, uchwała SSR pozostanie jedynym aktem prawnym wydawanym w procesie rewitalizacji.

11.2 OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) projekt niniejszego dokumentu zostanie przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania.

Przedsięwzięcia wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Olesno mogące potencjalnie mieć negatywnie oddziaływanie na środowisko wynikające z rozbudowy lub przebudowy mają charakter lokalny, a przy zastosowaniu działań minimalizujących będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska, nie wpłyną więc na wyraźne i trwałe pogorszenie stanu któregośkolwiek z komponentów środowiska.

Rewitalizacja obszarów czy dostosowanie obiektów do nowych funkcji wynika bardziej z rozwoju cywilizacyjnego, a nie z bezpośredniego wpływu wdrożenia Programu Rewitalizacji.

11.3 ZMIANY W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Olesno nie przewiduje wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olesno.

11.4 NIEZBĘDNE ZMIANY W MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Olesno nie przewiduje zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

ROZDZIAŁ XII

ZARZĄDZANIE, MONITORING, EWALUACJA GPR

Do głównych zadań Programu Rewitalizacji Gminy Olesno należy m.in. powołanie do funkcjonowania Zespołu odpowiedzialnego za koordynowanie i zarządzanie rewitalizacją w ramach struktur Urzędu Gminy Olesno.

Zespół ten będzie odpowiadał za wykonanie następujących działań:

- zorganizowanie systemu sterowania i zarządzania procesem,
- prowadzenie akcji promocyjnej rewitalizacji,
- składanie wniosków i pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz zapewnienie środków w budżecie gminy,
- stworzenie struktur organizacyjnych umożliwiających współpracę pomiędzy partnerami Programu Rewitalizacji,
- opracowanie systemu monitorowania Programu Rewitalizacji przez społeczność lokalną.

Kolejnym etapom Programu Rewitalizacji Gminy powinna towarzyszyć transparentność dla stworzenia przestrzeni wymiany informacji oraz opinii o poszczególnych działaniach i prowadzonych akcjach (w formie spotkań, publikacji w miejscowej prasie, stworzeniu platformy internetowej).

Zespół koordynujący Program Rewitalizacji powinien umożliwić prowadzenie:

- doradztwa dla właścicieli prywatnych i zbiorowych;
- warsztatów włączających w proces decyzyjny społeczność lokalną i fachowców różnych dziedzin;
- budowania tożsamości lokalnej z Programem Rewitalizacji.

Oddziaływanie Programu Rewitalizacji powinno spełniać nie tylko działania merytoryczne, ale również podnosić społeczne utożsamianie się z kierunkami i działaniami prowadzonymi przez Zespół koordynujący samym procesem.

Planowane zadania będące pojedynczymi elementami układać się muszą w kolejne kroki, które doprowadzić mają do polepszenia życia mieszkańców i stworzenia nowej przestrzennej wartości gminy.

Ponieważ finansowanie koncepcji obszaru operacyjnego Gminy Olesno nie pokryje wszystkich potrzeb, konieczne będzie w następnym etapie programowania rewitalizacji przygotowanie realnego programu finansowania, w tym kompleksowego pakietu finansowego z różnych puli programów pomocowych i własnych, tak aby możliwe stało się zrealizowanie zamierzonych przedsięwzięć. Przewiduje się źródła wsparcia finansowego rewitalizacji z różnych środków – funduszy strukturalnych UE 2014-2020, PPP, budżetu gminy, regionu, pożyczek i kredytów, obligacji, a także środków własnych lokalnych partnerów, których projekty zostały ujęte w programie.

Bezwzględny priorytet w realizacji otrzymają projekty dofinansowane z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej 2014-2020, dotacji i środków zewnętrznych.

Dla skutecznego monitorowania należy:

- ⇒ Określić wskaźniki zasadnicze dla rewitalizacji gminy. Dzięki temu uzyskamy parametry początkowe, od których będzie można rozpocząć przygotowanie bazy danych pierwotnych, umożliwiających określenie wskaźników kontroli skuteczności realizacji,
- ⇒ Zarejestrować pierwotny obraz struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, aby zobrazować przemiany jakie zajądą w trakcie rewitalizacji. Stanowić on będzie podstawę określenia wskaźników pomiaru rozwoju rewitalizacji.

W celu efektywnego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych w Gminie Olesno, monitorowane będą wydatki, jak i efekty rzeczowe przedsięwzięć przez realizatorów projektów. Monitorowanie to winno obejmować zbieranie, raportowanie i interpretowanie danych opisujących postęp i efekty realizowanego projektu. Monitoring finansów pozwoli na zebranie informacji o finansowych aspektach realizacji programu. Ponadto przynajmniej raz w roku powinna być dokonywana kontrola społeczna będąca monitoringiem społecznym nad przebiegiem działań rewitalizacyjnych.

Promowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla dotarcia do szerokiego grona partnerów projektów. W ramach promocji zostaną wykorzystane następujące sposoby przekazywania informacji:

- strona internetowa Urzędu Gminy Olesno; zawierająca informacje o GPR, ujętych w nim projektach, wkładzie Unii Europejskiej w realizowane przedsięwzięcia,
- plakaty, biuletyny i foldery o wykonywaniu konkretnych zadań,
- spotkania z potencjalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi w projektach.

Zarządzanie Programem Rewitalizacji obejmuje 5 poziomów:

POZIOM PIERWSZY:**Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenie rewitalizacji**

W przypadku, gdy gmina zamierza realizować zadania mające na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej, podejmuje działania zmierzające do wyznaczenia, w oparciu o dokładną diagnozę problemów społecznych, gospodarczych

i przestrzennych, stworzoną we współpracy ze społecznością terenów zdegradowanych oraz

z zaangażowaniem wszystkich interesariuszy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszar zdegradowany można wyznaczyć w przypadku występowania na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,

2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,

3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,

4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niesfunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Na tym poziomie Wójt powołuje zespół ds. rewitalizacji składający się z radnych, pracowników urzędu gminy, przedsiębiorców, właścicieli nieruchomości oraz liderów opinii publicznej.

Wybiera także firmę zewnętrzną, która pełni funkcję doradczą i koordynuje pracę zespołu ds. rewitalizacji, przeprowadza konsultacje społeczne połączone z badaniami ankietowymi liderów opinii publicznej i beneficjentów rewitalizacji, dokonuje diagnozy problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, zbiera i weryfikuje zadania inwestycyjne i społeczne oraz redaguje projekt programu rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji, polegają w szczególności na:

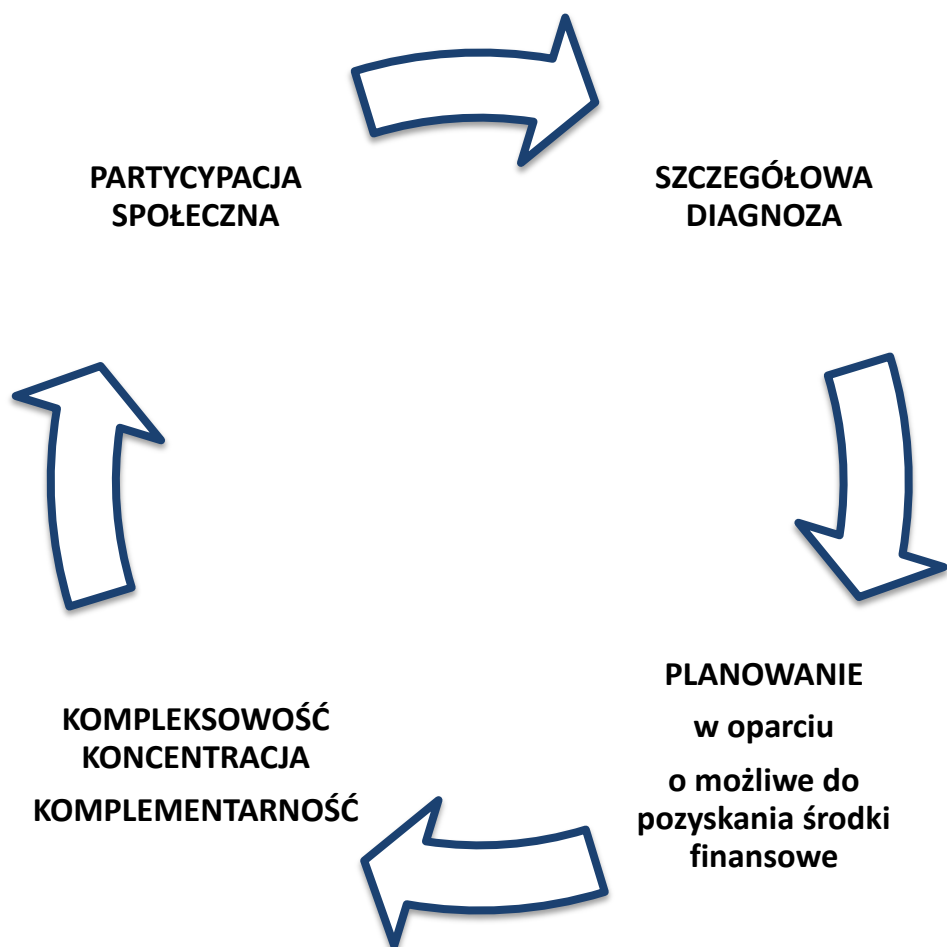
1) poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;

2) prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;

3) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;

- 4) zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- 5) wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- 6) zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Zasada tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Opracowanie własne

POZIOM DRUGI:

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji

1) Podjęcie UCHWAŁY o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z Art. 8. Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

1. W przypadku gdy gmina zamierza realizować zadania własne, o których mowa w art. 3 ust. 1, rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

2. W przypadku, gdy uchwała, o której mowa w ust. 1, podejmowana jest z inicjatywy rady gminy, powierza ona wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta przeprowadzenie konsultacji społecznych dotyczących projektu tej uchwały.

1.1 Przeprowadzenie w drodze ZARZĄDZENIA Wójta Gminy konsultacji społecznych projektu uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z Art. 11. Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji należy przygotować:

1. Wniosek o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zawiera wskazanie granic tych obszarów wykonane na mapie w skali co najmniej 1: 5000, sporządzonej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.2)).

2. Do wniosku załącza się ponadto diagnozę, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, potwierdzającą spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia.

3. Przed złożeniem wniosku, o którym mowa w ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta przeprowadza konsultacje społeczne projektu uchwały, o której mowa w art. 8, oraz wprowadza do niego zmiany wynikające z przeprowadzonych konsultacji.

4. Załącznikiem do uchwały, o której mowa w art. 8, jest mapa w skali co najmniej 1: 5000, sporządzona z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej, w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, na której wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

2) Podjęcie UCHWAŁY o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z Art. 17. pkt.1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

Rada gminy, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji.

2.1 Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji, kolejno:

1) ogłasza informację o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, w prasie lokalnej oraz przez obwieszczenie;

- 2) sporządza projekt gminnego programu rewitalizacji;
 - 3) przeprowadza konsultacje społeczne projektu gminnego programu rewitalizacji;
 - 4) występuje o zaopiniowanie projektu gminnego programu rewitalizacji (...)
- a) w każdym przypadku przez:
- zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
 - zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
 - właściwego wojewodę – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
 - właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
 - właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
 - właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
 - właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,
 - operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
 - Komitet Rewitalizacji, jeżeli został powołany,
- b) w przypadku gdy jest to uzasadnione specyfiką obszaru rewitalizacji przez:
- właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska – w zakresie form ochrony przyrody,
 - właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków – w zakresie form ochrony zabytków,
 - właściwego dyrektora urzędu morskiego – w zakresie zagospodarowania pasa technicznego, pasa ochronnego oraz morskich portów i przystani,
 - właściwy organ nadzoru górniczego – w zakresie zagospodarowania terenów górniczych,
 - właściwy organ administracji geologicznej – w zakresie zagospodarowania terenów osuwisk,
 - właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej – w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
 - ministra właściwego do spraw zdrowia – w zakresie zagospodarowania obszarów ochrony uzdrowiskowej,
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa będących w trwałym zarządzie tego Gospodarstwa;

Zgodnie z Art. 17. pkt.1-4

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta wyznacza termin przedstawienia opinii, nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni, licząc od dnia doręczenia projektu gminnego programu rewitalizacji.

Podmioty, w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej, opiniują projekt gminnego programu rewitalizacji.

Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji.

Zgodnie z Art. 18. pkt.1,3

2.2 Przeprowadzenie w drodze ZARZĄDZENIA Wójta Gminy konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

2.3 Wprowadzenie zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii oraz przedstawia radzie gminy do uchwalenia projekt gminnego programu rewitalizacji.

Zgodnie z Art. 17. pkt.5

3) Podjęcie UCHWAŁY o zasadach wyznaczania składu oraz zasadach działania Komitetu Rewitalizacji

3.1 Powołanie w drodze ZARZĄDZENIA Wójta Gminy składu Komitetu Rewitalizacji

Zgodnie z Art. 7. Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Dopuszcza się powołanie osobnych Komitetów Rewitalizacji dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.

Zasadę wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji ustala się uwzględniając funkcję Komitetu Rewitalizacji oraz zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli.

Komitet nie ponosi odpowiedzialności za przebieg procesu rewitalizacji, ani nie dzieli tej odpowiedzialności z żadnym innym organem.

POZIOM TRZECI:

Zarządzanie i realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

1) Podjęcie uchwały rady gminy o uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z Art. 14. pkt.1.

Gminny program rewitalizacji przyjmuje, w drodze uchwały, rada gminy.

Na tym poziomie realizowane są określone w programie rewitalizacji projekty inwestycyjne oraz zgodnie z zasadą finansowania krzyżowego równolegle projekty społeczne.

Aby zrealizować przyjęte w programie rewitalizacji projekty inwestycyjne i społeczne niezbędne jest pozyskanie zewnętrznych środków finansowych z funduszy strukturalnych UE 2014-2020, krajowych i zagranicznych środków publicznych lub realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych przy wykorzystaniu innych instrumentów finansowych takich jak Partnerstwo Publiczno - Prywatne (PPP), projekty hybrydowe, emisja obligacji komunalnych lub funduszy inwestycyjnych.

Do głównych, potencjalnych źródeł finansowania działań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji można zaliczyć przede wszystkim:

- Źródła publiczne - krajowe:
 - budżet gminy (środki własne)
 - programy rządowe i fundusze celowe, m.in. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - programy i fundusze wojewódzkie, m.in. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- Źródła publiczne - zagraniczne:
 - fundusze europejskie, w tym: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny,
 - m.in. w ramach: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020,
 - inne fundusze zagraniczne.
- Środki prywatne:
 - z rynku finansowego: kredyty i pożyczki, leasing, emisja obligacji komunalnych, gwarancje bankowe,
 - środki własne inwestorów prywatnych,
 - środki organizacji pozarządowych,
 - Środki własne mieszkańców.

POZIOM CZWARTY:

Związany jest z monitoringiem i ewaluacją programu rewitalizacji.

Monitoring to proces polegający na okresowej kontroli i ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w GPR oraz wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój gminy.

Aby stał się skutecznym narzędziem w procesie wdrażania i realizacji programu rewitalizacji powinien cechować się następującymi zasadami:

- wiarygodności,
- aktualności,
- rzetelności,

Monitoring stanowi integralną część codziennego zarządzania programem rewitalizacji.

Instrumentem wspierającym monitoring jest ewaluacja, czyli ocena i pomiar efektywności realizowanych zadań inwestycyjnych i społecznych osiąganych wskaźników produktu,

rezultatu i oddziaływania a przede wszystkim rzeczywistego wymiaru wpływu programu rewitalizacji, na jakość i komfort życia mieszkańców Gminy Olesno.

Narzędziem ułatwiającym monitorowanie projektów rewitalizacyjnych wspieranych z funduszy europejskich jest Centralny System Informatyczny SL2014. Każda z instytucji zarządzających programem operacyjnym, w którym przewidziane jest wsparcie dla projektów rewitalizacyjnych, zobowiązana jest do wprowadzenia do słownika programowego systemu SL2014 dodatkowej wartości: „projekt rewitalizacyjny”. Dzięki temu będzie ułatwiony późniejszy proces monitorowania i raportowania informacji.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej jest 6 podstawowych kryteriów, które decydują o wynikach ewaluacji:

1. Odpowiedniość – odpowiedniość celów rewitalizacji w stosunku do problemów, jakie rewitalizacja miała rozwiązać.
2. Przygotowanie programu – logika i kompletność procesu planowania rewitalizacji oraz wewnętrzna logika i spójność dokumentu.
3. Efektywność – koszty, szybkość i efektywność zarządzania, przy wykorzystaniu, których wkład i działania zostały przekształcone w wyniki.
4. Skuteczność – ocena wkładu osiągniętego dzięki wynikom w stosunku do osiągnięcia celów rewitalizacji, oraz tego, jaki wpływ miały założenia na osiągnięcia rewitalizacji.
5. Wpływ – skutek - jaki wywiera rewitalizacja w szerszym środowisku, oraz jej wkład w rozwój i podniesienie konkurencyjności.
6. Trwałość – prawdopodobieństwo, że strumień korzyści wynikających z rewitalizacji będzie „płynął” nadal, szczególnie kontynuacja działań w ramach rewitalizacji i osiąganie wyników, ze szczególnym uwzględnieniem czynników rozwojowych wsparcia ze strony polityki, czynników ekonomicznych i finansowych, aspektów społeczno - kulturowych oraz zdolności instytucjonalnych.

Aby ewaluacja mogła w pełni spełniać te kryteria musi być oparta o określone wskaźniki, których osiągnięcie będzie oznaczało spełnienie oczekiwań, jakie mieszkańcy Gminy Olesno mieli w stosunku do Programu Rewitalizacji.

Wskaźniki te są określone w odniesieniu do problemów, które zostały zaplanowane do rozwiązania w ramach Programu Rewitalizacji w czterech sferach:

- 1) sfera gospodarcza,
- 2) sfera środowiskowa,
- 3) sfera przestrzenno - funkcjonalna,
- 4) sfera techniczna.

Wskaźniki te dotyczą generalnie następujących zagadnień:

- zatrudnienia,
- bezpieczeństwa publicznego,
- ochrony dziedzictwa kulturowego,

- edukacji, kształcenia zawodowego,
- infrastruktury społecznej,
- zdrowia,
- transportu i środowiska,
- aktywności kulturalnej,
- sportu i rekreacji,
- integracji różnych grup społecznych i etnicznych,
- rynku mieszkań, problemów mieszkaniowych,
- środowiska zamieszkania i przestrzeni publicznej,
- poprawy wizerunku Gminy Olesno,
- jakości i komfortu życia społeczności lokalnej.

Gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie⁹.

Ocena sporządzona przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.

W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Zmiana gminnego programu rewitalizacji nie wymaga uzyskania opinii, ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli:

- 1) *nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych* wskazanych w GPR obejmujących: opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym: listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
- 2) *nie wymaga zmiany uchwały* dot. Specjalnej Strefy Rewitalizacyjnej.

⁹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji - Warszawa, dnia 3 listopada 2015 r. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej

Monitorowanie i ewaluacja

	EWALUACJA	MONITORING
KTO WYKONUJE?	zewnątrzni eksperci, rzadziej osoby wdrażające rewitalizację	pracownicy zaangażowani we wdrażanie rewitalizacji
CO SIĘ BADA?	uzyskane rezultaty oraz – pomocniczo – ich kontekst społeczno-gospodarczy	uzyskane produkty oraz – pomocniczo – ich rezultaty
PO CO SIĘ WYKONUJE?	Żeby sprawdzić, czy działamy sensownie i – ewentualnie skorygować przyszłe działania	Żeby sprawdzać na bieżąco, czy terminowo i poprawnie realizujemy program
KIEDY?	punktowno: przed rozpoczęciem rewitalizacji (ewaluacja <i>ex-ante</i>), w trakcie (ewaluacja <i>on-going</i>) i po zakończeniu (ewaluacja <i>ex-post</i>)	proces ciągły: od początku rewitalizacji aż do jej zakończenia
JAK?	Plan badawczy i przewidziane w nim metody i techniki badań społeczno-gospodarczych	zbieranie, gromadzenie i analiza raportów monitoringowych

Kluczowe znaczenie dla prawidłowej i efektywnej realizacji założeń *GPR* ma system monitoringu skuteczności działań rewitalizacyjnych oraz wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu niniejszego dokumentu.

Za funkcjonowanie systemu monitorowania, dzięki któremu mierzony jest postęp realizacji *GPR*, odpowiadać będzie Koordynator Realizacji *GPR*. Monitorowanie obejmować będzie zarówno finansowe, jak i rzeczowe aspekty wdrażania dokumentu. Monitoring oparty będzie na zdefiniowanym w sposób SMART systemie mierników obrazujących postęp realizacji celów. W szczególności:

- monitoring finansowy danych dostarczy informacji na temat szacunkowego kosztu oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków.
- monitoring rzeczowy zaś pokaże efekty realizacji działań rewitalizacyjnych w odniesieniu do całościowej sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy.
-

Monitoring będzie się odbywał w dedykowanym do tego narzędziu. Narzędzie to będzie obligatoryjnie zawierało odpowiednie wskaźniki, każdy ze wskaźników będzie oparty o:

- ❖ Cel,
- ❖ Miernik,
- ❖ Narzędzie pomiarowe,
- ❖ Jednostka/ wydział odpowiedzialny za pomiar,
- ❖ Wartość początkowa,
- ❖ Wartość końcowa,
- ❖ Wykorzystane do pomiaru źródło danych,
- ❖ Częstotliwość pomiaru,
- ❖ Jednostka miernika.

Gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Ocena sporządzona przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.¹⁰

POZIOM PIĄTY:**Związany z zakończeniem programu rewitalizacji i dokonaniem ewaluacji ex-post dotyczącej całego programu rewitalizacji realizowanego w latach 2016 - 2020.**

Zarządzanie, monitoring, i ewaluacja przy uwzględnieniu wzajemnych zależności oddziaływania i transparentności działań podejmowanych zarówno przez Zespół ds. rewitalizacji powołany przez Wójta Gminy Olesno, jak i wszystkich pozostałych beneficjentów programu rewitalizacji winno przyczynić się do osiągnięcia wszystkich celów założonych w rewitalizacji, co sumarycznie winno doprowadzić do cywilizacyjnego wzrostu Gminy Olesno i podniesienia jakości i komfortu życia mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji służyć winien władzom gminy, jako nawigacja służąca realizacji zadań i pozyskiwania niezbędnych środków finansowych a mieszkańcy gminy czuli, iż realizowana jest z „ludźmi i dla ludzi”.

¹⁰ Ustawa o rewitalizacji

ROZDZIAŁ XIII

BIBLIOGRAFIA

1. *Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju.*
2. *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE.*
3. *Plan Konwergencji Rzeczypospolitej Polskiej (Aktualizacja 2014 r.).*
4. *Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo.*
5. *Strategiczne Ramy Rozwoju UE 2014 – 2020 (Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu).*
6. *Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011 – 2020. „Małopolska 2020” Nieograniczone możliwości.*
7. *Strategia Rozwoju Polski Południowej w obszarze Województw Małopolskiego i Śląskiego do roku 2020.*
8. *Narodowy Plan Rewitalizacji 2022.*
9. *Krajowa Polityka Miejska 2023.*
10. *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.*
11. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020.*
12. *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 -2020.*
13. *Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014 -2020.*
14. *Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014 -2020.*
15. *Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014 -2020.*
16. *„Planowanie strategiczne”. Poradnik dla pracowników administracji publicznej. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 2012.*
17. *Analiza potrzeb i rozwoju przemysłów kreatywnych, Raport Ecorys na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Warszawa 2009*
18. *Benko G., Geografia technopolii, PWN, Warszawa 1993.*
19. *Bielski M., Podstawy teorii organizacji i zarządzania, 2 wyd. rozszerzone, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2004.*
20. *Budner W., Lokalizacja przedsiębiorstw, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań, 2004, s. 162.*
21. *Bury P., Markowski T., Reguński J., Podstawy ekonomii miasta, Wydawnictwo Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódź 1993.*
22. *Domański T., Partnerstwo publiczno-prywatne, „Wspólnota”, Nr 44/1999 oraz Z. Jerzmanowski, Partnerstwo publiczno-prywatne. Gmina- nie orkiestra, Wspólnota 2000/1, za: E. Wojciechowski, Zarządzanie w samorządzie terytorialnym, Difin, Warszawa 2003.*
23. *Griffin R. W., Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2005/*
24. *Kisilowska H. (red.), „Nieruchomości. Zagadnienia prawne”, LexisNexis, Warszawa 2004.*
25. *Kotler Ph., Marketing. Analiza, planowanie, wdrażanie i kontrola; Gebethner&Ska, Warszawa 1994.*
26. *Krupski R., Identyfikacja ważnych strategicznie zasobów przedsiębiorstwa w świetle badań empirycznych,[w:] Zarządzanie – kontekst strategiczny, kulturowy i zasobowy, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, nr 1187, Wrocław 2007.*

27. Kuciński K., *Geografia ekonomiczna*, Wydawnictwo SGH, Warszawa 1994.
28. Malisz B., *Metoda analizy progowej*, Studia KPZK PAN, t. XXXIV, Warszawa 1972
za: M. Markowska, *Momenty krytyczne i progi przestrzennego rozwoju miasta* w: R. Brol (red.), *Ekonomika i zarządzanie miastem*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław 2004.
29. Markowski T., *Zarządzanie rozwojem miast*, PWN, Warszawa 1999.
30. Matejun M., *Kierunki rozwoju firm sektora MSP w opinii przedsiębiorców z regionu łódzkiego*, [w:] Lachiewicz S. (red.), *Zarządzanie rozwojem organizacji*, Tom II, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2007.
31. Matusiak K.B., *Innowacje i transfer technologii. Słownik pojęć*. PARP, Warszawa 2011.
32. Oblój K., *Strategia organizacji*, PWE, Warszawa 2007.
33. Oblój K., Trybuchowski M., *Zarządzanie strategiczne*, w: A. Koźmiński, W. Piotrowski (red.) *Zarządzanie. Teoria i praktyka*, PWN, Warszawa 2010.
34. Regulski J., *Ekonomika miasta*, PWE, Warszawa 1982.
35. Rouba H., *Geneza i istota koncepcji rozwoju zrównoważonego*, [w:] T. Markowski, D. Stawasz (red.), *Ekonomiczne i środowiskowe aspekty zarządzania rozwojem miast i regionów*, Wyd. UŁ, Łódź 2001.
36. Stawasz D., *Współczesne uwarunkowania rozwoju polskich regionów*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000.
37. Stawasz D., Sikora-Fernandez D. (red.), *Zarządzanie w Jednostkach Samorządu Terytorialnego. Wybrane zagadnienia i obszary działania.*, Placet, 2013.
38. Stawasz D., *Jednostki samorządu terytorialnego w procesie rozwoju regionalnego w zintegrowanej Europie*, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, 2009
39. Stawasz D. (red.) *Ekonomiczno-organizacyjne uwarunkowania rozwoju regionu- teoria i praktyka*, Wyd. UŁ, Łódź 2004.
40. Stawasz E., *Pojęcie i źródła finansowania MSP*, w: *Bariery w korzystaniu z usług bankowych w finansowaniu działalności małych i średnich przedsiębiorstw*, Biłski J., Stawasz E.(red.),Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2006.
41. Topczewska T., Siemiński W., *„Gospodarka gruntami w gminie”*, Wyd. Difin, Warszawa 2003.
42. *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2010 nr 220 poz. 1447).*
43. *Ustawa z dnia 21 kwietnia 2001r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001r. Nr 62, poz. 627 wraz z późn. zm.), art. 3.*
44. *Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;*
45. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;*
46. *Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 o gospodarce nieruchomościami;*
47. *Ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,*
48. *Ustawa z 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska,*
49. *Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
50. *Ustawa z 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane,*
51. *Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych,*
52. *Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.*
53. *Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (PPP).*
54. *Amerykańska Izba Handlowa w Polsce, 2002, Partnerstwo Publiczno-Prywatne jako metoda rozwoju infrastruktury w Polsce, Warszawa.*
55. *Barszcz, M., (red.), 2009, Partnerstwo publiczno-prywatne w praktyce. Przemysł, przygotuj, przeprowadź, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.3.*
56. *Buczek, G., 2001, Urban strategy and governance: The strategic and physical planning of Warsaw, Budapeszt.4. Decyzja Eurostatu z dnia 11.04.2004 r. nr 18/2004 dotycząca deficytu i długu. Traktowanie partnerstwa publiczno –prywatnego, STAT/04/18.*
57. *Drzazga, D., 2006, Problemy rewitalizacji Księżego Młyna w świetle dotychczasowych doświadczeń rewitalizacyjnych zabytkowych terenów poprzemysłowych w Łodzi (wnioski pokonferencyjne), w: Markowski, T., (red), Rewitalizacja kompleksu Księżego Młyna, Polska Akademia Nauk, Warszawa.*

58. Eurofunds News, 2010, Europejskie zasadzki na PPP ,
<http://www.eurofundsnews.pl/content/view/8443/262/>, [dostęp: 30.03.2012].7.
59. European Social Survey, 2003, ESS Round 1- 2002,
<http://ess.nsd.uib.no/ess/round1/>, [dostęp: 20.03.2012].8.
60. Goszczyńska, M., 1997, Człowiek wobec zagrożeń. Uwarunkowania oceny i akceptacji ryzyka, Wydawnictwo Żak, Warszawa.
61. Komisja Europejska, 2003, Wytyczne dotyczące udanego partnerstwa publiczno-prywatnego, Bruksela,
http://www.ppp.gov.pl/Poradnik_inwestora/AktyPrawne/Documents/Wytyczne_Komisji_PPP_190111.pdf, [dostęp: 13.03.2012].
62. Komisja Europejska, 2006, Commission Staff Working Document. State Aid Control and Regeneration of Deprived Urban Areas, Vademecum.
63. Korbus, B., Strawiński, M., 2009, Partnerstwo publiczno-prywatne. Nowa forma realizacji zadań publicznych, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa.
64. Markowski, T., 2006, Zadania i interesy przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych w rewitalizacji miasta, w: Markowski, T., (red), Rewitalizacja kompleksu Księżego Młyna ,Polska Akademia Nauk, Warszawa.
65. Regioportal Portal Samorządowy, 2010, Co samorządy mogą zrobić by sprawniej wdrażać projekty PPP?
66. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, Dz. U., 2006 r., nr 169, poz. 1420.
67. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa, Dz. U., 2010 r., nr 252, poz. 1692.
68. Sołtysiak, M., Pomysły na odnowę miast, Gazeta Samorządu i Administracji, 20 kwietnia 2010, http://samorząd.infor.pl/temat_dnia/artykuly/414684,pomysly_na_odnowe_miast.html, [dostęp: 05.03.2012].
69. Sumień, T., Furman-Michałowska, J., Ufnalewska, K., Wąs, W., 1989, Odnowa miast europejskich, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa.
70. Tasan-Kok, T., Załączna, M., 2010, Partnerstwo Publiczno-Prywatne w rozwoju przestrzeni miejskiej. Polska praktyka na tle regulacji unijnych, Ernst & Young Sp. z o.o. Warszawa.
71. Uchwała Rady Miejskiej w Łodzi XXII/0464/07 z 05 grudnia 2007r. w sprawie przyjęcia Programu rewitalizacji domów rodzinnych,
<http://bip.uml.lodz.pl/index.php?str=83&id=20921>, [dostęp: 27.02.2012].
72. Urząd Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast, 2003, Podręcznik rewitalizacji. Zasady, procesy i metody działania współczesnych procesów rewitalizacji, Mefisto Editions, Warszawa.
73. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, Dz. U., 2005 r., nr 168, poz. 1420, ost. zm. Dz. U., 2008 r., nr 171, poz. 1058.
74. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Dz. U., 2009 r., nr 157, poz. 1240.
75. Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, Dz. U., 2009 r., nr 19, poz. 101.
76. Zieniewski, M., 2007, Prawne regulacje dla PPP , w: Gajewska-Jedwabny, A., (red.), Partnerstwo publiczno-prywatne, C.H. Beck, Warszawa.
77. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011- 2020
78. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020.
79. Programy operacyjne perspektywy finansowej 2014 – 2020.
80. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Oleskiego na lata 2013- 2020
81. Strategia Rewitalizacja Pieniądze dla samorządów terytorialnych 2013. Inżynieria finansowa dla inwestycji komercyjnych, Stanisław Lis